

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
SKOGSHUSHÅLLNING

SKOGSSTATISTISK ÅRSBOK
1962

KUNGL. SKOGSSTYRELSEN

STOCKHOLM 1964

OFFICIAL STATISTICS OF SWEDEN

FORESTRY

STATISTICAL YEARBOOK
OF FORESTRY

1962

THE NATIONAL BOARD OF PRIVATE FORESTRY

EMIL KIHLSTRÖMS TRYCKERI AB
STOCKHOLM 1964

FÖRORD

Skogsstyrelsen framlägger härmed den tolvte årgången av Skogsstatistisk årsbok, avseende kalenderåret 1962. Årsboken är uppställd efter i stort sett samma principer som sina föregångare för 1951—1961. I föreliggande årsbok har arealerna konsekvent angetts i det för skogsbruket mera naturliga hektarmåttet i stället för som tidigare i km². Vidare har bifogats ett avsnitt om investeringar och underhåll i skogsbruket samt ett avsnitt angående värdet av de årliga avverkningarna. I den mån uppgifter varit tillgängliga har statistiken förts fram så att den även omfattar 1963. Detta gäller bl.a. huvudtabeller beträffande skogsbränder, avverkning, virkesmätning, export och import, bruttopriser för rundvirke, skogsarbetares

dagsförtjänster, sysselsättningen inom storskogsbruket, arbetsförmedlingsverksamhet inom skogsbruket och bidragsmedel för skogsvårdsåtgärder; texttabeller avseende skogsbränder, lastbilstransporter, rotpriser och exportpriser, sysselsättning inom bondeskogsbruket samt den skogliga undervisningen.

För det värdefulla bistånd vid årsbokens utarbetande, som beredvilligt lämnats av statliga och kommunala myndigheter och institutioner samt av enskilda organisationer, vill skogsstyrelsen betyga sin stora tacksamhet.

Stockholm i november 1964

Folke Johansson

Ragnar Eriksson

/ Bengt Burvall

INNEHÄLLSFÖRTECKNING**CONTENTS**

	Sid.		Page
Förord	3	Preface	3
Innehållsförteckning	5	Contents	5
Förkortningar	16	Abbreviations	16
Karta	18	Map	18
A. Skogsmarken och skogskapitalet ...	19	A. Forest-land and forest capital	19
I. Ytväld	19	I. Area	19
II. Virkesförråd	32	II. Timber resources	32
III. Mark- och skogsvärden	37	III. Value of forest-land and forests ...	37
IV. Skogens föryngring och vård	43	IV. Regeneration and tending of for- ests	43
1. Frö- och plant tillgång m. m.	43	1. Availability of plants and seed etc.	43
2. Reproduktionsåtgärder	47	2. Sowing and planting	47
3. Röjning	50	3. Cleaning	50
4. Gallring	51	4. Thinning	51
5. Betesfred	51	5. Protection against grazing	51
V. Skador på skogen	51	V. Damage to the forest	51
1. Skogbränder	51	1. Fires	51
2. Snöbrott, storm- och torkskador	54	2. Windfalls, snow-breaks and drought damage	54
3. Viltskador	55	3. Wild animals	55
4. Insektskador	55	4. Insects	55
5. Svampskskador	56	5. Fungi	56
B. Skogstekniska arbeten	57	B. Technical activities	57
I. Skogsvägbyggnad	57	I. Roadbuilding	57
II. Skogsdikning	62	II. Draining	62
III. Flottledshyggna	64	III. Building of floatways	64
IV. Skogsindelningsarbeten	65	IV. Management plans	65
C. Skogskapitalets tillgodogörande ...	67	C. The utilization of forest capital ...	67
I. Avverkning, transport m. m.	67	I. Felling and transport	67
1. Utsyning och avverkning	67	1. Marking and logging	67
2. Virkesmätning	69	2. Timber measuring	69
3. Flottning	72	3. Floating	72
4. Järnvägstransporter	74	4. Railway-transport	74
5. Lastbilstransporter	75	5. Lorry-transport	75
6. Fartygstransporter	77	6. Sea-transport	77
7. Havsfloppning	78	7. Sea-rafting	78
II. Virkesförbrukning och produktion m. m.	79	II. Timber-consumption and produc- tion	79
1. Sågverksindustriien	79	1. Sawmill industry	79
2. Fanér- och plywoodindustrierna	81	2. Veneer and plywood industries	81
3. Massaindustriien	82	3. Pulp industry	82
4. Wallboardindustriien	82	4. Fibreboard industry	82

	Sid.		Page
5. Spånskiveindustrien	83	5. Particle board industry	83
6. Förbrukning av brännyved m. m.	83	6. Consumption of fuel wood etc.	83
III. Export och import	84	III. Foreign trade	84
1. Oarbetade trävaror	84	1. Unprocessed wood	84
2. Sågat virke	86	2. Sawn wood	86
3. Fanérskvivor	87	3. Veneer and plywood	87
4. Massa, papper och wallboard ...	87	4. Pulp, paper and fibreboard ...	87
5. Trätjära och träkol	89	5. Woodtar and charcoal	89
6. Sammanlagt värde	89	6. Total value	89
D. Virkespriser och omkostnader	91	D. Timber prices and production costs	91
I. Rotpriser	91	I. Prices of timber on root	91
II. Priser på sågtimmer, massaved och brännyved	94	II. Prices of cut timber	94
III. Drivningskostnader	95	III. Costs of logging	95
IV. Priser på sågade trävaror och massa	96	IV. Prices of sawn wood and pulp ...	96
E. Arbetarförhållanden	99	E. Labour-market conditions	99
I. Löner och avtal	99	I. Wages and collective wages agreements	99
II. Sysselsättning	102	II. Employment	102
III. Olycksfall och arbetsskydd	110	III. Accidents and protection against accidents	110
F. Viltiliggång och jakt	116	F. Wild animals and hunting	116
G. Övriga skogliga frågor	120	G. Other matters relating to forestry	120
I. Administration	120	I. Administration	120
1. Domänverket	120	1. The Swedish State Forest Service	120
2. Skogsstyrelsen	121	2. The National Board of Private Forestry	121
3. Skogsvårdsstyrelserna	122	3. The County Forestry Boards ...	122
II. Skoglig undervisning	124	II. Forestry training	124
III. Föreningar och organisationer ...	129	III. Associations and organizations ...	129
1. Ideella föreningar	129	1. Non-profit-making associations	129
2. Föreningar för skoglig växtförädling	132	2. Associations for forest tree breeding	132
3. Ekonomiska intresseföreningar	132	3. Business organizations	132
4. Arbetsmarknadens föreningar	135	4. Labour market associations ...	135
5. Föreningar för skogsbrukets rationalisering	138	5. Associations for rationalization in forestry	138
IV. Anslag för skogsvårdande ändamål	141	IV. State subsidies for silviculture ...	141
V. Investeringar och underhåll i skogsbruket	145	V. Investments and maintenance costs in forestry	145
VI. Årsavverkningarnas penningvärde.	148	VI. Value of annual cuts	148
H. Internationell översikt	151	H. International review	151
I. Sammanfattning på engelska	160	I. Summary	160
J. Källförteckning	169	J. Literary sources	169

Sid.	Page
<i>Tabeller i texten</i>	
Tabell A. Rikets produktion skogs-	
marksareal fördelad på ägaregrupper	
1962. Länsvis. (Sammandrag av	
huvudtab. 2 och 3.)	20
Tabell B. Antal bruksenheter 1956	
grupperade efter åkerareal och (för	
enskilda exkl. aktiebolag) skogsinne-	
hav samt fördelade på länsgrupper.	
Efter RLF:s jordbruksregister	23
Tabell C. Skogshruk i och utan förening	
med jordbruk. Areal skogsmark till	
jordbrukseenheter av olika storlek i	
enskild (dock ej aktiebolags) ägo	
1956. Länsvis. Efter RLF:s jordbruks-	
register	28
Tabell D. Skogsmarksareal (exkl. boni-	
tet IX) och dennas procentuella för-	
delning på ägargrupper inom samtliga	
floodområden i Norrland samt i	
Dalälvens floodområde. Enl. riks-	
skogstaxeringarna 1938—1944	29
Tabell E. Skogsmarksareals procentu-	
ella fördelning med hänsyn till be-	
ständens ålder (enl. riksskogstaxe-	
ringarna 1923—1929, 1938—1952 samt	
för länsgrupper och hela riket även	
1953—1957)	30
Tabell F. Genomsnittlig idealbouitet för	
olika skogsägargrupper enligt riks-	
skogstaxeringen 1953—1962. Skogsmark	
(inkl. hagmark). Länsvis	33
Tabell G. Virkesförråd på bark (exkl.	
vrak) från 0 cm vid brösthöjd i milj.	
m ³ sk. Samtliga ägoslag. Skogliga hu-	
vudområden. Riksskogstaxeringen	
1953—1957	34
Tabell H. Virkesförråd på bark i m ³ sk.	
per hektar (inkl. vrak) för olika	
trädsLAG. Skogsmark inkl. hagmark.	
Skogliga huvudområden. Riksskogs-	
taxeriugen 1953—1957	35
<i>Tables in the text</i>	
Table A. Productive Forest area di-	
stributed by owner groups in 1962.	
By counties. (Summary of tables 2	
and 3)	20
Tahle B. Number of agricultural units	
in 1956 distributed according to field	
area and (for units in private pos-	
session excl. companies) forest area.	
By groups of counties. According to	
the National Farmers' Union's agri-	
cultural register	23
Table C. Forestry in and without com-	
bination with agriculture. Areas of	
forest land of agricultural units in	
different sizes in private possession	
(excl. companies). By counties. Ac-	
cording to the National Farmers'	
Union's agricultural register	28
Table D. Forest area excl. site quality	
class IX and percentage distribution	
of the same by owner groups in all	
river basins in Northern Sweden. Ac-	
cording to the National Forest Sur-	
vey 1938—1944	29
Table E. Forest area in per cent by ages	
of growing stock. (According to the	
National Forest Surveys 1923—1929,	
1938—1952 and 1953—1957. The last	
only referring to county groups and	
the entire country.)	30
Table F. Average ideal site quality by	
owner groups and by counties. Ac-	
cording to the third National For-	
est Survey	33
Table G. Growing stock incl. bark (excl.	
waste wood) from 0 cm DBH in mil-	
lion m ³ sk. All land. By groups of	
counties. The National Forest Survey	
1953—1957	34
Table H. Growing stock inel. bark in	
m ³ sk. per ha (incl. waste wood) on	
forest land. By species and groups of	
counties. The National Forest Survey	
1953—1957	35

	Sid.	Page	
Tabell I. Virkesförråd på bark m ³ sk. per hektar (inkl. vrak) för skilda skogsägargrupper. Skogsmark inkl. hagmark. Skogliga huvudområden. Riksskogstaxeringen 1953—1957 ...	35	Table I. Growing stock incl. bark in m ³ sk. per ha (incl. waste wood) on forest land. By groups of counties and forest owners. The National For- est Survey 1953—1957	35
Tabell J. Total årlig tillväxt (inkl. bark) i 1 000-tal m ³ sk. fördelade på trädsdrag. Årlig tillväxt i m ³ sk. per hektar. Skogsmark inkl. hagmark. Skogliga huvudområden. Riksskogs- taxeriugen 1953—1957	36	Table J. Total annual increment (incl. bark) in 1 000 m ³ sk. by species. An- nual increment in m ³ sk. per ha. All forest land. By groups of counties. The National Forest Survey 1953— 1957	36
Tabell K. Värdet av skogsmark och väx- ande skog på landsbygden vid de all- männa fastighetstaxeringarna åren 1952 och 1957	39	Table K. Value of forest ground and growing forest in the rural country at the Real Property Assessments in 1952 and 1957	39
Tabell L. Jämförelse mellan 1938, 1945, 1952 och 1957 år fastighetstaxe- ringars skogsbruksvärden (skogs- marks värde + skogsvärde) per hektar på landsbygden	41	Table L. Comparison between the Real Property Assessments 1938, 1945, 1952 and 1957 regarding values of forest ground and growing forest ...	41
Tahell M. Skogsbruksvärde i kronor per hektar inom olika skogsägargrupper på landsbygden enligt 1957 års taxe- ring	42	Table M. Value per hectare in Sw. crowns of forest land and growing forest hy owner groups. According to the Real Property Assessment 1957 ...	42
Tabell N. Av skogsvårdsstyrelserna och domänverket 1958—1962 utklängt skogsfrö. Länsvis	44	Table N. Production of pine and spruce seed by the County Forestry Boards and by the State Forest Service in 1958—1962, By counties	44
Tahell O. Under 1962 beviljade införsel- tillstånd för plantor och frö av skogs- träd	48	Table O. Import licens given in 1962 for plants and seed of forest trees ...	48
Tabell P. Under 1960—1962 utförd skogsodling per 1000 ha produktiv skogsmark. Länsvis	49	Table P. Forest planting and sowing per 1000 ha forest land in 1960— 1962. By counties	49
Tabell Q. Reproduktionsåtgärder och röjning under perioderna 1942—1946, 1947—1951, 1952—1956 och 1957— 1961, årsmedeltal, samt åren 1957— 1962	50	Table Q. Silvicultural measures taken during the periods 1942—1946, 1947— 1951, 1952—1956 and 1957—1961, (yearly average) and in 1957—1962	50
Tabell R. Skogsbrändernas antal, väl- lade skador m. m. 1954—1963	53	Table R. Number of forest fires, dam- age etc in 1954—1963	53

Sid.	Page		
Tabell S. Antal skogsbränder, total avbränd areal och avbränd areal per brand fördelade efter månad	53	Table S. Number of forest fires, total burnt area and burnt area per forest fire. By months	53
Tabell T. Enskilda permanenta bilvägar med vägkaraktär S enl. riksskogstaxeringens väginventering 1957—1960. Km	58	Table T. Private permanent motorroads with road-character S in kms according to the Road Enumeration 1957—1960 of the National Forest Survey...	58
Tabell U. Hårdgjord vägbredd för enskilda vägar med vägkaraktär S enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957—1960. Procentuell fördelning	58	Table U. The hardened breadth of the private permanent roads with road-character S according to the Road Enumeration 1957—1960 of the National Forest Survey. Percentages	58
Tabell V. Allmänna vägar enligt riks-skogstaxeringens väginventering 1957—1960. Km.	59	Table V. Public roads in kms according to the Road Enumeration 1957—1960 of the National Forest Survey...	59
Tabell X. Skogsvägbyggnads- och dikaningsverksamhetens relativa omfattning(sträckmeter per 1000 ha skogs-mark) 1962. Länsvis	60	Table X. The relative extent of forest road building and draining (metres per 1000 ha forest land) in 1962. By counties	60
Tabell Y. Vägtäthet i meter per ha utmark enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957 avseende allmänna och enskilda permanenta bilvägar med vägkaraktär S	61	Table Y. Road density in road-medres per ha forest land of public and private permanent motor-roads with road-character S according to the Road Enumeration 1957 of the National Forest Survey	61
Tabell Z. Permanentä vägar med väg-karaktär S fördelade på regioner samt vägtäthet i meter per hektar utmark enligt riksskogstaxeringens väg-inventering 1957—1960	62	Table Z. Permanent roads with road-character S and road density in road metres per hectare outlying land according to the Road Enumeration 1957—1960 of the National Forest Survey. By regions	62
Tabell A. Avverkade kvantiteter under avverknings-säsongerna 1952/53—1961/62 enligt stubb-inventeringen 1953—1962. Samtliga ägoslag. Miljoner m ³ sk. Angivna medelfel i samma mättenhet	69	Table A. Total fellings during felling-seasons 1952/53—1961/62 according to the Stump Enumeration of the National Forest Survey 1953—1962. All types of land. Millions of m ³ sk. Standard errors in the same unit of measurement	69
Tabell Ä. Lastbilarnas virkestransporter 1954/55 och 1962/63 fördelade på olika transportalternativ	77	Table Ä. The lorries' transports of roundwood distributed on different transport alternatives	77
Tabell Ö. I rikets hamnar och lastage-platser 1961 lossade kvantiteter av oförädlat virke (endast inrikes fartygstransporter)	78	Table Ö. Unprocessed wood unloaded from vessels in Swedish harbours and other loading wharfs in 1961	78

	Sid.	Page	
Tabell AA. Antal sågverk, deras totala förbrukning av rundvirke av furu och gran samt produktion av barrträvaror 1958. Länsvis	80	Table AA. Number of sawmills and total consumption of coniferous roundwood and total production of coniferous lumber by sawmills in 1958. By counties	80
Tabell AB. Massa- och wallboardindustriens råvaruförbrukning 1962. Regionsvis	83	Table AB. Consumption of roundwood and sawmill waste by pulp mills and fibreboard factories 1962. By regions	83
Tabell AC. Sammansättning, medelpris m. m. för stämplingsposter, sälda på rot från bondeskogar drivningsåret 1962/63	92	Table AC. Composition, average prices obtained etc. of standing timber on farmers' forests in the cutting year 1962/63	92
Tabell AD. Av domänverket erhållna medelpriser vid försäljning av rot poster 1958—1962	93	Table AD. Average prices obtained by the State Forest Service for wood sold on root 1958—1962	93
Tabell AE. Exportpriser (fob) på sågade trävaror av furu och gran samt på pappersmassa, 1939, och 1954—1963	97	Table AE. Export prices of coniferous sawn wood and of wood pulp in 1939 and 1954—1963	97
Tabell AF. Löneutvecklingen 1953—1962 för vuxna manliga arbetare inom skogsbruk, jordbruk och trä-, massa-, pappers- och pappersvaruindustri samt för manlig kontorspersonal inom hela industrien	101	Table AF. Development of wages of adult male workers in forestry, agriculture and in wood, pulp and paper industry and of salaries of male clerical personnel in the whole industry in 1953—1962	101
Tabell AG. Den förvärvsarbetande befolkningen inom samtliga näringsgrenar samt i skogsbruk 1960. Länsvis. Enligt folkräkningen 1960	103	Table AG. The economically active population in all industries and in forestry in 1960. By counties. According to the 1960 Census of Population ...	103
Tabell AH. Den förvärvsarbetande befolkningen inom skogsbruket 1960 fördelad efter detaljgrupp till näringsgren samt efter yrkesställning. Enligt folkräkningen 1960	104	Table AH. The economically active population in forestry in 1960' by sub-group of industry and by status. According to the 1960 Census of Population	104
Tabell AI. Den förvärvsarbetande befolkningen inom skogsbruket 1950 och 1960 fördelade efter tjänsteställning. Relativa tal	105	Table AI. The economically active population in forestry in 1950 and 1960, by status and age. Relative figures.	105
Tabell AJ. Antal i bondeskogsbruket utförda dagsverken 1962 och 1963 fördelade på skogsägaren och dennes familjemedlemmar resp. lejd arbetskraft (uppräknade tal)	107	Tahle AJ. Number of day-works performed in farmers' forests in 1962 and in 1963 by farmers and members of farmers' families and by workers hired by farmers (evaluated figures)	107

Sid.	Page
Tabell AK. Antal i bondeskogsbruket utförda dagsverken 1962 och 1963 fördelade efter landsdel (uppräknade tal)	108
Tabell AL. Arbetsolycksfall 1960 i procent samt per 1 milj. arbetstimmar, fördelade efter skadad kroppsdel. Samtliga arbetsgivare (inkl. staten)	113
Tabell AM. Skoglig yrkesutbildning läsåret 1962/63	126
Tabell AN. Av riksdagen anvisade medel under de särskilda skogsvårdsanslagen	144
Tabell AO. Investeringar och underhållskostnader inom skogsbruket 1951—1962. Hela riket	146
Tabell AP. Den svenska totalavverkningens beräknade storlek och penningvärde 1951—1962	149

Tabeller

Tabell 1. Rikets areal vid 1962 års slut fördelad på produktiv skogsmark, inägor, impediment och vatten. Produktiv skogsmarksareal per invånare och per ha inägomark. Länsvis	173
Tabell 2. Skogsmarksareal under förvaltning eller tillsyn av olika statliga myndigheter vid 1962 års slut. Länsvis	174
Tabell 3. Skogsmarksareal under skogsvårdsstyrelsens tillsyn samt total skogsmarksareal vid 1962 års slut. Länsvis	176
Tabell 4. Virkesförråd på bark, totalt och per ha, fördelat på trädslag och diameterklasser. Skogsmark, inkl. hagmark. Länsvis	178
Tabell 5. Arlig tillväxt för tall och gran (under bark) samt för samtliga trädslag (på bark). Länsvis ...	181

Tables

Table 1. Forest area, other productive land, unproductive land and water at the end of 1962. Productive Forest areas per inhabitant and per ha cultivated land. By counties	173
Table 2. Forest land administered by different state authorities and by diocesan boards at the end of 1962. By counties	174
Table 3. Forest land under the supervision of the County Forestry Boards and total forest area at the end of 1962. By counties	176
Table 4. Growing stock incl. bark, total and per ha, by species and size-groups. By counties	178
Table 5. Yearly increment of pine and spruce (excl. bark) and of all species (including bark). By counties	181

Sid.	Page		
Tabell 6. Arealer, som övergåtts med skogsvårdsåtgärder 1962, fördelade på skogsägargrupper. Länsvis	182	Table 6. Silvicultural measures taken in 1962, by forest-owner groups. By counties	182
Tabell 7 a. Antal skogsbränder, bränd areal samt skadornas värde m. m. 1962. Länsvis	184	Table 7 a. Number of forest fires, area destroyed, and costs of extinguishing fires in 1962. By counties	184
Tabell 7 b. Antal skogsbränder, bränd areal samt skadornas värde m. m. 1963. Länsvis	185	Table 7 b. Number of forest fires, area destroyed and costs of extinguishing fires in 1963. By counties	185
Tabell 8 a. Antal skogsbränder och bränd areal 1962, fördelade efter brandorsak. Länsvis	186	Table 8 a. Number of forest fires and area destroyed, by causes, in 1962. By counties	186
Tabell 8 b. Antal skogsbränder och bränd areal 1963, fördelade efter brandorsak. Länsvis	187	Table 8 b. Number of forest fires, area destroyed in 1963, by causes. By counties	187
Tabell 9. Skogsbilvägar, färdigbyggda 1962, med fördelning på skogsägargrupper. Länsvis	188	Table 9. Forest roads completed in 1962 by forest-owner groups. By counties	188
Tabell 10. Under 1962 färdigställda och avsynade skogsdiken, fördelade på skogsägargrupper. Länsvis	189	Table 10. Draining ditches completed in 1962, by forest-owner groups. By counties	189
Tabell 11. Beräknad årlig avverkning i riket under drivningsåren 1953/54—1962/63	190	Table 11. Estimated annual fellings, by assortments in the felling-seasons 1953/54—1962/63	190
Tabell 12. Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar, övriga allmänna skogar samt bolagsskogar, totalt och per ha 1953—1962	191	Table 12. Fellings in Crown forests, diocesan forests, other public forests, and companies' forests, totals and per ha in the year 1953—1962	191
Tabell 13. Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar samt övriga allmänna skogar 1962. Länsvis	192	Table 13. Fellings in Crown forests, diocesan forests and other public forests in 1962. By Counties	192
Tabell 14. Av virkesmättningsföreningarna under säsongerna 1960/61—1962 /63 inmätta kvantiteter virke	193	Table 14. Volume of timber measured in the felling-seasons 1960/61—1962 /63 by timber measurement associations	193
Tabell 15. Medelvolym under bark för virke inmätt i fast mått av virkesmättningsföreningarna under drivningssäsongerna 1961/62 och 1962/63	194	Table 15. Average volume of timber measured by timber measurement associations in the felling-seasons 1961/62 and 1962/63	194
Tabell 16. Virkesmättningsföreningarnas medelkostnader för inmätt virke, drivningsåren 1958/59—1962/63	195	Table 16. Average costs of the timber measurement associations for wood measured in the felling-seasons 1958/59—1962/63	195

Sid.	Page		
Tabell 17. Flottningsföreningar och flottleder 1962	196	Table 17. Floating associations and floatways in 1962	196
Tabell 18. Flottat och levererat virke 1962	197	Table 18. Wood floated and delivered in 1962	197
Tabell 19. Utflottnings- och skiljningskostnader m. m. 1962	198	Table 19. Floating and sorting costs etc. in 1962	198
Tabell 20. Har utgått fr. o. m. 1962.		Table 20. Has been expunged.	
Tabell 21. Har utgått fr. o. m. 1962.		Table 21. Has been expunged.	
Tabell 22. Har utgått fr. o. m. 1959.		Table 22. Has been expunged.	
Tabell 23. Har utgått fr. o. m. 1959.		Table 23. Has been expunged.	
Tabell 24. Skogsindustriernas förbrukning av rundvirke 1958—1962	199	Table 24. Annual consumption of roundwood by forest industries in 1958—1962	199
Tabell 25 a. Sägverkens och hyvlerier- nas samt lädärnesfabrikernas hu- vudsakliga produktion 1961. Länsvis	200	Table 25a. Production of sawn and planed goods in 1961. By counties ...	200
Tabell 25 b. Sägverkens och hyvlerier- nas samt lädärnesfabrikernas hu- vudsakliga produktion 1962. Länsvis.	201	Table 25 b. Production of sawn and planed goods in 1962. By counties.	201
Tabell 26. Massa- och wallboardfabri- kernas huvudsakliga produktion 1962. Länsvis	202	Table 26. Pulp and fibreboard produc- tion in 1962. By counties	202
Tabell 27. Export av rundvirke, sägat virke, fanérskivor, fiberplattor och pappersmassa 1959—1963	203	Table 27. Exports of roundwood, sawn wood, veneers, board and pulp in 1959—1963	203
Tabell 28. Import av rundvirke, sägat virke, fanérskivor, fiberplattor och pappersmassa 1959—1963	206	Table 28. Imports of roundwood, sawn wood, veneers, board and pulp in 1959—1963	206
Tabell 29. Sveriges export och import av vissa skogs- och skogsindustripro- dukter med fördelning på export- resp. importländer 1962	209	Table 29. Swedish exports and imports of certain roundwood and timber industry products by countries of destination and origin in 1962	209
Tabell 30. Rånettovärden för virkesut- tagen å kronoskogar 1952-1962. Länsvis	213	Table 30. Net value of wood cut in Crown forests in 1952—1962. By counties	213
Tabell 31 a. Bruttopriser och omkostna- der för drivningsåret 1961/62. Säg- timmer av furu och gran	214	Table 31 a. Gross prices and costs in the felling-season 1961/62. Coniferous timber	214
Tabell 31 b. Bruttopriser för drivnings- året 1962/63. Sägtimmer av furu och gran	217	Table 31 b. Gross prices during the fel- ling-season 1962/63. Coniferous tim- ber	217

Sid.	Page		
Tabell 32 a. Brutto priser och omkostnader för drivningsåret 1960/61. Massaved av barrträd	220	Table 32 a. Gross prices and costs during the felling-season 1960/61. Coniferous pulpwood	220
Tabell 32 b. Brutto priser för drivningsåret 1962/63. Massaved av barrträd	221	Table 32 b. Gross prices during the felling-season 1962/63. Coniferous pulpwood	221
Tabell 33 a. Brutto priser och omkostnader för drivningsåret 1961/62. Brännved	222	Table 33 a. Gross prices and costs during the felling-season 1961/62. Fuel-wood	222
Tabell 33 b. Brutto priser för drivningsåret 1962/63. Brännved	223	Table 33 b. Gross prices during the felling-season 1962/63. Fuel-wood	223
Tabell 34. Skogsarbetarnas genomsnittliga dagsförtjänster i kr (vägda genomsnitt), avverkningssäsongerna 1958/59—1962/63. Länsvis	224	Table 34. Average daily wages (weighted averages) of forest workers in the felling-seasons 1958/59—1962/63. By counties.	224
Tabell 35. Sysselsättningen i skogsbruket 1962 och 1963 vid domänverket och 54 större skogsholag	225	Table 35. Number of forest workers in State forests and in 54 of the largest companies' forests in 1962 and 1963	225
Tabell 36. Personal sysselsatt i flottningsverksamhet samt antal därifulltgjorda dagsverken 1962	226	Table 36. Personnel employed in floating activity and number of day-works performed in 1962	226
Tabell 37. Arbetsförmedlingsverksamheten inom skogsbruket 1961—1963	227	Table 37. Labour-exchange activities in forestry in 1961—1963	227
Tabell 38. Antal arbetstimmar samt arbetsolycksfall i skogs- och flottningsarbeten 1960. Samtliga arbetsgivare (inkl. staten)	228	Table 38. Number of working-hours and number of industrial accidents in forest work and floating in 1960. All employers (incl. public service)	228
Tabell 39. Svårhetstal för arbetsolycksfall fördelade efter orsak, antal olycksfall per 1 milj. arbetstimmar och antal förlorade arbetsdagar per olycksfall i skogs- och flottningsarbeten 1960. Samtliga arbetsgivare (inkl. staten)	230	Table 39. Severity rates for industrial accidents distributed by cause of accident, number of accidents per 1 million working-hours, and number of working-days lost per accident in forest work and floating in 1960. All employers (incl. public service)	230
Tabell 40. Antalet under tillåten jakttid fällda älgar i genomsnitt per år under perioderna 1936—1945, 1946—1950, 1951—1955, 1956—1960 samt för 1960, 1961 och 1962. Länsvis ...	232	Table 40. Number of elk killed during legal shooting season during the periods 1936—1945, 1946—1950, 1951—1955, 1956—1960 (yearly average) and in 1960, 1961 and 1962. By counties	232
Tabell 41. Antal dödade villebråd i genomsnitt per år under perioderna 1946—1950, 1951—1955, 1956—1960 samt för 1960, 1961 och 1962	233	Table 41. Number of game killed during the periods 1946—1950, 1951—1955, 1956—1960 (yearly average) and in 1960, 1961 and 1962	233

Sid.	Page
Tabell 42. Under budgetåret 1962/63 genom Kungl. Maj:ts, skogsstyrelsens eller skogsvårdsstyrelsernas beslut tilldelade bidragsmedel (statsbidrag, prisutjämningsmedel) för särskilda skogsvårdsfältgärder. Länsvis	234
Tabell 43. Landareal, invånarcantal samt skogsmarksareal, totalt, per invånare och i procent av landarealen i vissa länder 1962	236
Tabell 44. Avverkning i vissa länder med betydande skogsavverkning 1961 och 1962	237
Tabell 45. Export och import av rundvirke i vissa länder med betydande rundvirkeshandel 1962	238
Tabell 46. Produktion av några viktigare träindustriprodukter i vissa betydande producentländer 1962	239
Tabell 47. Export och import av några viktigare träindustriprodukter i vissa länder med betydande handel med trävaror 1962	240
Diagram	Diagram
1. Löneutvecklingen 1953—1962 för huggare, körare, lantarbetare och manliga arbetare inom träindustrien 100	100
2. Den svenska totalavverkningens beräknade värde per m ³ sk. under perioden 1952/53—1961/62	148

1. Löneutvecklingen 1953—1962 för huggare, körare, lantarbetare och manliga arbetare inom träindustrien 100 2. Den svenska totalavverkningens beräknade värde per m ³ sk. under perioden 1952/53—1961/62	1. Development in 1953—1962 of cutters' and hauliers' wages compared with the development of the wages of male farm workers and of male wood industry workers 100 2. Estimated value per m ³ solid volume incl. bark of total fellings in Sweden in 1952/53—1961/62 148
--	---

SYMBOLER OCH FÖRKORTNINGAR

Intet att redovisa	—
Mindre än $\left\{ \begin{array}{l} 0,5 \\ 0,05 \end{array} \right. \right)$ av enheten	$\left\{ \begin{array}{l} 0 \\ 0,0 \end{array} \right. \right)$
Uppgift ej tillgänglig	..
Logiskt omöjlig uppgift	
Preliminär eller uppskattad uppgift	*
Centimeter	cm
Meter	m
Kilometer	km
Hektar	ha
Kvadratkilometer	km ²
Kubikmeter	m ³
Kubikmeter fast mätt	m ³ f.
Kubikmeter travat mätt	m ³ t.
Kubikmeter löst mätt	m ³ l.
Skogskubikmeter (hel trädstams volym med bark)	m ³ sk.
Fot (engelsk)	f el. "
Tum (»)	"
Kubikfot (engelsk)	f ³
Flottningskubikfot	f ³ fl.
Kubikfot toppmått (cylinderkubikfot)	f ³ to.
Kubikfot (topprotmått)	f ³ tr.
Standard	std
Kilogram	kg
Helbarkad	hb.
Obarkad	ob.
På bark (med bark)	ph.
Under bark (utan bark)	ub.
Mittmått	mi.
Brösthöjd	brh.
Osorterat (sågadvara kval. I—IV)	o/s
Kvinta (» » » V)	V
Utskott (» » » VI)	VI
Cirka	ca
Kronor	kr
Styeken	st
Food and Agriculture Organization of the United Nations	FAO
Sveriges officiella statistik	SOS
Sveriges offentliga utredningar	SOU
Svensk förfatningssamling	SFS

SYMBOLS AND ABBREVIATIONS

Nil	
Magnitude less than half of unit employed	
Not available	
Logically impossible	
Provisional or estimated figure	
Centimetre	
Metre	
Kilometre	
Hectare	
Square kilometre	
Cubic metre	
Cubic metre solid wood	
Cubic metre piled wood	
Cubic metre stacked volume	
Forest cubic metre (whole trunk incl. bark)	
Foot (English)	
Inch (English)	
Cubic foot (English)	
Floating cubic foot	
Cubic foot by measuring on the top of the log	
Cubic foot by measuring on the top and the bottom of the log	
Standard (Petersburg)	
Kilogramme	
Completely barked	
Unbarked	
On (or with) bark	
Under (or without) bark	
Measured at the middle of the log	
Breast height	
Unsorted	
Quinta	
Sixths	
Approximately	
Swedish crowns	
Pieces	
Food and Agriculture Organization of the United Nations	
Swedish Official Statistics	
Investigations by the Swedish Government	
Swedish statute register	

LÄNSFÖRKORTNINGAR

Abbreviations for the Swedish counties (län).

Nb	Norrbottens län	Ups	Uppsala län	Klm	Kalmar län
Vb	Västerbottens län	Sth	Stockholms län och stad	Gtl	Gotlands län
Jtl	Jämtlands län			Gbg	Göteborgs och Bohus län
Vor	Västernorrlands län	Sdm	Södermanlands län		
Gvl	Gävleborgs län	Ög	Östergötlands län	Hl	Hallands län
Kph	Kopparbergs län	Skb	Skaraborgs län	Bl	Blekinge län
Vrm	Värmlands län	Ähg	Älvsborgs län	Krs	Kristianstads län
Ör	Örebro län	Jkp	Jönköpings län	Mlm	Malmöhus län
Vstm	Västmanlands län	Krb	Kronobergs län		

I vissa tabeller är länen sammanslagna i fem grupper (se karta s. 18): In certain tables the counties are grouped as follows (see map on page 18):

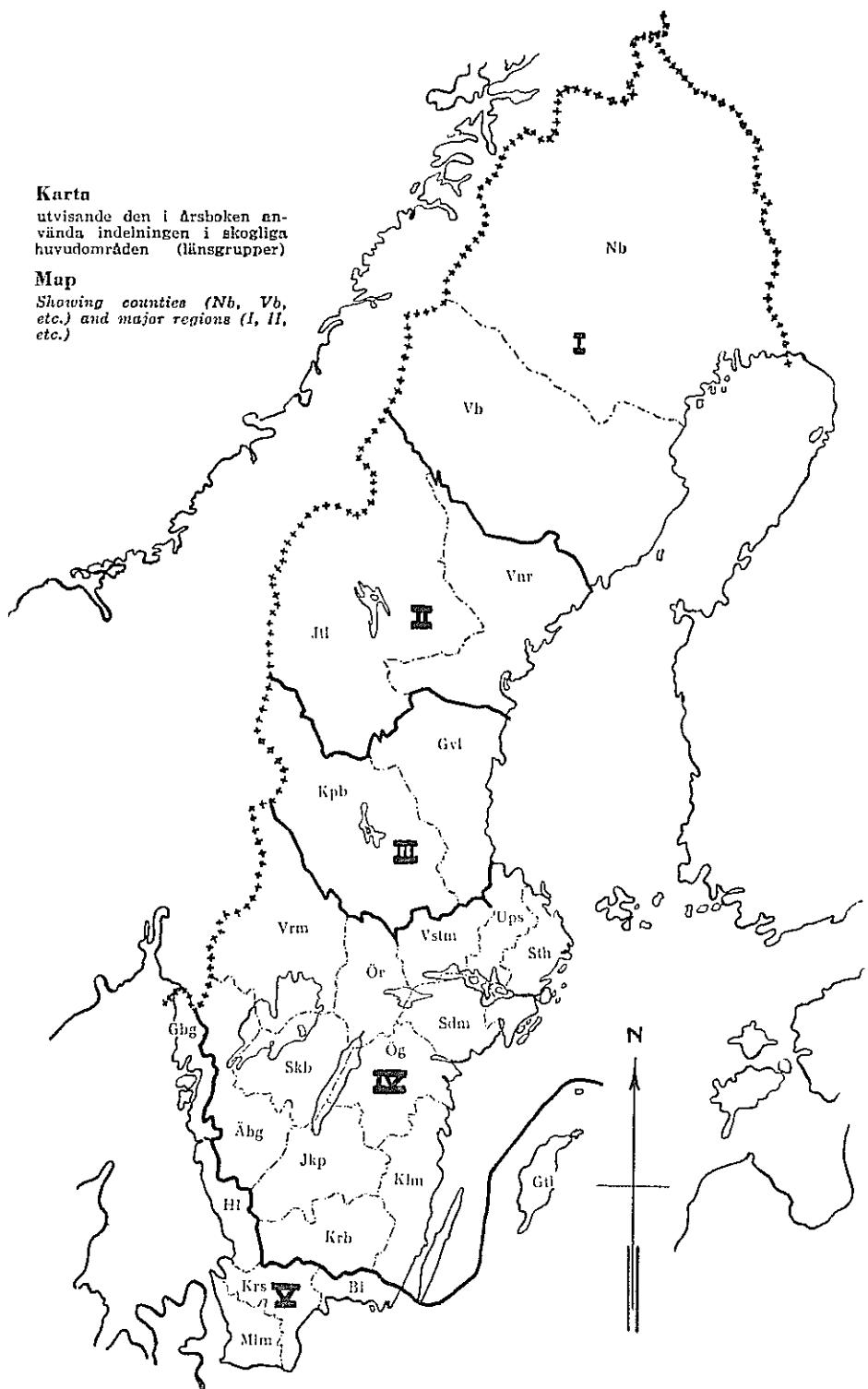
- I Övre Norrland Nb och Vb
- II Mellersta Norrland Jtl och Vnr
- III Nedre Norrland o. Dalarna Gvl och Kph
- IV Mellansverige och Småland Vrm, Ör, Vstm, Ups, Sth, Sdm, Ög, Skb,
Ähg, Jkp, Krb och Klm
- V Södra och västra kustlänens Gtl, Gbg, Hl, Bl, Krs och Mlm

Karta

utvisande den i årsboken använda indelningen i skogliga huvudområden (länsgrupper)

Map

Showing counties (*Nb*, *Vb*, etc.) and major regions (*I*, *II*, etc.)

A. SKOGSMARKEN OCH SKOGSKAPITALET

I. Ytvägg

Rikets skogsmarksareal redovisas lännvis i tabellerna 1—3 (sid. 173). Enligt dessa tabeller, grundade på slutgiltiga beräkningar från tredje riks-skogstaxeringen, uppgick den totala arealen produktiv skogsmark till 22 815 000 ha, vilket för närvarande får gälla som den mest korrekta arealuppskattningen. Denna areal understiger den vid andra riksskogstaxeringen redovisade produktiva skogsmarksarealet med 126 000 ha eller 0,5 %. Anledningen härtill är främst den hårdare avgränsningen av impediment vilket framför allt drabbat fjällbarrskogen. Minskningen skulle emellertid ha varit större, om den ej motvägts av den ökning av skogsmarksarealet, som skekt genom den i vissa områden ganska betydande igenplanteringen av gammal åker.

1956 års jordbruksräkning beräknade skogsmarksarealet till 22 505 000 ha och 1957 års allmänna fastighetstaxering till 21 815 000 ha (exkl. skogsinmark inom städerna och inom områden för vilka fastighetsskatt icke erlägges, sammanlagt 736 000 ha). Såväl fastighetstaxeringens skogsmarksareal inkl. städernas skogsmark som arealet från jordbruksräkningen understiger den vid fredje riksskogstaxeringen erhållna arealet med drygt 1 %. Delvis beror detta på att jordbruksräkningens och fastighetstaxeringens uppgifter icke inkluderar vissa kronan tillhöriga skogar i de nordligaste länen, vilka vid domänverkets skogsindelningarej ansetts taxeringsvärda, delvis på att riksskogstaxeringen innefattar all slags hagmark vil-

ket icke varit fallet vid de övriga undersökningarna.

Enligt en av lantbruksstyrelsen och skogsstyrelsen efter samråd med jordbruksutredningsinstitutet år 1958 utförd specialundersökning om överföring av jordbruksjord till skogsmark kan totalt ca 575 000 ha jordbruksjord väntas utgå ur produktionen. Enligt samma utredning utlades till skog under åren 1951—1958 totalt ca 32 000 ha åker. Sedan 1959 års riksdag beslutat att bidrag skall utgå till överföring av sämre åkerjord till skogsmark har denna verksamhet ökat betydligt. Under budgetåren 1959/60—1962/63 skogsodlades sälunda med ett sammanlagt statligt bidrag av 11,8 milj. kr respektive 6 930, 6 730, 8 440 och 11 360 ha gammal åker. Till detta kommer den åkerplantering som utförts utan statligt bidrag. Denna har de senaste åren uppskattats till 5 000 à 6 000 ha.

I tabell 1 redovisas i kolumn 7 skogsmarksarealets andel av totalarealet lännvis. Av tabellen framgår att variationerna mellan olika län är betydande. I Västernorrlands län är nära 74 % av totalarealet beväxen med skog, i Malmöhus län endast 13 %. Skogsmarksarealet per invånare är störst i Jämtlands, Norrbottens och Västerbottens län. Dessa tre län har också den största arealet skogsmark per ha inägomark (åker och äng). Medan det i Norrbottens län går nära 46 ha skogsmark på en ha inägomark, är motsvarande relation för Malmöhus län 0,2 ha skogsmark på en ha inägomark.

Tabell A. Rikets produktiva skogsmarksareal fördelad på ägargrupper
1962. Länsvis. (Sammandrag av huvudtabellerna 2 och 3).

Productive forest area distributed by owner groups in 1962. By counties. (Summary of tables 2 and 3).

Skogsmarken brukar med hänsyn till äganderätten indelas i tre huvudgrupper: allmänna skogar (varav kronoskogar i allmänhet särskiljs), bolagsskogar och övriga enskilda skogar. Som framgår av tabell A, där den absoluta och relativa fördelningen på ovan nämnda ägarkategorier redovisas länsvis och för hela riket, omfattar de allmänna skogarna och bolagsskogarna vardera 25 % av den totala skogsmarksarealen, medan den återstående hälften tillkommer de övriga enskilda skogarna (bondeskogar och godsskogar).

Tabell A har sammanställts på grundval av huvudtabellerna 2 och 3. I dessa huvudtabeller redovisas den produktiva skogsmarks- och impedimentarealen fördelad på olika tillsyns- och/eller förvaltningsorgan samt på län. Domänerverkets arealuppgifter i tabellerna har erhållits från verkets årliga officiella statistik, medan arealuppgifterna för övriga allmänna skogar grundar sig på till skogsstyrelsen årligen inkomna rapporter från berörda myndigheter. Bolagens arealuppgifter har hämtats från 1957 års allmänna fastighetstaxering, vars uppgifter ej nämnvärt torde ha förändrats de senaste åren. Arealuppgifterna för övriga enskilda skogar har slutligen framkommit som en restpost mellan den totala arealen, som grundar sig på tredje riksskogstaxeringen, och de tidigare uppräknade ägarkategorierna.

Som framgår av tabell A råder stora olikheter mellan de skilda delarna av riket ifråga om arealfördelningen på ägarkategorier. Således upptar de allmänna skogarna i det skogliga huvudområdet I (länsgrupp I) ungefär 50 % (huvudsakligen kronoskogar) av den totala skogsmarksarealen. För Norrbottens län utgör andelen allmänna skogar t.o.m. 61 % av nyssnämnda areal. De allmän-

na skogarna upptar i intet av de övriga skogliga huvudområdena 20 % av den totala skogsmarksarealen, även om andelen i vissa län kan uppgå till 20–24 %. Bolagsskogarna har sin tyngdpunkt i områdena II och III, framför allt i Jämtlands, Västernorrlands och Gävleborgs län. Övriga enskilda skogar d.v.s. gods- och bondeskogar har i område II ungefär samma omfattning som bolagsskogarna och överträffar de senare i område III. I områdena IV och V är gods- och bondeskogarna helt dominerande. I område IV upptas dock 18 % av den totala skogsmarksarealen av bolagsskogar. I Värmlands och Uppsala län utgör dessa drygt en tredjedel av ifrågavarande areal.

Huvudparten av statens skogar förvaltas av domänverket som dessutom har tillsynen över vissa andra allmänna skogar. Tillsynen för övriga statliga skogar utövas av fortifikationsförvaltningen, vattenfallsstyrelsen, lantbruksstyrelsen och sjöfartsstyrelsen, för de eccllesiastika boställsskogarna av stiftsnämnderna samt för samiliga andra skogar, allmänna och enskilda, av skogs-vårdsstyrelserna med skogsstyrelsen som centralmyndighet. Följande schema visar skogsmarkens indelning i administrativt avseende. De arealer, som hänföres till de olika grupperna, återfinns i tabellerna 2 och 3.

I. Domänstyrelsen

- A. Kronoskogar (Kronoskogsförordningen den 10 maj 1935 nr 157)
 1. kronoparker
 2. skogsjordbruk, kronotorp, äldre kronolägenheter m.m.
 3. kronoholmar och skär
 4. kronoöverloppsmarker
 5. oavmätta kronomarker

- B. Övriga skogar under domänstyrelsens förvaltning eller tillsyn.
1. bergverksskogar (KF den 27 maj 1898)
 2. renbetesfjäll (1894 års skogsordning, 4 §)
 3. kronoallmänningar (1894 års skogsordning, 4 §)
 4. vissa ecklesiastika skogar (1894 års skogsordning, kap. IV 24 §)
 5. allmänna inrättningars skogar av kyrklig natur, som icke innehås med stadgad åborätt (1894 års skogsordning, kap. V)
 6. nationalparker
- II. Andra statliga myndigheter
- A. Fortifikationsförvaltningen
 - B. Vattenfallsstyrelsen
 - C. Lantbruksstyrelsen
 - D. Sjöfartsstyrelsen
- III. Stiftsnämnder (ecklesiastik boställsordning den 30 augusti 1932)
- IV. Skogsvårdsstyrelser (skogsvårdslagen den 21 maj 1948, nr 237)
- A. Allmänna skogar
 - häradssallmänningar (lag den 18 april 1952, nr 166)
 2. allmänningsskogar i Norrland och Dalarna (lag den 18 april 1952, nr 167)
 3. skogar tillhöriga landsting, hushållningssällskap — även skogar förvaltade av landsting men ägda av donationsfonder — skogsvårdsstyrelser o.d.
 4. skogar tillhörande städer och övriga primärkommuner
 5. kronohemman och kronolägenheter, vilka innehås med stadgad åborätt
 6. skogar tillhöriga allmänna inrättningar (skolor, sjukhus, anstalter o.d.) med undantag av dem, som nämnts ovan under I B:5
- B. Enskilda skogar
1. bolagsskogar
 2. skogar tillhöriga föreningar, stiftelser o.d.
 3. gods- och bondeskogar¹.

Av skogssällskapet förvaltade skogar redovisas under vederbörande ägargrupp, medan skogssällskapets egna skogar läñföres till ägargrupp IV B:2 enligt ovan.

Som framgått tidigare omfattar det enskilda skogsbruket, förutom bolags-skogarna, hälften av rikets produktiva skogsmarksareal. Ur skilda synpunkter är denna grupp förtjänt av speciellt intresse. Då skogsstatistiska uppgifter ingick endast i begränsad omfattning och med begränsad bearbetning i 1956 års jordbruksutredning, har tabellerna B och C sammanställts efter RLF:s jordbruksregister, som också delvis utgjorde primärmaterial för nämnda jordbruksräkning.

Enligt tabell B, som framför allt ger en bild av bondeskogsbrukets samband med jordbruket, uppgick 1956 antalet jordbruksenheter utan skogsmark i riket till 102 480. 76 % av dessa låg i huvudområdena IV och V. Som jämförelse må nämnas, att i samma områden låg 62 % av totala antalet jordbruksfastigheter med skogsbruk i enskild ägo (exkl. aktiebolag). Av tabellen framgår också att antalet brukningsenheter med skogsmark i enskild ägo (exkl. aktiebolag) nämnda år uppgick till 283 000, varav dock 53 000 utgjordes av bruk-

¹ Gränsen mellan godsskogar och bondeskogar har satts till 400 ha skogsmark inom Svealand och 200 ha inom Götaland.

Tabell B. Antal brukningsenheter 1956 grupperade efter äkerareal och (för enskilda exkl. aktiebolag) skogsinnehav samt fördelade på länsgrupper. Efter RLF:s jordbruksregister

Number of agricultural units in 1956 distributed according to field area and (for units in private possession excluding companies) by forest area. By groups of counties. According to the National Farmers' Union's agricultural register.

Groups of counties and size-groups according to field area in hectares

Number of agricultural units with-out forest: Land. All categories of owners

Antal brukningsenheter med skogsmark i enskild ägo (ej aktiebolag), fördelade på storleksgrupper efter skogsinnehav i ha

Number of agricultural units with forest land in private possession (excluding companies). By size-groups according to forest area in hectares.

I	Länsgrupper och storleksgrupper efter äkerareal i häm mark, samtlig ägarkategori er	Antal brukningsenheter utan skogs- mark, samtlig ägarkategori er	Antal brukningsenheter med skogsmark i enskild ägo (ej aktiebolag), fördelade på storleksgrupper etter skogsinnehav i ha												Summa Total	
			2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
I 0 (utmark) (outlying holdings)	—	560	567	1 101	992	511	302	430	213	104	4 780					
0,1— 1,0	2 270	429	643	513	251	168	239	69	14	2 699						
1,1— 2,0	2 432	530	869	784	356	289	436	151	28	3 973						
2,1— 5,0	3 135	1 144	2 755	2 869	1 466	1 080	1 635	561	102	12 434						
5,1— 10,0	688	257	551	2 464	3 605	1 795	988	1 177	379	69	11 285					
10,1— 15,0	81	28	80	490	1 025	600	363	314	74	31	3 005					
15,1— 20,0	19	3	15	64	185	131	98	105	26	4	630					
20,1— 30,0	20	1	2	18	53	31	17	49	17	7	195					
30,1— 50,0	10	—	1	—	—	1	10	5	6	23						
50,1—100,0	10	—	—	—	—	—	—	1	1	2						
Summa Total	8 667	2 623	3 269	8 405	10 026	5 141	3 306	4 395	1 495	366	39 026					
II 0 (utmark) (outlying holdings)	—	452	341	691	720	486	398	717	326	186	4 317					
0,1— 1,0	2 318	589	288	342	166	67	51	85	29	10	1 627					
1,1— 2,0	4 174	1 294	726	670	380	145	91	146	62	20	3 534					
2,1— 5,0	3 425	1 614	1 432	2 669	1 861	793	553	861	301	64	10 148					
5,1— 10,0	727	231	352	1 569	2 009	1 207	745	1 199	377	137	7 816					
10,1— 15,0	162	11	17	380	287	196	389	301	48	15	391					
15,1— 20,0	52	1	3	76	69	50	53	23	8	184						
20,1— 30,0	33	2	4	31	30	5	13	11	7	45						
30,1— 50,0	17	1	—	1	—	—	1	2	—	1	4					
50,1—100,0	14	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1					
Summa Total	10 925	3	—	—	—	—	—	3 089	2 120	3 568	1 326	29 698				

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
III 0	(ultimate) (outlying holdings)	—	2 136	1 900	2 771	1 703	725	339	448	139	44	10 205
0,1—	1,0	699	1 618	1 302	1 488	591	153	51	42	4	1	5 250
1,1—	2,0	1 148	943	807	1 234	679	286	120	100	27	2	4 198
2,1—	5,0	1 360	897	1 111	2 035	1 929	685	356	440	63	12	7 528
5,1—	10,0	767	223	433	1 577	1 739	886	511	538	114	16	6 032
10,1—	15,0	269	56	100	508	792	432	309	414	100	22	2 733
15,1—	20,0	124	13	38	174	356	231	148	217	74	15	1 266
20,1—	30,0	112	5	24	98	191	140	75	149	47	16	745
30,1—	50,0	77	4	7	26	67	40	37	50	19	8	248
50,1—	100,0	46	—	5	—	7	4	19	7	6	48	—
>100,0	—	24	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—
Summa Total	IV 0	4 626	5 895	5 722	9 916	8 044	3 585	1 950	2 405	594	144	38 255
(ultimate) (outlying holdings)	—	5 291	4 522	7 199	5 689	2 375	1 278	1 601	540	341	28 836	—
0,1—	1,0	2 181	2 297	986	793	270	75	30	32	14	3	4 500
1,1—	2,0	4 713	4 334	2 504	2 046	622	197	61	67	14	15	9 860
2,1—	5,0	8 260	5 921	5 256	9 054	4 972	1 012	394	927	69	27	27 032
5,1—	10,0	8 661	3 963	4 419	9 336	8 125	2 199	905	598	102	25	29 972
10,1—	15,0	5 845	2 045	2 216	4 590	3 403	1 222	535	389	58	13	14 471
15,1—	20,0	4 125	1 065	1 171	2 652	1 846	694	301	255	44	9	8 037
20,1—	30,0	4 457	798	1 014	2 228	1 856	699	296	285	66	17	7 259
30,1—	50,0	3 339	372	372	1 076	1 174	567	271	294	69	26	4 294
50,1—	100,0	1 867	96	142	329	401	327	195	367	131	59	2 047
>100,0	—	559	14	15	57	91	81	96	237	207	272	1 070
Summa Total	V 0	44 007	26 196	22 690	39 360	28 449	9 748	4 362	4 452	1 314	807	137 378
(ultimate) (outlying holdings)	—	1 363	917	1 237	715	258	128	143	48	13	4 822	—
0,1—	1,0	1 909	492	201	114	32	17	6	3	1	1	867
1,1—	2,0	4 289	1 138	527	421	68	17	3	4	1	1	2 180
2,1—	5,0	6 322	2 855	1 937	2 045	856	156	39	16	6	—	7 910
5,1—	10,0	6 711	2 427	2 357	3 222	1 861	485	144	79	11	1	10 587
10,1—	15,0	5 113	1 140	1 009	1 802	1 139	324	118	80	8	1	5 621
15,1—	20,0	3 119	534	430	893	660	204	70	66	9	1	2 867
20,1—	30,0	3 218	397	302	649	575	185	77	63	7	1	2 256
30,1—	50,0	2 339	186	133	319	319	172	56	78	10	2	1 275
50,1—	100,0	905	74	42	79	82	54	47	38	9	5	430
>100,0	—	330	18	13	37	32	22	14	28	25	41	230
Summa Total	VI 0	34 255	10 624	7 868	10 818	6 339	1 894	1 702	1 35	598	67	39 045

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Riket Entire												
country												
0 (utmark)												
(outlying holdings)												
0,1— 1,0	9 377	9 802	8 247	12 999	9 819	4 365	2 445	3 339	1 266	688	52 960	
1,1— 2,0	16 756	5 418	3 157	3 380	1 572	563	506	401	117	29	14 943	
2,1— 5,0	22 502	8 239	5 094	5 240	2 533	1 001	564	753	255	66	23 745	
5,1— 10,0	17 554	12 109	10 880	18 558	12 487	4 112	2 422	3 279	1 000	205	65 052	
10,1— 15,0	11 470	7 101	8 112	18 168	17 389	6 872	3 293	3 586	995	226	65 692	
15,1— 20,0	7 439	3 280	3 422	7 563	6 739	2 805	1 521	377	100	27 461		
20,1— 30,0	7 840	1 616	1 657	3 817	3 123	1 329	667	738	200	44	13 191	
30,1— 50,0	5 782	1 203	1 344	2 997	2 706	1 086	495	599	160	49	10 639	
50,1—100,0	2 842	563	585	1 423	1 553	783	370	445	114	49	5 885	
>100,0	918	32	170	184	413	490	388	247	419	72	2 531	
Summa Total	102 480	49 533	42 710	74 652	58 484	23 457	12 440	15 418	4 864	1 844	283 402	

Förändring av antalet bruksenheter med över 2 ha åker
1956—1961

Län	Förändring		Län	Förändring	
	absolut	relativ		absolut	relativ
Nb	—1 607	—12,4	Ög	—1 113	—11,4
Vh	—1 691	—9,1	Skb	—2 037	—11,4
Jtl	—1 190	—12,2	Äbg	—2 344	—11,8
Vnr	—2 157	—14,5	Jkp	—1 659	—12,1
Gvl	—1 727	—15,6	Krb	—1 272	—11,0
Kpb	—2 391	—23,2	Klm	—1 323	—12,1
Vrm	—2 584	—15,4	Gtl	—565	—11,9
Ör	—1 424	—17,3	Gbg	—1 092	—12,0
Vstm	— 694	—11,8	Hl	— 842	— 8,3
Ups	— 761	—14,4	B1	— 687	—14,4
Sth	—1 013	—18,4	Krs	—2 281	—14,7
Sdm	— 904	—15,4	Mlm	—1 814	—12,1

ningsenheter utan jordbruk d.v.s. renaskogsfastigheter eller jordbruksfastigheter, där ägaren arrenderat ut jorden men behållit skogen, vilket i regel är fallet vid utarrendering. Andelen bruksenheter utan jordbruk i procent av totala antalet bruksenheter med skogsmark utgjorde för de olika områdena: område I 12 %, område II 15 %, område III 27 %, område IV 21 %, område V 12 % samt för hela riket 19 %.

I detta sammanhang kan nämnas att aktuellare statistik rörande bondeskogsbrukets samband med jordbruksmarken är under utarbetande inom Statistiska Centralbyrån. Denna statistik har emellertid ej hunnit färdigställas till denna årsboks tryckning.

I samband med den strukturomvandling som jord- och skogsbruket för närvarande genomgår nedlägges eller sammansläs ett betydande antal bruksenheter. I "Lantbrukets strukturutveckling" (SOU 1964:37) lämnas länsvisa på jordbruksräkningarna baserade uppgifter om förändringarna i antalet bruksenheter 1956—1961, vilka ligger till grund för ovanstående tablå.

Som framgår av tablåen sker minskningen av antalet bruksenheter mycket snabbt i rikets samtliga län. För hela riket uppgick denna minskning till 35 172 enheter eller 13,1 % under femårsperioden 1956—1961. Denna utveckling bör uppmärksamas i samband med tolkningen av uppgifterna i tabel-

Förändring i procent i antal bruksenheter med fördelning
på storleksgrupper efter åker- och skogsmarksareal.

Åkerareal ha	Skogsmarksareal ha				
	0—25	25—50	50—100	100—	Summa
	Relativ förändring 1956—1961				
2—10	—17,1	—10,6	— 2,5	— 7,8	—13,9
10—20	—11,6	— 3,3	— 7,0	+19,4	— 7,8
20—30	— 1,2	+ 7,3	+25,9	—16,7	+ 1,9
30—	+ 4,1	+ 4,4	± 0,0	± 0,0	+ 3,3
Totalt	—12,9	— 6,7	— 1,7	— 1,4	—10,1

lerna B och C, vilka baseras på 1956 års jordbruksräkning. I detta sammanhang är de relativta förändringarna i antalet brukningsenheter fördelade på åker- och skogsmarksareal av speciellt intresse. Närmaest föreg. tablå, som baseras på utredningar företagna av Jordbruksutredningsinstitut, ger en bild av dessa förändringar 1956—1961.

Övergången till allt mera mekanisera-
de driftsformer kräver i regel stora
brukningsenheter. Som en följd härav
har lönsamheten för mindre bruknings-
enheter blivit så försämrat att en ned-
läggning av dessa eller en sammanslagning
med närliggande bruknings-
enheter ofta blivit nödvändig. Nämnda
tablå ger också vid handen, att
minskningen av antalet bruknings-
enheter framförallt drabbat de små
fastigheterna medan antalet bruknings-
enheter, speciellt inom arealgrupperna
mellan 10—20 ha åker med över
100 ha skogsmark och 20—30 ha åker
och 25—100 ha skogsmark, ökat. Där-
emot har förändringarna i antalet stora
brukningsenheter med över 30 ha åker
och 50 ha skog varit så små att de ej
gett utslag i beräkningarna.

Den sammanlagda arealen skogsmark,
tillhörande de ca 230 000 jordbruksen-
heterna med skogsmark, omfattade år
1956 enligt tabell C nära 9,0 milj. ha el-
ler 79 % av totala skogsmarksarealen
inom ägargruppen "övriga enskilda".
Av tabellen framgår även att skogsbruk
utan kombination med jordbruk, redo-
visat som utmark, omfattade inom grup-
pen ifråga ca 2,4 milj. ha, i vilka emel-
lertid, såsom ovan sagts, också ingår
skogsmark sammanhörande med utar-
renderade jordbruk, men där skogen
disponeras av ägaren. Nämnda katego-
rier "utmark" kan antas omfatta ca 1,5
milj. ha inom denna ägargrupp. De
största sammanlagda skogsarealerna i
enskild ägo innehålls, som tabell C ut-

visar, av jordbruksfastigheter med 5,1—
10,0 ha åkerareal, för vilka 1956 redo-
visas en sammanlagd skogsmarksareal
på ca 2,7 milj. ha. Vid bedömningen
av uppgifterna i tabell C måste emeller-
tid, som tidigare nämnts, den snabba
strukturömvandling som för närvarande
sker inom jord- och skogsbruket beak-
tas.

Tabell D redovisar en sammanställ-
ning av skogsmarksarealer inom sam-
liga flodområden i Norrland samt i Dal-
älvens flodområde med procentuell för-
delning på olika ägargrupper.

I tabell E redovisas skogsmarksarea-
lens procentuella fördelning med hänsyn
till beståndens ålder. För de olika
länen anges procentuella fördelningar
enligt den första och den andra riks-
skogstaxeringens resultat. För länsgrupperna
I—V anges även den tredje riks-
skogstaxeringens uppgifter (1953—1957
års taxeringar) om denna fördelning.
Arealens fördelning på åldersklasser visar,
framför allt enligt 1953—1957 års
taxeringar, stor ojämnhet mellan be-
stånd av olika utvecklingsstadier. Area-
ler, bevuxna med skog under 20 års ålder,
upptar enligt dessa taxeringar endast
ca 4 % av skogsmarken inom regionerna
I—III och ungefär 10 % inom
övriga områden. Däremot föreligger en
anhopning av äldre skog inom regionerna
I—III. Från första till tredje riks-
skogstaxeringen har kalmarksarealen
ökat endast inom område I, d.v.s Norr-
bottens och Västerbottens län. Ökning-
en kan säkerligen tillskrivas den om-
fattande avverkning av övermogen skog,
som här blev följd av den nya lapp-
markslagens ikraftträdande 1934 och
skogsvårdslagens 1949. Gallningsbeståndens
(20—80 år) andel i skogsmarken
har minskat i Norrland och Dalarna
men ökat i södra Sverige. Den mogna
skogen i åldern 80—120 år har ökat be-
tydligt i hela landet.

Fabell C. Skogsbruk i och utan förening med jordbruk. Areal skogsmark till jordbruksenheter av olika storlek i enskild (dock ej aktiebolags) ägo 1956. Länsvis. Efter RLF:s jordbruksregister

'orestry in and without combination with agriculture. Areas of forest land of agricultural units in different sizes in private possession (excluding companies) in 1956. By counties. According to the National Farmers' Union's agricultural register.

County and group of counties	Hela arealen skogsmark i enskild ägo (ej aktiebolags) fördelad på jordbruk av storleksgrupper efter åkerareal i hektar. Forest land of agricultural units in private possession (excluding companies) distributed according to the field area in hectares of the agricultural units.										
	0 (ut- mark) (outlying holdings)	0,1—2,0	2,1—5,0	5,1—10,0	10,1—15,0	15,1— 20,0	20,1— 30,0	30,1— 50,0	50,1— 100,0	100,0	Summa Total
b	107 243	214 623	384 776	288 234	88 443	26 557	11 627	24 041	2 048	—	1 147 592
b	197 182	136 317	413 965	405 242	115 537	21 740	10 028	2 401	245	—	1 302 657
b	304 425	350 940	798 741	693 476	203 980	48 297	21 655	26 442	2 293	—	2 450 249
tl	304 529	124 863	292 951	287 881	80 812	32 922	10 701	5 365	120	—	1 140 144
nr	122 382	35 441	190 098	312 581	86 480	24 200	15 037	9 148	953	802	797 122
l	426 911	160 304	483 049	600 462	167 292	57 122	25 738	14 513	1 073	802	1 937 266
vl	70 096	22 534	65 752	169 992	140 546	76 734	50 464	13 055	11 282	926	621 381
pb	264 287	164 686	194 128	132 641	46 300	25 589	18 972	11 977	4 310	898	863 788
I	334 383	187 220	259 880	302 633	186 846	102 323	69 436	25 032	15 592	1 824	1 485 169
rm	101 507	84 913	167 906	157 865	64 219	37 769	29 908	22 494	14 472	16 743	697 796
r	48 698	5 887	19 856	29 289	23 105	16 241	17 434	15 503	22 477	38 436	236 926
stm	44 602	1 347	3 265	10 493	17 054	21 524	43 390	27 671	19 524	40 809	229 679
ps	19 303	2 658	4 920	7 998	11 880	14 401	17 899	14 157	15 202	32 152	140 570
th	96 313	5 043	7 528	15 474	19 951	16 793	19 651	18 642	21 020	52 575	274 990
dm	81 200	802	3 882	8 559	12 557	10 505	14 237	14 949	24 626	87 910	259 227
g	186 703	2 162	8 895	28 640	23 517	17 876	21 449	23 468	27 152	54 156	894 018
kb	67 055	3 628	12 767	32 752	29 479	19 220	19 466	14 986	14 298	34 869	248 520
bg	113 522	31 890	109 582	143 498	65 424	28 232	23 156	14 548	9 649	9 990	549 491
sp	156 689	17 935	105 996	158 756	52 661	21 718	14 240	8 840	6 013	5 941	548 189
rb	86 287	17 958	98 183	158 938	35 944	13 113	7 618	6 873	8 362	12 003	445 229
lm	184 040	9 471	35 167	108 845	68 216	35 759	36 166	25 943	21 519	44 078	569 204
l	1 187 910	183 694	577 297	861 107	424 007	253 151	264 614	208 074	204 314	429 662	4 593 839
tl	6 152	2 239	5 339	10 192	16 853	16 017	24 293	22 180	7 694	3 209	114 168
bg	17 403	3 568	19 628	44 622	25 508	13 832	9 429	3 941	2 892	714	141 537
l	24 527	4 425	32 842	47 765	22 885	13 426	9 995	5 185	2 504	13 411	176 965
rs	21 400	8 238	22 381	45 102	25 069	12 226	8 162	8 702	5 151	10 162	166 593
lm	43 817	8 471	23 271	49 205	30 198	17 067	11 202	6 469	4 316	18 897	212 913
l	13 027	778	2 060	4 982	5 336	3 713	4 171	3 484	1 722	15 202	54 475
iket ntire num- y	126 326	27 719	105 521	201 868	125 849	76 281	67 252	49 961	24 279	61 595	866 651
	2 379 964	909 877	2 224 488	2 659 546	1 107 974	537 174	448 695	324 022	247 551	493 883	11 333 174

Tabel D. Skogsmarksareal (exkl. bonitet IX) och dennes procentuella fördelning på ägargrupper inom samtliga flodområden i Norrland samt i Dalälvens flodområde. Enl. riksskogstaxeringen 1938—1944

Forest area excl. site quality class IX and percentage distribution of the same by owner groups in all river basins in Northern Sweden. According to the National Forest Survey 1938—1944

Flodområde <i>River basin</i>	Taxe- ringsår <i>Year of survey</i>	Samtliga skogar Areal i 1000 ha <i>All forests Area in 1000-ha</i>	Därav i % <i>There of in per cent</i>			
			Allm. skogar <i>Common forests</i>		Enskilda skogar <i>Private forests</i>	
			Statens skogar <i>State forests</i>	Övr. allm. skogar <i>Other com- mon forests</i>	Aktie- bolags- skogar <i>Compa- nies' forests</i>	Övr. en- skilda skogar <i>Other private forests</i>
Nedre Torne älvs och Keräsjoki ...	1941	530	42,1	8,7	0,9	48,3
Övre Torne älvs, Sangisån o. Kalix älv	1941	1 071	49,9	7,5	8,3	34,3
Töre älvs, Vitän, Råne älvs o. Alter- sundet	1941	372	42,9	4,7	27,8	24,6
Lule älvs och Alän	1941	803	52,8	7,4	16,1	23,4
Alter- och Rosåarna, Pite- och Lill- pite älvar samt Rokån	1941	723	74,3	1,1	6,7	17,9
Summa för flodområdesgrupp I ...		3 499	53,7	6,0	10,8	29,5
Jävreåns, Aby-, Byske- o. Kåge älvar	1941	430	48,3	4,4	10,7	36,6
Skellefte älvs	1941	549	42,1	5,4	11,4	41,1
Summa för flodområdesgrupp II ...		978	44,8	5,0	11,1	39,1
Bure älvs, Mångby-, Kolaboda-, Rick- le-, Sävar- och Tavelåarna	1941	403	9,4	0,1	33,2	57,3
Umeälven	1941	1 184	47,0	4,6	14,4	34,0
Hörneän, Öreälvs, Leduän o. Lögde- älvs	1941	424	19,5	1,2	40,5	38,8
Husumän, Gide älvs, Idbyän, Moäl- ven och Nätraän	1938—41	603	18,4	0,5	42,5	38,6
Summa för flodområdesgrupp III		2 614	30,2	2,4	28,0	39,4
Ångermanälven och Gådecän d.v.s. flodområdesgrupp IV	1938—39	1 896	15,0	7,1	41,3	36,6
Indalsälven	1938—39	1 300	5,9	6,2	31,2	56,7
Selångersän och Ljungan	1938—39	923	5,8	1,2	48,7	44,3
Summa för flodområdesgrupp V ...		2 223	5,9	4,1	38,5	51,5
Gnarps-, Harmångers-, Delångers-, Öränge- och Norralåarna	1938, 1942	404	5,2	1,6	40,7	52,5
Ljusnan	1940, 1942	1 232	6,3	3,5	50,8	39,4
Summa för flodområdesgrupp VI ...		1 637	6,1	3,0	48,3	42,6
Skärg-, Hamränge-, Testebo- och Gavleåarna	1942—43	350	3,8	5,6	52,0	38,6
Dalälven	1943—44	1 844	14,6	10,1	29,7	45,6
Summa för flodområdesgrupp VII		2 194	12,9	9,4	33,2	44,5
Totalsumma		15 041	26,0	5,3	29,1	39,6

Tabell E. Skogsmarksarealens procentuella fördelning med hänsyn till beständens ålder (enl. riksskogstaxeringarna 1923—1929 och 1938—1952 samt för länsgrupper och hela riket även 1953—1957)

Forest area in per cent by ages of growing stock. (According to the National Forest Surveys 1923—1929, 1938—1952 and 1953—1957. The last only referring to county groups and the entire country)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län och länsgrupper <i>County</i>	Tax.-år <i>Year of survey</i>	Beständens ålder <i>Age of stands</i>						
		Kalmark <i>Repro- duction area and waste land</i>	1—20 <i>år years</i>	21—40 <i>år years</i>	41—80 <i>år years</i>	81—120 <i>år years</i>	121 år o. däröver <i>121 years and over</i>	Samt- liga <i>All ages</i>
Nb	1941	6,9	9,1	11,7	26,7	16,6	29,0	100,0
	1926	3,3	5,6	9,0	30,3	14,6	37,2	100,0
Vb	1939—41	6,4	10,9	14,9	32,1	19,1	16,6	100,0
	1925	4,5	8,9	11,5	32,2	16,6	26,3	100,0
JtI	1939—40	4,1	7,7	13,2	33,4	24,8	16,8	100,0
	1924—25	10,3	3,1	10,6	29,7	20,4	25,9	100,0
Vnr	1938	7,9	8,8	14,7	41,8	19,5	7,3	100,0
	1924	5,9	5,1	14,5	37,4	19,2	17,9	100,0
Gvl	1942	3,5	11,6	19,9	42,0	18,0	5,0	100,0
	1926	6,4	12,2	17,4	36,2	17,5	10,3	100,0
Kpb	1942—44	2,3	9,4	14,0	39,7	22,9	11,7	100,0
	1923	5,7	6,7	12,5	36,7	17,4	21,0	100,0
Vrm	1950	7,0	7,4	14,1	46,6	21,3	3,6	100,0
	1929	4,7	12,4	23,6	44,2	11,9	3,2	100,0
Ör	1951	5,0	10,3	17,4	48,4	17,1	1,8	100,0
	1927	6,8	14,6	25,3	48,5	8,4	1,4	100,0
Vstm ...	1950—52	5,1	9,9	19,1	49,9	13,7	2,3	100,0
	1926—27	3,4	18,5	23,9	41,8	9,6	2,8	100,0
Ups	1950—52	5,9	12,7	19,1	45,0	14,5	2,8	100,0
	1926—27	8,1	17,2	26,8	32,4	11,9	3,6	100,0
Stb	1950—52	5,8	10,7	16,2	47,5	17,1	2,7	100,0
	1927	7,7	16,3	27,9	37,4	9,1	1,6	100,0
Sdm	1950—52	5,9	13,1	25,2	38,4	14,2	3,2	100,0
	1927	15,5	16,2	19,5	33,9	12,7	2,2	100,0
Ög	1952	7,3	11,4	16,0	46,6	16,5	2,2	100,0
	1927	9,4	17,6	24,4	37,3	9,9	1,4	100,0
Skb	1950—51	5,2	12,8	21,1	47,5	11,6	1,8	100,0
	1929	12,2	12,1	31,7	36,3	7,1	0,6	100,0

tab. E fort.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Äbg	1949	5,8	9,8	23,8	49,8	10,5	0,3	100,0	
	1928—29	10,1	18,6	32,9	33,9	4,2	0,3	100,0	
Jkp	1947	5,8	15,6	23,8	44,3	9,4	1,1	100,0	
	1923	16,6	18,9	26,9	36,4	5,6	0,6	100,0	
Krb	1946—47	5,6	19,6	25,7	42,2	6,0	0,9	100,0	
	1923	19,0	18,5	29,1	28,2	4,7	0,5	100,0	
Klm	1948	4,6	15,6	21,0	46,4	10,8	1,6	100,0	
	1923	16,9	7,3	29,8	39,3	5,9	0,8	100,0	
GtI	1952	5,7	7,9	7,8	39,8	27,6	11,2	100,0	
	1928	12,0	12,3	15,7	32,5	22,2	5,3	100,0	
Gbg	1949	9,1	14,0	27,1	40,6	8,8	0,4	100,0	
	1929	29,4	16,6	22,4	28,5	2,9	0,2	100,0	
H1	1946	11,7	21,7	30,1	32,9	3,2	0,4	100,0	
	1928	28,8	19,8	23,8	24,6	2,7	0,3	100,0	
B1	1945	4,9	29,5	25,2	38,1	2,1	0,2	100,0	
	1928	12,2	16,6	35,4	32,6	2,7	0,5	100,0	
Krs	1945	7,5	23,2	27,7	36,6	4,7	0,3	100,0	
	1928	23,0	16,4	28,0	30,1	2,1	0,4	100,0	
Mlm	1945	12,3	20,5	23,6	33,8	8,7	1,1	100,0	
	1928	23,7	19,6	22,6	28,7	4,3	1,1	100,0	
I	1953—57	8,8	3,9	9,0	20,3	30,5	27,5	100,0	
	1939—41	6,7	9,9	13,1	29,1	17,7	23,5	100,0	
	1925—26	3,8	7,0	10,0	31,1	15,5	32,6	100,0	
II	1953—56	5,6	2,5	9,4	31,0	33,9	17,6	100,0	
	1938—39	5,7	8,4	14,2	36,8	22,8	12,1	100,0	
	1924—25	8,2	4,1	12,5	33,3	19,8	22,1	100,0	
III	1953—56	6,8	5,1	10,4	34,7	29,3	13,7	100,0	
	1940—44	3,3	9,7	15,5	40,3	20,9	10,3	100,0	
	1923—26	6,7	8,0	13,8	35,4	17,9	18,2	100,0	
II+III ...	1953—57	6,2	3,8	9,6	33,4	31,6	15,4	100,0	
IV	1953—57	5,3	9,1	18,9	47,3	16,6	2,8	100,0	
	1946—52	5,9	12,0	19,7	46,3	14,1	2,0	100,0	
	1923—29	10,6	14,8	26,7	37,9	8,4	1,6	100,0	
V	1953—57	5,2	11,2	26,6	43,8	11,4	1,8	100,0	
	1945—52	8,3	20,2	24,7	37,0	7,9	1,9	100,0	
	1928—29	21,9	16,9	25,6	29,3	5,2	1,1	100,0	
Riket	1953—57	6,7	5,7	13,0	34,0	25,9	14,7	100,0	
Entire	1938—52	5,7	10,7	16,1	37,7	17,7	12,1	100,0	
country	1923—29	7,8	9,3	16,5	34,1	14,2	18,1	100,0	

II. Virkesförråd

Skogsmarkens produktionsförmåga brukar anges med bonitetstal enligt olika system. Boniteten är ett uttryck för ständortens (markens och klimatets) virkesproducerande förmåga. Boniteten klassificeras med stöd av det antal kubikmeter, m³sk., som i medeltal kan frambringas per år och ha av skogsbestånd vid 100-årig växttid och under gynnsammaste produktionsförhållanden. Där denna maximala eller ideala produktion icke räknas uppgå till 1,0 m³, hänsöres marken i fråga till impediment. Vid skogsbruk erhålls sällan så hög medelproduktion som motsvarar den ideala.

I tabell F anges den vid tredje riksskogstaxeringen erhållna idealboniteten inom skilda län och för olika skogsägargrupper. Som framgår av tabellen ökar bonitetstalen rätt avsevärt från norr till söder, vilket i huvudsak torde bero på att de klimatiska betingelserna för skogsproduktion är bättre i de sydliga delarna av landet än i de norra. Av tabellen framgår även att i de nordligaste länen samt i Kopparbergs län bonitetstalen för de allmänna skogarna, som huvudsakligen utgöres av kronoparker, är avsevärt lägre än för övriga skogar, medan dock mot boniteten för godsskogarna i regel är högre än genomsnittet inom resp. län. De vid tredje riksskogstaxeringen redovisade boniteterna skiljer sig ej nämnvärt från andra riksskogstaxeringens bonitetstal, vilka redovisades i föregående årsbok.

Då den tredje riksskogstaxeringens uppgifter angående virkesförrådets storlek, sammansättning och förändring m.m. ej hunnit färdigställas i detalj vid denna årsboks tryckning, har motsvarande uppgifter från andra riksskogs-

taxeringen införts oförändrade från föregående årsbok.

Tabellerna 4 »Virkesförråd på bark, totalt och per ha, fördelat på trädslag och diameterklasser» och 5 »Årlig tillväxt för tall och gran (under bark) samt för samtliga trädslag (på bark)» har överförts oförändrade från Skogsstatistisk årsbok 1957 till denna årsbok.

Till skillnad från första och andra riksskogstaxeringarna, vilka utfördes som länstaxeringar av ett eller ett par län varje år, kan den pågående tredje sägas innefatta en serie årliga riksskogstaxeringar, den första 1953. Varje år övergås nämligen hela landet med en lågprocentig inventering omfattande en tiondedel av andra riksskogstaxeringens taxerade areal. Efter tio år är landet således taxerat med samma procent som vid föregående inventering. I detta sammanhang må även nämnas, att i samband med taxeringen verkställes stubb-inventering, som ligger till grund för viss avverkningsstatistik (se C. I. 1. Avverkning, sid. 67). Inventeringen möjliggör årlig redovisning av avverkningen i samma mättenhet, skogskubikmeter (m³sk.), som för virkesförråd och tillväxt och med samma fördelning på trädslag och grovleksklasser.

Den nya riksskogstaxeringsmetoden lämnar för varje års taxering tillförlitliga uppgifter för hela landet, efter två års inventeringar för de båda skogliga huvudområdesgrupperna I—II och III—V, efter tre eller fyra års inventeringar för var och ett av de fem områdena samt efter 10 års inventeringar, d. v. s. vid taxeringsomdrevets slut, för län eller i vissa fall t. o. m. länsdelar. — Det må i detta sammanhang inskjutas, att

Tabell F. Genomsnittlig idealbonitet för olika skogsägargrupper enligt riksskogstaxeringen 1953—1962. Skogsmark inkl. hagmark.

Average ideal site quality by owner groups and by counties. According to the second National Forest Survey

Län och länsgrupper <i>County</i>	Skogsägarkategori <i>Owner group</i>				
	All- männa skogar <i>Common forests</i>	Aktie- bolags- skogar <i>Compan- ies' forests</i>	Gods- skogar <i>Estate forests</i>	Bonde- skogar <i>Farmers' forests</i>	Samtliga skogar <i>All forests</i>
Nb	2,2	2,5	—	2,5	2,4
Vb	2,6	2,8	—	2,9	2,8
Jtl	2,6	2,8	—	2,9	2,8
Vnr	3,3	3,4	—	3,7	3,5
Gvl	3,6	4,0	—	4,0	4,0
Kpb	3,1	3,7	—	3,9	3,7
Vrm	5,0	4,6	—	4,9	4,8
Ör	5,2	5,0	5,5	5,5	5,3
Vstm	5,1	5,4	5,3	5,2	5,2
Ups	5,2	5,2	5,4	5,1	5,2
Sth	4,8	5,1	5,0	4,9	4,9
Sdm	5,2	5,2	5,7	5,5	5,5
Ög	5,4	5,3	5,6	5,6	5,5
Skb	5,6	5,4	6,1	5,7	5,7
Äbg	5,7	5,8	5,6	5,5	5,5
Jkp	5,5	5,6	6,0	5,8	5,7
Krb	5,7	5,6	5,7	5,7	5,7
Klm	5,4	5,4	5,3	5,5	5,5
Gtl	3,1	2,6	3,2	3,3	3,2
Gbg	5,1	5,8	5,4	5,2	5,2
Hl	6,1	6,1	6,6	5,8	5,9
Bl	6,6	6,9	6,7	6,4	6,5
Krs	6,9	7,1	7,3	6,3	6,6
Mlm	7,6	—	8,5	7,0	7,6
I	2,4	2,7	—	2,7	2,5
II	2,8	3,1	—	3,2	3,1
III	3,2	3,9	—	3,9	3,9
IV	5,3	5,0	5,5	5,4	5,3
V	6,0	5,6	7,1	5,6	5,8
Hela riket	3,0	3,6	5,8	4,2	3,8
<i>Entire country</i>					

Tabell G. Virkesförråd på bark (exkl. vrak)¹ från 0 cm vid brösthöjd i milj. m³sk. Samtliga ägoslag. Skogliga huvudområden.² Riksskogstaxeringen 1953—1957

Growing stock incl. bark (excl. waste wood) from 0 cm DBH in million m³sk. All land. By groups of counties. According to the National Forest Survey 1953—1957

		Skogligt huvudområde ² Major region						
		I	II	III	IV	V	I—V	
		milj. m ³ sk.					%	
a)	med fördelning på grovleksklasser (diameter i cm vid brh) <i>by size-groups (cm DBH)</i>							
0—14,9 cm	Tax. Survey 1953—57	165	123	118	175	23	604	29
	» » 1938—52	155	114	125	175	22	592	31
15—24,9 cm	» » 1953—57	183	146	173	315	36	854	40
	» » 1938—52	173	121	152	298	33	777	41
25 cm	» » 1953—57	111	82	117	306	42	658	31
	» » 1938—52	105	55	89	264	33	546	28
Samtliga All	» » 1953—57	460	351	408	796	101	2 116	100
	» » 1938—52	434	290	366	737	87	1 915	100
b)	med fördelning på trädslag <i>by species</i>							
Tall Pine	Tax. Survey 1953—57	217	98	198	309	31	854	40
	» » 1938—52	193	75	173	299	28	769	40
Gran Spruce	» » 1953—57	160	199	167	374	38	939	45
	» » 1938—52	160	162	155	334	32	843	44
Löv Broadleaved	» » 1953—57	83	54	43	113	32	323	15
	» » 1938—52	81	52	38	103	28	303	16
Samtliga All	» » 1953—57	460	351	408	796	101	2 116	100
	» » 1938—52	434	290	366	737	87	1 915	100

¹ Vraken utgör, uttryckta i 1 000-tal m³sk., inom region I 3 022, inom region II 2 486 och inom region III 720, totalt för region I—V 6 228 (inom region IV och V urskiljs ej vrak).

² Härjedalen ingår i tabellerna G—J och A i område III.

The province of Härjedalen is included in region III in tables G—J and A.

riksskogstaxeringen indelar landet i regioner, vilka enligt den pågående tredje taxeringen icke helt överensstämmer med de skogliga huvudområden, som, där ej annat angivits, jämte länen utgör den geografiska indelningsgrundan i denna årsbok och som åskådliggöres av kartan på sid. 18. Härjedalen (kommunerina Tännäs, Sveg, Hogdal, Lillhärdal samt Svegs köping) ingår sälunda ej i riksskogstaxeringens region II, men där emot i huvudområde II. — Virkeskapi-

talets förändringar i hela riket eller i delområden kan med denna metod följas på ett helt annat sätt än tidigare, och med vissa års mellanrum eller år för år kan t. ex. en balansräkning uppgöras med å ena sidan »ingående» förråd med tillägg för tillväxt och avdrag för avverkning och å andra sidan »utgående» förråd.

Tabellerna G—J har hämtats från den ovannämnda uppsatsen i domänverkets jubileumsskrift och avser resultaten ef-

Tabell H. Virkesförråd på bark i m³sk. per hektar (inkl. vrak) för olika trädslag. Skogsmark inkl. hagmark. Skogliga huvudområden.¹ Riksskogstaxeringen 1953—1957

Growing stock incl. bark in m³sk. per ha (incl. waste wood) on forest land. By species and groups of counties. According to the National Forest Survey 1953—1957

Trädslag <i>Species</i>	Skogligt huvudområde ¹ <i>Major region</i>					
	I	II	III	IV	V	I—V
	m ³ sk. per ha (inkl. vrak)					
Tall Pine	30	25	48	45	31	37
Grau Spruce	22	52	41	57	39	42
Löv Broadleaved	11	13	10	16	30	13
Samtliga All	63	90	99	118	100	92
Samtliga enl. tax. 1938—52	56	70	86	109	84	80
All according to survey 1938—52						

¹ Se tabell G not 2. — See table G, note 2.

Tabell I. Virkesförråd på bark i m³sk. per hektar (inkl. vrak) för skilda skogsägargrupper. Skogsmark inkl. hagmark. Skogliga huvudområden.¹ Riksskogstaxeringen 1953—1957

Growing stock incl. bark in m³sk. per ha (incl. waste wood) on forest land. By groups of counties and forest owners. According to the National Forest Survey 1953—1957

Skogsägargrupp <i>Forest owner</i>	Skogligt huvudområde ¹ <i>Major region</i>					
	I	II+III	IV	V	I—V	
	m ³ sk. per ha (inkl. vrak)					
Allmänna: kronoskogar	59,3	82,6				72,4
<i>Public</i> crown forests						
övriga allmänna	55,1	83,6	133,2	111,5		92,3
other public forests						
Enskilda: aktiebolag	67,6	98,6	120,7			96,8
<i>Private</i> companies						
övriga enskilda	—	—	—	99,0		—
other private forests						
bondeskogar	65,5	94,4	114,1	94,6		
farmers' forests						
godsskogar	—	—	—	122,4		
estate forests						
Samtliga All	62,7	94,5	117,8	100,4		91,9

¹ Se tabell G not 2. — See table G note 2.

Tabell J. Total årlig tillväxt (inkl. bark) i 1000-tal m³sk. fördelad på trädslag. Årlig tillväxt i m³sk. per hektar. Skogsmark inkl. hagmark. Skogliga huvudområden.¹ Riksskogstaxeringen 1953—1957

Total annual increment (incl. bark) in 1000 m³sk. by species. Annual increment in m³sk. per ha. All forest land. By groups of counties. According to the National Forest Survey 1953—1957

Skogligt huvudområde ¹ <i>Major region</i>	Årlig tillväxt i 1 000-tal m ³ sk. <i>Annual increment in 1 000 m³sk.</i>					Årlig tillväxt i m ³ sk. per ha <i>Annual increment in m³sk. per ha</i>
	Tall <i>Pine</i>	Gran <i>Spruce</i>	Björk <i>Birch</i>	Övr. löv <i>Other broad-leaved</i>	Samtliga <i>All species</i>	
I	4 584	4 192	1 653	179	10 608	1,5
II	2 105	6 318	1 112	344	9 879	2,7
III	5 391	6 455	1 110	211	13 167	3,3
IV	10 029	15 718	3 089	1 386	30 222	4,5
V	1 160	2 150	512	712	4 534	4,6
Hela riket	23 269	34 833	7 476	2 832	68 410	3,1
<i>Entire country</i>						

Anm.: Tillväxtkvantiteterna är beräknade med ledning av den andra riksskogstaxeringens (1938—1952) tillväxtprocenter, vilka tillämpats på virkesförråden enligt taxeringarna 1953—57. De särunda bestämda tillväxtheloppen är klimatjusterade till att gälla medelklimatet under en längre period.

¹ Se tabell G not 2. — See table G note 2.

ter 1953—1957 års taxeringar. Av tabell G framgår, att det totala virkesförrådet inom riket uppgår till drygt 2,1 miljarder m³sk. mot 1,9 miljarder m³sk. enligt riksskogstaxeringen 1938—1952. I tabell G redovisas virkesförrådets fördelning på grovleksklasser resp. trädslag, varvid även angivits motsvarande siffror från den andra riksskogstaxeringen. De tre huvudträdslagens procentuella andel i totalförrådet inom landet har ej genomgått några mera betydande förändringar sedan den tidigare taxeringen. Granen har ökat sin andel något till knappt 45 % medan lövträdens andel minskat till 15 %. Tallens andel är helt oförändrad, 40 %.

Beträffande dimensionsfördelningen kan ur tabell G utläsas, att den medelgrova skogen (15—24,9 cm brh) upptar 40 % av landets virkesförråd och f. ö. har den största andelen av förrådet inom samtliga områden utom område V, där grovskogen (25 cm och därvover vid brh) är starkare företrädd. Den senare utgör 31 % av det totala förrådet i landet och är svagast företrädd i de norra områdena. Klenskogen (under 15 cm vid brh) slutligen, omfattar 29 % av »rikssförrådet» och har den minsta förekomsten i de södra områdena. Den varierande sammansättningen i dimensionshänseende av förråden inom de olika områdena sammanhänger bl. a.

med bonitets- och klimatförhållandena samt med ålderssaminansättningen. Från den andra riksskogstaxeringen har virkesförrådets dimensionsfördelning förändrats något. Kleuskogens andel har minskat från 31 % till 29 % enligt 1953—1957 års taxeringar och den medelgrova från 41 % till 40 % medan grovskogens andel ökat från 28 % till 31 %.

I tabell H redovisas virkesförrådets storlek per ha skogsmark av olika trädslag inom de olika skogliga huvudområdena. Virkesförrådet per ha är i genomsnitt för hela riket störst för gran med 42 m³sk. per ha mot 37 m³sk. per ha för tall och 13 m³sk. per ha för lövträd. Gran uppvisade det största virkesförrådet per ha skogsmark i område IV, tall det största i område III och lövträd i område V. Av tabellen framgår också att virkesförrådet per ha skogsmark genomgående höjts inom samtliga områden alltsedan den andra riksskogstaxeringen. Medeltalet för hela landet har stigit från 80 m³sk. per ha enligt 1938—1952 års taxeringar till 92 m³sk. per ha enligt 1953—1957 års taxeringar.

I tabell I redovisas virkesförrådets

storlek per ha skogsmark för olika skogsägargrupper inom de olika skogliga huvudområdena. Av tabellen framgår att i genomsnitt för hela riket har godsskogar det största virkesförrådet per ha skogsmark, medan de allmänna skogarna i det virkesrika området IV uppvisar det absolut största virkesförrådet per ha skogsmark (av de redovisade) nämligen 133,2 m³sk.

En översikt över den årliga tillväxten lämnas i tabell J (jämför tab. 5). Beräkningarna i tabell J får betraktas som approximativa, eftersom dessa bygger på den andra riksskogstaxeringens tillväxtprocenter tillämpade på virkesförrådet enligt 1953—1957 års taxeringar. Den årliga tillväxten i landets skogar uppgår enligt dessa beräkningar till 68 milj. m³sk. eller 3,1 m³sk. per ha. Tillväxtintensiteten är mycket olika i skilda landsdelar och stiger ju längre söderut man kommer. Detta framgår av följande siffror, som anger årlig tillväxt i %. Område I 2,4, II 3,0, III 3,3, IV 3,8 och V 4,6. Deu genomsnittliga tillväxtprocenten för hela riket har beräknats till 3,2.

III. Mark- och skogsvärden

För beskattningsändamål o. d. bestäms värdet av skogsmark och växande skog vid de allmänna fastighetstaxeringarna, av vilka den senaste företogs 1957. Tidigare har fastighetstaxeringar ägt rum 1928, 1933, 1938, 1945 och 1952.

I det följande lämnas kommentarer och några definitiva resultat från 1957 års fastighetstaxering hämtade ur »Undersökning av taxeringsutfallet beträffande jordbruksfastighet på landsbygden vid 1957 års allmänna fastighets-

taxering» (S.O.U. 1963:14), till vilken hänvisas för utförliga uppgifter.

Vid 1957 års taxering tillämpades en helt ny beräkningsmetod, enligt vilken bl. a. de tidigare bonitetsklasserna ersatts med s. k. godhetsklasser, i princip ej innebärande någon skillnad mot den gradering av skogsmarken som tillämpades 1952, utan boniteten i den nya metoden är endast en klass vars värde ej är omedelbart knuten till en benämning uttryckt i m³. I deu nya metoden

har vidare rotvärdet ersatts med omkostnadsklass soin karakteriseras av summa avverknings- och transportkostnader och sålunda är ett direkt uttryck för avsättningssläget. Begreppet relativ skogstillgång enligt 1952 års fastighets taxering har dessutom helt bortfallit i den nya metoden, men skillnaden mellan den gamla och nya metoden består emellertid i princip endast av att relativt skogstillgången, som för många synes ha varit ett svår bemästrat begrepp, ersatts med direkta bestämningar av virkesförrådet och dess sammansättning. Frånsett redovisningen av de ovan angivna primära värdefaktorerna föreligger en betydande skillnad mellan den gamla och den nya metoden i fråga om beräkningen av delvärdena, mark- och skogsvärde. Till skillnad från den gamla metodens markvärde, som utgjorde en fast andel av totalvärdet vid normalt skogstillstånd, är den nya metodens markvärde differentierat med hänsyn till bonitet och tillväxtområde och har beräknats fristående från skogsvärdelet som ett kapitalvärde av 0-årig skog. Härigenom kommer markvärdets andel av totalvärdet att öka med stigande bonitet och nivån ändras med vid taxeringen tillämpad räntefot under det att den gamla metoden redovisade konstant andel.

Vid en jämförelse mellan taxeringsvärdena vid 1952 och 1957 års fastighets taxeringar måste sålunda beaktas att de framkomna skillnaderna i respektive skogsmarks- och skogsvärde till stor del sammanhänger med olika beräknings sätt.

Den avgörande skillnaden i taxeringsvärdet mellan fastighetstaxeringarna 1952 och 1957 beror dock på den prisnivå som legat till grund för beräkning av rotvärdet. Vid 1957 års taxering baserades rotvärdet på prisnivån under

åren 1950 samt 1952—1954 (vid 1952 års taxering perioden 1945—1949). Medelpriserna under dessa år reducerades med 20 % (20 % 1952) och avdraget för allmänna omkostnader (förvaltningskostnader) fastställdes till 33 % (33 % 1952). Räntefoten var vid båda taxeringarna 5 %.

Före taxeringsarbetets igångsättande kunde det därför förutsättas, att taxeringsvärdena skulle komma att stiga rätt avsevärt enär enbart höjningen av prisnivån beräknades resultera i en ökning av taxeringsvärdena med ca 70 % i södra Sverige och 85 % i Norrland.

Ytterligare orsak till de höjda taxeringsvärdena är en ganska väsentlig ökning av virkesförrådet. Ökningen har framför allt skett av den grövre skogen och en högre skogsprocent medför automatiskt högre värden.

Även om metoderna för uppskattningen blivit ändrade vid 1957 års allmänna fastighets taxering bestämmes dock fortfarande fastighets taxeringsvärdet av skogsmark och växande skog som ett avkastningsvärdet vid uthålligt skogsbruk.

I tabell K redovisas länsvis skogsmarks värde, skogsvärde och skogsbruks värde (skogsmarks värde + skogsvärde) för rikets landsbygd vid de allmänna fastighets taxeringarna 1952 och 1957. Skogsmarks värde uppgick för rikets landsbygd till 1 084 milj. kr vid 1957 års taxering mot 982 milj. kr vid 1952 års taxering, vilket innebär en ökning från 1952 till 1957 med 101 milj. kr eller 10 %. Enligt vad ovan sagts verkar den ändrade värderingsmetoden höjande på markvärdet på skogar med goda boniter och sänkande på sämre boniter. Av tabell K framgår också att skogsmarks värde sjunkit i de skogliga huvudområdena I—III d. v. s. Norrland och Dalarna men ökat i övriga Sverige utom på Gotland. Enligt tabell K har

Tabell K. Värdet av skogsmark och växande skog på landsbygden vid de allmänna fastighetstaxeringarna 1952 och 1957

Values of forest ground and growing forest in the rural country at the Real Property Assessments in Sweden in 1952 and 1957

Län County	Skogsmark Forest ground				Växande skog Growing forest				Summa Total			
	Värde, milj. kr Value, mil- lion crowns		Värdesteg- ring Increment of value		Värde, milj. kr Value, mil- lion crowns		Värdesteg- ring Increment of value		Värde, milj. kr Value, mil- lion crowns		Värdesteg- ring Increment of value	
	1952	1957	milj. kr mil- lion Sw.cr.	i %	1952	1957	milj. kr mil- lion Sw.cr.	i %	1952	1957	milj. kr mil- lion Sw.cr.	i %
Nb	52	12	-20	-63	119	473	355	299	151	485	334	221
Vb	57	18	-39	-69	210	538	328	156	267	555	289	108
Jtl	47	12	-35	-75	184	416	232	126	231	428	197	85
Vnr	55	21	-34	-62	202	470	268	132	257	491	234	91
Gyl	62	34	-28	-45	306	729	423	138	369	763	395	107
Kpb	78	40	-38	-48	352	811	459	131	430	851	421	98
Vrm	87	99	12	14	374	826	453	121	461	925	464	101
Ör	37	40	3	7	172	361	189	110	209	401	191	91
Vstm	27	29	2	9	129	237	107	83	156	266	110	70
Ups	23	23	1	2	110	204	94	86	133	227	95	71
Stb	124	24	0	0	103	176	73	71	127	200	73	57
Sdm	30	34	5	15	156	267	111	71	185	301	115	62
Ög	49	71	22	45	252	483	230	91	301	554	253	84
Skb	33	50	17	50	156	289	133	85	189	339	150	79
Äbg	55	87	32	58	239	512	273	114	294	599	305	104
Jkp	63	104	41	65	257	554	297	115	320	658	337	105
Krb	59	95	37	63	218	458	240	110	276	553	277	100
Klm	71	111	41	58	307	602	295	96	378	714	336	89
Gtl	6	3	-3	-47	26	45	19	74	32	48	16	51
Gbg	13	18	6	45	43	78	35	82	56	97	41	74
Hl	19	42	24	127	58	116	58	100	77	158	81	106
Bl	19	39	20	103	60	114	53	88	80	153	73	92
Krs	27	57	30	111	87	156	68	78	114	213	99	86
Mlm	10	18	8	84	31	46	15	49	40	64	23	58
I	89	30	-59	-67	328	1 011	683	208	418	1 041	623	149
II	102	33	-69	-68	387	886	500	129	489	919	430	88
III	140	75	-66	-47	658	1 540	882	134	798	1 614	816	102
IV	1557	769	211	38	1 2473	4 968	2 495	101	1 3081	5 737	2 706	89
V	93	178	85	91	305	554	249	82	398	732	334	84
Riket	1 982	1 084	101	10	1 4151	8 959	4 808	116	1 5134	10 043	4 909	96
<i>Entire country</i>												

¹ Exkl. Frösåkers kommun (48 611 hektar skogsmark) som mellan 1952 och 1957 införlivats med Östhammars stad.

skogsvärdet vid 1957 års taxering uppskattats till 8 959 milj. kr mot ca 4 151 milj. kr vid 1952 års taxering. Ökningen uppgår således till ca 4 808 milj. kr eller 116 %. De faktorer, som påverkat förändringarna av markvärdet, är även bestämmande för skogsvärdet, som dessutom baseras på virkesförrådets storlek och sammanställning. Skogsvärdesstegringen var enligt tabellen störst i Norrbottens län med 209 %, därnäst i Västerbottens län med 156 % och Gävleborgs län med 138 %. Den minsta ökningen redovisades av Malmöhus län med 49 % och Stockholms och Södermanlands län båda med 71 %.

Då mark- och skogsvärde ingår med olika andelar av totala skogsbruksvärdet vid 1957 års taxering jämfört med tidigare taxeringar är emellertid delvärdena ej fullt jämförbara. En mer likvärdig och även mera väsentlig jämförelse kan göras av totala skogsbruksvärden. Enligt tabell K ökade detta värde för rikets landsbygd från 1952 till 1957 med 96 %. Som jämförelse kan nämnas att mellan taxeringarna 1933 och 1938 ökade totalvärdet med 16 %, mellan 1938 och 1945 med 52 % och mellan 1945 och 1952 med 65 %. Av länen hade Norrbottens län den största ökningen i totala skogsbruksvärdelet med 221 % och sju åtta län redovisade fördubblade totala skogsbruksvärden 1957 jämfört med 1952. Minsta ökningen upptäcktes Gotlands län med 51 %, Stockholms län med 57 % och Malmöhus län med 58 %.

Med hänvisning till vad ovan sagts beträffande delvärdenas bristande jämförbarhet redovisas i tabell L totala skogsbruksvärden per hektar vid de fyra senaste fastighetstaxeringarna 1938, 1945, 1952 och 1957. Indextalen i tabellen visar ökningen av dessa värden i länen under perioden 1938—1957. För hela rikets landsbygd hade under pe-

rioden totala skogsbruksvärdet femdubblats. I tabell M redovisas de totala skogsbruksvärdena i länen fördelade på skogsägarategorier enligt 1957 års fastighetstaxering. Tabellen synes bland annat visa att skogsbruksvärdet är genomsnittligt avsevärt lägre i Norrland och Dalarna än i övriga Sverige, att det samma är högre för enskilda skogar än för allmänna skogar i Norrland och Dalarna men högre för allmänna skogar, särskilt kronoskogar, än för enskilda skogar i övriga Sverige. Huvudparten av de allmänna skogarna finns i Norrland och där delvis på marker med låga boniteter, vilket bör uppmärksammas i detta sammanhang.

Taxeringsvärdena bestäms av vissa grundfaktorer, vilka emellertid ej behandlas i detta avsnitt. För närmare upplysning om dessa hänvisas det därför till ovannämnda »Undersökning av taxeringsutfallet beträffande jordbruksfastighet på landsbygden vid 1957 års allmänna fastighetstaxering» (S.O.U. 1963:14). Av dessa grundfaktorer har den tidigare tillämpade normalbonitetens som ovan påpekas ersatts med en klassificering av skogsmarken i godhetsklasser. (Se S.O.U. 1963:14, tab. 44, IX och bilaga 1.) Enligt utredningens mening har inom vissa områden en alltför svag differentiering av godhetsklasserna tillämpats, vilket på sina håll medfört en koncentration av 90 % på en godhetsklass. Vid undersökningar av taxeringsutfallet vid 1952 års fastighetstaxering konstaterades en underskattning av virkesförrådets storlek och detsamma var fallet vid 1957 års taxering inom flera redovisningsområden, vilket även kunnat konstateras vid jämförelse med förrådsuppskattningar vid den nu pågående tredje riksskogstaxeringen. Skogsvärdet bestäms ej enbart med ledning av virkesförrådets storlek utan av dess

Tabell L. Jämförelse mellan 1938, 1945, 1952 och 1957 års fastighetstaxeringars skogsbruksvärden (skogsmarksvärde + skogsvärde) per hektar på landsbygden.

Comparison between the Real Property Assessments 1938, 1945, 1952 and 1957 regarding values of forest ground and growing forest.

Län <i>County</i>	I skogsbruksvärde per hektar <i>Total value of forest ground and growing forest per hectare</i>						
	kronor <i>Sw. crowns</i>				Index (1938 = 100)		
	1938	1945	1952	1957	1945	1952	1957
Nb	23,2	29,0	42,6	136,7	125	184	589
Vb	44,7	52,2	84,2	174,9	117	188	391
Jtl	53,5	71,8	89,3	166,0	134	167	310
Vnr	75,7	104,1	142,0	271,5	138	188	359
Gvl	116,7	178,5	264,9	549,7	153	227	471
Kpb	83,2	148,4	217,4	427,4	178	261	514
Vrm	150,9	252,4	378,0	754,8	167	250	500
Ör	154,9	288,3	440,4	835,1	186	284	539
Vstm	163,7	279,0	474,4	756,7	170	273	462
Ups	149,4	261,2	465,3	796,7	175	311	533
Sth	146,5	236,3	396,7	641,8	161	271	438
Sdm	187,5	320,7	573,7	941,3	171	306	502
Ög	175,6	281,9	558,3	1 035,9	161	318	590
Skb	204,9	301,3	580,9	1 023,7	147	283	500
Äbg	155,7	240,4	463,7	948,1	154	298	609
Jkp	176,4	240,4	542,8	1 114,9	136	308	632
Krb	154,8	251,9	491,4	976,1	163	317	631
Klm	169,6	261,5	555,2	1 040,3	154	327	613
Gtl	124,0	168,7	231,7	341,1	136	187	275
Gbg	132,8	189,3	352,8	617,9	143	266	465
Hl	146,2	210,6	375,8	777,1	144	257	532
Bl	165,6	235,4	439,0	832,7	142	265	503
Krs	203,6	321,5	454,1	825,4	158	223	405
Mm	321,6	482,2	604,1	950,5	150	188	296
Hela riket	92,7	141,6	236,0	460,4	153	255	497
<i>Entire country</i>							

Not till tabell M å sid. 42.

¹ Omfattar kronoparker, statens utarrenderade jordbruksdomäner skogar, statens flyg-sandsfält, kronolägenheter, civila boställens skogar, kronoöverloppsmarker och oavmätta kronomarker d.v.s. staten tillhöriga under domänverkets förvaltning ställda skogar, vars avkastning tillföres tillförs domänfonden.

² Omfattar kyrkofondens, biskopslöneregleringsfondens och övriga ecklesiastika skogar.

³ Omfattar statens till bergshanteringens understöd anstagna skogar, renbetesfjällens skogar, härad- och sockenallmänningar, allmänna inrätningsars och stiftelsers skogar, städernas skogar belägna inom landskommun, skogar hörande till skogssällskapet, kommuners skogar, kronohemman med uppläten åborätt m. fl. samt vissa staten tillhörande skogar av relativt liten omfattning, vilka förvaltas av annan myndighet än domänverket, såsom vattenfallsstyrelsen, fortifikationsförvaltningen, lantbruksstyrelsen, sjöfartsstyrelsen, lantbruksnämnderna m. fl.

⁴ Omfattar skogar tillhörande fideikommiss, gods, bondehemman och enkla bolag samt s. k. kronohemman och kronuhybyggen i Norrbottens och Västerbottens län.

Tabell M. Skogsbruksvärde i kronor per hektar inom olika skogsägargrupper på landsbygden enligt 1957 års fastighetstaxering.

*Value per hectare in Sw. crowns of forest land and growing forest by owner groups.
According to the Real Property Assessment 1957.*

Mattenhet: kr
Unit of measurement: Sw. cr.

trädslags- och dimensionssammansättning, och enligt nämnda »Undersöknings av taxeringsutfallet» har såväl lövskogsförrådet som grovskogsparten underskattats vid 1957 års fastighetsxering. (Se S.O.U. 1963:14 tab. 40 och XI.) Som tidigare påpekats har begreppet relativ skogstillgång enligt 1952 års fastighetstaxering helt bortfallit i den nya metod som tillämpades vid 1957 års taxering. Rotvärdet, såsom detta redovisades i taxeringslängderna vid tidigare fastighetstaxeringar, har utgått och vid 1957 års taxering ersatts av omkostnadsklasser. Med hänsyn till den stora variation i fastigheternas avsättningsslä-

gen som förekommer i Norrland har där tillämpats upp till 25 klasser under det att i de sydligaste länen fördelningen skett endast på 4 klasser. Redovisning av omkostnaderna återfinns i S.O.U. 1963:14 tab. 45 och X och i tab. IV redovisas uppgifter kommunvis rörande skogsmarksareal, skogsmarksvärde per hektar, skogsbruksvärde, virkesförrådeis storlek och sammansättning samt omkostnads- och godhetsklass.

De i detta avsnitt redovisade uppgifterna om fastighetstaxeringsvärden avser rikets landsbygd, och skogar inom städernas områden ingår alltså icke.

IV. Skogens föryngring och vård

1. Frö- och plant tillgång m. m.

Rapporter om skogsträdens blomning och fruktsättning lämnades t. o. m. 1961 av domänverket. Uppgifterna bearbetades och sammanställdes sedan av statens skogsforskningsinstitut. Från och med 1962 sker insamlingen av primäruppgifterna via riksskogstaxeringen, varvid man med hjälp av kikare inventerar kottförrådet i vissa slumpmässigt utvalda träd. Sammanställningen och publiceringen ombesörjes av skogshögskolan.

Enligt 1962 års inventering var produktionen av tallkott god inom stora delar av länsgrupperna I och V samt lokalt inom länsgrupperna III och IV. Inom ett område omfattande sydöstra delarna av Västerbottens län, hela Jämtlands och Västernorrlands län samt de nordvästra delarna av Dalarna och Värmland betraktades tallkottproduktionen däremot som dålig. För landet som

helhet var dock tillgången på tallkott god och förutsättningar för en resultatrik insamling ansågs föreligga inom stora delar av riket.

Förekomsten av grankott var relativt god även om stora geografiska variatiorer förelåg. Således saknades grankott nästan helt inom länsgrupperna I och II medan vissa lokaler inom områdena III och V uppvisade höga värden. Inom IV:e länsgruppen noterades genomgående gott produktionsresultat. Förutsättningarna för insamling av grankott ansågs därför med hänsyn till kott tillgången vara relativt goda inom stora delar av södra och mellersta Sverige.

Beträffande förekomsten av ek- och bokollon har några uppgifter ej publicerats.

Av tablån, sid. 45, framgår den genomsnittliga tillgången uttryckt i antalet kottar per träd länsgruppvis 1954—1962.

Tabell N. Av skogsvårdsstyrelserna och domänverket 1958—1962 utklängt skogsfrö. Länsvis

Production of pine and spruce seed by the County Forestry Boards and by the State Forest Service in 1958-1962. By counties

Mattenhet: kg
Unit of measurement: kg

Tall

År	Länsgrupp				
	I	II	III	IV	V
1954	22	22	27	72	53
1955	27	93	109	146	96
1956	35	44	88	38	40
1957	59	130	121	59	77
1958	36	26	28	127	65
1959	97	58	129	123	196
1960	62	118	40	55	36
1961	128	70	200	100	90
1962	78	50	64	80	110

Gran

År	Länsgrupp				
	I	II	III	IV	V
1954	66	78	85	127	104
1955	0	0	0	0	0
1956	36	48	46	60	35
1957	0	0	9	13	20
1958	40	41	13	42	49
1959	0	20	37	25	15
1960	29	40	32	21	27
1961	9	9	0	0	0
1962	0	10	29	35	37

Under hösten 1962 utförde skogshögskolan och Föreningen Skogsfrädsförädlings en analys av kottprover från olika höjdslägen i skilda delar av landet. Resultatet av denna analys visade att fröutbytet per hl tallkott var i genomsnitt det lägsta som förekommit på ett par decennier. En del lokaler i östra Svealand och Götaland hade dock tillsfredsställande värden medan man i Norrland, särskilt på stora höjdslägen, hade mycket låga resultat. Groningsprocenten betecknades som tillfredsställande om än något ojämnn upp till 250 m ö.h., ovan denna höjdgräns bedömdes den som synnerligen låg. 1 000-kornvikten var medelgod i Svealand och Götaland men under medelgod i Norrland. Fröets mognad och groningsenergi betraktades som god men avtagande med höjden över havet.

För granfröet var utbytet medelmättigt men starkt varierande. Groningsprocenten var låg, bl. a. beroende på den höga tomfröhalten och på insektsskador. 1 000-kornvikten var i allmänhet något under medelgod, medan fröets mognad betraktades som god.

Angående fröets egenskaper kunde, enligt skogshögskolans rekommendationer, insamling av tallfrö ske utan olägenhet upp till 250 m ö.h. medan stor försiktighet tillråddes vid insamling på högre höjder. Beträffande gran rekommenderades på grund av de stora insektsskadorna och grankottens klängning under den varma hösten en undersökning av fröegenskaperna före insamlingen. Senare undersökningar visade att fröegenskaperna hos grankotten var synnerligen dåliga varför praktiskt taget ingen insamling ägde rum.

Förutsättningen för insamling av framför allt tallkott var som tidigare nämnts god och denna verksamhet blev också omfattande under 1962. Således insamlades genom skogsvårdsstyrelsernas försorg 12 369 hl kott (huvudsakligen tallkott) mot 8 781 hl föregående år. Insamlingen av hängen och ollon var däremot blygsam och i skogsvårdsstyrelsernas regi insamlades endast 162 kg (f. å. 1 312 kg).

Under året bedrevs en intensiv klängningsverksamhet. Av skogsvårdsstyrelserna utklängdes totalt 5 586 kg tallfrö (f. å. 4 530 kg) medan domänverket utklängde hela 15 170 kg tallfrö (f. å. 4 800 kg), den största kvantiteten som någonsin noterats. Utklängningen av granfrö var däremot obetydlig och skogsvårdsstyrelserna redovisade endast 7 kg (f. å. 64 kg). Skogsvårdsstyrelsernas och domänverkets klängningsverksamhet 1958—1962 framgår av tabell N. I detta sammanhang må nämnas att i den under 1962 utklängda kotten kan

ingå en större eller mindre kvantitet kott, som insamlats redan under föregående år och alltså ingick i redovisningen för den under 1961 insamlade kotten.

Enligt inom skogsstyrelsen tillgängliga uppgifter uppgick 1962 antalet fröklängar tillhöriga skogsvårdsstyrelser, skogsbolag och enskilda företagare till 44 st med en sammanlagd kapacitet av ca 1 000 hl kott per dygn. Frökällare tillhörande nämnda ägare hade samtidigt en kapacitet av ca 200 000 kg frö. Den totala klängningskapaciteten per säsong torde uppgå till 150 000 hl kott. På grund av svårigheten att lagra den oklängda kotten kan nämligen klängningarna vanligen ej drivas mer än 150 å 175 dygn per säsong.

För den inhemska plantproduktionen svarar främst skogsvårdsstyrelserna, domänverket och de större skogsbolagen. Affärsmässig privat skogsplantskole drift förekommer däremot i relativt liten omfattning i vårt land. Sedan tiden efter andra världskriget har plantskolearealen ökat kraftigt samtidigt som en övergång från små till relativt stora enheter skett. Som exempel kan nämnas att skogsvårdsstyrelsernas plantskoleareal 1950 uppgick till ca 230 ha mot ca 750 ha år 1959. Samtidigt hade medelarea-

len ökat från 2,2 ha till 7,4 ha. En viss avmattning i utbyggnaden av plantskolorna har på senare år gjort sig gällande. Den pågående storleksrationaliseringen har dock fortsatt i oförminskad takt och medelarealen uppgick 1962 till ca 10 ha. Den totala plantskolearealen utgjorde 1962 ca 1 350 ha varav ca 745 ha kom på skogsvårdsstyrelserna, ca 200 ha på vardera domänverket och bolagen samt 100 ha på vardera privata merkantila plantskolor respektive smärre gods- och privatplantskolor.

Den plantbrist som förelegat under hela 1950-talet förbyttes i början av 1960-talet till ett lokalt besvärande plantöverskott. Delta berodde delvis på att större förband började användas vid planteringarna, samtidigt som de utvidgade plantskolorna kommit i full produktion i början på 1960-talet. Balansen mellan utbud och efterfrågan har emellertid återställts genom en kraftigt minskad import av plantor. Under åren 1960—1962 uppgick vår plantimport till resp. 43,37 och 25 milj. plantor.

Skogsvårdsstyrelserna och domänverket har under åren 1958—1962 för sådd inom egna plantskolor använt eller för skogssådd utlämnat frö och ollon i kg enligt nedanstående tabell.

	Tall	Gran	Ek och bok	Övriga lövträd
Skogsvårdsstyrelserna ¹	1958	5 098	7 590	8 982
	1959	4 911	8 163	9 836
	1960	5 742	6 973	1 728
	1961	5 327	5 404	6 297
	1962	4 253	5 035	1 129
Domänverket	1958	1 617	1 597	1 728
	1959	1 939	2 207	17 620
	1960	1 849	1 644	1 266
	1961	1 700	1 360	1 398
	1962	1 892	962	—

¹ Viss dubbelredovisning kan föreligga enär domänverket brukar erhålla en del frö av skogsvårdsstyrelserna.

I efterföljande tablå redovisas i 1 000-tal antalet plantor som utlämnats från skogsvårdsstyrelsernas planiskolor samt antalet plantor, som utsatts genom domänverkets försorg. Tablån torde ge en relativt god bild av utvecklingen inom planteringsverksamheten under perioden.

	Tall	Gran	Övriga
Skogsvårdsstyrelserna	1958	184 949	2 632
	1959	171 220	2 675
	1960	194 201	2 934
	1961	179 461	2 692
	1962	176 958	2 721
Domänverket	1958	29 400	18 500
	1959	28 000	15 000
	1960	35 500	17 900
	1961	31 400	21 400
	1962	26 900	23 100

Av de från skogsvårdsstyrelserna under 1962 utlämnade barrträdsplantorna var ca 66 % (f. å. 63 %) omskolade.

Som tidigare nämnts fortsatte plantimporten att minska under 1962. Under året importerades totalt 24,9 milj. plantor, en minskning från föregående år med ca 12 milj. Fördelningen av plant- och fröimporten på ländrar och trädslag återfinnes i tabell O.

Den största delen av plantimporten eller 79 % utgjordes av gran, medan 13 % var tall, 4 % övriga barrträdsdrag, 1 % ek och bok samt 3 % övriga trädslag. Av granimporten svarade skogsvårdsstyrelserna för 47 %, bolagen för 23 % och övriga importörer för 30 %. De dominerande plantexportörerna till Sverige var liksom föregående år Förbundrepubl. Tyskland och Danmark med 64 % resp. 35 % av vår plantimport.

I motsats till föregående år minskade fröimporten något under 1962. Sålunda beviljades införsl tillstånd för 3 702 kg

frö mot 3 887 kg föregående år. Ek- och bokollonimporten minskade med inte mindre än 6 020 kg till 1 070 kg.

2. Reproduktionsåtgärder

Enligt skogsforskningsinstitutets beräkningar, redovisade i utredningarna »Skogsvården å enskilda skogar» (SOU 1958:30) och »Skogstillståndet hos olika ägargrupper» (SOU 1958:45), uppskattades den areal som under ca en 20-års period borde skogsodlas genom sådd eller plantering till totalt 3 036 000 ha eller 151 800 ha årligen varav genom sådd 44 % och genom plantering 56 % (överföringen av sämre jordbruksmark ingår ej i dessa uppgifter). Hyggesbränning skulle utföras på totalt 597 000 ha eller 29 850 ha årligen, hyggesrensning på totalt 2 567 000 ha eller 128 350 ha årligen samt plantröjning på totalt 1 127 000 ha eller 56 350 ha årligen.

Enligt skogsforskningsinstitutets åtgärdsutredning beräknades den areal äldre kalmark och ny tillkommande föryngringsytor som årligen bör bli föremål för återväxtåtgärder, ej uppgå till mer än 0,96 % av den totala skogsmarksarealen, varvid hela eftersläpningen på befintliga kalmarker beräknades bli inhämtad på 20 år. I fråga om enbart ny tillkommande föryngringsytor förutsättes årligen 0,62 % av den totala skogsmarksarealen komma under behandling med åtgärd av ett eller annat slag, eventuellt flera åtgärder, såsom t.ex. hyggesbränning först och skogsodling sedan, varvid arealen medräknats endast en gång.

Omfatningen av skogsvårdsåtgärderna under 1962 framgår av tabell 6. Enligt denna tabell i föreliggande och tidigare årsböcker uppgick den årligen skogsodlade arealen under åren 1958–1962 till respektive 100 700, 102 400,

Tabell O. Under 1962 beviljade införseltillstånd för planter och frö av skogsträd.

Import licenses given in 1962 for plants and seed of forest trees.

Exportland <i>Exporting country</i>	Tall Pine <i>Pinus silvestris</i>		Gran Spruce <i>Picea excelsa</i>		Övr. barr-träd ¹ <i>Other conif.</i>		Ek och bok <i>Oak and beech</i>		Övr. löv-träd ² <i>Other broad-leaved</i>	S:a planter <i>Plants total</i> 1 000-tal	
	Plan- tor <i>Plants</i> 1 000- tal	Frö <i>Seed</i> kg	Plan- tor <i>Plants</i> 1 000- tal	Frö <i>Seed</i> kg	Plan- tor <i>Plants</i> 1 000- tal	Frö <i>Seed</i> kg	Plan- tor <i>Plants</i> 1 000- tal	Ollon <i>Acorn</i> kg	Plan- tor <i>Plants</i> 1 000- tal	Frö <i>Seed</i> kg	
Norge	15	40	110	—	—	—	—	—	—	—	125
Danmark	2	—	7 200	117	745	215	214	1 070	571	214	8 732
Finland	—	—	—	—	4	—	—	—	1	—	5
Västtyskland	3 240	—	12 375	400	304	24	27	—	68	—	16 014
Holland	—	—	—	—	7	—	—	—	10	—	17
Polen	—	142	—	1 250	—	52	—	—	—	40	—
Tjeckoslov.	—	—	—	55	—	15	—	—	—	—	—
Sovjet	—	—	—	1 000	—	75	—	—	—	—	—
USA	—	35	—	—	—	17	—	—	—	—	—
Japan	—	—	—	—	—	11	—	—	—	—	—
Summa Total	3 257	217	19 685	2 822	1 060	409	241	1 070	650	254	24 893

¹ Vissa abies-, picea-, och pinusarter, lärk, douglasgran m. m.

² Al, avenbok, ask, björk, lind, lönn, vissa poppelarter m. m.

117 500, 115 300 och 119 200 ha (den s. k. åkerplanteringen inkluderad). Frånseitt 1961 ökade följaktligen planteringsverksamheten varje år under femårsperioden. Ytterligare ökning krävs dock för att uppnå den areal — 151 800 ha per år exkl. åkerplanteringar — som nyssnämnda utredningar förordade. Den relativt omfattningen av skogsodlingsverksamheten redovisas länsvis i tabell P. Liksom tidigare år var denna verksamhet mera omfattande i de södra och mellersta delarna av landet än i de norra, vilket främst torde sammanhänga med de gynnsammare förutsättningarna för lönsam skogsproduktion och den förhållandevise omfattande verksamheten med skogsodling av sådana marker som gamla åkrar, fäladsmarker o. d. i de förra delarna av landet. Av ägareka-

tegorierna utförde skogsbolagen 1962 liksom under de närmast föregående åren de — relativt sett — största skogsodlingarna, 7,8 ha per 1 000 ha produktiv skogsmark (f. å. 7,6 ha). Uppgifterna i tabell P måste emellertid ses mot bakgrundens av sådana faktorer som skogens åldersstruktur, möjligheten att erhålla naturlig återväxt m. m.

Efter nedgången av hyggesrensningsverksamheten 1959 och 1960 har en uppåtgång åter skett och under 1962 hyggesrensades totalt ca 202 000 ha. Detta var ungefärligt samma areal som genomsnittet för femårsperioden 1957–1961. Enligt beräkningarna i de tidigare nämnda utredningarna skulle på kalmark, gles plantskog och nytillkommande föryngringsytor ca 130 000 ha årligen behöva övergås med hyggesrens-

Tabell P. Under 1960—1962 utförd skogsodling per 1 000 ha produktiv skogsmark. Länsvis

Forest planting and sowing per 1 000 ha forest land in 1960—1962. By counties

Län County	Skogsodling 1962 <i>Sowing and planting in 1962</i>					Mättenhet: ha <i>Unit of measurement: ha</i>	
	Krono-skogar <i>State forests</i>	Övr. all-männa skogar <i>Other public forests</i>	Bolags-skogar <i>Companies' forests</i>	Övr. enskilda skogar <i>Other private forests</i>	Samtliga <i>All</i>	1961 Samtliga <i>All</i>	1960 Samtliga <i>All</i>
Nb	3,7	2,3	2,5	1,3	2,7	3,1	2,9
Vb	5,0	5,8	7,6	3,0	4,8	4,7	5,4
Jtl	6,2	5,3	5,2	1,9	3,7	3,4	3,6
Vnr	4,9	3,5	5,3	0,8	3,2	3,0	3,8
Gvl	7,3	4,1	6,9	1,5	4,4	4,5	5,2
Kpb	3,4	3,1	7,7	1,7	4,0	3,7	3,8
Vrm	12,9	11,5	4,9	3,6	4,6	7,9	8,1
Ör	7,0	5,0	37,7	4,0	15,6	6,4	6,3
Vstm	7,1	10,5	22,9	2,9	9,0	8,1	6,3
Ups	16,8	9,0	3,2	1,8	3,8	8,5	8,9
Sth	13,7	7,6	25,0	3,0	6,3	4,9	6,3
Sdm	11,8	9,9	22,1	7,4	9,2	8,9	7,9
Ög	12,9	6,4	12,5	11,9	11,6	10,3	8,9
Skb	18,0	11,9	15,0	9,8	11,3	11,6	11,9
Äbg	27,2	20,1	9,5	5,9	7,8	6,4	6,7
Jkp	15,5	13,5	22,6	7,0	8,5	7,8	8,3
Krb	18,2	10,2	9,8	6,5	7,7	7,4	6,4
Klm	14,7	7,5	24,3	5,3	7,4	5,4	5,5
Gtl	1,6	3,7	—	3,2	3,1	4,6	3,2
Gbg	2,3	12,8	—	4,8	5,2	8,0	7,1
Hl	9,8	18,1	26,6	6,8	8,1	9,6	8,3
B1	25,4	8,8	25,0	10,1	11,0	8,2	10,5
Krs	24,5	23,2	13,2	16,3	17,1	15,6	14,0
Mlm	24,1	27,9	—	19,4	20,4	28,0	24,6
Riket	5,5	6,3	7,8	4,0	5,4	5,2	5,4
Entire country	5,5	5,5	7,6	3,9	5,2		
1961	5,5	5,5	7,6	3,9	5,2		

ning. De faktiska hyggesrensningarna har sälunda varit betydligt större än de beräknade vilket i någon mån kan tyda på att behovet av dessa åtgärder under- skattats i beräkningarna.

Under 1962 övergick med markberedning (inkl. hyggesbränning) totalt ca 63 000 ha (f. å. 67 000 ha). Den genomsnittliga arealen som övergåtts med dessa åtgärder under perioden 1957—1961

Tabell Q. Reproduktionsåtgärder och röjning under perioderna 1942/46—1957/61 i årsmedeltal samt åren 1957—1962

Silvicultural measures taken during the periods 1942/46—1957/61 (yearly averages) and in the years 1957—1962

Mättenhet : 1 000 ha
Unit of measurement : 1 000 ha

År Year	Hyggesrens- ning <i>Removal of waste from a cut area</i>	Markbered- ning (inkl. hygges- bränning) <i>Scarifica- tion (incl. broadcast burning)</i>	Skogsodling <i>Planting and sowing</i>	Röjning <i>Thinning in seedlings and young stands</i>
1942/1946	76	11	23	46
1947/1951	108	26	37	63
1952/1956	174	60	69	160
1957/1961	202	73	107	221
1957	207	66	98	208
1958	232	93	101	251
1959	205	82	102	260
1960	178	56	117	194
1961	187	67	115	194
1962	202	63	119	235

uppgick till ca 73 000 ha. En viss nedgång i hyggesbränningsverksamheten kan därför antas ha inträtt. I de tidigare nämnnda utredningarna förordnades en årlig markberedning för självsådd på nytillkomna föryngringsytor på ca 30 000 ha och en årlig hyggesbränning på likaledes ca 30 000 ha.

Uppgifterna i tabell 6 är troligen något ofullständiga, särskilt vad gäller arbeten som utförts av enskilda skogsägare (utom bolag) utan skogsvårdsstyrelsens medverkan. Redovisningen av dessa åtgärder torde vara både ojämnn och osäker.

Skogsvårdsåtgärdernas omfattning under åren 1942—1962 redovisas i tabell Q. Enligt tabellen har allt större arealer skogsvårdsbehandlats fram till 1958—1959. Under 1960—1961 minskade emellertid omfattningen av dessa åtgärder men under 1962 har åter en viss

ökning inträtt. Det bör i detta sammanhang nämnas att uppgifterna i tabellerne Q och 6 icke ger uttryck för den behandlade nettoarealen; en eller flera av dessa åtgärder kan nämligen ha förelagts på samma yta och förekommer således på olika ställen i tabellen.

3. Röjning

Enligt uppgifterna i tabell 6 och Q verkställdes under 1962 plant- och ungskogsröjning på totalt ca 235 000 ha. Av dessa röjningar kommer 30 % på allmänna skogar (f. å. 32 %), 36 % på bolagsskogar (f. å. 38 %) och 34 % på övriga enskilda skogar (f. å. 30 %). I förhållande till 1961 års värde på 194 000 ha ökade sålunda arealen med ca 40 000 ha och en stor del av denna ökning kan tillskrivas de omfattande beredskapsröjningarna, vilka under 1962 uppgick till hela 46 562 ha (f. å.

18 945 ha). Enligt i föregående avsnitt nämnda utredningar skulle plantröjning årligen behöva företagas på ca 56 000 ha, vilket tal kraftigt understiger den i tabell 6 under 1962 utförda röjningen. Dessa två tal kan inte utan vidare jämföras med varandra, enär beräknad röjningsareal endast omfattar arealer med tidig plantröjning, medan den areal som redovisas i tabell 6 omfattar även arealer där ungskogsgallring (tidigare kallad röjningsgallring) i något mera försiktigomna bestånd förelagits.

4. Gallring

Omfattningen av de årliga gallringarna, d. v. s. de huggningar där större delen av det utsfallande virket nått avsättningsbara dimensioner, kan inte statistiskt belysas. Statens skogsundersökning har emellertid i vissa beräkningar för »Skogsindustriens virkesutredning 1958» angivit som möjliga uttag av alla trädslag i form av gallring eller annan genomhuggning ca 35 milj. m³f. exkl. bark, d. v. s. ungefär 65 % av den möjliga totalavverkningen. I denna kvantitet ingår dock 4 à 5 milj m³f. un-

der 3 " i topp, och så klent virke är f. n. till stor del ej avsättningsbart.

5. Betesfred

Skogsbeläningen har på senare tid avsevärt minskat och anläggning av kulturbeten med stöd av skogliga anslagsmedel förekommer numera i mycket liten omfattning. Den verksamhet i detta avseende som nu bedrivs, avser i huvudsak smärre kompletteringsanläggningar eller sådana ändrade kulturbeten som utvecklingen gjort erforderliga. Med bidrag från det s. k. norrländska skogsproduktionsanslaget slutavsynades under budgetåret 1962/63 inom Norrbottens län 15 ha kreatursbeten, för vilka beviljats 21 000 kr i statsbidrag. Motsvarande tal för budgetåret 1961/62 var 62 ha betesanläggningar och 86 000 kr i statsbidrag. Under budgetåren 1961/62 och 1962/63 beviljades inga nya statsbidrag från detta anslag för anläggande av kulturbeten, inom domänverket har för anläggning av sådana beten under 1962 disponerats ca 10 000 kr (f. å. 12 000 kr) och för uppförande av hägnader ca 53 000 kr (f. å. 93 000 kr).

V. Skador på skogen

1. Skogsbränder

I Sverige är skadorna genom skogsbränd numera av ganska begränsad omfattning, vilket främst torde få tillskrivas en effektiv brandbevakning och brandbekämpning samt det förhållandet att vår väderlek och våra skogs- och marktyper endast mera sällan föranledder ödeläggande brandrisker. I vissa andra länder har dock speciella åtgärder (anläggande av särskilda vägar, »överdriveu» bredd på skogshilvägar etc.) ansetts nödvändiga för att minska skadeverkningarna.

Följande redogörelse för skogsbränderna under 1962 och 1963 har sammanställts på grundval av uppgifter inkomna från Statens brandinspektion, vars redovisning omfattar samtliga landets skogar såväl försäkrade som oförsäkrade.

Skogsbrandstatistiken grundar sig på av brandcheferna resp. skogsbrandfogdarna insända skogsbrandrapporter, på av länsbrandinspektörerna gjorda sammanfattningar över skogsbrandbevakningens omfattning och kostnader och — ifråga om flygbevakningen — på av

flygbascheferna insända månadsrapporter. Fr. o. m. 1961 redovisas beträffande brandskada endast densamma för växande skog, vilket värde beräknas efter en schablonmetod utarbetad vid skogshögskolan (se brandinspektionens meddelande 1963:5 om skogsbrandstatistik).

Numera omfattar skogsbrandstatistiken alla bränder, som kan betecknas som skogsbränder, hur liten den avbrända arealen än är. Alltsedan 1957 rapporteras emellertid endast antalet småbränder (tillbud under 0,1 ha) och ej dessas arealer eller beräknad skada. Kännedom om småbrändernas frekvens möjliggör studium av brandorsaker, meteorologiska faktorfors inverkan på brandfrekvens och brandspridning samt brandbekämpningens effektivitet. Småbrändernas (s. k. B-bränder) sammalagda areal är, liksom det beräknade värdet av deras skada, obetydlig i jämförelse med den avbrända arealen och de värdefästa skadorna vid skogsbränder med en avbränd areal överstigande 0,1 ha (s. k. A-bränder). I nedanstående tablå har sammanställts antalet småbränder i procent av totala antalet skogsbränder under tioårsperioden 1954—1963.

	%		%
1954	37	1959	77
1955	53	1960	70
1956	56	1961	74
1957	68	1962	71
1958	68	1963	68

Förutom efter omfattningen (A- och B-bränder) brukar skogsbränderna även uppdelas på typ av brand. Som skogsbrand brukar nämligen betecknas a) brand i växande skog, b) annan brand (d. v. s. brand som hotar skog) och c)

gräsbrand (inkl. brand i ljungmark, torvmosse etc.). Intressant är här gräsbrändernas allmänna förekomst, under 1963 ca 41 % av totala antalet skogsbränder. En stor del av dessa bränder inträffar i Stockholms och Göteborgs omgivningar och utgöres till övervägande del (1963 82 %) av småbränder. Även bränder av annan typ (brand som hotar skog) förekommer företrädesvis i nämnda områden.

Säväl 1961 som 1962 kan betecknas som lindriga brandår. Under 1963 var dock antalet B-bränder betydligt större än 1962 och den avbrända arealen vid bränder överstigande 0,1 ha uppgick 1963 till i genomsnitt 5,5 ha per brand mot 2,0 ha 1962. Den större omfattningen av skogsbränderna avspeglar sig även i statistiken för vållad skada samt i släckningskostnaderna. I tabell R har sammansättts uppgifter om skogsbrändernas antal, avbränd areal, vållad skada samt släcknings- och bevakningskostnader för tioårsperioden 1954—1963.

I allmänhet inträffar skogsbränder under månaderna mars—september och vanligtvis brukar det största antalet bränder uppträda i april (huvudsakligen berörande södra och mellersta Sverige) medan den största avbrända arealen i regel redovisas i juni månad (gäller hela landet). Den procentuella fördelningen av antalet skogsbränder under månaderna mars—september för 1962 och 1963 framgår av tabell S.

På grund av den sena våren i Syd- och Mellansverige inträffade de flesta skogsbränderna under 1963 i maj månad. En stor del av dessa vår- och försommarbränder är smärre gräsbränder i närheten av tätorter. Den genomsnittliga avbrända arealen per brand var 1963 mer än tre gånger så stor som 1962 och den största avbrända arealen per

Tabell R. Skogsbrändernas antal, vållade skador m. m. 1954—1963

Number of forest fires, damage etc. in 1954—1963

Anm.: Till Statens brandinspektionens kännedom komna skogsbränder.

År Year	Antal No. of fires	Bränd areal ha Burnt area ha		Skada Damage	Släcknings- kostnad Costs of extin- guishing fires	Bevaknings- kostnad Fire watch- ing costs
		produktiv skogs- mark productive forest area	impedi- ment unpro- ductive forest area			
1954	578	573	140	103	210	222
1955	2 528	2 940	1 379	1 717	1 513	388
1956	1 455	1 255	586	1 135	655	258
1957	1 501	712	418	357	479	209
1958	1 607	1 123	484	739	566	345
1959	7 093	4 501	4 526	4 654	3 766	609
1960	2 480	2 103	1 205	..	1 836	455
1961	1 360	601	485	516	618	379
1962	1 254	401	323	387	292	343
1963	1 904	2 199	1 149	1 730	836	405
Medeldtal 1954—1963 ... <i>Average</i>	2 176	1 641	1 070	1 260	1 077	361

Tabell S. Antal skogsbränder, totalt avbränd areal¹ och avbränd areal per brand¹ 1962 och 1963 fördelade efter månadNumber of forest fires, total burnt area and burnt area per forestfire in 1962 and 1963.
By months

Månad Month	1962					1963				
	Antal bränder No. of fires		Avbränd areal, ha Burnt area, hectare			Antal bränder No. of fires		Avbränd areal, ha Burnt area, hectare		
	totalt total	%	totalt total	%	per brand per fire	totalt total	%	totalt total	%	per fire
Mars March	27	2,2	4,7	0,6	0,17	3	0,2	0,0	0,0	0,00
April April	619	49,4	219,9	30,4	0,36	344	18,1	105,8	3,2	0,31
Maj May	271	21,6	89,1	12,3	0,33	701	36,8	1 142,8	34,1	1,63
Juni June	203	16,2	357,7	49,4	1,76	527	27,7	1 700,9	50,8	3,23
Juli July	46	3,7	18,9	2,6	0,41	203	10,7	244,8	7,3	1,21
Augusti August ...	20	1,6	13,3	1,8	0,67	77	4,0	51,1	1,5	0,66
Sept. Sept.	15	1,2	16,5	2,3	1,10	31	1,6	43,2	1,3	1,39
Övriga månader ...	50	4,0	3,5	0,5	0,07	18	0,9	60,2	1,8	3,34
Summa	1 254	100,0	723,5	100,0	0,58	1 904	100,0	3 348,8	100,0	1,76

¹ Exkl. tillbudsens areal. --- Excl. area of forest fires less than 0,1 hectare burnt.

brand inträffade som normalt i juni månad.

Med hänsyn till brändernas fördelning efter brandorsak skilde sig de båda åren framför allt för orsaksgrupperna »åskslag» och »minderåriga». Detta framgår av nedanstående tablå, där den relativa fördelningen av antalet skogsbränder med hänsyn till olika orsaksgrupper samt den avbrända arealen per brand enligt samma fördelning redovisas.

	Avbränd antalet i % areal per brand ¹ , ha			
	1962	1963	1962	1963
Åskslag	0,8	9,3	1,08	0,89
Järnväg	6,5	6,8	0,21	4,78
Landsvägstrafik	0,5	0,4	0,40	0,01
Hyggesbränning	4,1	5,1	4,26	7,55
Andra arbetseldar	14,8	12,9	0,27	0,72
Camping	1,4	4,3	0,57	0,83
Minderåriga	24,9	13,2	0,10	0,48
Tobaksrökning	1,4	3,5	0,48	1,26
Annan känd orsak	16,3	13,9	0,38	2,68
Okänd orsak	29,3	30,6	0,81	1,18
Summa	100,0	100,0	0,58	1,76

¹ Exkl. tillbuddens areal. — *Excl. area of forest fires less than 0.1 hectare burnt.*

För bränder förorsakade av järnväg och hyggesbränning ökade den avbrända arealen per brand betydligt mellan 1962 och 1963. De flesta och största bränderna förorsakade av hyggesbränning inträffade i de fyra nordligaste länen medan hela 78 % av den avbrända arealen vid bränder förorsakade av järnväg kom på Gävleborgs län. Beträffande bränder med liten avbränd areal per brand kan nämnas skogsbränder förorsakade av minderåriga och landsvägstrafik. Dessa inträffar i regel på sådana platser där en tidig upptäckt ofta möjliggör en snabb släckning.

Brandskadan på växande skog, beräknad enligt en schablonmetod utar-

betad vid skogshögskolan, uppgick 1962 till 352 000 kr och 1963 till 1 730 000 kr. Statsverkets kostnader per timme för släckning var nämnda år 10,88 kr respektive 8,33 kr. I medeltal för åren 1955—1962 var denna kostnad i genomsnitt 7 kr. Brandkårens andel i släckningskostnaderna har i stort sett ökat under en följd av år och uppgick 1962 till drygt 60 %.

Skogsbrandbevakning har skett från såväl torn som flygplan. Under senare år har antalet bemannade torn minskat kraftigt och en allt större del av bevakningen har börjat företagas från flygplan.

2. Snöbrott, storm- och torkskador

Uppgifterna i detta avsnitt samt i det följande om viltskador har varje år hämtats från skogsvårdsstyrelsernas årsberättelser, i vilka ingår ett mycket kortfattat omnämndande av de olika skadorna på skogen som uppmärksammats under året.

Endast några skogsvårdsstyrelser hade något att nämna angående de rubricerade skadorna under 1962. Inom Skaraborgs län uppgavs viss skadegörelse på grund av regn och hagel på årets sädder i plantskolorna och i Älvsvärmlands län förekom snöbrottsliknande skador genom snöbrott. På grund av onormalt tunt snötäcke och låg luftfuktighet uppstod torkskador på toppskotten i en del föryngringar inom Jämtlands och Kopparbergs län.

De flesta skogsvårdsstyrelser ansåg att den regnrika sommaren 1962 gynna- de både planteringarna och tillväxten, samtidigt som gräs- och örtevegetationen på en del platser blev riklig, vilket krävde ökad insats i form av grärensning på skogsodlingarna. Våren 1963 rapporterades vara gynnsam ur skogsodlings-

synpunkt, även om den torra väderleken av några skogsvårdsstyrelser ansågs försämra resultatet.

3. Viltskador

I likhet med föregående år var älgskadorna under 1962 av liten omfattning i södra och mellersta Sverige med undantag för vissa län. Skadegörelsen på tall- och lövdungar ansågs fortsätta i Stockholms län, och betesskadorna i Älvsborgs län rapporterades vara större än normalt, troligen beroende på den rikliga snötillgången. I Västmanlands län orsakade älgen på vissa lokaler betydande skadegörelse och i Kopparbergs län rapporterades allvarliga betesskador särskilt i väster-Dalarna. En decimering av älgstammen i de två sistnämnda länen ansågs ur skoglig synpunkt vara angelägen. I Jämtlands län har älgbeståndet minskat på grund av den ökade avskjutningen de senaste åren, och älgskadorna var också mindre än förut. Betesskador förekom alltjämt i Västerbottens kustland och övre delen av lappmarken, där tallföryngringarna inom Sorseleområdet har varit särskilt utsatta. I Norrbottens län har älgskadorna på ungtall och asp varit allmänt förekommande.

Ingen skogsvårdsstyrelse har under 1962 rapporterat några skador av rådjur och de lokalt förekommande skadorna av tjäder inom Älvsborgs län under 1961 ansågs vara mindre detta år.

Från Gotland rapporterades vildkaninskadorna vara omfattande under 1962. På senhösten upptäcktes att sjukdomen myxomatosis nått ön. Denna sjukdom leder i regel till en kraftig reducering av vildkaninstammen. Förslag om åtgärder för att minska vildkaninernas antal genom ökad avskjutning har också framlagts. I Hallande län var vild-

kaninskadorna lokalt besvärande, men även där förekom sjukdomen myxomatosis. Genom nämnda sjukdom har kaninstammen reducerats kraftigt i Malmöhus och Kristianstads län.

I några kustlän i Norrland rapporterades sorkskador framför allt i planteringar på gammal åkermark. I Kopparbergs län var däremot skadegörelsen mindre än under 1961.

4. Insektskador

Sommaren 1962 kan i stort sett karakteriseras som ett mellanår ifråga om insektskador.

Inom vissa delar av övre Norrland rapporterades angrepp av lilla tallstekeln (*Diprion pallipes*). Framför allt bör nämnas Gällivare, Muonio, Arjeplogs och södra Arvidsjaurars revir som de mest utsatta. I mellersta och södra Sverige har skador av röda tallstekeln (*Diprion sertifer*) dominérat, särskild inom vissa begränsade delar av Örebro, Värmlands och Kalmar län.

Från Tärenö revir har rapporterats skador av tallskottvecklare (*Evetriarter*) och inom Selets revir meddelas att barrlöss (*Lachnus*-arter) uppträtt i större skala.

På Hallandsåsen med omnejd har som väntat ollonborren (*Melolontha melolontha*) och kastanjeborren (*Melolontha hippocastani*) svärmat. Skador av deras larver på en fröplantage har inrapporterats från Falkenberg.

Av andra skadedjur kan nämnas att *Dreyfusia nüsslini* på Omberg uppträtt på vitgran. I södra Skånes revir har angrepp på lärk av *Brachyderus incanus* och *Strophosoma rufipes* iakttagits.

Slutligen har barrträdkvalstret *Paratetranychus ununguis* liksom tidigare är uppträtt i flera plantskolor i olika delar av landet.

5. Svampskador

De onormalt nederbördssrika somrarna 1960—1962 har gynnat mögel- och skyttesvampar. Sålunda har under 1962 gråmöglet (*Botrytis cinerea*) uppträtt på gran- och tallplantor i plantskolor och skogsförnyningar i olika delar av landet. Svampen spelar inom skogsbruket en tämligen underordnad roll, men kan vid abnorma fuktighetsförhållanden döda såväl groddplantor som något äldre barrträdplantor.

Tallens skyttesvamp (*Lophodermium pinastri*) har förekommit i ett flertal plantskolor och ungbestånd. Granskylte (*Lophodermium piecae*) har iakttagits i Marks revirs plantskola, Alingsås bevakningsstrakt. Tallens gren- och granens topptorka (*Crumenual abietina*) har påträffats inom stora delar av landet. Granbeståndet har angripits i bl. a. Lövkulla vid Lycksele och inom örå revir. Svampen har på senare år varit besvärlig i vissa norrländska plantskolor men även i yngre och äldre skog och har förorsakat stora förluster. Knäckesjuka (*Melampsora pinitorqua*) är en oblikt värväxlare mellan tall och asp, och gynnas även den av fuktig väderlek. Angrepp av knäckesjuka har rapporterats från Strömsund, samt från ett flertal ställen i Norrland, t. ex. Umeå, Luleå och Dorothea.

Angrepp av rostsvampar har konstaterats på följande platser: Tallens bläsröst (*Coleosporium senecionis*) har uppträtt i 15-årigt tallbestånd i Kinne revir samt förorsakat mycket svåra skador i Nedansjö, där 160 ha tallplantering förstördes. Normalt förorsakar denna svamp endast övergående skador, och

fall med dödlig utgång är blott kända från Tyskland. Grankotterost (*Pucciniastrum padi*) har iakttagits på toppar av granplanter från Töreboda. Angreppen, som medför en minskning av trädets fröproduktion, brukar dock vara begränsade. Den direkt smittande, icke värvväxlande formen av tallens törskaterost (*Peridermium pini*) har påträffats i tallplantering i Rejmyre i Östergötland samt i Bohuslän. Ett fall av filrost (*Cronartium ribicola*) har konstaterats på Weymouthstall i Broby Nya Plantskola. Granrost (*Chrysomyxa abietis*) har förekommit ganska allmänt i stora delar av Norrland. Svampen angriper huvudsakligen yngre granar dock utan allvarligare följer för plantorna. I 15-årigt tallbestånd i trakten av Kristianstad samt på Värmdö har tallens gråbarrisjuka (*Hypodermella sulcigena*) förorsakat skador. Svampen angriper huvudsakligen unga träd och är tämligen ofarlig. En påtaglig tillväxtminskning kan dock bli följdens efter ett starkt angrepp. Detsamma gäller efter angrepp av granens gråbarrisjuka (*Hypodermella macrospora*), som har påträffats i Uppsala.

Angrepp av barrträdkräftan (*Dasycypha*), som är en sårparasit, har rapporterats från Gällivare revir samt Tjutsch revir, Västervik.

Bland övriga skadesvampar som förekommit under året kan nämnas *Dothichiza populea*, vilken oftast orsakar bladfallning och grendöd hos *Populus robusta*, samt *Cenangium ferruginosum*, en parasitsvamp som ger upphov till grentorka hos tallen.

B. SKOGSTEKNISKA ARBETEN

I. Skogsvägbyggnad

Ett väl utbyggt skogsvagnät möjliggör mekanisering av transportarbetet och verkar därigenom nedbringande på kostnaderna för drivnings- och skogs-vårdsarbeten. Den viktigaste typen av skogsvägar är den permanenta skogs-bilvägen. Vidare förekommer enklare vägar, av vilka de flesta är avsedda att trafikeras endast då marken är väl upp-torkad eller tjälad.

Före redogörelsen för skogsvägbygg-nadsverksamheten 1962 lämnas först några uppgifter om väglängder hämtade från Riksskogstaxeringens vägin-ventering 1957—1960 utförd på stick-provbasis. Ur skoglig synpunkt har vägarna vid väginventeringarna uppdelats i s.k. S-, T- och Ö-vägar (Definition av dessa begrepp återfinns i Skogs-statistisk årsbok 1956, sid 52). S-vägar kan betraktas som vägar med direkt betydelse för skogstransporter i och med att de direkt påverkar transportavståndet från stubbe till väg. Av tabell T framgår den totala längden i genomsnitt under 1957—1960 av enskilda permanenta vägar med vägkaraktär S. Även många av de allmänna vägarna betraktas ur skoglig synpunkt som vägar med S-karakter, vilket framgår av tabell V.

Enligt sistnämnda tabell beräknades icke mindre än 83 % av de allmänna vägarna i Norrland och Kopparbergs län ha vägkaraktär S och 58 % av samma vägar i övriga Sverige ha denna väg-karakter. I genomsnitt för hela riket uppgick ifrågavarande andel till 68 %.

Den kontinuerliga statistiken om skogsvägbyggnader, vilken innehåller

uppgifter om under året färdigbyggda skogsbilvägar, redovisas i tabellerna 9 och X. Som bakgrund till dessa uppgifter ger tabellerna T och V en före-ställning om den totala omfattningen av dyliga vägar jämte allmänna vägar med direkt betydelse för skogliga terräng-transporter. Enligt tabell T uppgick så-lunda den totala längden av enskilda permanenta vägar (med vägkaraktär S) 1960 till nära 151 000 km, varav 52 000 km i Norrland och Kopparbergs län och 99 000 km i övriga Sverige. Detta väg-nät har under senare år ökat med mer än 3 000 km skogsvägar årligen eller i runt tal 2 %. Enligt väginventeringen innesattar uppgifterna i tabell T även längden av sådana vägar om vilka tvek-samhet rått, huruvida de kan trafikeras med tunga lastbilar även under höstens regnperioder men eljest närmast är att betrakta som permanenta bilvägar. I procent beräknades dessa vägar uppgå till 15 % i Norrland och Kopparbergs län och till 14 % i "Övriga Sverige". Standarden på det enskilda permanenta vägnätet kan också i viss mån belysas av vägarnas hårdgjorda bredd vilken redovisas i tabell U. Enligt denna tabell har ca 70 % av de enskilda permanenta bilvägarna med vägkaraktär S i Norr-land och Kopparbergs län och ca 90 % i "Övriga Sverige" en hårdgjord bredd understigande 3,25 meter.

Av tabellerna Y och Z framgår väg-tätheten per ha utmark för allmänna och enskilda vägar med vägkaraktär S, fördelade på olika ågarkategorier och på olika geografiska områden. Såsom ovan

Tabell T. Enskilda permanenta vägar med vägkaraktär S enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957—1960. Km

Private permanent roads with road-character S in kms according to the Road Enumeration 1957—1960 of the National Forest Survey.

Ägargrupp <i>Owner group</i>	Norrland och Koppar- bergs län <i>Northern Sweden</i>	Övriga Sverige <i>Rest of Sweden</i>	Riket <i>Entire country</i>
Kronoskogar	7 990	8 200	16 190
<i>State forests</i>			
Eckl. och övr. allmänna skogar	2 260	7 300	9 560
<i>Other public forests</i>			
Aktiebolagsskogar	16 290	12 820	29 110
<i>Companies' forests</i>			
Övr. enskilda skogar	25 180	70 710	95 890
<i>Other private forests</i>			
S:a vägkaraktär S	51 720	99 030	150 750
<i>Total road-character S 1957</i>			

Tabell U. Hårdgjord vägbredd för enskilda vägar med vägkaraktär S enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957—1960. Procentuell fördelning.

The hardened breadth of the private permanent roads with road-character S according to the Road Enumeration 1957—1960 of the National Forest Survey. Percentages.

	Väglängd procentuellt fördelad efter hårdgjord vägbredd i meter <i>Length of roads distributed in per cent by hardened breadth of roads in meters</i>										
	2,0	2,5	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0	5,5	6,0	S:a <i>Total</i>	
Norrlands och Kopparbergs län (I—III)	7	30	31	17	10	2	2	1	0	100	
Övriga Sverige (IV—V)	12	48	28	9	3	0	0	0	0	100	

nämnts är riksskogstaxeringens väginventering en stickprovsundersökning, och detta gör bl.a. att totaluppskattningen av vägtätheten på stora områden t.ex. Norrland och Kopparbergs län är relativt tillförlitlig, medan uppskatt-

ningen av vägtätheten inom mindre områden blir mera osäker. Enligt tabell Y är vägtätheten i Norrland och Dalarna störst i övriga enskilda skogar och i övriga Sverige störst i de allmänna skogarna. Av tabell Z framgår att vägtätl-

Tabell V. Allmänna vägar enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957—1960. Km
Public roads in kms according to the Road Enumeration 1957—1960 of the National Forest Survey.

Ägargrupp <i>Owner group</i>	Norrland och Koppar- bergs län <i>Northern Sweden</i>	Övriga Sverige <i>Rest of Sweden</i>	Riket <i>Entire country</i>
Kronoskogar	3 880	1 160	5 040
<i>State forests</i>			
Eckl. och övr. allmänna skogar	830	2 210	3 040
<i>Other public forests</i>			
Aktiebolagsskogar	7 950	3 430	11 380
<i>Companies' forests</i>			
Övriga enskilda skogar	17 520	27 620	45 140
<i>Other private forests</i>			
S:a vägkaraktär S	30 180	34 420	64 600
<i>Total road-character S</i>			
S:a vägkaraktär T och Ø	6 230	24 730	30 960
<i>Total road-character T and Ø</i>			
Totalt 1957—1960	36 410	59 150	95 560
<i>Total 1957—1960</i>			

heten är minst i Norra Sverige och störst i Södra Sverige. Med utgångspunkt från uppgifterna om väglätheten har vid väginventeringen också utförts överslagsvisa beräkningar angående medellunnavståndet (medeltilltransportavståndet) från stubbe till permanent väg (allmänna och enskilda permanenta vägar med vägkaraktär S) i de olika delarna av landet.

Sämlunda ger väglätheten 4,0 m permanenta vägar per ha i "Norrländ och Kopparbergs län" ett medellunnavstånd av 1,5 km till dylik väg, medan motsvarande tal för övriga Sverige blir 14,4 m per ha och ca 0,5 km. Riksskogstaxeringens väginventering har också — med något mindre säkerhet — beräknat medellunnavstånden inom de olika skogliga huvudområdena. Väglätheten och medellunnavstånden för de olika områdena var följande: område I 3,0 m per

ha och 1,8 km, område II 4,2 m per ha och 1,4 km, område III 5,8 m per ha och 0,9 km, område IV 14,1 m per ha och 0,4 km, område V 16,0 m per ha och 0,4 km samt hela riket 7,3 m per ha och 0,8 km.

Verksamheten med byggandet av permanenta skogsbilvägar bar ökat betydligt under det senaste decenniet, vilket framgår av tablån på sid. 60. Utbyggnadet av skogsbilvägnätet har under senare år varit särskilt intensivt i Norrland, Dalarna och Värmland. I tabell 9 redovisas antalet km färdigbyggda skogsbilvägar 1962 i varje län med fördelning på skogsägargrupper. Skogsvägbyggnadsverksamheten var 1962 störst, absolut sett, i de fyra nordligaste länen som tillsammans svarade för 40 % av de under året färdigställda vägarna. Behovet av skogsvägbyggnader är givetvis beroende på förekomsten av övriga vä-

Tabell X. Skogsvägbyggnads- och dikningsverksamhetens relativt omfattning (sträckmeter per 1 000 — ha produktiv skogsmark) 1962. Länsvis

The relative extent of forest road building and draining (metres per 1 000 hectares of productive forest land) 1962. By counties.

Mättenhet: meter per 1 000 ha produktiv skogsmark

Unit of measurement: metres per 1 000 hectares of productive forest land

Län <i>County</i>	Vägbygg- nad <i>Road building</i>	Dikning <i>Draining</i>	Län <i>County</i>	Vägbygg- nad <i>Road building</i>	Dikning <i>Draining</i>
Nb	111	96	Krb	361	324
Vb	99	172	Klm	275	139
Jtl	140	203	Gtl	145	98
Vnr	174	283	Gbg	144	95
Gvl	164	81	Hl	296	141
Kpb	180	88	Bl	103	82
Vrm	81	65	Krs	283	167
Or	308	396	Mlm	358	405
Vstm	233	187	I	106	130
Ups	66	130	II	154	237
Sth	82	78	III	173	85
Sdm	194	170	IV	197	163
Ög	122	76	Hela riket ... <i>Entire country</i>		157
Skb	244	121	1961		154
Äbg	287	231	1962		164
Jkp	152	121	1963		139

gar och andra transportleder samt av terrängens beskaffenhet och skogens produktionsförhållanden m.m. Relationstal som utvisar antalet meter färdigställda skogsbilvägar per 1 000 ha skogsmark kan anses ha visst upply-

sande värde, och dylika relationstal redovisas i tabell X. Den största omfattningen per arealenhet hade byggandet av skogsbilvägar 1962 på övriga allmänna skogar med 276 meter per 1 000 ha skogsmark (f.å. 299 m), närmast på ak-

Färdigbyggda permanenta skogsbilvägar 1953—1962

År	Under året färdigbyggda skogsbilvägar, km	Index	År	Under året färdigbyggda skogsbilvägar, km	Index
1953	2 351	100	1958	2 402	102
1954	2 552	109	1959	3 043	129
1955	2 462	105	1960	3 302	140
1956	2 700	115	1961	3 768	160
1957	2 868	122	1962	3 585	152

Tabell Y. Vägtäthet i meter per ha utmark¹ enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957—1960 avseende allmänna och enskilda permanenta vägar med vägkaraktär S.

Road-density in road-metres per hectare outlying land¹ of public and private permanent roads with road-character S according to the Road Enumeration 1957—1960 of the National Forest Survey.

Ägargrupp <i>Owner group</i>	Norrländ och Kopparbergs län <i>Northern Sweden</i>			Övriga Sverige <i>Rest of Sweden</i>		
	Allm. vägar <i>Public roads</i>	Ensk. vägar <i>Private roads</i>	S:a <i>Total</i>	Allm. vägar <i>Public roads</i>	Ensk. vägar <i>Private roads</i>	S:a <i>Total</i>
Kronoskogar	0,7	1,5	2,2	2,0	14,0	16,0
<i>State forests</i>						
Eckl. och övr. allmänna skogar	0,7	1,9	2,6	3,8	12,7	16,5
<i>Other public forests</i>						
Aktiebolagsskogar	1,4	2,9	4,3	2,5	9,2	11,7
<i>Companies' forests</i>						
Övriga enskilda skogar	2,1	3,0	5,1	4,1	10,5	14,6
<i>Other private forests</i>						
Samtliga <i>Total</i>	1,5	2,5	4,0	3,7	10,7	14,4

¹ Med utmarksareal avses landareal utom fjäll, inägor (åker, äng, tomt och inägobackar) och vägar. — *Outlying land comprises all land area except snowmountains, agricultural land, and roads.*

tiebolagsskogar med 204 meter (f.å. 220 m). Kronoskogar redovisade 124 meter (f.å. 148 m) övriga enskilda skogar 132 m (f.å. 125 m) och sannolika skogar 157 meter per 1 000 ha skogsmark (f.å. 164 m). Bland länen upptäcktes enligt tabell X Kronobergs och Malmöhus län största antalet meter färdigbyggda skogsbilvägar per 1 000 ha produktiv skogsmark, det förra länet med 361 meter (f.å. 369 m) och det senare med 358 meter (f.å. 359 m).

Beträffande anläggandet av andra vägar (bilbasvägar m.m.) finns ingen tillförlitlig statistikinformation. Enligt riksskogstaxeringens väginventering torde sammanlagda längden av motor-

basvägarna i Norrland och Dalarna uppgå till ca 50 000 km.

Som bidrag till anläggandet av skogsbilvägar anslog riksdugen under skogsväganslaget för budgetåret 1961/62 7,7 milj. kr och för budgetåret 1962/63 8,0 milj. kr, vilka anslagsbelopp avräknas från bilskattemedlen.

Med stöd från nämnda anslag färdigställdes under budgetåret 1961/62 och 1962/63 679 resp. 642 km skogsbilvägar varför antalet km för skogsbilvägar byggda med statsbidrag fr.o.m. 1933 t.o.m. budgetåret 1962/63 uppgår till 12 049 km. Från norrländska skogsproduktionsanslaget har under år 1962 utgått 15 400 kr i bidrag för anläggning av

Tabell Z. Permanentä vägar med vägkaraktär S fördelade på regioner samt vägtäthet i meter väg per hektar utmark¹ enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957—1960.

Permanent roads with road-character S and road density in road metres per hectare outlying land¹ according to the Road Enumeration 1957—1960 of the National Forest Survey. By regions.

Skogligt huvud-område <i>Major region</i>	Väglängd, km <i>Length of roads, kms</i>			Vägtäthet, m/ha <i>Road-density, meters per hectare</i>			Utmarks-areal ¹ km ² <i>Area of outlying land¹ km²</i>
	Allmänna vägar <i>Public roads</i>	Enskilda vägar <i>Private roads</i>	S:a S-vägar <i>Total of S-roads</i>	Allmänna vägar <i>Public roads</i>	Enskilda vägar <i>Private roads</i>	S:a S-vägar <i>Total of S-roads</i>	
	13 730	17 930	31 660	1,3	1,7	3,0	103 950
I	9 450	10 860	20 310	2,0	2,2	4,2	48 621
II ²	7 000	22 930	29 930	1,3	4,5	5,8	51 311
III ²	29 770	81 900	111 670	3,8	10,3	14,1	79 007
IV	4 650	17 130	21 780	3,4	12,6	16,0	13 604
V	64 600	150 750	215 350	2,2	5,1	7,3	296 493
Hela riket	<i>Entire country</i>						

¹ Se tab. Y not 1. — See table Y note 1.

² Se tab. F not. 1. --- See table F note 1.

skogsbilvägar, och i vissa fall har bidrag även utgått av kommunala och landstingsmedel.

För att motverka arbetslösheten i områden med sysselsättningssvårigheter har arbetsmarknadssstyrelsen ställt beredskapsmedel till skogsstyrelsens förfogande för statsbidragsgivning till bl.a. skogsvägbyggnadsföretag. Genom skogsvårdsstyrelsernas medverkan har sålunda sedan budgetåret 1959/60 fram t.o.m. budgetåret 1962/63 färdigställts 435 km skogsbilvägar vilka utförts som beredskapsarbeten. För budgetåren

1961/62 och 1962/63 utgick 2,5 milj. kr resp. 4,9 milj. kr. Nämnda är färdigställdes 75 km resp. 105 km skogsbilvägar. Dessa vägprojekt ingår i gruppen "övriga enskilda skogar" i tabell 9.

Vidare har genom domänverkets försorg utförts betydande vägbyggnader i form av beredskapsarbeten. Sålunda har under 1962 utgått totalt 11,3 milj. kr varvid vägförbättringar utförts på 10,9 km och 33,5 km skogsbilvägar färdigställts. Dessa vägbyggnader inkluderas i gruppen "kronoskogar" i tabell 9.

II. Skogsdikning

Enligt undersökningar vid tredje riksskogstaxeringen, redovisade i 1955 års skogsvårdsutrednings befäckande "Skogsvården å enskilda skogar", betraktas fortfarande avsevärda arealer

skogsmark som dikningsvärda ur biologiska synpunkter. De uppskattades i dessa undersökningar till ca 1,2 milj. ha. 1955 års skogsvårdsutredning ansåg emellertid den ur teknisk-ekonomiska

Slutförda och avsynade dikningsföretag

	Antal företag	Båtnads- areal, ha	Bevilja- de stats- bidrag kr
Statens skogsförbättringsanslag			
1960/61	488	2 980	377 998
1961/62	416	3 338	373 806
1962/63	388	2 681	319 556
Statens skogsutdikningsanslag			
1960/61	1	2	182
1961/62	10	151	10 017
1962/63	—	—	—
Norrländska skogsproduktions- anslaget			
1960/61	32	310	55 104
1961/62	20	81	60 156
1962/63	50	..	133 867
Samtliga anslag			
1960/61	521	3 292	433 284
1961/62	446	3 570	443 979
1962/63	438	..	453 428

synpunkter dikningsvärda sumpmarks-arealen vara avsevärt mindre och underströk även osäkerheten beträffande torrläggningsföretagens eventuella skadliga biverkningar för omgivande fastmarker. Utredningen ansåg att skogsdikning endast lokalt hörde till de mest angelägna skogsförbättringarbetena och föreslog därför att dikningsingreppe koncentrerades på de fall, där man säkert kunde bedöma, att fördelarna med dikningen klart övervägde olägenheterna.

Utvecklingen av skogsdikningsverksamheten under senaste tioårsperiod beslýses av nedanstående tablå, där under respektive år slutförda diken redoviseras medelst absoluta tal samt index.

1953	2 500	km	100
1954	2 270	»	91
1955	2 812	»	112
1956	2 934	»	117
1957	3 359	»	134
1958	3 342	»	134
1959	2 732	»	109
1960	2 656	»	106
1961	3 180	»	127
1962	3 518	»	141

Till och med 1957 uppvisade skogsdikningsverksamheten en stigande trend, vartill torde ha bidragit arbetsbesparande metoder, som i allt större utsträckning kommit till användning. Under åren 1958—1960 avtog dikningsverksamheten för att åter igen öka under 1961 och 1962. Uppgifter för 1962 redovisas länsvis i tabell 10. Med en antagen båtnadsareal av 6 ha per km dikeslängd motsvarar de under året upptagna dikena, 3 518 km, drygt 21 000 ha skogsmark. Sistnämnda areal uppgår till ca 1,8 % av den areal, 1,2 milj. ha, som skulle vara dikningsvärda enligt riks-skogstaxeringens undersökningar. I den redovisade längden av under året färdigställda (slutförda) diken är inräknad sådan bäckrensning, som är att jämföra med nydikning, däremot icke fortlöpande underhållsrensning av varer sig diken eller bäckar. Av de under 1962 utförda dikningsarbetena kom 5 % på kronoskogar (f.å. 7%), 6 % på övriga allmänna skogar (f.å. 6%), 55 % på

bolagsskogar (f.å. 53 %) samt 34 % på övriga enskilda skogar (f.å. 34 %). Samtliga av dessa ägarekategorier utom kronoskogar redovisade ökning av dikningsverksamheten under året — bolagsskogarna med icke mindre än 16 % (f.å. 32 %).

Dikningsverksamhetens relativa omfattning inom länen 1962 framgår av tabell X. Största antalet meter under året färdigställda (slutavsynade) diken per 1 000-ha produktiv skogsmark uppväxer för 1962 Malmöhus län med 405 m (f.å. 508 m), Örebro län med 396 m (f.å. 159 m), Kronobergs län med 324 m (f.å. 252 m) och Västernorrlands län med 283 m (f.å. 201 m). Totalt uppgick antalet under året färdigställda diken per 1 000-ha produktiv skogsmark till 154 m (f.å. 139 m).

Statliga bidrag från statens skogsförbättringsanslag och norrländska skogsproduktionsanslaget utgår under vissa förhållanden till dikning. Även från det äldre anslaget, statens skogsutdikningsanslag, utbetalas vissa tidigare beviljade bidrag, alltefters det företagen utförts. I tablån överst å sid. 63 lämnas uppgifter — antal företag, båtnadsareal och beviljade statsbidrag — om slutförda och avsynade dikningsföretag under budgetåren 1960/61—1962/63 för de tre nämnda statsanslagen. Av tablån framgår att bidrag 1962/63 utgick till skogsdikningsåtgärder med 453 423 kronor mot 443 979 kronor under budgetåret 1961/62. Beträffande bidragstilldelning för skogsvårdande ändamål i allmänhet under budgetåret 1962/63 se under kap. G. IV.

III. Flottledsbyggnad

De allmänna flottlederna inom riket hade 1962, såsom framgår av tabell 17, en sammanlagd längd av 31 927 km (f.å. 32 234 km). Den obetydliga minskningen från föregående år (307 km, 1 %) hänför sig sannolikt till nedlagda biflottleder.

Under 1962 utgjorde sammanlagda längden av de trafikerade flottlederna 20 231 km mot 20 468 km 1961, d.v.s. en minskning med 237 km eller 1,2 %.

Flottledernas utbyggnad var i stort sett avslutad redan före första världskriget, längden av utbyggda flottleder var således redan 1912 ca 30 000 km. Utvecklingen går numera i den riktningen, att kortare biflottleder upphör att trafikeras för att slutligen nedläggas. Av de sydsvenska lederna är dessutom numera endast ett fåtal i bruk. Orsaken härtill torde bl.a. vara stark konkurrens, i synnerhet i fråga om kortare transpor-

ter, från den tunga lastbilstrafikens sida.

I samband med utbyggnaden av vattenkraften har särskilda anordningar för att leda virket förbi kraftstationerna blivit nödvändiga. I regel utgöres dessa av rännor eller tunnlar kombinerat med olika inmatningsanordningar. I detta sammanhang kan nämnas att en mekanisk virkestransportör vid Storjuktan i Ume älvs tagits i bruk under 1962 och att ett buntlyftverk projekterats vid Bergvikens kraftstation i Ljusnan.

Vidare förekommer arbeten i flottleder i form av rensning och färdigställande av centralavlägg regelmässigt i de flesta större flottleder. I Klarälven har under 1962 en äldre fartygssluss ombyggts för att underlätta buntflottning.

De senaste årens ansträngningar att mekanisera skiljningsarbetet resulterat

de under 1962 bl.a. i att ett stort mekaniskt skiljeställe togs i bruk vid Täkten i Dalälven och att en mekanisk virkesordnare installerades i Umeälven. Pro-

tekteringen av Sandslåns skiljeställe i Ångermanälven fortsatte under året och i Ljusnan har Segersta skiljeställe planerats.

IV. Skogsindelningsarbeten

Inom storskogsbruket, som omfattar i runt tal lika stor skogsmarksareal som det medelstora och mindre skogsbruket eller knappt 11,5 milj. ha, har skogsbruket sedan länge planlagts rutinmässigt och kontinuerligt. Inom det mindre privatskogsbruket ären mot är planläggningen fortfarande betydligt mindre omfattande. I genomsnitt under de senaste 5 åren har den uppgått till omkring 2 % per år av skogsmarksarealen. Under 1962 har ett ökat intresse för denna verksamhet gjort sig gällande, vilket i huvudsak kan hänsöras till den av skogsägareföreningarna redovisade planläggningsverksamheten.

De sedvanliga indelningsmetoderna grundas för skogsbrukets del vanligen på taxering, medan för privatskogsbruket enklare skogsindelningsplaner med

okuläruppskattningar oftast kommer till användning. Den ökade användningen av relaskop synes dock ge större objektivitet och säkerhet åt den okulära bedömningen än tidigare. Därtill kominer den allt mer utbredda flygbildsanvändningen som möjliggör ett rationellare fältarbete för hela skogsbruket samtidigt som det ger ett fastare grepp kring själva planläggningen.

Skogsbrukets skärpta kostnadsläge, och de därav följande kraven på rationellare drivningsteknik, synes påverka planläggningen på många håll, även inom det mindre privatskogsbruket. Man söker inriktta planläggningen på såväl större beståndsenheter som på samverkan inom drivningstrakter och över rågångar.

Någon samlad statistik över de årlige

Under 1952—1962 upprättade skogshushållnings- och skogsvårdsplaner

	Domänverket	Skogsvårdsstyrelserna	
		Fullständig hus- hållningsplan	Skogsbruksplan grundad på okulärtaxering
1 000 ha			
1952	1 514	32	34
1953	214	23	55
1954	234	38	43
1955	185	51	57
1956	267	32	71
1957	292	34	80
1958	360	38	90
1959	308	59	105
1960	343	45	71
1961	370	59	133
1962	404	38	142

gen utförda skogsindelningsarbetena inom hela skogsbruket finns för närvaraende inte. Vissa tillgängliga uppgifter redovisas i föregående tablå.

Vad beträffar flygbildernas utnyttjande har utvecklingen sedan år 1948, då dessa i större omfattning började användas, gått snabbt. Till det enskilda skogsbrukets tjänst finns numera dels centrala flygbildsarkiv hos flera skogsvårdsstyrelser och/eller lantmäterikontor, dels en komplett uppsättning stereoanordnade flygbilder hos flertalet (ca 70 % av länsskogsvaktarna, numera skogsvårdsrådskonsulenter). Nämnda bilder berör samtliga områden, där fotografering skett under de senaste åren. Dess-

utom använder storskogsbruket sedan länge egna flygbilder i betydande omfattning. Skogsbruket i sin helhet förbrukar dessutom årligen mer än 1 000 flygbilder i den löpande rutinen med planeringsverksamhet av olika slag m.m.

En 7-årig (för nordligaste Sverige 10-årig) omdrevsfotografering har igångsatts efter en av Rikets Allmänna Kartverk uppgjord längttidsplan. Alltsedan år 1955 har mer än en femtedel av landets totala areal täckts av nyfotografering från normal höjd (4 till 5 000 m). Vid 1963 års utgång fanns normalhöjdsbilder mindre än 7 år gamla täckande 90 % av landets skogsmarksareal.

C. SKOGSKAPITALET SÄTTES TILLGODA

I. Avverkning, transport m. m.

1. Utsyning och avverkning

Bland skogsvårdsstyrelsernas uppgifter ingår att biträda med utsyning av skog för avverkning. Den arealmässiga omfattningen av denna verksamhet, vil-

ken huvudsakligen berör bonde- och godsskogar var under kalenderåren 1958—1962 fördelad på geografiska huvudområden.

Länsgrupp	1958	1959	1960	1961	1962
Areal i 1 000-tal ha					
I	44	46	59	64	56
II	21	27	35	33	17
III	33	45	43	39	22
IV	119	150	149	117	75
V	27	29	31	29	20
Riket	244	297	317	282	190
Därav föryngringshuggning	26	35	47	47	27

Utsyningsarbetet försiggår av praktiska skäl huvudsakligen under sommar och höst. Helt naturligt har ett tydligt samband rått mellan omfattningen av skogsvårdsstyrelsernas utsyningar och växlande efterfrågång och priser på virke. På sistone har dock — som redan i föregående årsbok konstaterats — detta samband blivit mindre påtagligt. Skogsvårdsstyrelsernas utsyningar, som i årsmedeldräkt under 1950-talet omfattade 395 000 hektar, har minskat väsentligt, medan virkesuttagen snarare ökat. Denna tendens, som ytterligare skärpts 1962, har som bakgrund ökad individuell självverksamhet bland skogsägarna och växande anslutning till s. k. skogsbruksområden i skogsägarföreningarnas regi med egen, skogligt skolad

personal till förfogande bl. a. för utsyning.

För det genom skogsvårdsstyrelsernas försorg utstämplade virket uträknas ej alltid eller överallt kubikmassan. Stämppling med kubering har 1962 omfattat ca 10,3 milj. träd om sammanlagt ca 3,0 milj. m³sk. Utan kubering har enligt uppskattning stämplats ca 4,2 milj. m³sk. Sammanlagd volym av skogsvårdsstyrelsernas utsyningar 1962 skulle sálunda bli ca 7,2 milj. m³sk., innebärande att omkring 13 % av den totala årsavverkningen i riket 1962/63 kan anses vara utsynad genom skogsvårdsstyrelsernas försorg (20 % båda föregående åren). Räknad enbart på bonde-skogsbrukskretsens hela årsavverkning kan andelen bedömas till knappt en fjärdedel.

Den större delen avverkas tydlig ostämplad eller utsynad av andra förtättningsmän än skogsvårdsstyrelsernas.

Utsyningar på allmänna skogar och bolagsskogar ombesörjes med få undantag av egen personal, vilket också kan sägas om de större godsskogarna.

Inom skogsstyrelsen har på grundval av konsumtion, lagerförändringar, import och export m. m. den totala avverkningen i riket beräknats till 56,1 milj. m³sk. 1961/62 och till 54,0 milj. m³sk. 1962/63 (se tabell 11). Båda vinternarna var snömängd och underfrysning mycket gynnsamma för drivningsarbetet i praktiskt taget hela landet.

För de allmänna skogarna även som för bolagsskogarna erhålls på bokföring grundade uppgifter om avverkningens storlek. En sammanställning av dessa lämnas i tabell 12. Sammanlagt anges uttagen på nämnda skogar 1962 till 24,4 milj. m³sk. Under året sålda men kvarstående rotposter på de allmänna skogarna ingår i här angiven kvantitet. Endast för de allmänna skogarna kan avverkningen anges fördelad på län (tabell 13).

Om man utgår från den av skogsstyrelsen beräknade totalavverkningen i riket 56,1 milj. m³sk., skulle sälunda avverkningen på bonde- och godsskogarna 1961/62 ha utgjort 31,7 milj. m³sk. En restpostberäkning på detta sätt blir dock osäker, då man ingenting vet om de nyssnämnda kvarstående rotposternas omfattning utan förutsätter, att denna lagerhållning av oavverkat virke är lika stor från år till år, vilket ingalunda är säkert.

Av tabell 11 framgår också den beräknade årsavverkningens fördelning på sortimentsgrupper. Brännveden har stadigt minskat, men bedömningen av

dess omfattning på senare år är mycket osäker. Den avgjort största delen är numera jordbrukarnas egen husbehovsved. Inom gruppen »övrigt virke» har sortimenten props och kolved nästan helt borrfallit. Skogsindustriens andel av de årliga virkesuttagen har ökat till i runt tal 90 %.

Skogshögskolan har på grundval av stubbainventering i samband med riks-skogstaxeringen redovisat beräknade virkesuttag. Resultatet har i tabell Å sammanställts för det tredje taxeringsomdrevets samtliga tio år med fördelning på trädslag och skogliga huvudområden. För enskilda år kan konstateras betydande olihet gentemot skogsstyrelsens på helt andra grunder beräknade avverkningskvantiteter enligt tabell 11. Till ej ringa del kan skillnaden bero på tidsförskjutning, då respektive avverkningsår inte exakt låter sig avgränsas vid någotdera av beräkningssättet. För en följd av år bör utjämning härutinnan ske automatiskt. En jämförelse för de tio avverkningsåren tillsammans ger också till resultat, att avverkad mängd överensstämmer på 1,8 % när (enligt stubbainventeringen 50,1 och enligt skogsstyrelsen 51,0 milj. m³sk.).

Beträffande drivningsåret 1962/63 har stubbainventeringen resulterat i en avverkning om 53,0 milj. m³sk., medan skogsstyrelsens beräkningar leder till 54,0 milj. m³sk.

Det kan tillfogas, att den nuvarande årsavverkningen understiger tillväxten i våra skogar och ännu ej heller uppår till vad som vid uthålligt skogsbruk optimalt kan utvinnas. En stor del av denna underavverkning består emeller-tid av dimensioner och trädslag, som f. n. av ekonomiska skäl ej är uttagbara eller finner användning.

Tabell A. Avverkade kvantiteter under avverkningssäsongerna 1952/53—1961/62 enligt stubb inventeringen 1953—1962. Samtliga ägoslag. Miljoner m³sk. Angivna medelfel i samma måttenhet.

Total fellings during felling-seasons 1952/53—1961/62 according to the stump enumeration of the National Forest Survey 1953—1962. All types of land. Millions of m³sk. Standard errors in the same unit of measurement.

a) total avverkningskvantitet inom hela riket för skilda avverkningssäsonger med fördelning på trädslag.

annual fellings in the entire country. By felling-seasons and by species.

Avverknings-säsong	Tall <i>Pine</i>		Gran <i>Spruce</i>		Löv <i>Broadleaved</i>		Samtl. trädslag <i>All species¹</i>		Torrskog <i>Dead standing trees</i>	Medelfel ²
	milj. m ³ sk.	%	milj. m ³ sk.	%	milj. m ³ sk.	%	milj. m ³ sk.	%	milj. m ³ sk.	Standard error
1952/53	13,2	33	21,9	55	5,0	12	40,1	100	(0,7)	±1,9
1953/54	20,9	41	25,4	49	5,0	10	51,3	100	0,7	±2,4
1954/55	16,3	34	25,5	53	6,1	13	47,9	100	0,7	±2,3
1955/56	13,6	33	22,4	53	6,0	14	42,0	100	0,8	±2,0
1956/57	16,4	34	24,2	49	8,3	17	48,9	100	0,9	±2,3
1957/58	21,9	41	24,2	45	7,7	14	53,8	100	0,8	±2,5
1958/59	17,5	38	20,9	46	7,1	16	45,5	100	0,8	±2,1
1959/60	19,3	38	23,9	47	7,9	15	51,1	100	0,8	±2,4
1960/61	18,9	37	24,7	48	8,0	15	51,6	100	0,8	±2,4
1961/62	21,9	36	28,6	47	10,2	17	60,7	100	1,0	±2,9

b) årlig total avverkning i genomsnitt för avverkningssäsongerna 1952/53—1961/62 inom skilda skogliga huvudområden.

average annual fellings for the felling-seasons 1952/53—1961/62. By regions and by species..

Skogligt hu-vudområde ³	Tall		Gran		Löv		Samtl. trädslag ¹		Torr-skog	Medelfel ²
	milj. m ³ sk.	%	milj. m ³ sk.	%	milj. m ³ sk.	%	milj. m ³ sk.	%	milj. m ³ sk.	
I	4,7	54	2,8	32	1,2	14	8,7	100	0,2	±0,3
II	1,7	25	4,4	65	0,7	10	6,8	100	0,1	±0,3
III	4,2	42	4,8	47	1,1	11	10,1	100	0,1	±0,3
IV	6,8	33	10,9	52	8,2	15	20,9	100	0,4	±0,5
V	0,6	22	1,3	46	0,9	32	2,8	100	0,0	±0,2
Hela riket	18,0	37	24,2	49	7,1	14	49,3	100	0,8	±0,7

¹ Exklusive torrskog

² På samtliga trädslag.

³ Se tabell G not 2.

2. Virkesmätning

Av den årliga gagnvirkesavverkningen i landet innmätes numera omkring 65 % genom de 12 virkesmätningsföreningar-

nas försorg. Andelen är större i norra och mindre i södra Sverige. Vad beträffar sortimenten är andelen större för massaved än för sågtimmer, då de mind-

re sågverken i stor utsträckning ombezörjer sin inmätning med egen personal. I föreliggande årsbok har medtagits uppgifter om föreningarnas mätningar under de senaste verksamhetsåren, vilka löper fr. o. m. 1 september t. o. m. 31 augusti.

Mätningsarbetets fortgång och kostnaderna för mätningen påverkas av en rad faktorer såsom virkets mängd, kontinuiteten i dess framforsling, tillgång på mätningsspersonal och inte minst väderleksförhållandena. Under 1961/62 skedde virkesmätningen under goda och normala förhållanden i nästan hela landet, endast i södra Norrland, Dalarna och norra Värmland var snömängden tidvis hindrande. För virkesmätningssäsongen 1962/63 rapporterar de flesta virkesmätningsföreningarna attväret varit gynnsamt, även om den rikliga snö tillgången i de södra delarna av landet i någon mån fördöjde framforslingen av virket.

I tabell 14 redovisas de virkeskvantiteter, som inmäts av föreningarna under säsongen 1962/63 samt de två närmast föregående åren.

Massaved i Norrland och Värmland apteras huvudsakligen i varierande längder och mätes styckevis i fast mått. Med landtransporternas stigande omfattning har det dock blivit allt vanligare inom detta område, att massaveden hugges i standardlängder, och att mätningen sker i travat mått. Framför allt har björkmassavedens ökande omfattning bidragit till denna utveckling. Inom landet i övrigt är standardlängder och travmätning helt dominerande, vilket framgår av nedanstående sammanställning. Den travmätta (till fast mått omräknade) volymen anges här i procent av all genom respektive föreningar inmätt massaved årsvis under de sista fyra verksamhetsåren.

Virkes- mätning- sförening	1959/60	1960/61	1961/62	1962/63
Norrbottens	21,8	24,6	28,8	29,5
Skellefteå	3,7	5,2	6,2	17,9
Umeå	6,5	9,8	10,4	13,1
Örnsköldsviks	50,6	29,2	28,3	53,0
Ängerman- älvens	5,5	9,3	6,9	19,7
Sundsvalls	13,8	15,3	14,0	15,2
S:a norra Sverige	18,2	16,8	16,9	23,6
Ljusnans	25,0	31,5	40,0	55,5
Dalälvarnas	99,7	99,8	99,9	100,0
Wermålska	20,0	24,3	27,1	36,0
Sydvästra Sveriges	82,1	86,7	86,6	82,2
Mellan- svenska	99,8	99,9	99,9	99,8
Syddöstra Sveriges	100,0	100,0	100,0	100,0
S:a övr. Sverige	68,2	76,8	77,5	79,4
Samtliga	46,4	50,5	53,2	51,1

Nedgången av den travmätta andelen inom Örnsköldsviksområdet, som till stor del berodde på, att den omfattande mätningen av björkmassaved vid Husunis sulfatfabrik ersatts med vägning, har 1962/63 förbytts i en kraftig uppåtgång. Denna uppgång beror på en markant ökning av andelen travmätt massaved av barrträd. Anledning till att procenttalet för samtliga virkesmätningsföreningar är lägre detta år trots att de flesta föreningar uppvisar ökad relativ andel är, att avverkningarna varit relativt sett mindre i södra Sverige där andelen travmätt är störst.

Virkesmätningsföreningarna i Norrland redovisar även det fastmåttmätta gagnvirkets härvärde från olika skogsägarkategorier och åtskiljer dessutom leveransvirke och på rot köpt virke. Inom området fr. o. m. Ljungans ådal och norrut representerar denna redovisning en så stor del av den totala gagn-

virkesavverkningen där, att vissa jämförelser ifråga om virkesuttag och leveransformer kan vara befogade. Av statistiken från de sex nordligaste mätningsföreningarna framgår att under mätningsåret 1962/63 kom 31,1 % från gruppen allmänna skogar, 29,0 % från bolagsskogar och 39,9 % från bondeskogar. Föregående år var motsvarande procenttal respektive 28,8, 31,7 och 39,5. Av följande sammanställning framgår bondeskogsbrukets andel i det av föreningar i fast mått inmätta gagnvirket under de senaste fyra åren fördelade på inmätningsområden.

Virkes- mätnings- förening	1959/60	1960/61	1961/62	1962/63
Norrbottnens	21,2	28,0	31,6	27,7
Skellefteå	35,2	39,3	42,0	41,1
Umeå	28,8	30,2	35,6	32,4
Örnsköldsviks-				
Ångerman- älvens	31,0	29,5	30,0	41,3
Sundsvalls	48,6	47,0	51,0	46,9
Vägda medeltal	49,6	52,0	54,6	47,8
	37,5	39,5	42,9	39,9

Den stora ökningen sista året i Örnsköldsviksområdet återspeglar ej ökade uttag från bondeskogarna utan beror därför att stora mängder bolags- och även kronoved börjat inmätas i travat mått (Robertsforsmetoden). Vidare framgår av statistiken från de sex nordligaste föreningarna, att under säsögen 1962/63 71 % av bondeskogsbrukets virke sålts som leveransvirke medan resterande 29 % sålts som rotposter. För domänverket och allmänningarna var motsvarande tal 88 % respektive 12 % och för bolagen 98 % respektive 2 %.

I tabell 14 anges på särskild plats den kvantitet rundvirke, som exporterats söderut och inmätts genom mätningsför-

eningarnas försorg. Denna exportmängd har de senaste åren varit betydligt mindre än förut, även om en viss uppgång synes ha inträtt. Exportvirket till Norge ingår i huvudtabellens kvantiter liksom importvirket från Norge till Värmland och Dalarna.

På en del håll i södra Sverige förekommer att mätningsföreningarna ombesörjer inmätning av sågat virke. Inmätningen är dock av ringa omfattning och nppgick 1962/63 till 48 000 m³f. varav ca 45 000 m³f. slipers. I betydligt större och stigande omfattning anlitas de, som framgår av tabell 14, för inmätning av sågavfall, huvudsakligen vid leverans till massa- och boardsfabriker.

Medelvolymen per stock av det genom föreningarna i fast mått inmätta virket redovisas i tabell 15. För varje enskilt sortiment var medelvolymen 1962/63 något lägre än 1961/62. Om man däremot ser till »allt inmätt virke» var medelvolymen något högre beroende på att andelen timmer var större 1962/63 än föregående år.

Virkesmätningsföreningarnas medelkostnader per volymenhett redovisas i tabell 16. Där framgår att priserna för flertalet föreningar var något högre än 1961/62. En direkt jämförelse mellan skilda föreningars kostnadsnivå är ej möjlig, även om hänsyn tages till olikheter beträffande mättslagen, emedan betingelserna för mätningsarbetet varierar avsevärt regionvis. Sålnnda kan framhållas, att enmansmätning i skogen kombinerad med avverkningstillsyn, ställer sig dyrare än vanlig lagmätning på avläggen. Frekvensen skogsmätning är mycket varierande mellan föreningarna, störst i Ångermanälvsområdet, där den stigit till omkring hälften av all mätning. Vid skogsmätning har där tillämpats olika stickprovs metoder för att bestämma volymen.

Utöver de arbeten, som de i tabell 16 angivna kostnaderna avser, utför föreningarna i allmänhet kubering och prisräkning av mätsedlar. Särskild ersättning för dessa arbeten uttages av uppdragsgivarna. Hantlangning för rullning vid inmätning bekostas vanligtvis av leverantören, vilket också är fallet då fasta rullarlag i mätningsförenings regi förekommer. För säsongen 1962/63 debiterade Wermländska inmätningsföreningen sådan rullningskostnad med 4,37 öre/f³to. för sågtimmer, 4,75 öre/f³mi. för barrmassaved och 5,70 öre/f³mi. för lövmassaved.

Virkets stuk- eller färgmärkning om besörjes i vissa områden av mätlagen. Kostnaden därför ingår då vanligen i de priser, som anges i tabell 16, dock förekommer att den debiteras separat. Inom andra föreningsområden utföres detta arbete däremot av hantlangare, som tillhandahålls och betalas av leverantören, varför det faller utanför denna statistik.

3. Flottning

Löpande årlig statistik rörande flottningsverksamheten i riket har åren 1924—1962 publicerats i Kommersiella meddelanden. Från och med 1963 publiceras denna statistik av Statistiska centralbyrån, vars publikation »Statistiska meddelanden» V 1963:37 innehåller en redogörelse för 1962 års flottningsverksamhet.

Flottningen i allmän flottled ombe- sörjes sedan gammalt av flottningsföreningar och regleras genom lag den 19 juni 1919 om flottning i allmän flottled. De enskilda flottlederna är av underordnad betydelse. Beträffande dessa flottleder finns icke någon lagstiftning och ej heller någon officiell statistik.

Snömängden var vintern 1961/62 mindre än normal i fjällområdena men hade i övrigt normalvärden t. o. m. Ljungans älvdal, Fr. o. m. Ljusnans flodområde samt söder och väster där om var snötillgången betydligt över det normala. Snösmältning och islossning skedde i allmänhet relativt långsamt. Vårfloden var i regel något mindre än som brukar vara fallet med undantag för Fryken, där den för övrigt åstadkom en del skador på flottledsbyggna- der. Flottningen i bäckar och huvudflottledernas övre områden var i allmänhet något försenad. Under säsongsens tidigare hälft var vattentillgången i flertalet flottleder under medelvärdet, och vattenföringen i konsekvens härm- med relativt svag. Endast i Frykenområdet, som haft ovanligt riklig nederbörd, blev vattenföringen stark. Under senare hälften av flottningssäsongen kom åtskilligt med regn. Därmed för- bättrades vattentillgången avsevärt med undantag för Torne och Kalix flodområden. Endast i undantagsfall förekom för skiljningsarbetet hämmande vatten- föring. Det i flottlederna tillsläppta flottgodset kunde i allmänhet utflo- ttas. Beträffande Lule och Ume älvar samt Dalälven och Örekilsälven kom dock flottgods av någon betydelse att kvarlig- ga i flottleden.

Tillgången på arbetskraft var något varierande men i allmänhet tillräcklig. I Luleälvens övre del var den dock otillräcklig, detta var också fallet be- träffande skiljningsarbetet i Ångermanälven. De för säsongen träffade avtalen innebar en höjning av timlönen med i regel 8,5 %. Ackordsbetalningen för skiljnings- och buntningsarbetet justerades uppåt med 6,5—7 %.

Lösflo- tning och delvis buntningsflo- tning har under 1962 bedrivits av 79 flottningsföreningar (f. å. 82). Som en följd

av den allt starkare konkurrensen från lastbilstrafiken har flottningen inom begränsade områden visat sig vara oekonomisk, varför man i rationaliseringssyfte sammanslagit en del föreningar till större enheter. Den trafikerade flottledslängden minskade med 237 km från 1961 till 1962, medan motsvarande reducering från 1960 till 1961 var 1 575 km. Minskningen torde till stor del bero på den ovan nämnda konkurrensen från lastbilarna. Den trafikerade längden utgjorde 1962 63 % av den totala längden, vilket var samma relativa andel som föregående år. Antalet flottande uppgick 1962 till 257 mot 251 år 1961 (se tabell 17).

De flottade kvantiteterna har, under de 41 år som statistiskt belysts, varit nämligen konstanta. De smärre fluktuationer som förekommit torde till stor del bero på varierande avverkningsintensitet i samband med konjunkturvärxlingar. Nedanstående tabell redovisar, medelst femårsperiodens 1922—1956 samt årligen 1957—1962, tillsläppningen av flottgods i milj. m³f.

1922—1926	12,3	1957	13,0
1927—1931	15,4	1958	11,9
1932—1936	13,3	1959	9,7
1937—1941	14,0	1960	11,6
1942—1946	11,4	1961	11,5
1947—1951	12,6	1962	11,3
1952—1956	12,0		

Av den för hela riket beräknade sågtimmer- och massavedsavverkningen flottades under de fyra femårsperioderna 1937—1941, 1942—1946, 1947—1951, 1952—1956 samt under vart och ett av åren 1957—1962 respektive 57, 54, 49, 38, 38, 35, 32, 30, 29 och 28 %. Flottningens relativa minskning förklaras bl. a. av att tyngdpunkten av avverkningarna förskjutits söderut och att biltransporterna i samband därmed fått ökad betydelse samt att avverkningen

av lövvirke ökat under perioden. I tabell 18 redovisas tillsläppningen fördelad på sortiment i de viktigare flodområdena.

Av det 1962 tillslätpta virket kom 5,8 milj. m³f. eller 52 % (f. å. 50 %) på Ångermanälven, Indalsälven, Ljungan, Ljusnan och Dalälven. Av den totala volymen utgjorde timmer (inkl. fanér- och plywoodvirke o. d.) 22 % (f. å. 27 %), sulfited 44 % (f. å. 46 %) samt sulfatved 34 % (f. å. 33 %).

Den genomsnittliga volymen per flottad stock har från tiden för flottningssstatistikens början visat en avtagande tendens, som emellertid de senaste fem åren förbytts till en uppåtgående trend. Utvecklingen belyses i nedanstående tabell som redovisar medeltal för femårsperioderna 1922/26—1957/61 samt siffrorna för vart och ett av åren 1957—1962.

1922—1926	0,105	m ³ f.	1957	0,068	m ³ f.
1927—1931	0,099	»	1958	0,069	»
1932—1936	0,099	»	1959	0,071	»
1937—1941	0,092	»	1960	0,073	»
1942—1946	0,088	»	1961	0,074	»
1947—1951	0,076	»	1962	0,075	»
1952—1956	0,072	»			
1957—1961	0,071	»			

Under 1962 redovisades och avlämnades till ägarna totalt en flottgodsmängd på i runt tal 151,5 milj. stockar motsvarande 11,1 milj. m³f., medan den tillslätpta mängden var 153,6 milj. stockar resp. 11,3 milj. m³f. Den redovisade flottgodsmängden var 1962 3 % lägre än motsvarande siffra för 1961. Under 1962 redovisas omkring 139 000 m³f. som kvarliggande i flottlederna till nästa flottningssäsong, vilket utgör 1,2 % av den totala för året redovisade flottgodsmängden. Enligt tabell V i Skogsstatistisk årsbok 1960 (sid. 68) beräknas flottningsförlusten i genomsnitt uppgå till 0,8 % per år av det tillslätpta flottgodset.

Flottningsföreningarnas kostnader re-

dovisas i tabell 19. En mera detaljerad redovisning av föreningarnas ekonomiska förhållanden har publicerats i tidigare nämnda publikation V 1963:37, av Statistiska centralbyråns serie »Statistiska meddelanden». Utvecklingen av de totala kostnaderna som påförts flottningsverksamheten 1952—1962 redovisas i nedanstående tablå.

År	Totalt milj. kr	Per m3f. re- dovisat flottgods, kr
1953	66,3	6,06
1954	71,3	5,65
1955	73,3	5,90
1956	74,1	6,21
1957	81,0	6,20
1958	77,4	6,35
1959	66,1	6,76
1960	74,9	6,29
1961	77,5	6,70
1962	79,8	7,17

Kostnaderna per redovisad volymenhethet har varit relativt konstanta under den senaste tioårsperioden. De två senaste åren synes den dock ha ökat något och 1962 års kostnad låg 7 % över 1961 års nivå.

Av 1962 års totala kostnader exkl. separatkostnader fördelade sig 55 % på utflottningskostnader (f. å. 56 %), 32 % på skiljning, buntning o. d. (f. å. 33 %) och 13 % på förvaltning o. d.

(f. å. 11 %). Lönerna till arbetarpersonalen uppgick till 40,7 milj. kr motsvarande 55 % av de totala gemensamma kostnaderna exkl. separatkostnaderna.

I de delar av landet, från Värmland-Dalarna och norrut, där flottning av naturliga skäl mest förekommer, är flottningen vad beträffar transportarbetet det dominerande transportsättet för våra rundvirkestransporter.

4. Järnvägstransporter

På grund av vårt lands goda tillgång på för flottning lämpliga flottleder har järnvägstransporterna kommit att spela en underordnad roll när det gäller rundvirkestransporter. Efter kriget har både järnvägen och flottningen fått vidkännas hård konkurrens från lastbilarna, som genom vägnätets utbyggnad och förbättring samt bilarnas allt större lastkapacitet successivt ökat sin andel av rundvirkestransporterna.

Under 1962 transporterades med järnväg ca 0,8 milj. ton rundvirke. Som jämförelse kan nämnas att lastbilstransporterna samma år uppgick till ca 25,5 milj. ton rundvirke och flottningen till ca 7,3 milj. ton.

I nedanstående tablå redovisas rundvirkestransporterna för de fyra femårsperioderna (1942—1961) samt för åren 1960, 1961 och 1962.

Transporter på järnväg av rundvirke o. d. 1942—1962
1 000-tal ton

År	Sågtimmer, stolpar, etc. ^{1,2}	Massaved ²	Brännved, kolved o. d. ¹	Summa
1942—1946	431	356	2 859	3 646
1947—1951	425	908	542	1 875
1952—1956	340	1 040	61	1 441
1957—1961	172	797	10	979
1960	188	807	4	999
1961	159	1 146	5	1 310
1962	136	674	2	812

¹ 1942—1951 härfördes kolved till sågtimmer och stolpar.

² T.o.m. 1959 samredovisades massaved och props.

Av tablån framgår att under de fem åren 1942—1946, då bränsleförsörjningen till följd av världskriget i stor omfattning baserades på brännved, fraktades varje år i medeltal nära 3 milj. ton eller ca 7 milj. m³l. ved på järnväg. En stor del av den under dessa år järnvägs-transporterade massaveden användes även för bränsleändamål. Från och med 1947 återgick transportererna på järnväg av oförädlade skogsprodukter till fredsnivå, där framför allt minskat behov av brännved men även övergång till andra transportsätt återspeglas.

Under 1962 minskade röndvirkes-transporterna med järnväg med inte mindre än 0,5 milj. ton eller ca 38 % i förhållande till 1961. Denna minskning torde till övervägande del bero på den lågkonjunktur som präglade detta år samt i någon mån på den taxehöjning som genomfördes under sommaren 1962.

Det järnvägstransporterade virket utgjordes, med avseende på vikten, av ca 83 % massaved. Som jämförelse kan nämnas att massavedsvolymen vid 1962 års flottning utgjorde 78 %. Då massaveden utgöres av de lättare sortimenten torde den viktstämma andelen ha varit något lägre.

De i tidigare årsböcker införda tabellerna 20 och 21 om järnvägstransporterna av rundvirke har av administrativa skäl uteslutits i föreliggande årsbok. Några uppgifter om det transporterade virkets ursprungs- och destinationsländer samt om järnvägarnas transportprestationer och fraktkostnader har därför ej kunnat erhållas för år 1962.

5. Lastbilstransporter

I Skogsstatistisk årsbok 1954 redovisades vissa resultat från skogsbruksmotortransportkommitténs »Biltransportutredning 1955». Av denna utredning

framgick att biltransporterna för skogsbrukets del under drivningssäsongen 1954/1955 uppgick till ca 18 milj. ton rundvirke (1 m³l. beräknas approximativt väga 600—700 kg). Som jämförelse kan nämnas att järnvägstransporterna av rundvirke samma period uppgick till ca 1,4 milj. ton och att tillsläppningen i flottlederna utgjorde 8,2 milj. ton (650 kg/m³f.). Avverkningen under nämnda drivningssäsong uppgick till 41,6 milj. m³f. ub. Enligt »Biltransportutredningen 1955» var medeltransportlängden för virkestransporter på lastbil ca 32 km mot ca 250 km för rundvirkestransporter på järnväg. För flottat virke kan medeltransportlängden anges till ca 150 km. Siffrorna belyser det kända förhållandet att lastbilarna främst gör sig gällande på de kortare avstånden.

Skogsbrukets motortransportkommitté har för verksamhetens året 1962 företagit en ny utredning benämnd »Biltransportstudier 1963». Denna utredning grundar sig på en stickprovsundersökning i vilken domänverket, skogsbolagen (medlemsföretagen i Föreningen Skogsbrukets Arbetsgivare), Svenska Lantarbetsgivareföreningen¹ samt Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund deltagit. Landet har i undersökningen indelats i tre länsgrupper, där länsgrupp I omfattat Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Västernorrlands län, länsgrupp II Gävleborgs, Kopparbergs och Värmlands län och länsgrupp III det övriga riket. Då ett visst bortfall på grund av ofullständiga uppgifter förekommit vid datainsamlingen, torde här redovisade uppgifter få betraktas som grovt approximativa.

Enligt nämnda undersökning uppgick det biltransporterade virket 1962/1963 till 25,5 milj. ton rundvirke. Därtill kom

¹ Numera Skogs- och Lantarbetsgivareföreningen.

ca 2 milj. ton ribb och flis. Den biltransporterade kvantiteten rundvirke ökade sälunda med drygt 40 % mellan sässongerna 1954/55—1962/63 medan avverkningen ökade med ca 6 %. De främsta orsakerna till denna utveckling torde vara att virkesuttagen av löv- och klenmassaved ökat samt framför allt att

nedläggningen av biflottleder fortsatt, vilket fått till följd att lastbilarna övertagit transporterna till huvudflottled eller direkt till industrien.

I nedanstående sammanställning redovisas de biltransporterade kvantitaterna i procent av avverkningen respektive år (grov approximativa värden).

Riket	Länsgrupp I	Länsgrupp II	Länsgrupp III
1954/55	63	35	68
1962/63	80	78	80

Av tabellen framgår att biltransporterna ökat mycket kraftigt i de nordligaste länen, medan den sydligaste länsgruppen redovisar en relativ minskning. Denna minskning torde bl. a. kunna förklaras av att kortare transporter övertagits av traktorer och av att koritransporter till järnväg ökat.

I tabell A sid. 77 redovisas den absoluta och relativa fördelningen på transportalternativen: till flottled, till järnväg och direkt till industrien, dels för hela riket, dels för varje länsgrupp under drivningssäsongen 1954/55 och 1962/63.

Lastbilstransporternta till flottled har absolut sett ökat mellan de angivna åren, men denna ökning hänsför sig helt till de nordligaste länen, medan länsgrupp III redovisar en minskning. Relativt sett har dock biltransporterna till flottled gått tillbaka inom samtliga länsgrupper. Virkestransporternta till järnväg har mer än fördubblats och denna utveckling har varit särskilt framträdande i södra Sverige. Direkttransporterna till industrien har volymmässigt ökat med ca 35 % varav de nordligaste länen svarar för huvudparten medan en viss tillbakagång gjort sig gällande inom länsgrupp III.

Enligt »Biltransportstudier 1963» ökade de biltransporterade virkeskvantite-

terna med 7,5 milj. ton under nämnda tioårsperiod samtidigt som det genomsnittliga transportavståndet förlängdes från 32 till 53 km. Lastbilarnas transportarbete mer än fördubblades under samma tid och beräknades till ca 1 400 milj. tonkm. Denna ökning beror i första hand på de allt längre transportavstånden och i andra hand på de ökade transportkvantiteterna. Transportarbets fördelning mellan länsgrupperna I—III var approximativt 48 %, 17 % och 35 %. Som jämförelse till ovan nämnda uppgifter kan nämnas att medellängden för flottningen 1962 utgjorde 169 km och att transportarbetet uppgick till ungefär 1 250 milj. tonkm medan den flottade kvantiteten var ca 7,3 milj. ton (650 kg/m³f.).

För att belysa hur landsvägstransporternta av rundvirke fördelar sig över det allmänna vägnätet företogs inom Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen en inventering under avverkningsåret 1959/60. Inventeringsområdet begränsades i söder ungefärligen av en linje från norra delen av Vänern till Dalälvens utlopp. Insamlingen av primärmaterialet utfördes av Skogsbrukets Transportutredning och resultatet finnes sammanställt på översiktliga kartblad i »Skogstransportkarta 1959/60»

Tabell Ä. Lastbilarnas virkestransporter¹ 1954/55 och 1962/63 fördelade på de olika transportalternativen: till flottled, till järnväg och direkt till industrien.

The lorries' transports of roundwood¹ distributed on the following alternatives: to floatways, to railways and direct to factories in 1954/55 and 1962/63

Transport-alternativ <i>Transport alternative</i>	Riket <i>Country</i>				Länsgrupp I <i>Region I</i>				Länsgrupp II <i>Region II</i>				Länsgrupp III <i>Region III</i>			
	Vikt, milj. ton		i %		Vikt, milj. ton		i %		Vikt, milj. ton		i %		Vikt, milj. ton		i %	
	1954/ 55	1962/ 63	1954/ 55	1962/ 63	1954/ 55	1962/ 63	1954/ 55	1962/ 63	1954/ 55	1962/ 63	1954/ 55	1962/ 63	1954/ 55	1962/ 63	1954/ 55	1962/ 63
Till flottled <i>to floatways</i>	4,6	5,5	25	20	2,0	3,1	42	30	2,0	2,0	35	30	0,5	0,3	5	2
till järnväg <i>to railways</i>	1,0	2,2	5	8	0,1	0,2	1	1	0,4	0,7	6	11	0,5	1,3	5	13
till industrien <i>to factories</i>	14,6	19,8	70	72	2,5	7,1	57	69	3,1	3,8	59	59	9,0	8,9	90	85
Summa Total	20,2	27,5	100	100	4,6	10,4	100	100	5,5	6,5	100	100	10,0	10,5	100	100

¹ Inkl. 2,2 milj. ton ribb och flis 1954 och 2,0 milj. ton 1962. — *Incl. 2,2 milj. tons edgings and chips in 1954/55 and 2,0 milj. tons in 1962/63.*

(utgiven av Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen), där rundvirkestransporternas omfattning i ton kan avläsas för alla vägar inom inventeringsområdet.

6. Fartygstransporter

För transporter av oförädlat virke till utlandet är fartyg det viktigaste transportmedlet. För inrikes transporter spelar de dock en alltmer underordnad roll i jämförelse med flottled, järnväg och lastbil. Detta beror bl. a. på att fartygstransporter nästan undantagslöst förutsätter dyrbara omlastningar, och kostnaderna för dessa blir relativt högre för kortare transportsträckor.

Till och med Skogsstatistisk årsbok 1958 redovisades i tabell 23 de under året i rikets hamnar och lastageplatser lossade kvantiteterna av rundvirke i inrikes fartygstransporter. Från och med årsboken 1959 ersattes huvudtabell 23 med texttabell (nedanstående tabell

Ö). Anledningen härtill var bl. a. dels den att primärmaterialet (komm. koll. St.B. nr 50, 1959 »Uppgift rörande trafiken och upphördeten») ej längre redovisade rundvirket på olika sortiment, dels även det förhållandet att trafiken i fråga är av mycket blygsam omfattning, ungefär 0,1—0,2 % av totala årsavverkningen.

Enligt tabell Ö, som baseras på uppgifter från Statistiska centralbyråns sjöfartsstatistik, uppgick den fartygstransporterade brännveden 1962 till 7 300 m³f. (f. å. 9 700 m³f.) och det på samma sätt transporterade rundvirket till 47 000 m³f. (f. å. 77 000 m³f.) eller sammanlagt ca 35 000 ton. Även om nämnda uppgifter är behäftade med en viss osäkerhet framgår dock att de inrikes fartygstransporterna är av blygsam omfattning i förhållande till andra transportmedel. Som jämförelse kan nämnas att rundvirkestransporterna på lastbil mel-

Tabell ö. I rikets hamnar och lastageplatser 1962 lossade kvantiteter av oförädlat virke (endast inrikes fartygstransporter)

Unprocessed wood unloaded from vessels in Swedish harbours and other loading wharfs in 1962

Län <i>County</i>	Brännved <i>Fuelwood</i> m ³ f.	Virke, obe- arbetat eller barkat <i>Wood in the round or roughly squared</i> m ³ f.	Län <i>County</i>	Brännved <i>Fuelwood</i> m ³ f.	Virke, obe- arbetat eller barkat <i>Wood in the round or roughly squared</i> m ³ f.
Nb	—	—	Ög	—	1 015
Vb	—	—	Skg	—	4 580
Jtl	—	—	Äbg	—	23 163
Vnr	14 635	—	Jkp	—	5 666
Gvl	—	—	Krb	—	—
Kpb	—	—	Klm	—	11 182
Vrm	—	—	Gtl	—	—
Ör	—	239	Gbg	1457	705
Vstm	—	135	Hl	—	—
Ups	12 052	—	Bl	—	—
Sth	1167	—	Krs	—	313
Sdm	—	—	Mlm	—	—
			Riket	17 311	46 998
			Entire country	1962	9 711 77 352

¹ Vid omräkning till volymmått har 1 m³f. antagits väga 0,6 ton.

lan Hedemora och Avesta (ca 20 km) enligt den tidigare nämnda skogstransportkartan, under drivningssäsongen 1959/60 uppgick till mellan 60 000 och 80 000 ton rundvirke.

7. Havsfloftning

Enligt Statistiska centralbyråns sjöfartssstatistik hade 1962 omkring 8,5 milj. m³f. rundvirke eller ca 75 % av det vid skiljeställena under året levererade godset transporterats i timmerflottar till magasin vid industri eller vid lastageplatser. I dessa siffror innefattas icke blott havsfloftning i egentlig² mening utan även all bogsering av flottgods

som sker bl. a. i älvmynningarna. Fr. o. m. 1958 är uppgifter om havsfloftningens omfattning tillgängliga och 1962 omfattade denna 3,7 milj. m³f. rundvirke (f. å. 3,7 milj. m³f.). Den övervägande delen av dessa betydande transporter berör endast norrlandskusten. Av Sveriges import 1962 av rundvirke från Finland transporterades omkring 0,45 milj. m³f. rundvirke eller drygt 50 % (f. å. 50 %) i timmerflottar.

² Det torde vara lämpligt, att med »havsfloftning» beteckna endast bogsering av timmerflottar till förädlingsverk eller magasin inom annat flodområde än det varifrån virket blivit utskilt eller, där detta är svårt att avgöra, bogsering på sträckor överstigande exempelvis 100 km.

II. Virkesförbrukning och skogsindustriens produktion

1. Sågverksindustrien

Totalundersökningar av den svenska sågverksdriftens omfattning skedde på sin tid i statlig regi beträffande 1953 och 1958 och var avsedda att upprepas vart femte år. Anslagsäuskanden för en tredje totalinventering har dock hittills ej beviljats av statsmakterna.

Enligt undersökningen för 1958 fanns inom landet 4 163 avsaluverk, varav 3 855 var i drift under året, samt 3 347 små husbehovssågar i sporadisk drift för jordbruks behov. Sedan dess har åtminstone i södra Sverige skett en påtaglig strukturförändring av dess sågverksnäring. Enligt en privat undersökning av AB Sågverksintressenter (ett dotterföretag till Svenska Sågverksföringars Riksförbund), som hittills redovisats för Östergötland, Småland, Blekinge, Skåne och Halland, har produktionen ökat 13 % från 1958 till 1962 (för Halland till 1963). Samtidigt har, enligt denna undersökning, antalet sågverk minskat från 1 801 avsalu- och 548 husbehovssågar till respektive 1 061 och 238. Uvecklingstakten mot koncentration till större produktionsenheter är remarkabel här i småsågarnas karakteristiska landsdel. Trenden förefinns sannolikt även i norra och mellersta Sverige men svagare, enär stora och medelstora verk där sedan gammalt varit väl förträdda.

Även om den statistiska kännedomen om sågverksdriftens omfattning i sin helhet är inskränkt till vissa år, sker dock årlig redovisning till den officiella industristatistiken från sågverk med minst fem personer sysselsatta i årsge nomsnitt (motsvarande 10 personer under ett halvår etc.). Denna årliga statistik omfattar ca 1 200 verk och lämnar

följaktligen ett stort antal små sågverk utanför. De utelämnades andel i totalproduktionen har ett par år visat sig vara omkring 20 %, men just deras andel är den, som starkast fluktuerar med konjunkturerna.

Med viss ledning av den partiella årsstatistiken men mest på basis av export, lagerförändringar och — ehuru allt osäkrare — bedömning av inomlandsförbrukningen har beräkningar skett för att åtminstone erhålla ett närmevärde för de svenska sågverkens totalproduktion under senare år. Timmeråtgången står i direkt relation därtill. Som resultat för 1962 har på så sätt produktionen beräknats till 1,72 milj. stds barrträvaror, däri inbegripet bjälkar, sparrar, slippers och lädämnen. Motsvarande timmerförbrukning kan angivas till 15,2 milj. m³f., bark, längdövermål m. m. svinn oräknat. Siffrorna må läsas med tillbörlig felmargin.

Trävaruproduktionens storlek och variationer under de sista tio åren kan utläsas av tablån på sid 81.

Tabell AB i Skogsstatistisk årsbok 1961 innehöll en del länsvisa data från totalinventeringen för driften 1958. Då, som av det föregående framgått, någon aktuellare motsvarighet härtill ej nu kan utlovas, har det ansetts av visst värde att låta nämnda sammanställning ingå även i föreliggande årsbok (tab. AA). 1958 års produktionsfördelning på verkstyper är av allt att döma numera ej så representativ och uteslutes.

Hur sågverkens tillverkning varit sammansatt i kvalitetshänseende är ej i sin helhet känt. Sådan statistik föres dock av Svenska Trävaruexportföreningen beträffande dess anslutna medlemmar, som sammanlagt svarar för om-

Tabell AA. Antal sågverk, deras totala förbrukning av rundvirke av furu och gran samt produktion av barrträvaror 1958. Länsvis

Number of sawmills and total consumption of coniferous roundwood and total production of coniferous lumber by sawmills in 1958, By counties

Beräknad totalproduktion av barrträvaror årsvis 1953—1962

Estimated annual production of coniferous sawnwood 1953—1962

Mättenhet:
Unit of measurement: 1000 stds

År Year	Övre o. mellersta Norrländ	Gävleborgs, Kopparb. o. Värmlands län	Östra Svealand	Götaland	Hela riket <i>Entire country</i>
1953	379	391	226	537	1 533
1954	420	449	286	620	1 775
1955	422	444	291	635	1 792
1956	367	404	268	581	1 620
1957	370	411	250	586	1 617
1958	396	431	261	622	1 710
1959	373	379	227	521	1 500
1960	426	448	276	670	1 820
1961	410	440	260	640	1 750
1962	1 715

kring hälften av vår trävaruexport och 40 % av totalproduktionen. Föreningen har benäget ställt statistik till förfogande, avseende åren 1962 och 1963, visande följande procentfördelning:

Osorterad kvalitet furu	20		
gran	20	40 %	
Kvinta » furu	28		
gran	13	41 %	
Utskott, furu o. gran		19 %	
		100 %	

Variationer årsvis kring dessa medeltal är i regel små.

Man kan utgå från att utskottsvirket varit till största delen furu. I grova drag kan allså sägas, att andelen o/s varit 1/3 i furuvirket och mer än hälften i granvirket. Nu skall emellertid uppmärksammjas, att i denna statistik domineras starkt de norrländska och mellansvenska storsågverken medan Götaland är svagt företrädd. I södra Sverige är granvirkets andel större och o/s procenten i furuvirket lägre än i Norrland.

Lövvirkesproduktionen vid sågverken har på senare tid haft storleksordning-

en 35 000 stds med smärre variationer årsvis. Motsvarande timmerförbrukning beräknas vara 0,3 milj. m³f. och ca 80 % kan lokaliseras till Götaland.

Biprodkuter i form av ytved (ribb och bakar) utfaller vid sågverken normalt med 20—25 % av timmervolymen, för 1962 kan angivas 3,6 milj. m³f. Problemet med detta s. k. avfalls utnyttjande var ett för många sågverk dominerande spörsmål ännu i mitten av 1950-talet. Utvecklingen på detta område har gått raskt. Av efterföljande avsnitt om massa- och wallboardindustrien framgår, att numera stora kvantiteter sågavfall där lages i anspråk som råvara. Omräknade i fast mätt motsvarar de 1962 drygt 3,1 milj. m³f. eller 87 % av det beräknade utfallet. Denna biprodukts avsättning är nu ej längre något större problem ens för mindre sågverk.

2. Fanér- och plywoodindustriens

Verksamheten vid denna industrigen minskade ytterligare 1962 främst emedan plywoodfabriken i Kristinehamn nedlagts.

Produktionen av plywood (kryssfanér) av barr- och lövträd blev ca 22 000 ton (1961 ca 26 700 ton). För lamell- och skiktträ redovisas ca 9 000 ton, men här i inbegripes ej snickeriprodukten mellangolv.

Av enkelfanér med en tjocklek om högst 5 mm tillverkades ca 17 milj. m², varav som vanligt omkring två tredjedeler var av utländska träslag.

Den totala råvaruförbrukningen vid samtliga fanér- och plywoodfabriker var, som framgår av tabell 24, 155 000 m³f., utländskt virke inräknat (185 000 m³f. 1961).

3. Massaindustrien

Hösten 1962 igångsattes de två nybyggda cellulosafabrikerna vid Mörrum i Blekinge och Nymölla i Skåne. Driften nedlades under året vid Forsse sliperi i Ångermanland och vid sulfitkottorn i Fredriksberg, Dalarna. Tillverkning bedrevs vid 111 större eller mindre industrieanläggningar i landet. Antalet fabriker blir 124, om man räknar olika produktionslinjer som särskilda enheter.

Den internationella överkapaciteten hos massaproducenterna medförde redan 1961 avsättningsproblem för svenska tillverkare. Utvecklingen under 1962

visade, att efterfrågan fram emot slutet av året underskred konsumtionen på grund av fortsatt lageravveckling i importländerna. Den svenska industrikapaciteten kunde därför ej heller detta år till fullo utnyttjas, och totalproduktionen begränsades till något mindre än året innan, varigenom man ernådde en önskad minskning av de alltför stora lagren.

En stagnation inträdde alltså 1962 i massaindustriens anmärkningsvärdta expansion, som för de sista tio åren belyses i följande tabell. Härav framgår, att den relativta ökningen varit starkare för sulfat- och mekanisk massa än för sulfat och större för blekt än för oblekt cellulosa.

Förbrukningen av rundvirke vid massafabrikerna uppgick 1962 (tabell 24) till 20,0 milj. m³f. varav 2,3 milj. m³f. lövved. Härutöver använde cellulosafabrikerna som råvara sågverkshack, ca 5,8 milj. m³ löst mått samt ca 230 000 m³t. ribb- och bakaved. Andelen s. k. sågavfall har kontinuerligt stigit.

4. Wallboardindustrien

Antalet i landet verksamma boardfabriker har länge uppgått till 17. De flesta är förlagda till eller i närheten av sågverk, från vilka en stor del

År	Mekanisk och halv- kemisk massa	Sulfitecellulosa		Sulfatecellulosa		Summa
		blekt	oblekt	blekt	oblekt	
1953	719	700	676	311	794	3 200
1954	800	792	764	391	900	3 647
1955	873	854	815	413	949	3 904
1956	924	896	842	440	1 003	4 105
1957	960	955	775	504	1 051	4 245
1958	905	946	742	547	951	4 091
1959	996	969	737	623	1 060	4 385
1960	1 147	1 125	773	720	1 229	4 994
1961	1 221	1 143	814	782	1 310	5 270
1962	1 175	1 064	729	898	1 260	5 126

Tabell AB. Massa- och wallboardindustriens råvaruförbrukning 1962 regionsvis

Consumption of roundwood and sawmill waste by pulp mills and fibreboard factories 1962. By regions

Anm. Fördelningen på länsgrupper gäller icke virkets härkomst.

Länsgrupp Region	Rundvirke i 1 000-tal m ³ fast mått						Såghack, ribb o. dyl. i 1 000-tals m ³ löst mått <i>Sawmill waste 1 000 m³ stacked volume</i>
	furu pine	gran spruce	asp aspen	björk birch	diverse other	s:a rund- virke total round- wood	
I	1 192	740	39	25	50	2 046	1 290
II	2 126	3 348	40	965	60	6 539	1 664
III	1 364	2 084	17	374	49	3 888	1 766
IV1	2 683	3 949	36	746	89	7 813	3 888
V	91	320	6	53	23	493	67
Hela riket	7 456	10 441	138	2 163	581	20 779	8 675
1 därav Värmlands län	1 223	1 412	—	349	16	3 000	1 182

av råvaran erhålls i form av sågavfall. Årsproduktionen av wallboard har oavbrutet ökat, 1962 uppnåddes 650 000 ton, varav 88 % hård och 12 % porös board. Omkring två tredjedelar gick till utlandet. På grund av överproduktion inom det europeiska avsättningsområdet kunde den svenska boardindustriens tillverkningskapacitet ej fullt utnyttjas.

De sista tio årens produktionsresultat har varit följande (i 1 000-tal ton):

1953	272	1958	542
1954	368	1959	556
1955	429	1960	614
1956	450	1961	623
1957	513	1962	650

Rundvirkesförbrukningen under 1962 utgjorde, som anges i tabell 24, ca 740 000 m³f., varav större delen klenvirke och sulfatved, Dessutom användes sågverkshack och diverse avfall, ca 2,4 milj. m³ löst mått samt 240 000 m³t. ribb- och barked. Boardindustrién låter numera väsentliga mängder bark ingå i råvaran, vilket är av stor betydelse för avsättningen av sinåsågarnas obarkade barked.

5. Spånskiveindustrien.

Denna vår yngsta skogsindustrigen har snabbt utvecklats. De redan befintliga företagen kunde med alltmer förbättrad produktionsapparat långsamt öka sin tillverkning 1962, och nya fabriker i Valdemarsvik och Lockne startade under året.

Totalproduktionen uppgick till ca 63 000 ton (53 000 ton 1961 och 43 000 ton 1960). Omkring en tredjedel går till utlandet men även import till Sverige förekommer. Inhemskta avnämname är möbel-, snickeri- och byggnadsindustrier.

Som råvara användes mest klenvirke och sulfatved, men även avfall från sågverk, hyvlerier och plywoodfabriker utnyttjas samt vid en fabrik på västkusten linavfall. Totala råvaruåtgången kan skattas till ca 150 000 m³f., men hur stor del rundvirke därav är ej känt.

6. Förbrukning av brännved m. m.

Storleken av brännvedsåtgången f. m. inom landet är ej statistiskt känd. För

dess bedömning har tidigare hållpunkter blivit allt osäkrare. En representativ mängdundersökning synes snart ofrankomlig men är förknippad med ej blott kostnader utan även statistiska metodproblem.

Vad man säkert vet är att brännvedsåtgången starkt minskat sedan 1950-talets början, då storleken var nöjaktigt känd. Den helt dominerande andelen kommer nu på landsbygden och där i huvudsak på jordbruk med skogstillgång. Men även på landsbygden minskar brännvedsbehovet inte blott på grund av övergång till koks och olja utan kanske mest som en följd av det stora antal jordbruk, som årligen avfolkas och den stadigt fortgående flyttningen från landsbygd till tätorter.

Brännvedsavverkningen 1962 har på mest skönsmässiga grunder nedskrivits

till 4,4 milj. m³f., bark fränräknad (tabell 11). Härutöver användes en okänd mängd sågspån, bakaved och övrigt avfall.

Inom jordbruket åtgår vissa mängder rundvirke — förutom sågtimmer — till hägnader, hässjor och diverse ändamål. Kvantiteten har fortgående sjunkit och överstiger sannolikt ej 150 000 m³f.

För träkolning disponeras numera en lämpligen obetydlig mängd ved. Den kan beräknas med ledning av statistiken över träkolsåtgången för tackjärnstillverkning, gruvsintring och en del annan industriell verksamhet samt exportträkol. Totala förbrukningen av skogsved för träkolning 1962 synes ha varit av samma storleksordning som 1960 och 1961, ca 230 000 m³f., samt därtill en mindre del ribb- och bakaved.

III. Export och import

1. Obearbetade trävaror

1962

Sveriges export av rundvirke är obetydlig i förhållande till vår utförsel av industriellt bearbetade trävaror. Under 1962 exporterades 1,0 milj. m³f., vilket utgjorde drygt 2 % av den totala avverkningen samma år. Värdemässigt inbringade 1962 års rundvirkesexport 91,1 milj. kr.

I likhet med de två föregående åren var importen kvantitetsmässigt större än exporten och uppgick till 1,1 milj. m³f. Exportvärdet var emellertid 10,8 milj. kr högre än importvärdet beroende på att vår export av de dyrare sortimenten sågtimmer, pålar och stolpar betydligt översteg vår import därav, medan förhållandet var omvänt beträffande den relativt billiga massaveden.

Norge, Finland och Förbundsrepubli-

ken Tyskland var liksom tidigare våra viktigaste partners vid handeln med rundvirke. Av vår utförsel gick 65 % till Norge. Förutom via den sedvanliga gränshandeln skedde dit betydande massavedsleveranser från södra och mellersta Sverige. Exporten till Förbundsrepubl. Tyskland, som på senare år minskat, var 1962 ungefär densamma som 1961 och uppgick till 235 000 m³f. Nu nämnda länder mot tog tillsammans 88 % av vår rundvirkesexport. Den övriga exporten fördelade sig i mindre poster på en rad olika länder.

Från Finland leverades till svenska sågverk och massaindustrier 847 000 m³f. under 1962. Detta var 386 000 m³f. mindre än föregående år, då rundvirkesimporten från Finland var ovanligt omfattande. Införseln av timmer och massaved från Norge uppgick till

Exporterat och importerat rundvirke 1954—1963 i 1 000-tal m³f.

År	Sågtimmer m. m. av barträd		Massaved		Props		Övr. rund- virke		Summa	
	exp.	imp.	exp.	imp.	exp.	imp.	exp.	imp.	exp.	imp.
1954	108	331	581	293	329	—	90	61	1 108	685
1955	102	204	1 051	280	436	0	99	47	1 688	531
1956	85	182	747	348	269	—	76	56	1 177	586
1957	106	131	890	299	457	—	79	49	1 532	479
1958	146	331	646	274	288	—	90	55	1 170	660
1959	200	167	339	315	208	—	135	34	882	516
1960	206	308	407	603	18	—	145	45	776	956
1961	212	234	528	1 224	14	2	137	33	893	1 493
1962	203	127	653	894	6	—	168	45	1 030	1 066
1963* ...	142	65	1 011	364	11	—	139	40	1 303	469

180 000 m³f. vilket var 47 000 m³f. mindre än 1961. Importen av »övrigt rundvirke» utgjordes huvudsakligen av mahogny, teak och andra utländska trädsLAG.

1963¹

Den tendens till ökad export och minskad import som gjort sig gällande fr. o. m. 1961 markerades ytterligare under 1963. Rundvirkesexporten ökade med 26 % till 1,3 milj. m³f. representerande ett värde av 102,1 milj. kr. Exportökningen i förhållande till 1962 härförde sig helt till massaved, medan exporten av andra sortiment — främst gruvstolpar — minskade.

Under 1963 inträdde en kraftig minskning av rundvirkesimporten. Totalt importerades endast 0,5 milj. m³f., den lägsta kvantiteten som redovisats de senaste tio åren. Barrtimmer- och massavedimporten från Finland minskade med hela 59 % till 350 000 m³f. medan införseln från Norge stannade vid 117 700 m³f., en minskning från före-

gående år med ca 35 %. Värdet av 1963 års import av obearbetade trävaror uppgick till 47,4 milj. kr.

Norge och Förbundsrep. Tyskland var liksom tidigare de viktigaste avnämnarländerna och mot tog 87 % av vår rundvirkesexport. Norges andel har de senaste åren ökat medan Förbundsrep. Tysklands andel minskat. Under 1963 exporterades till Norge ca 934 000 m³f. motsvarande 72 % (f. å. 65 %) av vår utförsel. Exporten till Tyskland, som huvudsakligen utgöres av barrtimmer samt pålar och stolpar, minskade med 19 % till 190 000 m³f. Den övriga exporten gick till en rad länder bland vilka Finland, Danmark och Nederländerna var de viktigaste.

I ovanstående tablå redovisas vår export och import av rundvirke 1954—1963 fördelad på de viktigaste sortimentsgrupperna. I gruppen »övrigt rundvirke» ingår bl. a. såg- och fanér-timmer av lövträd, pålar, stolpar och diverse annat rundvirke men ej brännved.

I tabellerna 27 och 28 redovisas utrikeshandeln med bl. a. rundvirke i såväl kvantitet som värde 1959—1963, och av tabell 29 framgår hur handeln fördelat sig på olika länder under 1962.

¹ Det bör påpekas att samtliga uppgifter som avser export och import 1963 är preliminära.

2. Sågat virke

1962

Sverige intar internationellt sett en framträdande plats inom handeln med sågade trävaror. Under 1962 exporterades från svenska sågverk 994 000 stds barrvirke inklusive bjälkar, sparrar, slipers och lådämnen, tillsammans representerande ett exportvärde av 995 milj. kr. Motsvarande tal 1961 var 984 000 stds resp. 1 035 milj. kr. Trots en exportökning på i runt tal 1 % under 1962 blev alltså det totala exportvärdet lägre.

Införseln av sågade trävaror uppgick 1962 till 43 000 stds, en minskning från 1961 med 11 000 stds. Importen utgjordes till 35 % av lövträvaror, främst från Japan och Polen, medan huvudparten av barrträvarorna kom från Finland.

Storbritannien är alltidjämt vår viktigaste handelspartner för sågverksindustriens huvudsortiment, även om dess andel avtagit de senaste åren. De för vår export viktigaste länderna mottog följande relativa andel av vår utförsel av sågade trävaror av barrträd: Storbritannien 26 %, Nederländerna 19 %, Förbundsrepubl. Tyskland 18 % och Danmark 14 %. De båda handelsblocken EFTA och EEC mottog vardera 45 % av vår export. Smärre kvantiteter exporterades till en rad länder både inom och utom Europa.

Exportvärdet för slipers uppgick till 2,4 milj. kr motsvarande i genomsnitt 856 kr/std. För gruppen »övriga sågade trävaror» var motsvarande tal 953,6 milj. kr resp. 1 014 kr/std samt för »bjälkar och sparrar» 38,6 milj. kr resp. 749 kr/std. Därtill kom lövträvaror för 3,7 milj. kr med ett genomsnittspris av 1 516 kr/std.

1963¹

Efterfrågan på sågade barrträvaror ökade under 1963. Exporten steg till 1 050 000 stds, vilket var 6 % mera än 1962. Även prisnivån förbättrades och exportvärdet blev 1 068 milj. kr. Genomsnittspriset på sågade trävaror av barrträ ökade sålunda från 1 001 kr/std 1962 till 1 017 kr/std 1963.

I motsats till de två föregående åren ökade importen av sågade varor under 1963. Totalt importerades 50 000 stds vilket var 7 000 stds mer än föregående år. Av denna import utgjordes 37 % av lövträvaror.

Våra viktigaste avnämländer var liksom föregående år Storbritannien, Nederländerna, Förbundsrepubl. Tyskland och Danmark vars relativa andel av vår export av sågade och hyvlade trävaror av barrträd var resp. 27 %, 20 %, 18 % och 11 %. EFTA-ländernas andel minskade från 45 % till 39 % medan EEC-länderna ökade sin andel från 45 % till 48 %. Av importen kom den övervägande delen eller 98 % av barrträvarorna från Finland medan Japan, Burma och Polen tillsammans svarade för drygt hälften av vår import av lövträvaror.

I den följande sammanställningen redovisas vår export och import av sågade barrträvaror 1954—1963. Under rubriken »övriga sågade barrträvaror» redovisas plankor, battens, scantings, bräder, lådämnen och annat småvirke.

Exportvärdet av de i sammanställningen redovisade huvudgrupperna uppgick till 1,6 milj. kr för »slipers», 32,2 milj. kr för »bjälkar och sparrar» och 1 033,8 milj. kr för gruppen »övriga sågade trävaror». Priset per std för motsvarande grupper utgjorde resp. 814 kr, 750 kr och 1 028 kr. En jämförelse med

¹ Se not sid. 85.

Export av sågade barrträvaror 1954—1963 i 1 000-tal stds

År	Bjälkar o. spar- rar	Slipers	Övr. sågade trå- varor		Summa barr- träds- virke
			ohyvlade	hyvlade	
1954	30	5	852	55	942
1955	31	6	988	48	1 073
1956	22	13	941	47	1 023
1957	25	10	1 092	40	1 107
1958	31	7	806	32	876
1959	37	3	956	27	1 023
1960	43	3	1 026	28	1 100
1961	43	3	904	34	984
1962	52	3	893	46	994
1963*	43	2	960	45	1 050

motsvarande tal för 1962 visar att priset på »slipers» sjunkit medan priset på »övriga sågade trävaror» har höjts. Förutom dessa huvudgrupper tillkommer »sågade och hyvlade varor av lövträd» representerande ett värde av 4,2 milj. kr motsvarande 1 551 kr/std.

Detaljerade uppgifter om vår handel med sågade trävaror återfinns i tabellerna 27—29.

3. Fanéskivor

1962

De senaste årens tendens, minskad export och ökad import, fortsatte under 1962. Exporten stannade vid 6 435 ton (f. å. 7 918 ton) representerande ett värde av 13,4 milj. kr. Av den totala fanéexporten kom 2 413 ton på enkelfanér och 4 022 ton på kryssfanér.

Fanéimporten ökade med 15 % till 18 026 ton varav 4 089 ton var enkelfanér och 13 937 ton kryssfanér. Det totala importvärdet utgjorde 40,9 milj. kr och det värdemässiga importöverskottet blev följdaktligen 27,5 milj. kr. En betydande del av vår fanékonsumtion, som huvudsakligen faller inom byggnads- och möbelindustrien, tillgodosågs med import. Den övervägande

delen av vår import kom från Finland, Förbundsrepubl. Tyskland och Danmark.

1963¹

Under 1963 minskade exporten ytterligare med 4 % till 6 209 ton. Denna minskning kom helt på enkelfanér medan kryssfanéexporten ökade något. Den totala fanéexporten representerade ett värde av 12,9 milj. kr.

Importen uppgick totalt till 21 935 ton, en ökning från föregående år med 22 %. Av denna ökning kom 10 % på enkelfanér och 25 % på kryssfanér. Då det totala importvärdet uppgick till 49,4 milj. kr blev det värdemässiga importöverskottet 36,6 milj. kr.

4. Massa, papper och wallboard

1962

Dessa produkter utgör en mycket betydande del av den svenska exporten och uppgick 1962 till ett värde av drygt 3 000 milj. kr, motsvarande ca 20 % av vår totala export. I nedanstående tabell har sammanställts den kvantitativa exportutvecklingen fördelad på olika slag av massa samt på wallboard (träfiberplat-

¹ Se not sid. 85.

Sveriges export av massa och wallboard i 1 000-tal ton torrvikt

År	Mekanisk o. halv- kemisk massa	Sulfitecellulosa			Sulfatecellulosa			S:a massa	Wall- board		
		pappersmassa		dis- solvi- ng	s:a	oblekt	blekt				
		oblekt	blekt								
1954 ...	358	522	249	348	1 119	423	329	752	2 929		
1955 ...	885	505	300	344	1 149	431	339	770	2 304		
1956 ...	432	503	366	357	1 226	505	385	890	2 548		
1957 ...	413	479	356	363	1 198	454	395	849	2 460		
1958 ...	345	414	399	316	1 129	418	465	883	2 357		
1959 ...	360	417	466	341	1 224	544	550	1 094	2 678		
1960 ...	413	426	475	416	1 317	616	585	1 201	2 931		
1961 ...	415	386	468	371	1 225	517	574	1 091	2 731		
1962 ...	361	350	509	341	1 200	524	755	1 279	2 841		
1963* ...	398	369	580	347	1 289	555	968	1 523	3 210		
									421		

tor) under tiden 1954--1963. Till sulfitecellulosa har fr. o. m. 1959 överförts en relativt obetydlig kvantitet dissolving, som framställdts vid sulfatfabriker. Halvkemisk massa exporterades i nämnvärd kvantitet först 1961 (2 000 ton).

Den övervägande delen av vår massaexport går till länderna inom EFTA och EEC. Under 1962 mottog dessa områden 36 % resp. 43 % av vår totala massaexport. Hela 56 % av den mekaniska massan exporterades till England. Av de olika slagen av kemisk massa mottog England och EEC-länderna följande procentuella andelar av vår export: sulfitmassa 26 % resp. 46 %, sulfatmassa 29 % resp. 43 % och dissolvingmassa 23 % resp. 54 %. Förutom nämnda områden var USA vår mest betydande marknad med ett sammanlagt köp av 190 000 ton sulfit- och sulfatmassa. Mindre kvantiteter exporterades till en lång rad länder över hela världen. Värdet av 1962 års totala massaexport (exkl. pappersavfall och pappersmakulatur) uppgick till 1 683 milj. kr (f. å. 1 721 milj. kr), alltså en sänkning trots att exportvolymen ökade.

Wallboardexporten omfattade 421 000 ton (f. å. 416 000 ton) representerande ett värde av 175,7 milj. kr. Utförseln

gick till ett stort antal länder av vilka England (31 %), EEC-länderna (25 %) och USA (18 %) var de största importörerna.

Både massa- och wallboardimporten till Sverige är av mycket liten omfattning och uppgick 1962 till sammanlagt 11 000 ton, varav 10 400 ton massa.

Sedan 1959 redovisas i statistiken det relativt nya sortimentet spånplattor. Härav exporterades under året 20 400 ton (f. å. 17 200 ton) och importerades 5 500 ton (f. å. 4 600 ton).

Exporten av papper och papp ökade med 5 % till 1 460 000 ton. De mest betydande sortimenten utgjordes av tidningspapper (28 %) samt kraftpapper och kraftpapp (41 %). Det totala exportvärdet uppgick till 1 287 milj. kr (f. å. 1 242 milj. kr).

1963¹

Under 1963 steg efterfrågan på massa och exporten ökade för samtliga sortiment. Mest markant var ökningen av blekt sulfit- och sulfatmassa. Den totala massaexporten (exkl. pappersavfall och pappersmakulatur) uppgick till 3 210 000 ton.

EFTA:s andel av vår export var den-

¹ Se not sid. 85.

samma som föregående år (37 %) medan EEC ökade sin andel till 45 % (f. å. 43 %). England var liksom tidigare vår största kund och mottog 54 % av den mekaniska massan. Av de kemiska massasortimenten mottog England och EEC 25 % resp. 50 % sulfitmassa, 27 % resp. 45 % sulfatmassa och 24 % resp. 47 % dissolvingmassa. Förutom nämnda områden var USA vår största köpare med 119 000 ton sulfat- och sulfitmassa. Exklusive pappersavfall och pappersmäkulator uppgick värdet av 1963 års massaexport till 1 933 milj. kr (f. å. 1 683 milj. kr).

Wallboardsexporten uppgick till 421 000 ton d. v. s. samma nivå som föregående år. Exportvärdet var dock 4,5 milj. kr högre än 1962 och uppgick till 180,1 milj. kr. De främsta köparna var liksom tidigare England (31 %), EEC-länderna (27 %) och USA (18 %).

Importen av wallboard och pappersmassa uppgick till 13 700 ton varav 13 000 ton massa. Införseln av dessa produkter är således mycket obetydlig i förhållande till vår utförsel.

Av sortimentet spänplattor exporterades 20 400 ton (f. å. 20 400 ton) och importerades 3 700 ton (f. å. 5 500 ton).

För papper och papp ökade exporten med hela 14 % till 1 665 000 ton med ett exportvärdे av 1 460 milj. kr. Det var framför allt på kraftpapper och

kraftpapp samt annat tryck- och skrivpapper än tidningspapper som den ökade efterfrågan gjorde sig gällande.

5. Tjära och trälol

Exporten av dessa förr så betydande skogsprodukter är nu av ringa omfattning men mediages för fullständighetens skull. Tjära användes mest vid gummitillverkning, sedan dess funktion som träimpregnéringsmedel allt mer övertagits av andra kemikalier. Tjäreexporten ökade något båda åren och uppgick 1962 till 2 500 ton och för 1963 till 3 400 ton. Förbundsrepubliken Tyskland, Australien och Belgien var de största köparna. Importen var obetydlig.

En mindre trälolsexport förekommer alltidjämt. Under 1962 och 1963 exportrades 26 000 m³l. resp. 35 200 m³l. Motstående exportvärde var 2,0 resp. 2,7 milj. kr. England och Norge var de helt dominanterande köparna. Det är främst inom den kemiska industrien i dessa länder som trälolen kommer till användning.

6. Sammanlagt värde

De av föreliggande redogörelse berörda sortimenten har alla mer eller mindre sitt ursprung från skogen. Omsättningsvärdet i milj. kr under perioden 1959—1963 för denna del av vår utrikeshandel framgår av nedanstående tabell.

	1959		1960		1961		1962		1963*	
	exp.	imp.								
Obearbetade trävaror ¹	72	44	72	85	85	106	93	81	105	48
Sågat virke	914	45	1 106	77	1 040	80	998	68	1 072	82
Fanérskvivor	16	22	16	35	16	36	13	41	13	49
Massa	1 621	3	1 827	7	1 721	5	1 683	2	1 933	6
Papper och papp	950	33	1 139	43	1 242	44	1 287		1 460	
Wallboard och spänplattor	173	6	188	5	185	4	189	4	193	5
Tjära och trälol	4	0	4	0	4	1	4	0	5	0
Summa	3 750	153	4 352	252	4 293	276	4 267	196	4 781	190

¹ Inkl. brännved och trädavfall.

Biprodkter såsom terpentin, träsprit o. dyl. har här ej medtagits. Exporten av dessa produkter är av liten omfattning.

Värdet av Sveriges totala export av samtliga varor 1962 och 1963 uppgick till 15,1 resp. 16,6 miljarder kr. Närma-re 30 % härav kommer följaktligen på produkter, vartill råvaran erhållits från

skogen. Den relativa andelen har på senare år minskat främst till följd av metall- och verkstadsindustrins snabba expansion. Av tablån framgår dock att exporten i absoluta tal ökat med drygt 25 % under den senaste femårsperioden.

D. VIRKESPRISER OCH OMKOSTNADER

I. Rotpriser

Alltsedan 1953 har skogsstyrelsen med skogsvårdsstyrelsernas medverkan företagit årliga stickprovsundersökningar angående priser och en del andra data vid försäljning av stämplingsposter från bondeskogsbruket. I tabell AC redovisas resultat från undersökningen avscende 1962/63. Det insamlade materialet var av ordinär omfattning dock något mindre än de två näst föregående åren.

Överslagsvis har man brukat räkna med att omkring en tredjedel av bondeskogsbrukets virkesuttag avyttras genom rotförsäljning. Detta skulle vid en avverkning av 1962/63 års storleksordning betyda i runt tal 9 milj. m³sk. Stickprovsundersökningen berör sammanlagt 570 000 m³sk., varför alltså ca 6 % av allt på rot försålt virke från bondeskogarna skulle ingå i materialet. Uppgifterna härrör från praktiskt taget samtliga ca 300 länsskogsvaktarområden i landet.

I vad mån stickprovsurvalet kan anses representativt för län eller länsdel är svårbedömbart, för varf och ett av de fem skogliga huvudområdena bör säkerheten statistiskt sett vara större än för smärre områden. Eftersom priserna per m³sk. är mycket olika i de norra gent emot de sydliga delarna av landet samt undersökningsmaterialet till sitt omfang ej alla år har samma regionala proportioner, har riksmedelpriiset de senaste åren hopvägts på så sätt att varf och ett av de fem huvudområdena fått ingå efter sin beräknade andel i bondeskogsbrukets totalavverkning inom landet.

För jämförelse har i slutet av tabellen införts riksmedeltal fr. o. m. 1954/55. Posternas genomsnittliga kubikmassa har med tiden stigit. Medelkubiken per träd var sista året större än något föregående år. Detta tyder på större andel sätgtimmer, vilket är rätt naturligt eftersom leveranspriserna detta år stod bättre vid lag för timmer än för massaved. Man kan också spåra prisbildningens påverkan i t. ex. resultatet för lågkonjunkturåret 1958/59, då såväl antalet redovisade rotposter som deras genomsnittliga storlek var markant mindre än vanligt.

Drivningsvägens längd har sjunkit som följd av tätare vägnät men sedan flera år stabiliseras vid 0,9 km i riksmedeltal. Utbyggnaden av bilvägnätet torde i detta hänseende i Norrland ha en motverkande faktor i de många bi-flottedernas nedläggande. Trädslagsblandningen har visat någon tendens mot mera tall och mindre gran. Att lövskogsprocenten är så ringa, beror nog mest på att för undersökningen instruktionsenligt utvalts företrädesvis barrvirkesposter.

Eftersom virkesvärdena sjunkit och arbetslönerna höjts, är det förklarligt att även 1962/63 års rotposter i nästan samtliga län fick vidkännas en större eller mindre prisreducering. Riksmedelpriiset sjönk med 2 kr/m³sk., motsvarande 6 %. De riksgenomsnitt, som utvanns i mitten av 1950-talet, har sedermera aldrig uppnåtts.

En jämförelse mellan olika läns eller regioners priser blir missledande, om

Tabell AC. Sammansättning, medelpris m. m. för stämplingsposter sålda på rot från bondeskogar drivningsåret 1962/63.

Composition, average prices obtained etc. of standing timber on forests in the cutting year 1962/63.

Län eller länsdel <i>County</i>	Un- der- sökt <i>No. of sales of standing tim- ber</i>	I medeltal per rotförsäljning <i>Average per sale of standing timber</i>										driv- nings- väg haul- ing dis- tance km	betalt pris per m ³ sk. <i>price per m³ sk. Sw. cr.</i>	
		antal rot- för- sälj- ning- ar <i>No. of trees</i>	antal m ³ sk. <i>m³ sk.</i>	kubikmassa volume <i>volume</i>			medelvolym m ³ sk./träd <i>average volume per tree m³ sk.</i>							
				tall pine <i>%</i>	gran spruce <i>%</i>	löv broad- leaved <i>%</i>	tall pine <i>%</i>	gran spruce <i>%</i>	löv broad- leaved <i>%</i>	samtlig all <i>%</i>				
Nb lappmarken	47	3 725	537	76	23	1	0,17	0,10	0,07	0,14	4,7	16,87		
kustlandet	81	5 135	539	57	24	19	0,13	0,08	0,09	0,11	1,7	16,75		
Vb lappmarken	69	2 560	432	45	53	2	0,23	0,14	0,13	0,17	2,0	20,96		
kustlandet	80	2 937	429	46	48	6	0,19	0,13	0,12	0,15	0,9	24,23		
Jtl	83	4 294	815	34	64	2	0,23	0,17	0,16	0,19	2,1	18,84		
Vnr	78	2 543	484	26	71	3	0,30	0,17	0,15	0,19	1,2	23,23		
Gvl	68	1 229	303	54	44	2	0,35	0,18	0,19	0,25	0,9	34,77		
Kph	98	1 688	388	57	42	1	0,32	0,17	0,17	0,23	0,9	32,52		
Vrm	62	1 671	404	29	64	7	0,33	0,22	0,20	0,23	0,8	32,34		
Ör	46	849	341	42	55	3	0,59	0,34	0,22	0,40	0,4	40,65		
Vstm	45	1 200	355	48	43	9	0,40	0,27	0,14	0,30	0,6	33,93		
Ups	31	902	305	58	41	1	0,43	0,26	0,18	0,34	0,8	31,36		
Sth	25	1 149	357	36	58	6	0,46	0,29	0,14	0,31	0,7	31,83		
Sdm	40	723	366	51	48	1	0,64	0,43	0,21	0,51	0,4	40,23		
Ög	52	983	389	44	51	5	0,51	0,36	0,18	0,39	0,6	34,53		
Skb	45	972	333	52	46	2	0,41	0,30	0,17	0,35	0,3	36,50		
Äbg	83	1 251	358	24	72	4	0,31	0,30	0,15	0,29	0,4	37,37		
Jkp	98	605	231	40	59	1	0,43	0,36	0,20	0,38	0,3	43,62		
Krb	76	619	254	35	65	—	0,43	0,40	—	0,41	0,5	43,06		
Klm	90	841	377	50	49	1	0,51	0,41	0,19	0,45	0,3	41,—		
Gtl	39	748	188	70	28	2	0,28	0,20	0,21	0,25	0,5	26,97		
Gbg	10	944	247	23	72	5	0,22	0,30	0,14	0,26	0,5	32,60		
Hl	50	752	236	33	62	5	0,36	0,31	0,18	0,31	0,3	40,71		
Bl	30	697	323	22	74	4	0,59	0,46	0,21	0,46	0,2	41,97		
Krs	55	421	177	35	63	2	0,46	0,42	0,15	0,42	0,3	38,52		
Mlm	8	532	270	—	100	—	0,51	—	0,51	0,2	38,25			
I	277	3 627	480	55	37	8	0,16	0,11	0,10	0,13	2,0	19,65		
II	161	3 445	655	31	66	3	0,25	0,17	0,16	0,19	1,7	20,41		
III	166	1 500	533	56	42	2	0,33	0,17	0,18	0,24	0,9	33,31		
IV	698	928	333	41	56	3	0,44	0,32	0,17	0,36	0,5	37,85		
V	192	648	225	35	62	3	0,35	0,36	0,18	0,35	0,3	37,57		
Hela riket	1 489	1 600	370	44	52	4	0,29	0,21	0,13	0,23	0,9	31,17		
<i>Entire country</i>														
1961/62	1 667	1 980	425	43	52	5	0,27	0,19	0,14	0,21	0,9	33,14		
1960/61	1 688	1 785	380	43	52	5	0,27	0,19	0,14	0,21	0,9	34,70		
1959/60	1 572	1 624	335	41	56	3	0,26	0,19	0,15	0,21	0,9	31,12		
1958/59	1 291	1 185	262	45	53	2	0,28	0,19	0,14	0,22	1,0	28,72		
1957/58	1 596	1 691	313	46	50	4	0,23	0,16	0,12	0,19	1,0	34,93		
1956/57	1 500	1 877	320	39	57	4	0,22	0,15	0,12	0,17	1,0	31,44		
1955/56	1 588	1 834	310	41	56	3	0,21	0,15	0,12	0,17	1,2	36,89		
1954/55	1 643	1 773	325	38	59	3	0,23	0,16	0,11	0,18	1,2	39,32		

Tabell AD. Av domänverket erhållna medelpriser vid försäljning av rotposter 1958—1962.

Average prices obtained by the State Forest Service for wood sold on root 1958—1962.

Mättenhet: kr per m³sk.
Unit of measurement: kr per m³sk.

Område ¹ <i>Region</i>	Försäljningsår				
	1958	1959	1960	1961	1962
Norrland och Dalarna enl. försäljningslängd <i>listed</i>	24,12	26,39	29,81	29,42	21,82
allt å rot sålt virke <i>all wood sold on root</i>	17,08	20,89	24,73	24,44	18,53
Övriga Sverige enl. försäljningslängd <i>listed</i>	41,31	47,81	51,70	48,56	41,38
allt å rot sålt virke <i>all wood sold on root</i>	37,19	43,84	47,38	46,08	38,83
Hela riket <i>Entire country</i>					
enl. försäljningslängd <i>listed</i>	35,43	38,80	41,86	41,49	32,97
allt å rot sålt virke <i>all wood sold on root</i>	28,29	32,60	35,95	35,75	28,70

¹ Gränsen mellan de två huvudområdena följer revirindelningen, vilken icke exakt sammanfaller med länsgränserna.

man ej samtidigt beaktar bl. a. skillnader i trädens medelvolym. Avsevärd olikhet i detta hänseende är en följd av att de norrländska stämplingsposterna regelmässigt har 3" som minimidiameter i brösthöjd, medan i Mellan- och Sydsverige ej är vanligt att klenare träd än 4", ibland t. o. m. 6", ingår i försäljningen.

Av de från kronoskogarna avyttrade virkesmängderna under 1962 såldes något mindre än en femtedel på rot, andelen var i början av 1950 mer än dubbelt så stor. De större och värdefullare rotposterna företecknas i en försäljningslängd och utbjudes på de av domänverket under hösten hållna kronoauktionerna eller genom anbud. För dessa poster erhölls 1962 ett för hela landet genomsnittligt pris om 32,97 kr/m³sk., mot 41,49 kr/m³sk. året före. Prisfallet blev

följaktligen ca 20 %. Av utbjuden kvantitet såldes ca 75 %.

Smärre stämplingar på kronoskogarna samt sådana som innehåller sortiment av mer varierande värde brukar avyttras vid olika tider på året direkt från reviren. De betingar genomsnittligt väsentligt lägre pris än auktionsposterna.

För allt på rot sålt virke, sammanlagt 1,24 milj. m³sk., erhöll domänverket 1962 ett medelpris om 28,70 kr/m³sk. mot 35,75 kr/m³sk. året före. I tabell AD redovisas de medelpriser, som betalts under kalenderåren 1958—1962.

Prissänkningen gentemot fjolåret blev alltså annärmingsvärt större för domänverkets än för bondeskogsbrukets rotförsäljningar, resp. 20 % och 6 % räknat på riksmedeltalen. För domänverket speciellt ofursamma förhållanden spelade därvid in. Dess auktioner och

utbud skedde just den tid på hösten, då konjunkturläget tedde sig som sämst på massafronten, och den norrländska massaindustriens köpintresse är som känt av mycket dominerande betydelse för kronovirkets avsättning. Försäljningen av bondeskogsposter kom igång något senare, då en viss ljustuning i mark-

nadsläget och vakanande köplust började skönjas.

De vid samtliga virkesuttag från kronoskogarna — således inbegripna de i egen regi företagna avverkningarna — erhållna rånettvärdena per m³sk. under de senaste tio åren framgår av tabell 30.

II. Priser på sågtimmer, massaved och brännved

Sågtimmerpriserna för säsongen 1961/62 förblev i Norrland, Dalarna och Värmland desamma som året innan. I övriga Sverige skedde smärre justeringar åt båda hållen, dock mest nedåtriktade. Massavedspriserna blev oförändrade praktiskt taget i hela landet.

Marknadsutvecklingen för våra förädla skogsprodukter undergick emeller-tid under 1962 sådan försämring, att sänkta rundvirkespriser inför 1962/63 års säsong blev ofrånkomliga. Rundvirke sortimenten drabbades också nästan genomgående av prisreducering, sågtimret dock mindre än massaveden.

Prisnoteringar för timmer och massaved återfinns i tabellerna 31 a och 32 a för 1961/62 samt i tabellerna 31 b och 32 b för 1962/63. Där angivna priser tillämpades allmänt i öppna marknaden, leveransvirke från kronans skogar prissättes dock vanligtvis efter särskilda förhandlingar eller genom anbuds infordrande. Tidigare praxis att överkrida de s. k. listpriserna för sågtimmer i Södra Sverige uppgives numera ha frångåtts. Däremot är av förenklingsskäl vanligt att säljarna överenskommer med sågverken eller efter anbud accepterar ett genomsnittspris per kubikfot i stället för uppdelning på o/s-, kvinta- och utskottspriser. I delar av Västerbottens och Norrbottens län betalas sågtimret med styckepris allt efter topptumtal och

stocklängd men oavsett rotgrovlek. Mantolvolymen åsättes där ej separat pris, och i stycketalspriserna har även inarbetats tillägg och rabatt för respektive överskjutande eller bristande medellängd.

Rundvirkesprisernas utveckling under de sista tio åren belyses av följande sammanställning över priserna vid respektive drivningssäsongers början fritt Ångermanälvens slntsksilje för obarkat o/s furutimmer 16'—8" och för helbar-kad sulfitved. Det kan tillfogas, att norrländsk sulfatved i början av jämförelsetiden betingade ca 20 % lägre pris än sulfitveden, men prisskillnaden har successivt krympt till drygt 5 % hösten 1963. För sydsvensk massaved har motsvarande prisskillnad alltid varit större men nedgått till f. n. ca 10 %.

År	Sågtimmer		Sulfitved	
	öre per f ³ tr.	Index 1948 =100	öre per f ³ tr.	Index 1948 =100
Hösten	1954 ...	247	218	190
"	1955 ...	243	215	194
"	1956 ...	204	180	177
"	1957 ...	208	184	177
"	1958 ...	182	161	143
"	1959 ...	202	179	154
"	1960 ...	223	198	174
"	1961 ...	223	198	174
"	1962 ...	218	193	159
"	1963 ...	232	205	167
				152

Brännvedspriser för de två sista åren anges i tabellerna 33 a oeh 33 b. I vad mån dessa noteringar är representativa för den alltjämt minskande brännvedsmarknaden är ej lätt att bedöma, då försäljning till stor del sker direkt från skogsägaren till konsument och till rätt

varierande priser. En viss prishöjning kan utläsas och den har ungefär den storlek, som betingas av arbetslönernas ökning. Endast i gynnsamt belägna avverkningstrakter ger detta sortiment något rotvärde av betydenhet.

III. Drivningskostnader

Såsom närmare framgår av nästföljande kapitel E om arbetarförhållanden blev förhandlingarna 1962 om skogsarbetarlönerna synnerligen segslitna, och en strejksituation var mycket nära. Man kunde till slut enas om en ackordshöjning för 1962 av 7 % för huggning och körning samt för 1963 därutöver 5 % inklusive grupplivförsäkring, som värderades till 0,75 %. Tillgången på arbetskraft vad god inom hela landet, lokalt förekom större eller mindre överskott, främst i fråga om hästkörar. Man kan utgå ifrån att avtalspriserna för det mesia följts i praktiken.

I tabellerna 31 a—33 a redovisas 1962 års avverkningskostnader för sortimenter såglimmer, massaved och brännved. Dessa siffror utgör som vanligt vägda medeltal av uppgifter, som lämnats av domänverket, Sveriges skogsägarcförbund (beträffande bolagsskogarna) samt av skogsvårdsstyrelserna. För området Ljungan och norrut är dock kostnaderna medeltal endast för domänverkets

och bolagens skogar och beräknade av arbetsgivarnas ombudsmän. I övrigt stöder sig kronans och bolagens uppgifter på bokförda, verkliga kostnader medan skogsvårdsstyrelsernas, närmast för bondeskogsbruket gällande angivelser, av förklarliga skäl får ses som uppskattnade medeltal.

De successivt stigande arbetslönerna inom skogsbruket har lett till en strävan hos skogsägarna att genom forcerad mekanisering av olika arbetsmoment minska behovet av manuellt arbete. Storskogsbruket anses ha något bättre utgångsläge än bondeskogsbruket att på denna väg bromsa kostnadssstegetingen. I vad mån det hittills lyckats är ej så enkelt att med siffror belägga.

I efterföljande tabblå anges drivningskostnaderna per m³sk. vid domänverkets avverkningar 1958—1962 enligt bokföring. Kostnadsnivån visar här stegring de två senaste åren, däremot inte de tre tidigare. Arbetsmomentens mekanisering kan inte tillskrivas hela för-

	Drivningskostnader i kr/m ³ sk.				
	1958	1959	1960	1961	1962
Norrländ o. Dalarna	26: 56	26: 06	26: 00	27: 32	28: 50
Övr. Sverige	20: 44	20: 63	20: 47	21: 60	22: 94
Hela riket	24: 84	24: 40	24: 26	25: 65	26: 91

tjänsten av den gynnsamma utvecklingen i början. Sannolikt beror det mesta på skogsbilvägarnas successiva utbyggnad, varigenom basvägskörningen blivit kortare och billigare. Denna vinst på drivningskostnadernas konto har sälunda föranlett ansenliga utgifter på ett annat. Vidare sker framförallt i Norr-

land leverans av obarkad massaved i ökande andel. Minskad barkningskostnad för skogsägaren motverkas därvid av lägre virkespris, varför rotvärdet ej därigenom stort förbättras.

Kostnaderna i tablån inbegriper icke flottning.

IV. Priser på sågade trävaror och massa

År 1962

Efter det starka prisfallet för sågat virke på världsmarknaden 1961 kom stabiliteten vid inledandet av affärerna för 1962 visserligen att återställas men på en nivå som för säljarna var otillfredsställande låg och i många fall direkt förlustbringande. Prisläget förblev i stort sett detsamma vid hela 1962 års affärsuppgörelser, en mindre försvagning i augusti—oktober kunde återhäntas innan årets slut, som framgår av tabell AE. Medelpriiset för 1962 års exportleveranser understeg med ca 50 kr/std 1961 års, som delvis hunnit bindas av tidigare avslut till bättre pris.

Även för massaindustrien blev 1962 ett ekonomiskt svagt år. Priserna fort-

satte att falla för de flesta sortimenten, endast den mekaniska massan undgick sänkning av sin redan förut låga prisnivå (se tab. AE).

År 1963

Beträffande sågat virke höll sig avslutspriserna för export länge på samma nivå som vid årets ingång eller något högre. En särskilt för gran och kvinta-varor markerad prisförbättring kunde noteras under höstnämnaderna i samband med kontraktering av kommande säsongs leveranser. Denna utveckling kan förklaras av att den rubbning i balans mellan exportutbud och importbehov på världsmarknaden, som rått sedan 1961, börjat utjämna. För exporten

År	Mek. massa	Sulfitecellulosa			Sulfatecellulosa	
		blekt		oblekt	blekt	oblekt
		dissolv.	annan			
1948	100	100	100	100	100	100
1954	100	122	112	104	112	104
1955	101	126	116	111	115	113
1956	113	126	116	115	117	115
1957	112	124	114	109	114	113
1958	102	119	108	102	108	103
1959	98	112	100	94	103	94
1960	97	114	103	99	103	101
1961	98	116	103	104	102	105
1962	97	106	93	94	94	94
1963	98	107	95	96	94	101

Tabell AE. Exportpriser (fob) på sågade trävaror av furu och gran samt på massa, 1939 och 1954—1963.

Export prices of coniferous sawn wood and of wood pulp in 1939 and 1954—1963.

År Year	Sågade trävaror ¹ <i>Sawn timber</i>			Massa ² <i>Pulp</i>					
	Furu o/s	Gran o/s	Furu o/ gran V	Meka- nisk massa	Sulfit <i>blekt</i> <i>bleached</i>			Sulfat <i>blekt</i> <i>bleach-</i> <i>ed</i>	
	Pine n/s 2½"× 7"	Spruce n/s 2½"× 7"	Pine and spruce quinta 2½"× 7"	Mechan- ical	dis- ³ solving	annan other	oblekt <i>un-</i> <i>bleach-</i> <i>ed</i>	blekt <i>bleach-</i> <i>ed</i>	oblekt <i>un-</i> <i>bleach-</i> <i>ed</i>
	kr per std			kr per ton torrtänkt vikt <i>Sw. cr. per ton dry weight</i>					
1939	256	276	218	219	150	187	121
1954	1 158	1 048	999	342	912	778	596	787	557
1955	1 217	1 082	1 038	343	936	806	639	804	604
1956	1 194	1 050	967	384	936	806	661	818	617
1957	1 194	1 060	980	381	925	793	627	802	602
1958	1 162	1 009	901	349	884	750	586	758	552
1959	1 163	930	832	334	832	696	541	722	503
1960	1 255	1 049	961	331	845	717	568	725	541
1961	1 251	1 018	942	333	860	714	596	713	563
1962	1 188	978	898	332	793	644	542	658	502
1963	1 205	1 011	931	332	800	658	549	665	539
1962									
Jan.	1 205	980	900	329	819	671	567	691	508
Febr.	1 200	975	905	342	790	672	567	663	533
Mars	1 200	980	900	341	790	685	561	670	528
April	1 195	970	900	337	785	678	563	661	511
Maj	1 190	975	895	328	794	660	567	675	514
Juni	1 190	980	900	332	793	666	548	669	523
Juli	1 185	980	900	332	776	648	548	652	496
Aug.	1 175	975	890	324	780	640	517	665	498
Sept.	1 175	975	890	326	803	636	540	652	493
Okt.	1 175	975	890	334	788	611	525	647	485
Nov.	1 180	985	900	334	788	612	513	636	488
Dec.	1 190	985	905	332	801	605	517	634	486
1963									
Jan.	1 195	990	915	332	787	644	532	633	501
Febr.	1 190	1 000	915	348	795	643	544	652	546
Mars	1 195	1 000	915	350	791	646	546	645	524
April	1 195	1 000	920	347	792	652	546	647	517
Maj	1 200	1 000	920	327	783	641	535	655	522
Juni	1 200	1 000	920	330	788	653	518	650	529
Juli	1 205	1 000	930	327	810	662	539	664	535
Aug.	1 210	1 005	935	328	803	654	567	673	558
Sept.	1 205	1 005	930	333	815	663	567	680	552
Okt.	1 215	1 035	945	332	800	672	568	681	552
Nov.	1 220	1 040	955	329	816	669	560	685	562
Dec.	1 230	1 055	970	332	789	683	568	686	560

¹ Noteringar i Härmösands distrikt för resp. månader träffade försäljningsavtal för ramsågade varor fritt fartygssida. För kvinta anges medeltal, hopvägt av $\frac{2}{3}$ furu och $\frac{1}{3}$ gran.

² Genomsnittspriser under skeppningsmånaden oavsett om försäljningsavtalet träffats då eller tidigare.

³ Fr.o.m. 1960 inkluderades här även sulfatdissolving.

under 1963 uppnåddes genomsnittligt ett ca 17 kr högre pris per std än 1962, endast en mindre del av prissänkningen kunde sålunda återhämtas.

Priset på mekanisk massa höjdes något under vintern men föll sedanmera till samma nivå som vid årets ingång. För cellulosa blev utvecklingen gynnsammare, priserna förbättrades sakta men säkert och låg vid årsslutet 10—

15 % över bottenläget ett år tidigare. Medelpriset för hela 1963 blev väl ej mycket högre än för 1962, men trenden hade tydligt vänt, motiverande en försiktig optimism. Prisstegringen var störst för oblekt sulfatmassa.

Massaprisernas fluktuationer under en tid tillbaka framgår, förutom av tabell AE, av å sid. 96 stående indextablå med 1948 som basår.

E. ARBETARFÖRHÄLLANDE

I. Löner och avtal

Det tvåårsavtal som slöts 1960 upphörde att gälla den 1/1 1962. Förhandlingarna för 1962, som berörde samtliga verksamhetsområden inom skogsbruket, ställdes redan på nyåret under ledning av en medlingskommision. Efter hårdare förhandlingar kom en lösning till stånd den 24 april. Det nya avtalet skulle gälla från den 1/1 till den 30/9, vilket får anses som en ovanligt kort giltigstid. Uppgörelsen innebar att tidlöserna för fullgod manlig arbetskraft höjdes med 8,5 %, medan lönen för motsvarande kategori kvinnlig arbetskraft skulle utgöra 88 % av männen lön. Vissa specialarbetare erhöll en höjning med 9,75 %, medan hästkörförarna höjelyft blev 7,5 %. Samtliga ackordpriser justerades uppåt med 7 % med undantag för ackordsprislistorna vid flottläggningsarbete, där höjningen utgjorde 2,6 %. För hästkörförarnas del tillkom en mindre höjning av bortaliggningssersättningen, och i södra Sverige tillfördes avtalet nya färdvägsbestämmelser. Fr.o.m. Ljungan och norrut infördes ett nytt betalningssystem och vissa andra principiella förändringar. Omläggningen till s. k. "klimatavtal" innebar i korthet att man, beträffande huggning och barkning, bar priser endast för barmarks- och därmed jämförbara förhållanden och i stället infört vissa vinter tillägg och ökat ersättningen för snösvårigheter. Tillägg för snödjup och övriga snö hinder utgår fr.o.m. 40 cm (förut 70 cm). Därtill kommer vissa schablon tillägg vid svåra vinterförhållanden. För körarnas vidkommande tillkommer snötillägg vid 60

cm (förut 70 cm) jämte tillägg vid exceptionella skar- och snöförhållanden. Omläggningen av betalningssystemet innebär i grova drag att antalet avverkade löpfot och stycketal korrigeras med hänsyn till trädens grovlek skall vara betalningenshet i stället för fstr. (topproförslag) som tidigare.

Förhandlingarna återupptogs igen den 7 september. Meningsmotsättningarna visade sig vara så starka, att arbetsparten övervägde att vidtaga strejkåtgärder. Den 25 oktober tillsattes en medlingskommision, under vars ledning parlerna dock kunde enas. Den 26 november träffade parterna uppgörelser om nya avtal för tiden 1/10 1962 — 31/12 1963, innebärande att det senast gällande avtalet förlängdes till den 31/12 1962. För 1963 skulle avtalslönerna höjas med 4,25% utom ackordstarriferna för flottläggningsarbetet i Norrland, där uppjusteringen blev 2,17%. Därtill kom fr.o.m. 1963 gruppplivförsäkring värderad till 0,75 %.

De avtalsslutande parterna utgjordes på arbetsgivarsidan av Föreningen Skogsarbeten, Domänverket, Värmlands och Västra Bergslagens skogsarbetsgivareförening samt Svenska Lantarbetsgivareföreningen medan Svenska Skogsarbetarförbundet, Riksförbundet Landsbygdens folk, Värmlands och Dallands Virkesmätareförening och lokala samorganisationer av Träindustridepartementet inom Sveriges arbetares centralorganisation utgjort arbetstagarpart. I tabell 34, baserad på uppgifter

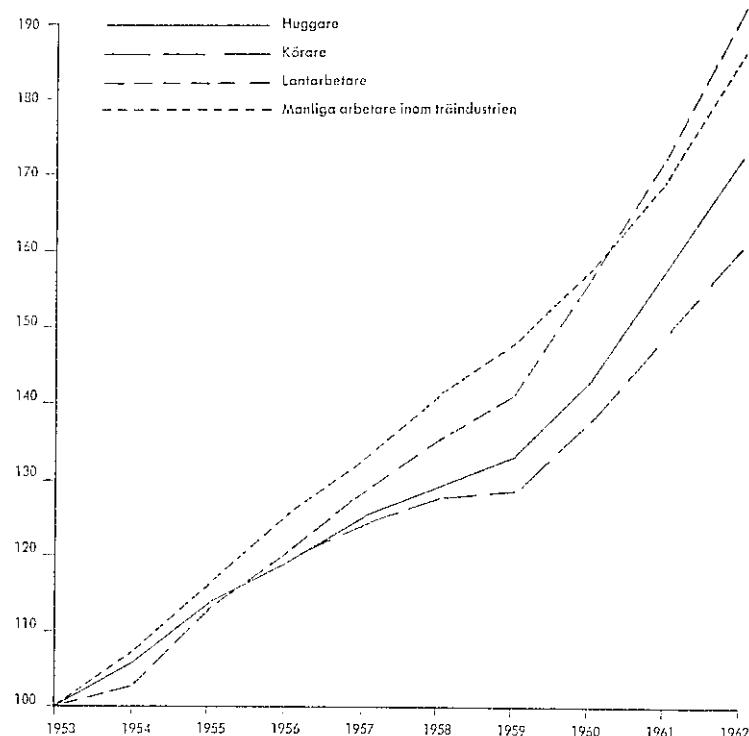

Diagram 1. Löneutvecklingen 1953--1962 för huggare, körare, lantarbetare och manliga arbetare inom träindustriens.

från domänverket, redovisas skogsarbetarnas genomsnittliga dagsförtjänster länsvis under drivningssäsongerna 1958/59—1962/63. Det bör påpekas att redovisningen avser vägda genomsnitt, vilket innebär att den vägda genomsnittslönen för "hela riket" blir högre än den ovägda, då avverkningarna varit större i norra Sverige samtidigt som förtjänstläget där varit högre. Enligt tabellen var för "hela riket" den genomsnittliga dagsförtjänsten för huggare 54 kr 1961/62 och 62 kr 1962/63 samt för körare (häst och Karl) 85 respektive 96 kr. Dagsförtjänsten ökade således under avverknings säsongen 1962/63 med 14,8% för huggare och med 12,9% för körare. Emedan denna redovisning endast omfattar domänverket torde en viss försiktighet vara påkallad vid bedömandet av hela

skogsarbetarkårens dagsförtjänster. Siffrorna torde emellertid ge en ungefärlig bild av lönenivåns förändringar år från år men endast en grov uppskattning av dess läge vid angiven tidpunkt. I detta sammanshang bör även påpekas att de tal, som redovisas i tabellerna 34 och AF samt i diagram 1 ej bör omräknas till månadslöner genom multiplicering med antalet arbetsdagar per månad eftersom skogsarbetare, på grund av svåra väderleksförhållanden och dylikt, många gånger är förhindrade att arbeta alla arbetsdagar i en månad. Ännu mindre bör sälunda erhållna månadslöner multipliceras med antalet månader per år för erhållande av årslösning då säsongsvariationer i avverkningar nu gör att skogsarbetarna inte kan erhålla arbete hela året. Samtidigt bör även uppmärksam-

Tabell AF. Löneutvecklingen 1953—1962 för vuxna manliga arbetare inom skogsbruk, jordbruk och trä-, massa-, pappers- och pappersvaruindustri samt för manlig kontorspersonal inom hela industrien

Development of wages of adult male workers in forestry, agriculture and in wood, pulp and paper industry and of salaries of male clerical personnel in the whole industry in 1953—1962.

År Year	Arbetare Workers					Kontorsperso- nal <i>Clerical per- sonnel</i>	
	Skogsbruk Forestry		Jordbruk Agri- culture	Industri Manufacturing			
	huggare fellers	körare hauliers (horse and driver)		trä wood	massa, papper, pappers- vara pulp, paper		
	genomsnittlig dagsförtjänst kr <i>earnings</i> per day <i>Sw. cr.</i>		genomsnittlig timlös kr <i>average wages per hour</i> <i>Sw. cr.</i>		genomsnittlig månadslön kr <i>average</i> <i>monthly salary</i> <i>Sw. cr.</i>		
			<i>Absoluta tal</i> <i>Actual figures</i>				
1953	30,15	50,18	2,77	3,59	3,94	1 007	
1954	32,04	53,26	2,84	3,84	4,21	1 062	
1955	34,23	57,03	3,12	4,17	4,65	1 177	
1956	35,73	59,54	3,32	4,48	5,05	1 255	
1957	37,71	62,47	3,54	4,75	5,31	1 331	
1958	38,92	64,41	3,74	5,05	5,54	1 403	
1959	40,07	64,91	3,91	5,32	5,79	1 465	
1960	43,02	69,24	4,33	5,67	6,25	1 560	
1961	47,49	74,54	4,79	6,11	6,69	1 731	
1962	52,14	80,85	5,31	6,66	7,10	1 863	
			<i>Indextal</i> <i>Index numbers</i> (1953 = 100)				
1954	106	106	103	107	107	105	
1955	114	114	113	116	118	117	
1956	119	119	120	125	128	125	
1957	125	124	128	132	135	132	
1958	129	128	135	141	141	139	
1959	133	129	141	148	147	145	
1960	143	138	156	158	159	155	
1961	158	149	173	170	170	172	
1962	173	161	192	186	180	185	

mas, vilket också framhållits i utredningen "Skogbrukets arbetsmarknad" (SOU 1956:36), att utvecklingen rörande anställningsförhållandena inom stor-

skogsbruket särskilt under de senaste decennierna gått i riktning mot en fastare bindning mellan arbetstagare och arbetsgivare. Detta gäller framför allt

huggare, men i någon mån även körare. Enligt nyssnämnda utredning utgöres 80% av skogsbrukets arbetare antingen av fasta årsarbetare eller av säsongsarbetare med minst 200 respektive 60 dagar per år hos en och samma arbetsgivare, vidare utgör den relativa andelen fasta årsarbetare (huvudsakligen huggare) ca 40% av antalet skogsarbetare inom storskogsbruket. Som en aktuell illustration till ovan nämnda förhållande kan nämnas att av domänverkets totalt 2,7 milj. redovisade dagsverken 1962, ca 40 % utfördes av arbetare med ömsesidig arbetsgaranti. Enligt de senaste direktiven för domänverkets arbetskraftspolitik eftersträvades en ytterligare ökad andel helårsarbetare.

Tabell 34 ger även belägg för det känta förhållandet, att såväl huggare som körare genomsnittligt har högre dagsförtjänster i norrlandslänen och Kopparbergs län än längre söderut.

I tabell AF redovisas löneutvecklingen 1953—1962 för vuxna manliga arbetare inom skogsbruk, jordbruk, trä-, pappers-, pappersvaru-, och massaindustri samt för manlig kontorspersonal inom den egentliga industrien. Enligt tabell AF har lönerna stigit i en jämn takt. Största ökningen har skett för jordbruksarbetarna och minsta för skogsarbetarna (särskilt körarna). Skillnaden i löneökning mellan skogsarbetare å ena sidan och övriga i tabellen redovisade grupper å den andra kan i någon mån förklaras av den olika löne-nivån under basåret för de olika kategorierna. För körarna brukar alltid viss eftersläpning redovisas. Denna kategori kan vidare ej direkt jämföras med övriga grupper, då begreppet "körare" inkluderar både häst och Karl. I diagram 1 åskådliggörs löneutvecklingen sedan 1953 för arbetare inom skogs- och jordbruk samt träindustri.

II. Sysselsättning

Arbetet i skogen utföres huvudsakligen av två kategorier arbetare. Till den första kategorien hänföres de personer, som till den övervägande delen är sysselsatta inom jordbruket men tidvis, framför allt under vintern, arbetar inom skogsbruket. Till den andra hänföres de arbetare, som huvudsakligen är verksamma inom skogsbruket. Tidigare har man med stöd från företagna uppskattningar ansett att dessa båda arbetarkategorier utför ungefär hälften vardera av skogsarbetet. Under de senaste decennierna har skogsarbetet, som tidigare mestadels hade karaktären av bisyssa, mer och mer blivit ett huvudyrke för sina utövare. Såväl inom storskogsbruket som inom bondeskogsbruket har antalet

fast anställda skogsarbetare ökat samtidigt som säsongerna alltmer utjämnats. Inom bondeskogsbruket har på senare år skogsbruksområden bildats, varvid fasta skogsarbetarlag uppträtt för avverkning och skogsvårdsarbeten på medlemmars skogar, och härigenom har möjligheter öppnats även för arbetskraften på bondeskogarna att få mer kontinuerlig sysselsättning, varjämte arbetet i större utsträckning kunnat mekaniseras. Som exempel på mekaniseringen kan nämnas, att enligt uppgifter från Forskningsstiftelsen SDA har t. o. m. 1963 inom landet försålts ca 250 000 motosågar. Andra uttryck för mekaniseringen finner man i det förhållandet att den manuella skogsarbekningen till över-

Tabell AG. Den förvärvsarbetande befolkningen inom samtliga näringsgrenar samt i skogsbruk 1960¹. Länsvis. Enligt folkräkningen 1960.

The economically active population in all industries and in forestry in 1960¹. By counties. According to the 1960 Census of Population.

Län <i>County</i>	Förvärvsarbetande ² befolkning <i>Economically active population</i>			
	samtliga näringsgrenar <i>all industries</i>	skogsbruk <i>forestry</i>	skogsbruk i % av samtliga näringsgrenar <i>forestry i % of all industries</i>	
			1960	1950 ³
Nb	101 149	8 154	8,1	10,8
Vb	93 917	8 782	9,4	8,3
Jtl	56 522	7 304	12,9	11,9
Vnr	115 900	8 213	7,1	6,6
GvI	120 310	8 065	6,7	6,7
Kpj	118 480	8 752	7,4	8,1
Vrm	122 946	9 664	7,9	7,2
Ör	113 044	3 350	3,0	2,4
Vstm	100 077	1 795	1,8	1,5
Ups	69 073	1 473	2,1	1,8
Sth	600 911	2 094	0,3	0,3
Sdm	96 576	1 547	1,6	1,5
Ög	150 919	2 270	1,5	1,3
Skb	103 712	1 275	1,2	0,7
Äbg	170 636	2 049	1,2	0,7
Jkp	121 929	1 390	1,1	0,8
Krb	66 428	1 599	2,4	1,8
Klm	95 394	2 148	2,3	2,0
Gtl	21 971	111	0,5	0,2
Gbg	275 547	577	0,2	0,1
Hl	72 298	547	0,8	0,6
Bl	59 571	467	0,8	0,6
Krs	109 789	1 023	0,9	0,8
Mlm	286 985	615	0,2	0,2
Riket	3 244 084	83 264	2,6	2,5
<i>Entire country</i>				
1950 ³	3 104 756	77 201	2,5	

¹ »Folkräkningsveckan» 2–8 oktober 1960. — *The »Census-of-Population-week» October 2–8, 1960.*

² I den förvärvsarbetande befolkningen, som omfattar personer med minst halv normal arbetstid, ingår »medhjälplande», varmed avses familjemedlemmar, som biträtt annan person tillhörande samma hushåll i dennes verksamhet. — *The economically active population, comprising persons with at least half-time work, includes persons who have assisted a member of the same family in his economical activity (e.g. forestry, agriculture).*

³ 31 december 1950 enl. folkräkningen 1950. — *December 31, 1950 according to the 1950 Census of Population,*

Tabell AH. Den förvärvsarbetande befolkningen inom skogsbruket 1960¹ fördelad efter detaljgrupp till näringsgren samt efter yrkesställning. Enligt folkräkningen 1960.

The economically active population in forestry in 1960¹ by sub-group of industry and by status. According to the 1960 Census of Population.

Näringsgrensgrupp <i>Industry group</i>	Företagare <i>Em-ployers</i>	Tjänstemän <i>Salaried em-ployees</i>	Arbetare <i>Workers</i>	Summa <i>Total</i>	Därav kvinnor <i>Thereof women</i>
Skogsvård	182	6 040	2 764	8 986	1 265
<i>Silviculture</i>					
Skogsavverkning m. m.	2 972	5 631	59 039	67 642	598
<i>Logging</i>					
Jakt och jaktvård	10	94	83	187	15
<i>Game shooting and game preserving</i>					
Flottning och virkesmätning	—	1 025	5 424	6 449	191
<i>Floating and timbermeasuring</i>					
Skogsbruk 1960	3 164	12 790	67 310	83 264	2 073
<i>Forestry</i>					
D:o 1950 ²	280	12 361	64 560	77 201	1 097

¹ »Folkräkningsveckan» 2—8 oktober 1960. — *The «Census-of-Population-week» October 2—8, 1960.*

² 31 december 1950 enl. folkräkningen 1950. — *December 31, 1950 according to the 1950 Census of population.*

vägande delen ersalts av maskinbarkning, varjämte virkets terrängtransport i allt större omfattning sker med traktor.

Vid tiden för denna årsboks sammanställande föreligger från 1960 års folkräkning uppgifter, som något belyser sysselsättningsförhållandena för den kategori arbetare, som huvudsakligen är verksam inom skogsbruket. Däremot ges inga upplysningar om det skogsarbete, som utförs av den kategori arbetare som till övervägande del är verksam med jordbruksarbete.

I tabell AG redovisas den förvärvsarbetande befolkningen dels inom samtliga näringsgrenar och dels enbart inom skogsbruket. Avgörande för en persons näringsgrens tillhörighet har varit den huvudsakliga verksamheten vid det företag (arbetsställe), där vederbörande

utfört sitt arbete under folkräkningsveckan 2—8 oktober 1960. Samtliga personer vid ett och samma företag (arbetsställe) har alltså hänförlits till samma näringsgren oavsett arbetsuppgiften.

Enligt tabell AG uppgick den förvärvsarbetande befolkningen inom skogsbruket 1960 till 83 264 personer eller 2,6% av den förvärvsarbetande befolkningen inom samtliga näringsgrenar. I jämförelse med folkräkningen 1950 har nämnda befolkning inom skogsbruket ökat mera än den gjort i genomsnitt för samtliga näringsgrenar. Procentuella ökningen 1950—1960 var 7,9% för skogsbruket och 4,5% för samtliga näringsgrenar. Skogsbrukets andel av den totala förvärvsarbetande befolkningen uppgick till 2,6% 1960 mot 2,5% 1950 och 3,1% 1945. Av skogsbrukets förvärvsarbetande befolkning var 71%

Tabell AI. Den förvärvsarbetande befolkningen inom skogsbruket 1950 och 1960 fördelade efter tjänsteställning och ålder. Relativa tal.

The economically active population in forestry in 1950 and 1960, by status and age. Relative figures.

Ålders-klass	Företagare		Tjänstemän		Arbetare		Samtliga	
	1950	1960	1950	1960	1950	1960	1950	1960
—19.....	0,7	0,7	4,7	3,3	9,2	8,5	8,5	7,4
20—24.....	1,8	2,3	9,4	5,5	12,1	8,1	11,6	7,5
25—29.....	5,0	4,2	12,0	8,3	12,2	8,3	12,1	8,1
30—34.....	9,3	6,8	13,4	12,2	10,8	9,3	11,2	9,7
35—44.....	16,1	20,5	22,0	27,5	21,0	20,8	21,1	21,8
45—54.....	26,1	25,5	20,3	22,4	17,3	21,8	17,8	22,1
55—64.....	18,6	27,8	15,8	17,3	12,4	18,3	13,0	18,5
65—	22,5	12,2	2,4	3,4	4,9	4,9	4,6	4,9
—30.....	7,5	7,2	26,1	17,1	33,5	24,9	32,2	23,0
45—	67,2	65,5	38,5	43,1	34,6	45,0	35,4	45,5

(75% 1950) bosatta i norrländslänen, Kopparbergs och Värmlands län, där den sálunda utgjorde en ganska betydande del, 8,1%, av den totala förvärvsarbetande befolkningen.

Den förvärvsarbetande befolkningen inom skogsbruket 1960 redovisas fördelad efter detaljgrupp till näringsgren och efter yrkesställning i tabell AH.

Enligt tabell AH har antalet förvärvsarbetande kvinnor i skogsbruket nästan fördubblats under tiden mellan de två folkräkningarna 1950 och 1960, och tabellen visar även en avsevärdf ökning av antalet företagare inom skogsbruket under samma tid. Denna senare ökning kan förklaras bl.a. av att under 1950-talet jordbruk lagts ned i snabb takt och att förutvarande jordbrukare blivit skogsbrukare d.v.s. företagare inom skogsbruket och bl.a. av att tack vare mekaniseringen andra typer av företagare uppenbarat sig inom skogsbruket t.ex. sådana som åtagit sig avverkningsarbeten och andra som utför barkningen med specialmaskiner.

Enligt tabell AH redovisades 67 310 personer av den förvärvsarbetande be-

folkningen inom skogsbruket 1960 som arbetare. Enligt inledningen efter yrkesställighet i "Folkräkningen 1960" uppgick antalet personer med yrket "skogsarbete" d.v.s. huggare, körare, flottningsarbetare m.fl. till 67 086, och av dessa utgjordes 561 eller 0,8% av kvinnor. Under huvudrubriken "Lantbruks-, skogs- och trädgårdsledning" redovisades i "Folkräkningen 1960" 9 060 personer (varav 9 kvinnor) med yrket "Skogsbefäl" till vilket räknas bl.a. förmän, skogsvaktare i enskild tjänst, stiftsskogsvaktare, domänverkets kronojägare men däremot icke skogsvårdsstyrelsernas länsskogsvaktare.

Av tabell AI, som baseras på folkräkningarna, framgår den procentuella åldersfördelningen inom skogsbruket 1950 och 1960, dels för företagare, tjänstemän och arbetare, dels för samtliga verksamma inom skogsbruket. Av tabellen framgår att andelen sysselsatta var betydligt högre i de övre åldersklasserna 1960 än 1950. Förskjutningen i åldersstrukturen var mest markant inom gruppen "arbetare", men samma tendens gjorde sig även gällande inom

tjänstemannagruppen. Förändringarna var däremot mindre och samtidigt mer oregelbundna inom gruppen "företagare".

Alltsedan 1951 har inom arbetsmarknadsstyrelsen sammankalldes en löpande statistik över sysselsättningen inom storskogsbruket, vilken avser avverknings-, skogsvårds- samt husbyggnads- och anläggningsarbeten vid domänverkets och 54 större skogsbolags skogar. I denna statistik ingår även de i egen regi bedrivna avverkningsarbeten, som avser rotposter inköpta på hemmanskogar. Från och med 1961 har emellertid även en kontinuerlig statistik över sysselsättningen inom bondeskogsbru-

ket börjat att sammankallas inom arbetsmarknadsstyrelsen. Sysselsättningen inom storskogsbruket 1962 och 1963 redovisas i tabell 35, vilken omfattar såväl fasta som tillfälliga skogsarbetare, och sysselsättningen inom bondeskogsbruket belyses av tabellerna AJ och AK.

Om man betecknar totala antalet arbetare sysselsatta med huggning (exkl. körning) i storskogsbruket under februari 1954 med 100, kan utvecklingen av det manuella arbetet med avverkning under olika årstider perioden 1954—1963 i domänverkets och de 54 större skogsbolagens skogar avläsas av nedanstående relativata tal.

	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963
Domänverket										
februari	26	23	23	26	28	23	22	20	19	17
maj	12	11	13	13	13	10	10	10	11	8
augusti	6	5	7	9	7	8	8	8	8	7
november	16	16	19	19	14	16	16	16	14	13
Skogsbolagen										
februari	74	65	62	80	66	53	60	63	60	46
maj	47	44	47	50	41	34	39	45	43	30
augusti	42	34	39	47	37	38	39	42	39	33
november	64	58	60	62	49	53	54	57	48	40
Summa										
februari	100	88	86	107	92	76	82	83	79	68
maj	59	55	60	63	55	44	48	55	54	37
augusti	48	40	46	56	44	45	47	49	47	40
november	80	74	79	81	64	70	71	72	62	53

Tablåutvisar bl. a. att genomsnittliga antalet arbetare sysselsatta i huggningsarbete under februari samt, vad beträffar skogsbolagen, november månad höll sig på en något högre nivå i början av perioden än i slutet av densamma. Det framgår också av tablåut att de säsongsmässiga variationerna i sysselsättningen minskat under senare år.

Under 1957—1960 företog arbetsmarknadsstyrelsen ett antal provunderökningar rörande sysselsättningen i

bondeskogsbruket på urvalsbasis. De erfarenheter som vunnits av dessa undersökningar resulterade i en plan för en fortlöpande statistik över sysselsättningen i bondeskogsbruket, och enligt denna plan företas årligen fr. o. m. 1961 fyra undersökningar — i februari, maj, augusti och november¹ — rörande sysselsättningsförändringarna i det enskil-

¹ Samma månader och även samma veckor som undersökningarna i storskogsbruket.

Tabell AJ. Antal i bondeskogsbruket utförda dagsverken¹ 1962 och 1963 fördelade på skogsägaren och dennes familjemedlemmar² resp. lejd arbetskraft. (Uppräknade tal).

Number of day works¹ performed in farmers' forests in 1962 and 1963 by farmers. (Evaluated figures).

Anm.: Uppgifterna avser antalet dagsverken den vecka i angiven månad då andra helgfria tisdagen infaller (jmfd. tab. 35).

Note: The figures refer to the dayworks performed during the week in the said month when the second working-day—Tuesday—fall. (Cf. table 35)

Månad och år <i>Month and year</i>	1 000-tal dagsverken <i>Thousands of dayworks</i>			Procentuell fördelning <i>In per cent</i>	
	totalt <i>total</i>	utförda av <i>performed by</i>		skogsägaren och dennes familjemed- lemmar ² <i>farmers and members² of farmers' families</i>	lejd arbets- kraft <i>workers hired by farmers</i>
		skogsägaren och dennes familjemed- lemmar ² <i>farmers and members² of farmers' families</i>	lejd arbets- kraft <i>workers hired by farmers'</i>		
Febr. 1962	533	312	221	58,5	41,5
1963	481	272	209	56,5	43,5
Maj 1962	335	158	177	47,2	52,8
1963	282	125	157	44,3	55,7
Aug. 1962	206	98	108	47,6	52,4
1963	181	106	75	58,4	41,6
Nov. 1962	295	160	135	54,2	45,8
1963	285	170	115	59,7	40,3

¹ Arbete på rotposter ej medräknat. — Forest work on account of buyers of standing timber is not included.

² Familjemedlemmar över 15 år. — Members of farmers' families more than 15 years.

da skogsbruket med vilket förstas går-
dar (bruksningsdelar), som tillhör andra
enskilda skogsägare än aktiebolag.

Dessa undersökningar företas på ett
urval av RLF:s register över jordbruks-
fastigheter omfattande 1/28 eller ca
6 000 av samtliga bruksningsdelar med
en produktiv skogsareal av minst 10 ha
i Götaland och Svealand och minst 25
ha i Norrland (ca 167 000). Enligt tidi-
gare undersökningar (t. ex. "Jordbruks
förstärkande med skog", SOU 1957:8)
sysselsätter skogsbruk under dessa stor-

leksgränser en obetydlig del av den ur
arbetsmarknadssynpunkt viktiga kate-
gorien av lejd arbetskraft. Urvalet har
erhållits genom systematisk stratifierad
sampling ur nämnda register och stor-
leken på detsamma har ansetts kun-
na ge önskvärd precision beträffan-
de förändringar i sysselsättningen mel-
lan olika tidpunkter. Undersökningarna
för denna fr.o.m. 1961 fortlöpande syssel-
sättningsstatistik för bondeskogsbruket
är förlagda så, att de sammansätta i ti-
den med motsvarande sysselsättnings-

Tabell AK. Antalet i bondeskogsbruket utförda dagsverken¹ 1962 och 1963 fördelade efter landsdel². (Uppräknade tal).

Number of dayworks¹ performed in farmers' forests in 1962 and 1963 distributed according to main part of country. (Evaluated figures).

Anm.: Se tabell AJ.

Note: See table AJ.

Månad och år <i>Month and year</i>	1 000-tal dagsverken <i>Thousands of dayworks</i>				Procent dagsverken utförda av lejd arbetskraft <i>Dayworks by hired workers in per cent of total number of dayworks</i>				
	Landsdel <i>Main part of country</i>								
	Göta- land	Svea- land	Norr- land	Hela ri- ket <i>Entire country</i>	Göta- land	Svea- land	Norr- land	Hela ri- ket <i>Entire country</i>	
Febr.	1962	255	171	107	533	35	56	34	41
	1963	194	151	136	481	35	55	39	43
Maj	1962	134	112	89	335	54	67	33	53
	1963	128	72	82	282	59	67	40	56
Aug.	1962	77	59	70	206	47	69	44	52
	1963	77	48	56	181	39	60	30	41
Nov.	1962	83	85	127	295	48	67	30	46
	1963	108	73	104	285	44	55	28	40

¹ Se not 1 tab. AJ. — See note 1 table AJ.

² Götaland omfattar produktionsområdena 1–4, Svealand områdena 5–6 och Norrland områdena 7–8 enligt den områdesindelning som lantbruksstyrelsen begagnar vid den jordbruksekonomiska undersökningen.

undersökningar i storskogsbruket, varvid jämförelser kan göras mellan storskogsbruket och bondeskogsbruket beträffande förändringar i sysselsättningen. Denna uttryckes emellertid i storskogsbruket i antal sysselsatta vid avverkningsarbeten, skogsvårdsarbeten samt vid i skogsförvaltningarnas egen regi bedrivna anläggnings- och husbygg-nadsarbeten andra helgfria tisdagen i februari, maj, augusti och november, medan densamma i bondeskogsbruket uttrycks i antal dagsverken under den vecka i ovannämnda månader, då andra helgfria tisdagen infaller, för å ena sidan skogsägaren och dennes familjemed-

lemmar över 15 år och å andra sidan fast och tillfälligt lejd arbetskraft vid dels avverkningsarbete — arbete på rotposter redovisas icke — och dels skogsvårds- och andra skogsarbeten. Det bör även observeras att uppgifterna om sysselsättningen inom storskogsbruket är komna ur en totalundersökning, medan desamma om sysselsättningen inom bondeskogsbruket är uppräknade från en urvalsundersökning med en dyliks brister beträffande bl. a. mätosäkerhet och svarsbortfall.¹

¹ Samma månader och även samma veckor som undersökningarna i storskogsbruket.

I tabellerna AJ och AK — baserade på uppgifter från Statistiska Meddelanden ur Åm 1964:7, utgiven av Statistiska Centralbyrån — redovisas resultaten från undersökningarna 1962 och 1963. Sysselsättningsvolymen är som ovan sagts uttryckt i dagsverken i dessa tabeller och det är närmast förändringarna i denna volym som bör uppmärksammas i den. Enligt tabell AJ ökade andelen lejd arbetskraft under februari och maj 1963 jämfört med 1962, medan förhållandet var omvänt för augusti och november. Av tabellen framgår också att sysselsättningsvolymen varit något mindre 1963 än 1962.

I tabell AK redovisas i bondeskogsbruket utförda dagsverken fördelade på landsdel, och enligt tabellen var den lejd arbetskraftens arbetsinsats i bondeskogsbruket störst i Svealand och minst i Norrland.

En jämförelse mellan sysselsättningsförändringarna 1962—1963 inom bondeskogsbruket enligt tabellerna AJ och AK med dessamma inom storskogsbruket enligt tabell 35 visar att överensstämningen var mycket god för samtliga månader även om den relativa minskningen för november månad inom bondeskogsbruket var betydligt mindre än motsvarande inom storskogsbruket.

En mindre avverkningsvolym än föregående år, gynnsamma väderleks- och drivningsförhållanden och den alltmera ökade rationaliseringen inom skogsbruket bidrog till att öka arbetslösheten under drivningssäsongen 1962/63. För att motverka denna utveckling igångsattes beredskapsarbeten i stor omfattning. Sålunda ställdes under budgetåret 1962/63 till skogsvårdsstyrelsernas förfogande hela 32,9 milj. kr (f.å. 12,1) i arbetslösheitsbekämpande syfte. Som framgår av tablåen å sid. 110 återgick antalet arbetslösa under drivningssäsongens senare del till ungefär samma nivå som motsvarande tid 1962, vilket torde sammanhänga med en mera optimistisk bedömning av skogskonjunkturen samt ovannämnda beredskapsarbeten.

De arbetare, som under våren och sommaren friställts från avverkningsarbeten o. d., ägnar sig i Norrland, Dalarna och Värmland ofta under denne tid åt flottningsarbeten. Sysselsättningen inom flottningsverksamheten redovisas särskilt i tabell 36.

I nedanstående tablå, baserad på tabell 36, redovisas sysselsättningen inom flottningsverksamheten som indextal för åren 1958—1962 där antalet syssel satta den 15 maj 1958 satts lika med 100.

Sysselsättningen inom flottningsverksamheten

	Flottning o. d.					Skiljning o. d.				
	1958	1959	1960	1961	1962	1958	1959	1960	1961	1962
Omkring 15 maj ...	100	167	129	117	84	14	16	16	19	12
» 1 juli ...	141	81	81	74	77	66	59	59	61	57
» 15 aug. ...	53	31	32	25	27	67	42	41	53	54

Registrerad arbetslöshet inom skogsbruket 1961/62—1962/63.

	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jan.	Feb.	Mars	April	Maj	Juni	Genomsnitt per månad
1961/62													
Arbetslösheitsförsäkrade arbetslösa	523	645	671	942	1 242	1 569	1 158	967	965	3 024	3 058	1 120	1 324
Icke " "	118	186	162	215	256	192	296	227	192	332	391	237	234
S:a	641	831	833	1 157	1 498	1 761	1 454	1 194	1 157	3 356	3 449	1 357	1 557
1962/63													
Arbetslösheitsförsäkrade arbetslösa	664	925	905	1 239	1 785	1 594	1 716	1 123	1 060	2 994	1 950	1 039	1 421
Icke " "	162	230	269	363	572	399	550	379	340	537	494	374	389
S:a	826	1 155	1 294	1 602	2 357	1 993	2 266	1 502	1 400	3 531	2 444	1 413	1 810

Antalet sysselsatta i flottningsarbetet per den 15 maj under åren 1958—1962 var resp. 7 101, 11 842, 9 166, 8 314 och 5 966. Sammanlagt åtgick 947 000 (f. å. 1 015 000) dagsverken för 1962 års flottning. Av dessa kom 62% på flottningsarbete och 38% på skiljningsarbete.

Läget på arbetsmarknaden belyses även i någon mån av uppgifterna rörande arbetsförmedlingsverksamheten inom skogsbruket. En sammanställning över denna för 1961—1963 återfinnes i tabell 37. Såsom framhålls i not till tabellen ingår däri även flottningspersonal. Enligt tabellen var antalet lediga platser mindre 1963 än 1962, vilket också var fallet beträffande antalet tillsatta platser. Under de båda åren tillsattes i genomsnitt 90 platser per 100 ledigförklarade. Detta får betraktas som en hög

tillsättningsprocent som, åtminstone regionalt, tyder på ett visst arbetskraftsöverskott inom skogsbruket. Beträffande tabell 37 må emellertid framhållas att endast en ringa del av skogsbrukets arbetskraft tillsättes via arbetsförmedlingarna. Enligt en av arbetsmarknadsstyrelsen företagen undersökning skulle endast 4% av den inom bondeskogsbruket ledda arbetskraften ha tillsatts via arbetsförmedlingen. Icke heller domänverkets skogsarbetare torde anvisas av arbetsförmedlingen i större utsträckning, dels därför att domänverket bl. a. har fast anställda skogsarbetare med arbetsgarantier dels därför att reviren har tillgång till sådana arbetare som regelmässigt återkommer för avverkningsarbeten m. m.

III. Olycksfall och arbetarskydd

Då någon definitiv yrkesskadestatistik för 1961 och 1962 ej hunnit färdigställas inom Riksförsäkringsverket, har redogörelsen för yrkesskadorna 1960,

som ingick i 1961 års Skogsstatistisk årsbok, införts även i föreliggande bok. Denna statistik kan fortfarande anses ha ett visst berättigande emedan variatio-

nerna från år till år i t. ex. yrkesskadefrekvenser brukar vara tämligen begränsade. Kungl. Arbetarskyddsstyrelsens och Yrkesinspektionens uppgifter om yrkesskador inom skogsbruket har däremot kunnat erhållas för 1962 och dessa finns sammanställda i tablån i slutet av redogörelsen.

Den 1 januari 1955 trädde lagen den 14 maj 1954 om yrkesskadeförsäkring i kraft. Till följd av samordning med den samtidigt ikraftträdda lagen om allmän sjukförsäkring utges vid yrkesskada sjukersättning under den s. k. samordningstiden (i regel de 90 första dagarna efter den då skadan inträffade) av de allmänna sjukkassorna och icke av yrkesskadeförsäkringsinrätningarna.

Den obligatoriska yrkesskadeförsäkringen omfattar i stort sett alla arbetstagare i allmän eller enskild tjänst, d.v.s. alla, som är fast eller tillfälligt anställda hos en arbetsgivare. I yrkesskadeförsäkringslagen har arbetstagarbegreppet, liksom i sjukförsäkringslagen, samma innebörd som inom civilrättslig lagstiftning på andra områden.

Riksförsäkringsverket, som sammanställer och publicerar yrkesskadestatistik fr. o. m. 1955 i publikationen »Yrkesskador», redovisar i sin statistik tre skadetyper, nämligen färdolycksfall, arbetsolycksfall, vilka utgör huvudparten, samt yrkessjukdomar, varmed avses alla yrkesskador som uppkommit på annat sätt än genom olycksfall. Uppgifterna i tabellerna 38, 39 och AL avser endast arbetsolycksfall som inträffat under 1960.

Näringsgrensindelningen i denna yrkesskadestatistik är i princip en indelning efter företagens art, medan i allmänhet hänsyn ej tagits till de anställdas individualyrken. Fr.o.m. 1960 redovisas ett företag endast inom en näringsgren, den huvudsakliga, och därmed

också arbetstimmarna, utförda av samtliga anställda, t.ex. såväl kontorsfolk som skogshuggare, och arbetsolycksfallen. Näringsgrensindelningen är dessutom fr.o.m. 1960 något förenklad, varför för skogsbrukets del redovisning sker endast på två undergrupper mot fem 1959 och tidigare. Fr.o.m. 1955 redovisas arbetsmängden genomgående i 1 000-tal arbetstimmar. Därest detta antal ej varit känt, har en under hela året sysselsatt arbetsstagare ansetts motsvara 2 150 arbetstimmar utom för vissa yrkesgrupper med lägre timantal, såsom kontor, skolor och yrken med femdagars arbetsvecka. I riksförsäkringsverkets yrkesskadestatistik särredovisas fr.o.m. 1960 endast två arbetsgivare-kategorier nämligen å ena sidan staten och å andra sidan samtliga övriga arbetsgivare. I Skogsstatistisk årsbok 1960 och tidigare årsböcker redovisades endast yrkesskadestatistiken för större arbetsgivare (exkl. staten). I och med årsboken 1961 redovisas samtliga arbetsgivare (inkl. staten, bl. a. domänverket). Riksförsäkringsverket indelar yrkesskadorna i tre svårighetsklasser, övergående fall, invaliditetsfall och dödsfall samt graderar sjukligheten efter antal dagar — sammanfattningsvis benämnda sjukersättningsdagar — för vilka sjukpenning eller hempenning utgått. Dagar med halv sjukpenning har medräknats med halva antalet. Som invaliditetsfall har räknats alla fall med invaliditränta. Dessa har indelats efter invaliditetsgraden vid livräntans början, varvid fall med s. k. anpassningsförhöjning medräknats med den normala invaliditetsgraden d.v.s. utan hänsyn till förhöjningen. Om däryd vid den normala invaliditetsgraden understiger 10 %, i vilket fall den icke närmare fastställts vid skaderegleringen, har den antagits utgöra 5 %. Yrkesskador, som föranlett

invalidlivränta och senare haft dödlig utgång, har icke medräknats som dödsfall.

En viss uppfattning om yrkesskaderiskens storlek inom olika näringsgrenar eller för olika grupper av arbetstagaré får man av de frekvenskvoter, som anger antal arbetsolycksfall och antal yrkessjukdomsfall per en miljon arbets-timmar. Dessa kvoter är dock icke helt tillfredsställande som riskmått, enär de påverkas lika mycket av obetydliga skadefall som av svåra fall. Man bör därför jämsides med antalet skadefall betrakta antalet däribland förekommande invaliditets- och dödsfall. Mest rationellt torde vara att läta den sammanlagda arbetstid, som till följd av skadorna går förlorad genom sjukdom, invaliditet eller död, vara ett uttryck för riskens storlek. Det riskmått, som under benämningen svårhetstal användes i yrkesskadestatistiken fr.o.m. 1955, motsvarar i princip antalet genom skadorna förlorade arbetsdagar per 1 000-tal utförda arbets-timmar. (I olycksfallsstatistiken 1954 och tidigare redovisades antal förlorade arbetsdagar per årsarbete.) Vid konstruktionen av detta riskmått förutsattes en sjuktid av 365 dagar innebära en förlust av 300 arbetsdagar och ett dödsfall eller ett fall av total invaliditet motsvara en förlust av i genomsnitt 7 500 arbetsdagar. I svårhetstalen ingående antalet sjukdagar omfattar förutom antalet sjukersättningsdagar, beräknat enligt ovan, ytterligare två dagar för varje skada, motsvarande två karensdagar efter dagen för yrkesskadans inträffande, för vilka sjukpenning icke skall utgå. Slutligen skall nämnas att i den statistiska bearbetningen icke medtagits sådana fall, för vilka anmälningsskyldighet enligt yrkesskadeförsäkringslagen icke förelegat, d.v.s. skador, som kunnat slutregleras av

sjukkassa utan att kassan behövt utgiva sjuk- eller hempenning enligt sjukförsäkringslagen och som alltså varit lättare skador, vilka icke föranlett sjukskrivning efter utgången av den lagstadgade karenstiden av tre dagar.

Sedan 1955 gäller samma definitioner av begreppen olycksfall och sjukersättningsdag. Såsom ovan nämnts redovisas däremot fr.o.m. 1960 års yrkesskadestatistik en arbetsgivare endast inom en näringsgren, medan han 1959 och tidigare kunde redovisas inom två och ibland även flera näringsgrenar. Den förändrade redovisningsprincipen har emellertid medfört ett ökat antal företagare inom skogsbruket i yrkesskadestatistiken 1960 jämfört med tidigare år till följd av medtagandet av mindre företagare men däremot snarare minskat antal arbets-timmar, olycksfall och sjukersättningsdagar. Enligt tabell 38 uppgick antalet olycksfall i skogs- och flottnings-arbeten 1960 sálunda till 6 428. Motsvarande antal 1955—1959 var 8 426, 8 879, 8 775, 7 181 och 6 792. Antalet arbets-timmar i dessa arbeten 1955—1960 uppgick till 149,0, 151,0, 148,0, 131,9, 116,8 och 113,8 milj. timmar och antalet sjukersättningsdagar till 176 695, 176 756, 183 220, 157 429, 143 922 och 134 974 dagar. Den genomsnittliga invaliditetsprocenten var åren 1955—1960 för skogs- och flottningsarbeten 17,2, 18,0, 16,2, 18,5, 18,6 och 18,0 mot 20,5, 21,0, 20,0, 19,4, 20,2 och 20,5 för samtliga näringsgrenar, vilket visar något gynnsamare förhållanden i detta hänseende inom skogsbruket än inom stora delar av det övriga näringsslivet.

Yrkesskaderiskens storlek inom olika arbetsområden framgår av uppgiften om »Antal olycksfall per 1 milj. arbets-timmar» i tabell 39. Detta antal uppgick för skogs- och flottningsarbeten åren 1955—1960 till 56,5, 58,8, 59,3, 54,5, 59,7

Tabell AL. Arbetsolycksfall 1960, i procent samt per 1 milj. arbетstimmar, fördelade efter skadad kroppsdel. Samtliga arbetsgivare (inkl. staten).

Industrial accidents at actual work-place in per cent and per 1 million working-hours distributed by injured part of body in 1960. All employers (incl. public service).

Skadad kroppsdel <i>Injured part of body</i>	Skogsvård och kolning <i>Planting and conservation of forests</i>		Skogsavverkning och flottning <i>Logging and floating</i>		Skogs- o. flottningsarbeten totalt <i>Total forestry and floating</i>		Samtliga näringsgrenar <i>All branches of industry</i>	
	per 1 milj. arb.tim. <i>per 1 million working hours</i>	%	per 1 milj. arb.tim. <i>per 1 million working hours</i>	%	per 1 milj. arb.tim. <i>per 1 million working hours</i>	%	per 1 milj. arb.tim. <i>per 1 million working hours</i>	%
Huvud utom öga, hals <i>Head except eye, neck</i>	4,2	0,6	5,4	3,2	5,4	3,0	7,4	1,6
Öga <i>Eye</i>	—	—	3,1	1,8	3,0	1,7	2,9	0,6
Axel, arm <i>Shoulder, arm</i>	8,5	1,2	4,8	2,8	4,9	2,7	7,7	1,6
Handled, hand <i>Wrist, hand</i>	19,7	2,9	19,1	11,1	19,1	10,8	37,4	8,0
Bäl utom rygg <i>Trunk, except back</i>	7,0	1,0	9,1	5,3	9,1	5,1	6,6	1,4
Rygg, ryggrad <i>Back, spine</i>	5,6	0,8	4,8	2,8	4,8	2,7	4,8	1,0
Höftled, knä, ben ... <i>Hip-joint, knee, leg</i>	28,2	4,2	32,2	18,8	32,2	18,2	13,1	2,8
Fotled, fot <i>Ankle-joint, foot</i>	26,8	4,0	21,3	12,4	21,3	12,0	19,8	4,2
Kroppen i sin helhet <i>The entire body</i>	—	—	0,2	0,1	0,2	0,1	0,4	0,1
Summa <i>Total</i>	100,0	14,8	100,0	58,3	100,0	56,5	100,0	21,3

Yrkesskador 1962 anmeldda till skogsyrkesinspektionen

Arbetsområde	Vuxna	Minder-åriga	Totalt	Därv dödsfall
skogsvård	515	68	583	—
skogsavverkning	9 294	722	10 016	24
flottning	220	6	226	2
milkolning	4	1	5	1
flottledshygnad m. m.	178	4	182	1
Summa	10 211	801	11 012	28
yrkessjukdom ¹	77	5	82	—
Totalt	10 288	806	11 094	28
olycksfall på väg och till och från arbetet	295	15	310	2

¹ I Skogsstatistisk årsbok 1957 och tidigare årsböcker har ej dessa fall, som nästan uteslutande avser senskideinflammation, särredovisats.

och 56,5 och för samtliga näringsgrenar samma år till 24,5, 24,2, 23,0, 21,9, 22,2 och 21,4. Enligt dessa relationstal är olycksfallsrisken betydande för skogsarbetare jämfört med övriga yrkesutövare. Antalet förlorade arbetsdagar per olycksfall var dock mindre inom skogs- och flottningsarbeten än genomsnittligt inom övriga näringsgrenar. Dessa relationstal hade följande värden 1955–1960: skogs- och flottningsarbeten 45, 45, 51, 55, 46 och 58 och samtliga näringsgrenar 69, 67, 67, 68, 68 och 71. I tabell 39 redovisas även svårhetstal härrörande från olika olycksfallsorsaker inom skogs- och flottningsarbeten å ena sidan samt samtliga näringsgrenar å andra sidan. Till olycksfallsorsakerna i kolumn 10 (»övriga») har hänt fört hett eller kallt ämne (fast, flytande, gasförmigt), elektrisk ström, giftigt eller frätande ämne, djur och annan ej särskilt nämnd olycksfallsorsak.

Enligt tabell 39 är olycksfallsrisken för skogsarbetare uttryckt i svårhetstal större än den i genomsnitt är för arbetare inom samtliga näringsgrenar. Skillnaden är dock här inte så stor som då risken

uttrycks i antal olycksfall per 1 milj. arbetsstimmar. Delta senare riskmått påverkas lika mycket av övergående fall som av invaliditetsfall och dödsfall, medan dock svårhetstalet, såsom redan påpekats, innefattar all genom skador förlorad arbetstid och särskilt är ett bättre uttryck för riskens storlek. Enligt tabell 39 uppgick svårhetstalet totalt för skogs- och flottningsarbeten 1960 till 3,29 och delsvårhetstalen härrörande från sjukdom, invaliditet och död till 1,07, 0,97 och 1,25. Motsvarande svårhetstal för samtliga näringsgrenar 1960 var 1,52, 0,45, 0,56 och 0,51. Totala svårhetstalet för skogs- och flottningsarbeten är avgjort större än det samma i medeltal för samtliga näringsgrenar. Emellertid är många yrkeskategorier utsatta för allvarligare olycksfallsrisker än skogsarbetare och detta gäller bland annat stuveriarbetare, personal inom sjöfart, gruvarbetare och byggnads- och anläggingsarbetare.

I tabell 39 redovisas också delsvårhetstal härrörande från olika olycksfallsorsaker. De vanligaste 1960 i skogs- och flottningsarbeten var »Handverktyg

och redskap» med 1,07, »Fallande föremål, ras» med 0,76, »Fordon m.m.» med 0,44 och »Fall, halkning» med 0,35. I genomsnitt för samtliga näringsgrenar var de vanligaste olycksfallsorsakerna 1960 följande: »Motorer m.m.» med 0,39, »Fall, halkning» med 0,35 och »Fordon m.m.» med 0,27.

I tabell AL redovisades arbetsolycksfall i procent samt per 1 milj arbetstimmar fördelade efter skadad kroppsdel. Av alla olycksfall i skogs- och flötningsarbeten 1960 var de oftast förekommande sådana som resulterat i höftleds-, knä- och benskador med 32,2 % (f.å. 32,1 %), i fotleds- och fotskador med 21,3 % (21,6 %) samt i handleds- och handskador med 19,1 % (20,0 %). Genomsnittligt för alla näringsgrenar var sådana olycksfall vanligast 1960 liksom även tidigare år som resulterat i handleds- och handskador med 37,4 % (f.å. 38,0 %), fotleds- och fotskador med 19,8 % (19,5 %) samt höftleds-, knä- och benskador med 13,1 % (12,9 %) av alla av olycksfall orsakade skador.

I syfte att nedbringa olycksfallsfrekvensen inom skogsbruket och att öka arbetssäkerheten för dess personal pågår såväl vid statliga myndigheter som inom enskilda organisationer arbeten för förbättring av verktyg och arbetsmetoder. Statens verksamhet på detta område handhas främst av skogssyrkesinspektionen inom arbetarskyddsstyrelsen. Även genom domänverket och skogsforskningsinstitutet bedriver staten forskning och upplysning avseende

ökad säkerhet för arbetarna i skogen. Bland enskilda organisationer som verkar för rationalisering av arbetsredskap och maskiner m.m. märkes de skogsarbetsstudieorganisationer, vilkas verksamhet behandlas på sid. 138.

Enligt arbetarskyddsstyrelsens berättelse för 1962 hade, som framgår av vidstående tablå, under året 11 094 yrkesskadefall anmälts till skogssyrkesinspektionen mot 11 772 året före, vilket innebär en minskning med ca 6 %. Antalet dödsfall uppgick 1962 till 28 mot 22 året före och antalet olycksfall på väg till och från arbetet 310 år 1962 mot 333 året före.

I ovan redovisade statistik ingår olycksfall hos såväl större som mindre arbetsgivare (inkl. staten), vilket även är fallet fr. o. m. 1960 med riksförärringsverkets yrkesskadestatistik redovisad i tabellerna 38 och 39. Emellertid omfattar skogssyrkesinspektionens yrkesskadestatistik även de kortvariga fallen på högst tre dagar, varför den icke är helt jämförbar med riksförärringsverkets statistik i tabellerna 38 och 39. Dessa tabeller avser dessutom år 1960 i föreliggande årsbok.

Arbetarskyddsstyrelsens skogssyrkesinspektion har under 1962, bl. a. utarbetat förslag till ny skogsförläggningslag, utgett anvisningar angående skyddsåtgärder vid motorkedjesågar samt ingående studierat de speciella risker som följer av att allt mera maskiner börjat användas inom skogsbruket.

F. VILTTILLGÅNG OCH JAKT

Länsjaktvårdsföreningarna inger varje verksamhetsår rapporter till Svenska Jägareförbundet angående såväl uppskattad vilttillgång som avskjutning av villebråd. Det ligger i sakens natur, att dessa uppgifter blir synnerligen osäkra, även om åtgärder på senare år vidtagits för att förbättra viltstatistiken.

Ur jägareförbundets verksamhetsberättelse för tiden 1/7 1962—30/6 1963 har följande sammandrag gjorts av redogörelsen för vildnadsförhållandena 1/3 1962—28/2 1963.

Väderleken under våren och sommaren inverkade i allmänhet decimerande på småviltet. Vårvädret 1962 växlade, men på många håll var det kallt och regnigt när äntligen våren kom efter en kylig och snörik mars månad. Sommaren blev i stort sett solfattig, kall och regnig liksom hösten. För fasanerna och raphönen orsakade den dåliga väderleken under sommarhalvåret kraftig decimering i kullarna. Småviltet i skogen — skogshöns och skogshare — klarade sina årgångar bättre, vilket i synnerhet gäller Norrlands inland. Vintern 1962/1963 var sträng och på sina håll snörik, mestadels dock utan skare. Övre Norrland hade förhållandevis små snömängder. Rådjursdöd genom utnärring förekom och för sjöfågeln och fältviltet var vintern påfrestande, men många liv räddades tack vare föredömlig utfordring.

Tillgången på älg före höstjakten ansågs vara över medelgod i Hallands och Kopparbergs län men under medelgod i Uppsala, Östergötlands, norra Kalmar, Blekinge, Malmöhus, Kristianstads och Norrbottens län. I övriga delar av riket

— utom Gotland där älg saknas — rapporterades älgförekomsten vara medelgod. Ingen länsjaktvårdsförening ansåg att älgstammen ökat, däremot meddelade Uppsala och Västernorrlands länsjaktvårdsföreningar att tillgången minskat.

Den år 1961 påbörjade älginventeringen slutfördes under vårvintern 1962, och enligt denna uppskattades Norrlands och Dalarnas vinterstam av älg till 68 000 djur eller 3,3 älgar per 1 000 hektar skogsmark med impediment. Motstående tal vid 1953 års inventering var 46 000 respektive 2,3. Största älgfåtheten i detta område konstaterades i Kopparbergs och Gävleborgs län med 5,7 respektive 5,6 djur. Vinterstammen 1962 inom övriga delar av riket beräknades uppgå till 50 000 djur eller 5,4 älgar per 1 000 hektar skogsmark med impediment. Motstående tal vid 1953 års inventering var 37 000 respektive 4,0. Största älgfåtheten i södra och mellansta Sverige konstaterades i Södermanlands och Västmanlands län med 8,7 respektive 8,4 djur. Efter kalvningen sommaren 1962 torde älgstammen ha uppgått till minst 150 000 djur.

Den legala höstjakten 1962 gav enligt domänstyrelsens statistik 31 298 älgar mot 32 407 föregående höst. Under årets jakt fälldes 53,8 % under den allmänna jakten, medan 46,2% fälldes under licensjakten. Avskjutningen motsvarar för hela landet ca 0,85 skjuten älg per 1 000 ha skogsmark och "övrig mark". Största avskjutningen per nämnda yta hade Södermanlands län med 2,4, Västmanlands och Värmlands län med 2,1 och Örebro län med 2,0.

Älgens skadegörelse på plani- och ungskog torde ha varit av normal omfattning och lokalt betonad. Skadegörelsen på gröda har varit betydande och har förorsakat stora krav på ersättning ur älgskadefonderna.

Den lilla stammen *kronhjort* i Skåne ansågs vara oförändrad. Under året fälldes 29 djur i Skåne, 1 djur i vardera Blekinge och Hallands län och 5 djur i Västmanlands län. Förutom i ovan nämnda län rapporterades sporadiska förekomster på skilda håll i landet.

De lokala slammarna av *dovhjort* har enligt rapporterna ökat i Uppsala och Östergötlands län. Sammanlagt fälldes under jaktåret omkring 1 260 djur (f.å. 1 330). Den slörsta avskjutningen skedde i Östergötlands län och Skåne med vardera 300 djur. Den stora dovhjortshägnen vid Tuna på Värmdön har avvecklats och därvid avlivades 600 dovhjortar.

Rådjursslammen betecknades i allmänhet som medelgod. Från Östergötlands, Kronobergs, södra Älvsborgs, Västernorrlands och Norrbottens län rapporterades en ökning av tillgången. Flera länsjaktvårdsföreringar i de sydligaste länen betecknade tillgången som över medelgod även om en liten nedgång ansågs föreligga i Hallands län. Under vinterhalvåret inträffade 50 fall av rådjursirvinningar genom hundar (f.å. 41). Rådjursjakten beräknades ha avkastat 44 400 djur eller 1 800 mer än föregående höst.

Enligt rapporterna var tillgången på *skogshare* ungefär densamma som föregående år, då stammen betecknades som medelgod. Från en rad mellan- och västsvenska län rapporterades ökad tillgång medan man i Kalmar och Kronobergs län uppgav att stammen minskat. Under jaktåret beräknades ungefär 109 000 skogsharar ha fälts, vilket är ca 1 500

mindre än föregående år. Därväx har omkring 55 000 fälts i Norrland och ca 18 600 i Småland. Med undantag för de fyra nordligaste länen, där *fälthare* saknas, ansågs tillgången vara medelgod i så gott som hela landet och över medelgod på Gotland och i Hallands län. Omkring 78 000 fältharar beräknas ha fälts under jaktåret, varav Skånelänen, Hallands, Gotlands och Kronobergs län svarade för omkring hälften.

Virussjukdomen myxomatosis har gått förödande fram bland vildkaninerna i Skåne och angränsande delar av Halland och Blekinge. På Gotland näp-täcktes det första fallet av myxomatosis i oktober 1962, varefter spridda fall förekom under vintern 1962/63. Vid midsommartiden 1963 rapporterades dock sjukdomen ha fått en snabb spridning. Av den totala avskjutningen av vildkaniner på omkring 468 000 beräknades ca 400 000 ha avlivats på Gotland och 45 000 i Skåne.

Tillgången på *rödräv* ansågs liksom förra året vara god. Omkring 75 000 (f.å. 73 500) rävar beräknades ha avlivats. Avskjutningen har varit tämligen jämt fördelad över hela riket. Den svaga tillgången på *fjällräv* i Norrbottens län visade svaga tecken till ökning.

Grävlingen förekom i hela riket utom i Norrbottens län och på Gotland. Dess förekomst har inte förändrats nämnvärt sedan föregående år och avskjutningen var ungefär densamma (8 500).

Endast Norrbottens och Skaraborgs län ansåg att tillgången på *utter* var medelgod, medan övriga länsjaktvårdsföreringar rapporterade mindre god tillgång. En ökning har dock skett i övre Norrland. Omkring 500 (f.å. 600) uttrar sköts under jaktåret 1962/63. Mårdstammen, som ökat i 14 län, ansågs med tanke på småviltet vara för stor i bl.a. Norrland och Småland. Ett antal läns-

jaktvårdsföreningar har därför föreslagit ökad jakttid för att nedbringa stammen. Avskjutningen som beräknades till omkring 1 900 (f.å. 1 600) har till största delen företagits i Norrland. Av ovan nämnda skäl ansågs även tillgången på vildmink vara för stor och oförändrad från föregående år. Propaganda för en effektiv minkfångst har förts. Trots denna var jaktårets avkastning ungefär densamma som förgående års eller ca 16 000 (f.å. 15 600).

En ökning av tillgången på *tjäder* ansågs föreligga i hela Norrland. I övriga delar av riket redovisades oförändrad förekomst. Avskjutningen i de län där tjäderjakt varit tillåten beräknas till 27 000 (f.å. 12 000), varav i Norrbottens län omkring 18 000. Tillgången ansågs ha ökat i Hallands, Göteborgs och Bohus samt Örebro län. Omkring 15 800 orrar fälldes i de län där jakt varit tillåten, en ökning från föregående år med ca 5 000. Den övervägande delen, eller ca 13 500, sköts i de fyra nordligaste länen.

I Norrbottens län rapporterades förekomsten av *järpe* vara över medelgod, i Jämtlands och Kopparbergs län medelgod. I övriga län — utom Gotlands, Blekinge, Malmöhus, Kristianstads och Hallands län, där *järpe* saknas — var tillgången under medelgod. Inte mindre än 10 länsjaktvårdsföreningar rapporterade emellertid att tillgången ökat. Jakten efter *järpe*, som var tillåten i Norrländslänen samt Värmlands och Kopparbergs län, avkastade uppskaffningsvis 16 800 fåglar (f.å. 8 300) av vilka de flesta fälts i Norrland.

Dalripans förekomst var medelgod i Kopparbergs län och Norrland med undantag för Gävleborgs och Västernorrlands län, där den betecknades som under normal. En markerad ökning har observerats i Kopparbergs och Norrbottens län. Omkring 43 000 (f.å. 35 400)

dalripor beräknades vara skjutna eller snarade under året, varav ca 40 000 i de två nordligaste länen. Fjällripans förekomst rapporterades vara oförändrad d. v. s. medelgod i Norrlands fjälltrakter men under medelgod i övre Dalarna. De tre nordligaste länen svarade för hela avskjutningen som uppgick till ca 12 500 (f.å. 12 000).

Den stränga vintern 1962/63 ansågs vara orsaken till att minskad förekomst av *rapphöns* redovisades i ett stort antal mellan- och sydsvenska län. Endast Uppsala och Gotlands län rapporterade en ökning av tillgången. Samtliga län — utom Västernorrlands, Jämtlands och Västerbottens län — anmälde förekomst av *rapphöns*. Årets jaktavkastning uppgick till 12 300 (f.å. 15 000) varav Öland, Gotland och Skåne svarade för 9 500.

Den återhämtning av *fasanstammen* som noterades 1961/62 har under berättelseåret 1962/63 åter förbytts i en påtaglig stagnation. Endast Örebro läns jaktvårdsförening redovisade en ökning av stammen, medan Uppsala län och Skånelänen rapporterade en minskning. Antalet fällda fasaner, huvudsakligen tuppars, beräknades till omkring 72 000 eller 15 000 mindre än föregående år. På Gotland och i Skåne sköts omkring 45 000 fasaner.

Tillgången på *gräsänder* ansågs ha ökat i södra Kalmar, Göteborgs och Bohus, Jämtlands och Västerbottens län men minskat i Östergötlands, Kronobergs och Gävleborgs län. I 12 län rapporterades medelgod förekomst, i övriga län under medelgod. Avskjutningen beräknades till omkring 90 000, vilket sannolikt får anses för lågt, då några länsföreningar inte meddelat några avskjutningssiffror. De övriga *simänderna* — krickan, årtan, bläsanden, stjärtanden och skedanden m. fl. — visade i allmänhet samma tendens till ök-

ning eller minskning som gräsanden även om tillgången på dessa änder i regel är svagare än gräsandens. Sammanlagt har av dessa änder skjutits ca 24 100 fåglar varav ca 13 200 krickor.

Förekomsten av *dykänder* 1962/63 ansågs i stort sätt vara oförändrad från föregående år, då tillgången betecknades som medelgod. Tillgången på ejder vid den mellersta och södra Östersjökusten betecknades som över medelgod resp. medelgod. Kustlånen vid Bottniska viken rapporterade dock att förekomsten var under normal. Ejderjakten avkastade omkring 20 000 fåglar varav ungefär hälften sköts vid Kalmar-kusten. Tillgången på vigg ansågs ha ökat i 5 län, medan övriga län rapporterade oförändrad tillgång. Sammanlagt fälldes ca 10 400 fåglar (f.å. 9 200). I Norrland --- med undantag för Gävleborgs län — rapporterades medelgod förekomst av knipa och en ökning i de nordligaste länen. Även Jönköpings och Göteborgs och Bohus län ansåg att tillgången var medelgod, medan övriga län rapporterade under normal eller tillfälligt förekomst. Avskjutningen uppgick till ca 11 000 fåglar varav något mindre än hälften fälldes i de tre nordligaste länen. Vid Gotlands kuster har oljeskador på alfägel varit omfattande under vinterhalvåret 1962/63. Sålunda har inte mindre än ca 10 000 fåglar avlivats genom jägargilllets och kustbefolknings försorg. Tillgången på alfägel ansågs för övrigt vara normal och under jaktåret fälldes omkring 8 700 fåglar varav drygt hälften på sträck vid Kalmar läns kust. Av övriga dykänder sköts under jaktåret 1962/63 omkring 4 200 (f.å. 6 000) svärter, 3 000 (f.å. 3 000) brunänder, 3 000 (f.å. 4 000) sjöorrar, 4 200

(f.å. 4 000) storskrakar och 6 400 (f.å. 7 600) småskrakar.

Ringduvan fortsatte att öka sin stam. Sålunda rapporterade inte mindre än 12 länsjaktvårdsföreningar att tillgången ökat. Avskjutningen uppskattades till ca 62 600 (f.å. 55 600), varav Skåne svarade för hela 30 000. Den totalfredade skogsduvan visade dock ännu en klen stam över hela riket.

En jämn och medelgod stam av *morkulla* rapporterades från hela riket. 12 länsjaktvårdsföreningar ansåg att tillgången ökat. Endast i Gävleborgs län hade stammen minskat. Årets avskjutningssiffra 3 800 får anses för låg då 8 länsföreningar inte inkommit med någon avskjutningsstatistik. Tillgången på *enkelbeckasin* ansågs dock vara under normal, och årets avskjutning var ungefär densamma som föregående jaktårs eller 3 400. Denna uppgift får anses som synnerligen approximativ och trotsigen i underkant.

Detaljerade uppgifter om avskjutningen av olika slag av villebråd perioderna 1946—1950, 1951—1955 och 1956—1960 samt åren 1960, 1961, 1962 återfinns i tabell 41. I enlighet med jaktfadgan utbetalas staten skottpengar för dödade rovdjur. Innevarande jaktår har skottpengar utgått med totalt 7 515 kronor varav den övervägande delen var skottpengar för säl.

Jaktens avkastning (handelsvärde) under jakttiden 1/3 1962—28/2 1963 har beräknats sålunda:

Älg, kron- och dovvilt, rådjur	23,2 milj. kr
Pälsvilt	1,9 > >
Småvilt	5,2 > >
Summa	30,3 milj. kr

G. ÖVRIGA SKOGLIGA FRÅGOR

I. Administration

Den statliga tillsynen över rikets skogar utövas i huvudsak genom två skilda centrala ämbetsverk, domänstyrelsen och skogsstyrelsen. Domänstyrelsen med dess olika lokala organ svarar för förvaltningen av eller tillsynen över kronans och vissa andra allmänna skogar. Skogsstyrelsen jämte de regionala skogsvårdsstyrelserna har tillsyn över flertalet andra skogar i riket, huvudsakligen enskilda. Nedan följer en sammanfattnings av de olika skogliga organens administration och uppgifter.

1. Domänverket (domänstyrelsen, dess lokalförvaltningar och skogsskoleundervisningen)

Domänverket är ett affärsdrivande verk. Nu gällande instruktion för verket utfärdades av Kungl. Maj:t den 1 mars 1935 (SFS nr 48), men ett flertal ändringar i instruktionen har sedanmera skett. Domänverket består av domänstyrelsen samt därunder lydande lokala skogs- och jordbruksförvaltningar jämte statens skogsskolor.¹

Domänstyrelsen åligger

att handha förvaltningen av i statens ägo befintliga skogs- och jordbruksegendomar,

att handha tillämpningen av gällande författningsar beträffande vissa allmänna skogar samt förvalta och utöva tillsyn å vissa sådana skogar.

att ordna och övervaka undervisningen vid statens skogsskolor¹,

¹ Fr. o. m. 1/10 1963 har huvudmannaskapet för skogsskolorna överlätsits av Skogsstyrelsen.

att i allmänhet verka för en ända-målsenlig skogshushållning och jaktvård i riket, samt

att omhändra värden och förvaltningen av rikets nationalparker samt fullgöra vissa andra naturskyddsuppgifter.

Styrelsen utgöres av en generaldirektör, tillika chef för domänverket, en överdirektör såsom souschef vid verket samt en försäljningschef och sex byråchefer såsom ledamöter av styrelsen och chefer för var sin byrå.

Hos styrelsen är anställda ordinarie tjänstemän i enlighet med av Kungl. Maj:t fastställda personalförteckningar. Styrelsen äger vidare i mån av behov anställa icke ordinarie personal.

Styrelsen är organiserad på sju byråer, nämligen försäljningsbyrån, första skogsbyrån (för norra Sverige), andra skogsbyrån (för södra Sverige), skogstekniska byrån, jordbruksbyrån, kammarrabyrån och personalbyrån. Dessutom finns ett särskilt domänfiskalskontor. Under 1962 har även inrättats en avdelning för naturvård och fritidsverksamhet.

Skogsförvaltningen har huvudsakligen till uppgift att handha den direkta förvaltningen av statens skogar med tillhörande skogsjordbruk och fisken. Landet är därvid uppdelat i 11 överjägmästaredistrikt, varmeda med en överjägmästare samit i regel en biträdande överjägmästare och en biträdande jägmästare. Varje överjägmästaredistrikt är uppdelat i revir, vilkas antal varierar mellan 8 och 12. Vid 1962 års utgång fanns

110 revir. Varje revir förestås av en jägmästare (revirförvaltare). På de flesta reviren är dessutom anställd en biträdande jägmästare. Reviren är i sin tur uppdelade i bevakningstrakter, som förestås av kronojägare. Antalet ordinarie bevakningstrakter var vid 1962 års utgång 471. Utöver de ordinarie kronojägarna är ca 240 biträdande kronojägare anställda.

Till förvaltningspersonalen hör vidare viss teknisk personal samt kontorstjänstemän av skilda slag. Huvudparten av skogsförvaltningens kontorstjänstemän är sammanförd till större centrala kontor ute i landet, vilkas antal vid utgången av 1962 uppgick till 10.

Jordbruksförvaltningen har till uppgift att handha tillsynen över kronans jordbruksdomäner samt att handlägga ärenden rörande dessa, såsom arrenden, synner och byggnadsfrågor. Personalen vid jordbruksförvaltningen utgöres av fem domänintendenter, Jordbruksdomänernas antal uttryckt i antal avtal om upplåtelser utgjorde vid 1962 års utgång ca 1 050 med en areal av ca 53 400 ha, varav 42 100 ha åker.

Under 1962 var fem ordinarie statliga skogsskolor i verksamhet samt två tillfälliga statliga skogsskolor i Bjärka-Säby och Östad. Deras uppgift, belägenhet u.m. framgår av kapitel G. II, sid. 124. Varje skogsskola står under tillsyn av en lokalstyrelse. De ordinarie skolornas personal utgöres av en föreståndare¹ (som med undantag för Älvby skogsskola tillika är jägmästare i reviret), en biträdande lärare (biträdande jägmästare) och en yrkeslärare, vilka jämte ämneslärare, där sådana finns, utgör skolans lärarråd.

Domänverkets sammanlagda personal vid 1962 års utgång uppgick i fråga om tjänstemännen till ca 1 787. Därtill kommer bl. a. ca 300 skogsformän anställda

enligt kollektivavtal mellan domänverket och Civila statsförvaltningens tjänstemannaförbund (CST). Antalet arbetare i verkets tjänst visar betydande variationer; i februari 1962 sysselsattes t. ex. 13 163 manliga arbetare, i maj endast 8 689. Här till kommer de arbetare, som sysslar med avverkning av försålda rotposter.

2. Skogsstyrelsen

Nu gällande instruktion för skogsstyrelsen utfärdades av Kungl. Maj:t den 28 juni 1962 (SFS nr 427). Enligt denna har skogsstyrelsen till uppgift att leda de statliga åtgärderna för främjande av det enskilda skogsbruket, att vara centralmyndighet för yrkesutbildningen på skogsbrukets område, att vara ledande, samordnande och rådgivande organ för skogsvårdsstyrelsernas verksamhet, att meddela erforderliga föreskrifter rörande mätning av virke och utöva uppsikt över sådan mätning samt att i övrigt verka för det enskilda skogsbrukets och skognäringens utveckling.

För fullgörandet av sina åtaganden har skogsstyrelsen att nära samarbete med skogsvårdsstyrelserna. Ämbetsverket äger infördra yttranden från dessa samt kalla deras ledamöter och tjänstemän till överläggningar för behandling av olika frågor.

Skogsstyrelsen utgörs av en överdirektör² och chef samt fem ledamöter.

Hos styrelsen är anställda tjänstemän enligt särskild personalförteckning samt dessutom annan personal i mån av behov och tillgång på medel. Enligt bestämmelserna i den nya instruktionen kan skogsstyrelsen förordna annan tjänstemän hos skogsvårdsstyrelse än läns-

¹ Efter 1/10 1963 har föreståndaren titeln rektor.

² Fr.o.m. 1/7 1964 har styrelsens chef titeln generaldirektör.

jägmästare att tillfälligt tjänstgöra hos ämbetsverket. Skogsstyrelsen äger dessutom, om medel finns tillgängliga, att för utredningsuppgifter anlita experter eller sakkunniga, som inte är anställda hos styrelsen.

Styrelsen är organiserad på två skogsbyråer (första och andra skogsbyrån), en särskild utbildningsavdelning samt en administrativ byrå. Dessutom finns en avdelning för ärenden angående virkesmätning och skoglig statistik.

Skogsstyrelsen, som även tidigare handhaft ledningen av den i skogsvårdsstyrelsernas regi bedrivna skogliga yrkesutbildningen, har fr. o. m. den 1 juli 1963 erhållit överinseendet över statens skogsmästarskola samt har fr. o. m. den 1 okt. 1963 övertagit huvudmannaskapet för statens skogsskolor. De senare har förrut stått under domänstyrelsens tillsyn. Se närmare härom i kapitel G II, sid. 124—125.

3 Skogsvårdsstyrelserna

Enligt Kungl. Maj:ts förordning den 3 juni 1960 (SFS nr 267) angående skogsvårdsstyrelser skall skogsvårdsstyrelse ha till uppgift att främja och stödja den enskilda skogshushållningen samt verka för att skogsvårdsarbetet på de enskilda skogarna inom styrelsens verksamhetsområde bedrivs på ett planmässigt sätt. Därjämte skall skogsvårdsstyrelse utöva den uppsikt och vidta de åtgärder, som enligt gällande skogsvårds-, naturskydds- och andra förfatningar ankommer på styrelsen.

Skogsvårdsstyrelse har att till fullgörande av sin uppgift

lämna sakkunnigt biträde vid planläggning av skogsbrukets drift vid skogens vård och skötsel i övrigt;

verka för att sammanslutningar av skogsägare bildas samt bistå dylika sam-

manslutningar i deras verksamhet för skogsvården;

medverka vid åtgärder i syfte att främja yttrre rationalisering av skogbärande fastigheter;

bevilja bidrag och lån till det enskilda skogsbrukets främjande;

svara för att inom verksamhetsområdet såvilt möjligt finns tillräcklig tillgång på skogsfrö och skogsplantor av fullvärdig, för orten lämplig beskickhet;

bedriva skoglig yrkesutbildning och upplysning samt verka för samordning med liknande verksamhet som anordnas av annan huvudman samt

vidta åtgärder i övrigt ägnade att beförra en förbättrad skogsunderhållning.

Skogsvårdsstyrelse äger att med tillämpning av de föreskrifter, skogsstyrelsen fastställer, bestämma de villkor, under vilka styrelsen lämnar biträde vid planläggning av skogsbrukets drift eller vid skogens vård och skötsel i övrigt. Skogsvårdsstyrelse skall på begäran tillhandagå andra myndigheter med de upplysningar och det biträde som styrelsen kan lämna. Av andra myndigheter äger styrelsen påkalla de upplysningar och det biträde som erfordras för dess ämbetsutfövning och av myndigheterna kan lämnas.

Vid fullgörande av sin uppgift har skogsvårdsstyrelse att ställa sig till efterrättelse vad i övrigt finns föreskrivet i förfatningar och av Kungl. Maj:t eller skogsstyrelsen meddelade bestämmelser.

Beträffande finansieringssystemet må nämnas att skogsvårdsstyrelsernas uppgifter av uppenbart offentlig natur bekostas av staten, medan uppdrag av servicekaraktär finansieras av biträdesinkomster, som grundar sig på taxor utformade enligt självkostnadsprincipi-

pen. Vid taxornas avvägning beaktas storleken av inflytande skogsvårdsavgifter. Den av styrelserna bedrivna frö- och plantproduktionen drivs enligt affärsmässiga grunder, skild från verksamheten i övrigt.

Skogsvårdsstyrelserna, 24 till antalet, utgöres av sju ledamöter, varav tre utses av Kungl. Maj:t för en tid av fyra år. Kungl. Maj:t förordnar en av dessa ledamöter att vara ordförande samt utser suppleant för en var av dem. Tre ledamöter jämte suppleanter utses av landstinget eller, om inom styrelsens verksamhetsområde finns fler än ett landsting, av dessa gemensamt för samma tid som de av Kungl. Maj:t utsedda ledamöterna. Såsom självskriven ledamot ingår länsjägmästaren hos skogsvårdsstyrelsen. Landshövdingen i länet äger, ändå att han icke är ledamot av styrelsen, närvara vid dess sammanträden och delta i överläggningarna. Detsamma gäller landssekreteraren eller annan av länsstyrelsen därtill förordnad tjänsteman.

Hos skogsvårdsstyrelserna är anställda tjänstemän i enlighet med personalförteckning fastställd av Kungl. Maj:t, som därjämte fastställt organisationsplan och sektionsindelning för styrelserna. Sektionsindelningen vid de större skogsvårdsstyrelserna är följande: en administrativ sektion, en eller flera skogsvårdssektioner, en återväxtsektion, en skogsteknisk sektion samt slutligen en undervisningssektion. Vid övriga skogsvårdsstyrelser utom de två minsta, som saknar fast sektionsindelning, är antalet sektioner i allmänhet begränsat till tre. Chef för personalen

är länsjägmästaren. Under denne tjänst gör ett antal jägmästare, bl. a. såsom chefer för de olika sektionerna, länsskogsvaktare såsom föreståndare för länsskogsvaktarområden m. m., undervisningspersonal av olika kategorier m fl. Antalet tjänstemän på personförtecknade tjänster utgjorde under året 810 fördelade på följande sätt:

Jägmästarpersonal inklusive assistenter utan jägmästarexamen	123
Kanslipersonal	131
Länsskogsvaktar- och vägmästarpersonal	468
Undervisningspersonal	88

Annan personal är sådan, som finns uppförd på personalförteckning, anställes i mån av behov och tillgång på medel. Under året har på icke personalförtecknade tjänster i runt tal varit anställda 50 jägmästare och assistenter, 150 länsskogsvaktare och vägmästare, däri inberäknade förste länsskogsvaktare och biträdande länsskogsvaktare samt slutligen 95 respektive 130 tjänstemän tillhörande kategorierna kanslipersonal och undervisningspersonal. Vid bestämmande av anställningsvillkor för denna personal har skogsvårdsstyrelse att ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som meddelas av Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts hemydigande, av skogsstyrelsen.

Skogsvårdsstyrelserna har tillgång till egna fastigheter för bedrivande av undervisning (skogsbrukskolor) samt för plantskoleverksamhet. För detta ändamål disponeras även — i viss utsträckning — förhyrda (arrenderade) fastigheter och lokaliteter.

II. Skoglig undervisning

Sedan den 1 juli 1962 är förutvarande Kungl. Skogshögskolan och Statens skogsforskningsinstitut sammanförd i en gemensam organisation, benämnd Skogshögskolan. Denna har till uppgift att genom vetenskaplig forskning främja skogsbrukets utveckling samt att meddela på vetenskaplig och praktisk grund vilande undervisning i skogshushållning. Vid högskolans institutioner bedrives skogsvetenskapliga undersökningar över skogens produktion och föryngring, skogsteknologiska frågor, skogsskötsels naturvetenskapliga grundvalar, skogens och virkets skadeinsekter och skadesvampar m.m. En utav institutionerna handhar riksskogstaxeringen.

Skogshögskolan har 15 institutioner, nämligen institutionen för skoglig marklära, skogsbotanik, skogsbiologi, skogenetik, skogszoologi, skogsentomologi, skoglig matematisk statistik, skogsförnygring, skogsproduktion, skogsuppskattning och skogsindelning, skogstaxering, skogsteknik (sektion I och II), virkeslära, skogsekonomi samt skogsskötsel. Vidare finnes ett för högskolan gemensamt kansli. Till högskolan hör också Skogsbiblioteket.

Skogshögskolan har en avdelning i Garpenberg samt försöksparkar och försöksytor i olika delar av landet. För närvarande finns fem försöksparkar, nämligen Tönnersjöhedens i Halland, Siljansfors i Dalarna, Svarthergets och Kulbäcksidens i Västerbotten och Bogesunds vid Stockholm. De har en sammanlagd areal av ungefär 4 700 ha skogsmark. Dessutom kommer ett område om totalt ca 3 500 ha av kronoparken Råneträsk i Norrbotten att avsättas till försökspark.

Vid skogshögskolan avlägges civil-

jägmästarexamen efter en studietid av ca 4 år samt, efter mer specialiserade studier, skogsvetenskaplig licentiatexamen och doktorsgrad. Av 109 inträdessökande vid högskolan under år 1963 antogs 36 som elever. Samma år utesaminerades 37 civiljägmästare och avlade 3 personer skogsvetenskaplig licentiatexamen. Tre licentiander disputerade för skogsvetenskaplig doktorsgrad. År 1962 antogs av 111 inträdessökande 37 som elever samt utesaminerades 41 civiljägmästare.

Skogshögskolan utger numera följande vetenskapliga publikationsserier, nämligen "Studia Forestalia Suecica" samt "Rapporter och uppsatser", den sistnämnda institutionsvis.

Statens skogsmästarskola, belägen i Skinnskatteberg i Västmanlands län, har till uppgift att meddela sådana kunskaper i skogshantering, som erfordras bl. a. för förvaltare i det mindre och medelstora skogsbruket samt för vissa andra befattningshavare i allmän och enskild tjänst inom skogsbruk och trädgårdslag, där högre kompetens än den som skogsskolorna ger, är önskvärd. För inträde erfordras genomgången skogsskola med goda betyg, realskola eller lantbruksutbildning, de båda senare kompletterade med skoglig praktik samt 4 månaders kompletteringskurs. Kurstdiden är 15 månader. År 1962 utesaminerades från skolan 20 skogsmästare och 1963 28. Av de 69 inträdessökande 1962 antogs 28 och av 70 inträdessökande 1963 antogs 30. Kompletteringskurs för inträdessökande, vilka ej genomgått skogsskola, anordnades 1963 för första gången separat vid skogsmästarskolan. Av 22 sökande till denna kurs antogs 8.

De åtta skogsskolornas (varav sju är

statliga och står under domänstyrelsens tillsyn)¹ uppgift är att meddela kunskaper i skogshanteringen i den utsträckning, som fordras för tjänster såsom kronojägare, länsskogsvaktare eller andra därmed jämförliga arbetsledare inom skogsbruket. Skolorna är belägna i Älvbyn, Hällnäs, Bispgården, Bjurfors, Bjärka-Säby, Östad och Kolleberga (statliga) samt i Gammelkroppa (privat). Kurserna är ettåriga. Under 1962 har riksdagen beslutat att huvudmannaskapet för statens skogsskolor samt kompletteringskurser för inträde vid skogsskola fr. o. m. 1 oktober 1963 skall övertas av Kungl. skogsstyrelsen. Vid skolorna utexaminerades 1962 sammanlagt 166 elever och 1963 var antalet utexaminerade 164. Av 551 sökande antogs hösten 1962 164 elever och av 497 sökande antogs hösten 1963 likaledes 164 elever.

För inträde vid skogsskola erfordras genomgång av årskurs 1 vid skogsbryksskola samt 4 månaders kompletteringskurs. Sistnämnda kurs anordnades 1962 vid fyra härför avsedda skolor. Av dessa bedrevs två av domänverket, Bispgården och Skinnskatteberg, och en av skogsstyrelsen i samarbete med skogsvårdsstyrelsen i Kronobergs län, Araby; den fjärde, Gammelkroppa, var privat. Vid varje kursplats anordnades en höstkurs och en vårkurs. Under 1962 antogs och utexaminerades vid dessa skolor inalles 191 elever och under 1963 156. Antalet inträdessökande till kompletteringskurserna var 1962 och 1963 497 resp. 449.

Huvudparten av den statsunderstödda skogliga yrkesutbildningen handhas av skogsvårdsstyrelserna under skogsstyrelsens ledning. Verksamheten genomföres i nära samråd med skogsbrukets olika företrädare.

¹ Se not sid. 120.

Yrkesutbildningen bedrivs i form av grundutbildning och vidareutbildning och riktar sig till såväl skogsarbetare som skogsbrukare. Med grundutbildning förstås den undervisning av grundläggande natur som meddelas personer med ingen eller ringa yrkeserfarenhet, företrädesvis ungdom i ålder 15–25 år. Vidareutbildning avser att bibringa redan yrkesverksamma ökade kunskaper inom ett eller flera skogliga ämnen.

Den allmänna grundutbildningen i skogligt yrkesarbete meddelas i års-kurs 1. Enär utbildningsmålet på detta stadium är det samma för blivande skogsarbetare, skogsbrukare och aspiranter till skogsskola bedrivs undervisningen vid dessa kurser gemensamt för nämnda grupper. Första årskursen utgör en kombination mellan skolmässig undervisning uppdelad på terminer (skolskeden) samt yrkesarbete under sammanhängande perioder utanför skolan och under fackmans ledning (praktikskeden). Under de senaste åren har försöksverksamhet med årskurs 2 startats. Dessa kurser har specialinriktats på skilda linjer. Under 1962/63 anordnades dylika kurser i skogshushållning, hästtransport, allmänteknik och maskinteknik. Även denna utbildning består av skol- och praktikskeden.

Vidareutbildningen är uppdelad på två huvudlinjer, nämligen dels en arbetsteknisk linje för fördjupade kunskaper i arbetsteknik, arbetsplanering, maskinlära, körning och dylikt, dels en skogshushållningslinje med huvudvikten lagd på skogsvård, avverkningsplanering, aptering m. m. av värde för driften av ett bondeskogsbruk. Förutom nyssnämnda vidareutbildning är att märka den utbildning, som meddelas vid särskilda formanskurser. Kurslängden varierar från några dagar eller en vecka för vissa specialkurser

Tabell AM. Skoglig yrkesutbildning läsåret 1962/63.

Professional training in forestry in the year 1962/63.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kurstyp <i>Type of course</i>	Domänverket <i>The State Forest Service</i>			Bolag, skogsägare-förer., lantbruks-skolor m. fl. <i>Companies, associations etc.</i>			Skogsvårdsstyrelsen <i>County Forestry Board</i>		
	Antal kurser <i>No. of courses</i>	Antal elever <i>No. of pupils</i>	Antal elev-dagar <i>No. of pupil-days</i>	Antal kurser <i>No. of courses</i>	Antal elever <i>No. of pupils</i>	Antal elev-dagar <i>No. of pupil-days</i>	Antal kurser <i>No. of courses</i>	Antal elever <i>No. of pupils</i>	Antal elev-dagar <i>No. of pupil-days</i>
1. Grundutbildning <i>Vocational training</i>									
11. Arskurs 1 <i>First year's course</i>	3	38	3 230	4	48	4 036	171	1 080	139 347
skolskeden (theoretical) ...	—	—	8 740	—	—	2 241	—	—	127 850
praktikskeden (practical) ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12. Arskurs 2 <i>Second year's course</i>									
skogshushållning									
forest management									
skolskeden (theoretical) ...	—	—	—	—	—	—	8	97	7 388
praktikskeden (practical) ...	—	—	—	—	—	—	—	—	7 585
hästkörsning, hauling, horse									
skolskeden (theoretical) ...	—	—	—	—	—	—	2	12	845
praktikskeden (practical) ...	—	—	—	—	—	—	—	—	1 398
maskinteknik, machine									
technique									
skolskeden (theoretical) ...	—	—	—	—	—	—	26	60	3 846
praktikskeden (practical) ...	—	—	—	—	—	—	—	—	2 480
allmänteknik general									
technique									
skolskeden (theoretical) ...	—	—	—	—	—	—	5	45	3 000
praktikskeden (practical) ...	—	—	—	—	—	—	—	—	4 088
2. Vidareutbildning <i>Continuation courses</i>									
21. Drivning <i>Felling and hauling</i>									
21.1 Allmän General									
≤ 5 dagar ≤ 5 days	—	—	—	47	955	1 573	33	344	1 056
6–12 » 6–12 »	—	—	—	—	—	—	7	89	580
≥ 13 » ≥ 13 »	—	—	—	1	12	396	34	438	11 282
21.2 Motorsågning <i>Motorsawing</i>									
≤ 5 dagar ≤ 5 days	91	996	1 191	36	454	516	62	623	1 817
6–12 » 6–12 »	6	29	174	6	40	220	91	904	5 727
21.3 Körning, häst									
Hauling, horse									
≤ 5 dagar ≤ 5 days	5	76	304	12	300	300	2	18	54
6–12 » 6–12 »	—	—	—	1	6	528	5	60	370
≥ 13 » ≥ 13 »	—	—	—	—	—	—	1	6	78
21.4 Körning, traktor									
Hauling, tractor									
≤ 5 dagar ≤ 5 days	2	12	60	13	123	457	6	54	162
6–12 » 6–12 »	—	—	—	—	—	—	27	255	2 595
≥ 13 » ≥ 13 »	2	20	280	2	17	466	10	122	1 958

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
21.5 Kombinerad skriftlig och muntlig undervisning ... <i>Courses with written and oral instruction</i>	—	—	—	—	—	—	28	345	1 164
21.6 Instruktionsverksamhet <i>Instruction-days</i>	—	—	—	279	2 625	2 745	447	3 218	4 445
21.7 Övriga kurser <i>Other courses</i>	13	185	735	17	371	528	76	29	1 194
22. Skogshushållning <i>Forest management</i>									
22.1 Allmän General									
≤ 5 dagar ≤ 5 days	—	—	—	15	600	600	7	63	185
6–12 » 6–12 »	—	—	—	—	—	—	5	54	418
≥ 13 » ≥ 13 »	—	—	—	—	—	—	1	9	135
22.2 Beståndsanläggning <i>Establishing of stands</i>									
≤ 5 dagar ≤ 5 days	—	—	—	15	178	425	2	20	49
6–12 » 6–12 »	—	—	—	—	—	—	3	22	132
22.3 Beståndsvård <i>Tending of stands</i>									
≤ 5 dagar ≤ 5 days	—	—	—	24	354	526	24	369	1 083
6–12 » 6–12 »	—	—	—	1	16	96	4	35	241
≥ 13 » ≥ 13 »	—	—	—	—	—	—	1	6	78
22.4 Skogsmätning <i>Timber-measuring</i>									
≤ 5 dagar ≤ 5 days	—	—	—	93	1 988	2 079	86	1 122	3 381
6–12 » 6–12 »	—	—	—	—	—	—	43	446	2 661
22.5 Kombinerad skriftlig och muntlig undervisning ... <i>Courses with written and oral instruction</i>	—	—	—	—	—	—	72	769	3 381
22.6 Övriga kurser <i>Other courses</i>	—	—	—	6	94	132	—	—	—
i. Förmansutbildning <i>Courses for foremen</i>									
31. Allmän General	—	—	—	5	55	4 136	5	70	3 923
32. Handledare	—	—	—	—	—	—	1	13	446
Instructors									
33. Fortbildning	3	62	1 116	24	163	911	12	171	806
Advanced training									
ii. Skogshetonaade fortsättningsskolor <i>Continuations schools with emphasis on forestry</i>	—	—	—	13	190	8 028	95	1 306	47 262
ii. Övriga kurser	—	—	—	5	241	1 063	—	—	—
iii. Skogsundervisning vid lantbruks-skolor <i>Silvicultural instructions at farm schools</i>									
— 50 timmar	—	—	—	9	257	—	26	590	—
51–120 »	—	—	—	1	18	—	34	877	—
121–200 »	—	—	—	—	—	—	8	93	—
201–300 »	—	—	—	—	—	—	5	107	—
301–400 »	—	—	—	—	—	—	10	161	—
401–... »	—	—	—	—	—	—	—	—	—

3 kurser finansierade med medel från omskolningsanslaget.

1 kurs finansierad med medel från omskolningsanslaget.

1 kurs finansierad med medel från omskolningsanslaget.

33 kurser finansierade med medel från omskolningsanslaget.

13 kurser finansierade med medel från omskolningsanslaget.

2 kurser finansierade med medel från omskolningsanslaget.

Rehabiliteringskurser finansierade med medel från omskolningsanslaget.

Av skogsvårdsstyrelserna disponerade fastigheter avsedda för undervisningsändamål 1962/63.

Län	Fastighetens namn	Prod. skogs-mark ha	Antal elev-platser		Län	Fastighetens namn	Prod. skogs-mark ha	Antal elev-platser	
			sommar	vinter				sommar	vinter
Nb	Björkfors	(905)	18	18	Vstm	Västsura	617	30	30
	Tärenö	200	40	40					
	Lidmyrliden	1	18	18	Ups	Frossarbo	166	16	16
	Radnejaur	1	18	18					
	Tväråselet	1	18	18	Sth	Ladvik	563	24	24
Vb	Vallnäs	22	40	40	Sdm	Vallmotorp	250	34	34
	Bäcksjö	570	16	16					
	Åsele	299	40	40	Ög	Västerby	258	32	32
	Småbacka	93	14	14					
	Vågnäs	(184)	16	16	Skb	Sparresäter	250	32	32
Jtl	Halåsen	342	30	30	Äbg	Dals Ed	318	38	38
	Persåsen	(250)	16	16		Råddegård	(170)	16	16
	Vågdalen	(200)	26	26		Fredriksborg	1	16	16
Vnr	Ljungaskog	263	18	16	Jkp	Trollebo	348	24	24
	Bredbyn	(700)	14	14					
	Skedom	421	38	38	Krb	Asa	(388)	36	36
	Viken	(240)	26	26		Araby	1	20	20
Gvl	Kratte Masugn	338	42	42	Klm	Helgesbo	180	32	32
	Friggesund					Lidhem	335	28	28
	centr.sk.	(250)	--	--					
Kpb	Rankhyttan	450	30	30	Gtl	Hejdes	240	20	20
	Dådran	1	16	16	Gbg	Hensbaeka	220	40	40
	Opsaheden	1	12	12					
	Särna	1	12	12	Hl	Plönninge	1	32	32
	Östäng	1	16	16					
Vrm	Södra Viken	330	30	30	Bl	Sjöarp	184	18	18
	Lundsholm	1	14	14	Krs	Breanäs	89	24	24
	Geijersholm	1	18	18					
	Stöllet	1	16	16	Mlm	Ullstorp	109	14	14
Ör	Ö. Bor	(240)	40	40					

¹ Ej avgränsade övningsområden.

Uppgifter inom parentes anger annan ägare än skogsvårdsstyrelsen.

till två eller tre månader för mera allmänna kurser.

Undervisningen är antingen muntlig eller kombinerad skriftlig (oftast korrespondenskurser) och muntlig. Till kursdeltagarna utgår elevunderstöd samt i vissa fall resesättning och stipendier för förlorad arbetstid. Utöver ovanstående utbildningsverksamhet, för vilken medel anvisas under särskilt statsanslag, medverkar skogsvårdsstyrelserna i stor utsträckning vid anordnande av skogsbetonade fortsättningsskolor och i skogsundervisningen vid flertalet lantbrukskolor.

En omfattande upplysnings- och in-

struktionsverksamhet i både skogstekniska och skogsvårdande ämnen (genom skogsdagar, utställningar, föredrag, ambulerande instruktörer) förbereder och kompletterar den kursmässiga undervisningen.

Skoglig yrkesutbildning bedrivs även av domänverket samt av vissa skogsbolag och skogsägareföreningar m. fl.

Undervisningsverksamheten under läsåret 1962/63 redovisas i tabell AM.

Skogsvårdsstyrelsernas utbildningsverksamhet är i flertalet län koncentrerad till styrelsernas skogsbrukskolor. En kraftig utbyggnad och upprustning av dessa skolor pågår.

III. Föreningar och organisationer

Inom skogsbruket verkar ett stort antal föreningar och organisationer. För några av de viktigaste inom skilda skogliga verksamhetsonråden lämnas här nedan en översikt. Samma systematisering i ordningsföljden som i föregående årsböcker har bibehållits; sålunda behandlas först ideella föreningar, därefter föreningar för skoglig växtförädling, ekonomiska intresseföreningar, arbetsmarknadens föreningar samt slutligen föreningar för skogsbrukets rationalisering.

1. Ideella föreningar

Skogssällskapet, bildat i Göteborg 1912, är en ideell stiftelse utan egen ekonomiska syften, med uppgift -- enligt av Kungl. Maj:t fastställda stadgar -- att praktiskt verka för skogsproduktionens höjande och en förbättrad skogsvård. Sällskapet söker intressera primärkommuner och landsting m. fl. för att förvärva och iståndsätta kalmarker

och vanvårdade skogsmarker. Genom att medverka vid skogarnas skötsel och ekonomiska förvaltning vill Sällskapet jämväl skapa goda föredömen i hygderna. Även församlingar, stiftelser, sambruksföreningar m. fl. och, i vissa fall, sådana enskilda skogsägare, som inte har möjlighet att själva förvalta sina skogar, kan erhålla Sällskapets bistånd.

Under 1962 tog Sällskapet befattningsmed 516 st olika förvaltningsenheter omfattande sammanlagt 229 000 ha samt under 1963 med 534 st förvaltningsenheter omfattande sammanlagt 240 000 ha. Sällskapets personal bestod av ett 90-tal personer, därav 12 jägmästare och 50 skogsvaktare.

Svenska skogsvårdsföreningens syfte är att verka för skogsvårdens främjande, främst genom anordnande av möten, överläggningar och exkursioner samt utgivande av publikationer. Föreningen ägnar också sin uppmärksamhet åt na-

turskydd, landskapsvård samt jaktvård. Antalet medlemmar i föreningen var vid utgången av år 1962 10 156 och vid 1963 års utgång 9 911. Förutom tidskrifterna "Skogen" och "Svenska skogsvårdsföreningens tidskrift" utges från föreningen diverse upplysnings-skrifter, en skogskalender m. m.

Stiftelsen Skogsveckans uppgift är att under benämningen "Skogsveckan" organisera möten med sammanslutningar, vilkas verksamhet berör skogsbruk och skogsindustrier, för att underlätta såväl deltagandet i dessa möten som personliga sammanträffanden och överläggningar mellan skognäringens företrädare.

Vid skogsveckan hålls allmänna sammanträden för behandling av för skognäringen betydelsefulla frågor. 55 organisationer är anslutna.

Norrlands skogsvårdsförbund, som stiftades 1883, har till syfte att främja god vård och skötsel av skogarna i Norrland och Dalarna. Förbundet verkar genom att anordna möten, exkursioner och föredrag samt genom utgivande av "Norrlands skogsvårdsförbunds tidskrift" och fr. o. m. 1960 tideningen "Skogs Norrland". Förbundet har från eget förlag utgivit diverse skogliga handböcker såsom "Praktisk skogshandbok", "Handledning i skogshushållning", "Den nordsvenska skogsmarken" och "Skogsbrukets transporter". Dessutom utges nu en serie populära upplysningsskrifter.

Västra Sveriges skogsvårdsförbund, som bildades 1895, avsåg ursprungligen att sammanföra skogligt intresserade personer till diskussion och menings-utbyten samt att verka för skogsodling inom de vidsträckta kalmarksområden, som av ålder funnits inom Västsverige. Sedermera utvidgades förbundets program i det att man under 1940-talet började arbeta även för åstadkommande

av bättre beståndsvård, främst ung-skogsröjning.

Verksamheten bedrivs huvudsakligen inom Älvborgs, Göteborgs och Bohus samt Hallands län. Förbundet söker intressera skogsägarna att bilda skogsvårdsföreningar eller skapa skogsbruksområden i avsikt att få till stånd intensivare skogsvård och uderstödjer även genom lämnande av bidrag bildande av sådana sammanslutningar. Dessutom anordnas diskussionsmöten och exkursioner.

Förbundet utger regelbundet en års- skrift med redogörelser för årets verksamhet och med inlägg i skogliga frågor. På förbundets initiativ och med dess ekonomiska stöd startades Östads skogsskola i november 1958.

Sveriges skogsägareförbund utgör en sammanslutning av större enskilda skogsägare i landet, främst skogsbolagen men även i viss omfattning andra större enskilda skogsägare. Vissa skogsägande samsälligheter och stiftelser tillhör även förbundet. Dettas uppgift är att i ären- den av skogs-, jord- och skattepolitisk natur representera storskogsbrukets intressen inför statsmakterna och allmänheten. I detta syfte verkställer förbundet utredningar och avger yttranden till re- gering och riksdagsutskott, ämbetsverk och andra myndigheter i lagstiftnings- och övriga frågor, som berör skogsbruk, jordgånderätt, social jordlagstiftning, skogsbeskattning, skogligt transportvä- sende, skogsundervisning och skogs- forskning m. m. Förbundet bedriver vi- dare upplysnings-, propaganda- och pressverksamhet inom dessa ämnesom- råden till hävdande av det större enskilda skogsbrukets intressen. Till med- lemmarnas tjänst utövas även viss ser- vice- och informationsverksamhet. För- bundets medlemmar representerar en sammanlagd areal av ca 5,6 milj. ha produktiv skogsmark.

Virkesmätningsrådet, med säte i Stockholm, är en sammanslutning för landets virkesmätningsföreningar. Dess ändamål är att tillvarataga och främja medlemmarnas gemensamma intressen sami att verka för en rättvis, praktisk, ekonomisk och i övrigt ändamålsenlig virkesmätning med tillgodoseende av bl. a. kraven på god virkesvård. Rådet företräder sina medlemmar i förhållande till organisationer och myndigheter i frågor som berör virkesmätningen samt utgör remissorgan för sina medlemmar. Rådet insamlar även vissa statistiska data om virkesmätningen och verkställer vid behov utredningar och undersökningar. Samtliga tolv virkesmätningsföreningar i riket är anslutna till virkesmätningsrådet.

Till ledamöter i rådet utser varje medlemsförening en köpar- och en säljarsrepresentant med personliga ersättare. Bland ledamöterna i rådet utses för en tid av tre år ett arbetsutskott, som har till uppgift att bereda förekommande ärenden samt att verkställa rådets beslut.

Sveriges häradsallmänningförbund, i vilket samtliga 60 häradsallmänningar är medlemmar, har till syfte att åstadkomma samarbete mellan allmänningarna för att därigenom befärmja utvecklingen av deras skogsbruk efter sunda ekonomiska, administrativa och skogliga riktlinjer och därvid tillvarataga allmänningsdelägarnas berättigade intressen. Allmänningarnas totala areal uppgår till ca 95 000 ha produktiv skogsmark.

Svenska flottledsförbundet utgör ett organ för samverkan väsentligen i tekniska frågor mellan dem som är teoretiskt eller praktiskt intresserade av flottning eller närselaktade spörsmål samt främjar flottningens utveckling. Förbundet samarbetar med flottnings-

organisationer i Finland, Norge och Kanada samt verkar bl. a. genom årsmötesföreläsningar under Skogsveckan, studieresor, utredningar och framställningar till myndigheter. Sedan 1912 utges en publikation numera kallad Svenska flottledsförbundets årsbok (1 000 ex.) innehållande årsmötesföredrag, resesberättelser, flottningstekniska artiklar och matrikel.

Förbundets verksamhet utfördes under 1962 varvid skogsbruket erhöll ökad representation i styrelsen och ett nära samarbete inleddes med Forskningsstiftelsen SDA. Samtidigt erhöll förbundet ökade personella och ekonomiska resurser vilka möjliggjort en utvidgning av publikationsverksamheten. Så lunda utges sedan 1962 en serie häften kallade "Flottningsinformation" där undersökningsresultat och praktiska erfarenheter redovisas. Även utbildningsfrågor står på programmet och kurser för i första hand arbetsledare anordnas.

Förbundet hade 1962 317 personliga ledamöter och 31 stödjande och 1963 309 personliga ledamöter och 25 stödjande (flottningsföreningar).

Svenska jägareförbundet, som stiftades 1830, verkar för viltvård och jaktkultur och åtnjuter för sin verksamhet bidrag från jaktvårdsfonden. Under förbundet sorteras tjugofem länsjaktvårdsföreningar, till vilka omkring 2 100 lokala organisationer varit anslutna 1962 och 2 200 under 1963. Antalet aktiva medlemmar var angivna år 75 200 respektive 72 300 och antalet passiva 114 700 respektive 116 600. Förbundet bedriver numera en omfattande central verksamhet bl. a. genom kurser för jaktvårdare och blivande jaktvårdskonsulenter genom fältbiologisk och veterinär forskning samt genom den av förbundet utgivna tidskriften "Svensk jakt" (upplaga omkring 82 000 ex.).

2. Föreningar för skoglig växtförädling

Föreningen Skogsträdsförädling började sin verksamhet den 1/4 1959 genom sammanslagning av Föreningen för växtförädling av skogsträd och Sällskapet för praktisk skogsförädling. Till föreningen är som stödjande medlemmar anslutna domänstyrelsen, samtliga skogsvårdsstyrelser, samtliga skogsägareföreningar och stiftsnämnder samt huvudparten av svenska skogsbolag och en del allmänningsskogar. Föreningen har till syfte att bedriva praktisk, servicebetonad skoglig växtförädling och föryngringsforskning av betydelse för denna serviceverksamhet samt att utöva konsulterande verksamhet för medlemmarnas räkning och medverka till att gjorda erfarenheter och uppnådda resultat omsättas i praktiken. Föreningens verksamhetsområde omfattar hela landet, som indelats i fyra distrikts, nämligen norra distrikts med Sundmo försöksstation, mellersta distrikts med Uppsala som huvudort, sydvästra distrikts med Brunsbergs försöksstation samt sydöstra distrikts med Ekebo försöksstation.

Föreningen utger årligen berättelse över verksamheten samt årsbok vari redogörelser lämnats för de olika distriktsens forskning och service. Förutom genom medlemmarnas avgifter har verksamheten bekostats av anslag från Fonden för skoglig forskning samt av avkastning från egna fonder och genom försäljning av ympar m.m.

Samarbetsnämnden för skoglig växtförädling och genetik är dels ett forum för vetenskapliga programdiskussioner på den skogliga växtförädlingens och skogsgenetikens område och dels ett samordnande organ för den skogliga fröplantageverksamheten.

Nämnden är sammansatt av representeranter för skoglig forskning och admini-

nistration samt för det praktiska skogsbruket. Den sorterar i administrativt hänseende under skogsstyrelsen. I samarbete med de skogliga förädlingsorganen i Sverige har nämnden under anläggning 91,5 ha egena forskningsplantager, lika fördelade på Syd-, Mellan- och Nordsverige. Dessa plantager skall tjäna det dubbla syftet att dels utgöra grunden för en utbyggnad av de skogliga fröplantagerna, dels effektivt bidra till att förära forskningen inom plantageområdet framåt. Allt eftersom forskningsplantagerna realiseras och erfarenheter rörande plantagernas anläggning och skötsel vunnits, har domänverket och skogsvårdsstyrelserna i större omfattning börjat anlägga skogsfröplantager, s.k. allmänna plantager.

Av planerade 585 ha allmänna plantager — forskningsplantagerna inkluderade — har t.o.m. år 1963 ca 380 ha färdigställts vad uppsättningen beträffar. Anläggningen av dessa plantager sker under samverkan mellan nämnden, institutionen för skogsgenetik vid skogshögskolan och Föreningen Skogsträdsförädling. Förutom de allmänna plantagerna har ca 300 ha plantager tillhörande skogsbolagen planlagts och av dessa har hittills drygt 200 ha färdigställts.

3. Ekonomiska intresseföreningar

Skogsägareföreningarna, som under 1920- och 1930-talen bildades i olika delar av landet, var antingen ideella, med huvudsyfte att verka för ökat intresse för skogsvård och därmed för ökad och förbättrad skogsproduktion, eller ekonomiska föreningar vars arbetsuppgifter även omfattade försäljning av medlemmarnas skogsprodukter. Under

1930-talet upptog samtliga ideella föreningar försäljningsverksamhet på sitt arbetsprogram och ombildades därvid till ekonomiska föreningar, 1932 bildades föreningarnas centralorgan, numera Sveriges skogsägareföreningars riksförbund (SSR), med uppgift att främja medlemmarnas ekonomiska och övriga gemensamma angelägenheter bl. a. genom att föra deras talan inför statsmakterna, att verka för ett ökat intresse för skogsvårdsarbetet samt att upprätthålla förbindelse och samarbete med andra skogliga institutioner och sammanslutningar liksom med jordbruksorganisationer.

I det följande lämnas en del sifferuppgifter om SSR:s och föreningarnas verksamhet vid slutet av 1963 varvid motsvarande tal för 1962 sätttes inom parentes.

Medlemsantalet i de till SSR anslutna 23 skogsägareföreningarna var vid 1963 års slut 132 802 (132 867) med en produktiv skogsmarksareal av 6 844 440 ha (6 831 173).

Jämsides med merkantil och industriell verksamhet bedriver föreningarna en rådgivande och upplysande verksamhet av betydande omfattning. Sålunda informeras medlemmarna bl. a. om aktuella marknads- och avsättningsfrågor, som skogligt tekniska och ekonomiska spörsmål, om organisationsfrågor o.s.v. Föreningarna anordnar dels själva och dels i samarbete med skogsvårdsstyrelserna och andra organisationer skogsdagar med demonstrationer, förelässningar, diskussioner samt tävlingar. Antalet sådana skogsdagar var 534 (427) med ett deltagarantal av ca 24 000 (29 000). Kortare kurser har ordnats, bl. a. 98 (162) i aptering med 2 200 (3 300) deltagare, 19 (10) i redskapsvärd med 400 (120) deltagare

samt 285 (68) andra kurser med 2 700 (900) deltagare. Vidare har biträdeshjälp lämnats vid 207 (157) av skogsvårdsstyrelserna anordnade kurser med 560 (1 176) deltagare. Föredrag i organisatoriska, tekniska och ekonomiska ämnen har hållits vid 568 (677) olika tillfällen inför ca 19 000 (29 000) åhörare. Undervisning har meddelats i lantmannaskolor vid 74 (79) kursdagar och med 1 236 (1 185) elever.

Skogsägareföreningarnas verksamhet inom skogsvärden område ökar successivt. Genom av föreningarna organiserade fasta arbetslag eller på annat sätt har för medlemmarnas räkning utförts hyggesrensning, bränning, markberedning, sådd, plantering, röjning, stämppling, dikning och vägbyggnad. Föreningarna har även utfört taxeringar och värderingar samit upprättat skogsbruksplaner för medlemmarnas räkning. Likaså har avverkningsarbeten, såväl vinter- som sommarhuggning, utförts för medlemmar som av någon anledning behövt hjälp. Bl. a. för detta ändamål har föreningarna fast anställd arbetskraft, som under senare år är ökat betydligt. Med början 1955 har frivilligt samarbete mellan enskilda skogsägare bedrivits i fastare form inom skogsbruksområden. Skogsägarens anslutning till området på viss tid, t. ex. 5 år, sker genom personligt avtal, enligt vilket skogsägareföreningen i mån av behov lämnat sakkunnigt biträde i allt som rör fastighetens skogsbruk samt anskaffar erforderliga större maskiner och skogsredskap. Kostnaderna för skogligt biträde m. m. regleras enligt självkostnadsprincipen.

Denna verksamhet har efterhand mötts av stigande intresse från skogsägarnas sida, vilket framgår av följande data om bildandet av skogsbruksområden:

Bildat år	Antal	Areal
1955	1	8 500
1956	9	42 500
1957	14	64 000
1958	8	35 000
1959	7	50 000
1960	24	50 000
1961	57	205 000
1962	42	218 000
1963	42	135 000
Summa åren 1955—1963	204	808 000

Vid 1963 års utgång var sälunda 204 (162) skogsbruksområden i verksamhet, omfattande ca 12 100 (10 400) skogsägare och ca 808 000 (673 000) ha. I de fyra nordligaste länen biträder även skogsägareföreningarna skogs-vårdsstyrelserna vid bildande av samsverkansområden, till vilka utgår bidrag från det s. k. norrländska skogsproduktionsanslaget. Vid utgången av 1963 var 119 sådana områden bildade med 3 742 (2 600) medlemmar och 305 000 (230 000) ha skogsmark.

Skogsägarerörelsens massaindustrier hade vid årsskiftet en gemensam års kapacitet av över 500 000 ton.

Under 1963 har fabriken i Mörrum successivt uppnått full kapacitet, vilket motsvarar en årsproduktion av 140 000 ton. Vid full drift är vedförbrukningen ca 1 milj. m³l. per år.

Den andra etappen vid Skogsägarnas Cellulosa AB:s (SCB) fabrik i Mönsterås var vid årsskiftet 1963/64 till stor del färdig. De nya enheterna beräknas vara klara för provdrift under 2:a kvartalet 1964. Efter utbyggnaden blir Mönsteråsfabrikens totala års kapacitet ca 170 000 ton halvblekt och oblekt sulfatmassa.

Utvecklingen vid Broby pappersbruk i Skåne har bl. a. följt nya linjer, som lett till mer differentierad tillverkning och vidgade avsättningsområden för de färdiga produkterna. Totalt tillverkas fr. o. m. 1963 50 000 ton halvkemisk massa per år varav för avsala 10 000

ton våt brun massa och 15 000 ton torr vit. Den egna pappersproduktionen uppgår till 25 000 årston.

De av Norrlands Skogsägares Cellulosa AB (NCB) under 1961 förvärvade industriförelagen i Sandviken och Hörnefors uppnådde under 1963 en tillverkningskapacitet av ca 55 000 årston oblekt sulfatmassa vid Sandviken och ca 70 000 årston blekt sulfitmassa vid Hörnefors. Årsproduktionen vid Hörnefors finpappersbruk uppgår till ca 20 000 ton.

Under 1963 har NCB förvärvat Hissmofors och Äggfors industrier i Jämtland. Efter övertagandet har kontinuerlig drift införts vid massafabrikerna. Kapaciteten har följaktligen ökat väsentligt och är vid Hissmofors 30 000 årston blekt sulfitmassa och vid Äggfors 30 000 ton torr slipmassa.

I köpet ingick Hissmofors kraftverk med en produktion om 62 000 kilowatt. Detta förvärvades gemensamt med Östersunds stad. Till Hissmofors hör vidare 22 000 ha produktiv skogsmark samt ett ramsågverk med en års kapacitet av 4 000 stds.

Skogsägareföreningarna och anslutna företag har under 1963 innehört och drivit 20 ramsågverk, 24 arisågverk, 18 cirkelsågverk, 1 bandsågverk, 6 snickerisfabriker, 8 impregneringsverk, 23 brädgårdar, 4 vedgårdar, 9 massa-fabriker varav 4 med pappersbruk, i vilka egen produktion av slipmassa, sulfit- och sulfatmassa samt halvkemisk massa förädlas till papper, papp och kartong, 1 trähufsfabrik, 2 spånskive-fabriker, 1 blocklamellträfabrik, 1 kartongfabrik, 1 årfabrik och 1 mekanisk verkstad.

Vid föreningarnas och dotterföretagens sågverksanläggningar har under året producerats inalles 106 000 stds, varav 70 000 stds ramsågat virke och

36 000 stds band-, ari- och cirkelsågat virke. Genom legosågning har därutöver försågats 5 000 stds.

Riksförbundet har för föreningarnas räkning under 1963 exporterat props, massaved, stolpar, slipers och sågade varor till ett sammanlagt värde av omkring 21 (17) milj. kr. Här till kommer en ganska omfattande export av sågat virke direkt från vissa skogsågareföreningar. Riksförbundets och skogsågareföreningarnas totala oinsättning utgjorde 1963 ca 634 (711) milj. kr.

Riksförbundets facktidskrift "Skogsågaren" har utkommit med 12 ordinarie nummer i en upplaga av 30 000 exemplar.

Jordbrukskarnas Föreningsblad, Riksförbundets officiella tidningsorgan, har genom samprenumeration utgått till organisationens samtliga medlemmar, som därmed fortlöpande informerats i aktuella föreningsangelägenheter och skogliga spörsmål. Tidningen har utgått i en upplaga av 323 000 exemplar.

Svenska sågverksföreningars riksförbund är en sammanslutning av ca 750 inlandssågverk med en sammanlagd produktion av ca 600 000 stds. Dess syfte är att tillvarata medlemmarnas intressen i fråga om annat än arbetsavtal. Genom dotterföretaget AB Sågverksintressenter, ABSI, åsyftas att tillvarata dess delägares gemensamma intressen i frågor rörande virkespolitik och virkesförsörjning. Genom regionala kontor föres förhandlingar med olika säljarpartier. Inom de områden där inlandets sågverksdrivande skogsindustrier icke är sammanslutna i regioner av ABSI (viss del av mellansverige och mellannorrland) tjänar lokalföreningar inom Svenska sågverksföreningars riksförbund ungefär samma systemål. Praktiskt taget samtliga privatägda, större inlandssågverk deltar i detta samarbete.

För förhandlingar om och försäljning av sågverkens biprodukter är de större privatägda sågverken i Götaland sammanslutna i föreningen sågverkens biprodukter, SABI.

Riksförbundet utger facktidskriften SÅGVERKEN och bedriver genom Sågverksföreningarnas konsulthyrå teknisk och ekonomisk service för sågverksföretagen.

Nordsvenska virkesföreningen, Helsinglands virkesförening samt Västsvenska och Sydsvenska virkesföreningarna har till syfte att tillvarata sina respektive medlemmars gemensamma intressen i frågor rörande virkespolitik och virkesförsörjning. För detta ändamål föres bl. a. förhandlingar om virkespriser och dylikt med skogsågareföreningarna och deras riksförbund liksom med domänverket. Västsvenska virkesföreningen omhänderhar även flottningarna i Upperudsälvens flodsystem (Dalslands kanal). Inom de områden där skogsindustrierna icke sammansluter sig i virkesföreningar — Värmland, Dalarna och Gästrikland — samarbetar de större industrierna med ungefär enahanda syftemål. Praktiskt taget samtliga större skogsindustrier i riket är anslutna till virkesföreningar eller samverkar i virkesfrågor på sätt nyss sagt.

4. Arbetsmarknadens föreningar

I "Svensk Trävarutidning — Svensk Pappersmassetidning" nr 20/1962 redogjordes i en artikel för skogsbrukets arbetsmarknadsorganisationer och dessas avtalsförhållanden. Det framhölls i artikeln att skogsbruket är uppdelat på ett flertal arbetsgivaresammanslutningar, vilket förhållande delvis har utvecklingshistorisk bakgrund men främst är betingat av skogsbrukets skiftande struk-

tur och driftsformer. Dessa skiftningar medför i sin tur nyanser i uppfattningarna om skogsbrukets arbetsmarknadsfrågor. För bonde- och godsskogsbruket i södra och mellersta Sverige ter sig dessa annorlunda än för exempelvis storskogsbruket i Norrland.

De fyra största grupperna på arbetsgivaresidan är domänverket, Föreningen Skogsarbeten, Värmlands och Västra Bergslagens Skogsarbetsgivareförening¹ samt Svenska Lantarbetsgivareföreningen. Till dessa fyra kommer ett antal lokala sammanslutningar för mindre industrier eller allmänningar i Norrland och Dalarna, som medverkar i avtalsfrågorna, och dessa är följande: Inlandsverkens skogsarbetsgivareförening (Dalarna), Besparingsskogarnas skogsarbetsgivareförening (Dalarna), Virkesproducentföreningen (Älvtdsjaur), Skellefteå distrikts trävaruhandlarförening och Luleå älvdals sågågareförening.

Domänverket, som i egenskap av affärsdrivande verk förvaltar statens skogar, samarbetar med skogsbruket i övrigt i avtals- och därmed sammanhängande frågor. Inom Norrland och Dalarna har domänverket och Föreningen Skogsarbeten¹ jämte ovannämnda lokala arbetsgivaresammanslutningar gemensamt träffade, regionalt avgränsade kollektivavtal.

Föreningen Skogsarbeten och Värmlands och Västra Bergslagens Skogsarbetsgivareförening upphörde, som framgår av not 1, med sin verksamhet vid årsskiftet 1962/63 och uppgick i den då bildade Föreningen Skogsbrukets arbetsgivare. Då redogörelse för de tidigare nämnda föreningarnas organisation, uppgift och verksamhet under 1962 lämnats i 1961 års Skogsstatistisk årsbok har här införts en redogörelse för den nybildade föreningen.

Föreningen Skogsbrukets arbetsgivare, fr. o. m. den 1 januari 1963 en sammanslagning av Föreningen Skogsarbeten samt Värmlands och Västra Bergslagens Skogsarbetsgivareförening, utgör arbetsgivareorganisation för bolags-skogsbruket, flottningen samt virkesmätningen i norra Sverige (från Olandsån och norrut), Värmland jämte angränsande delar av Älvborgs, Örebro och Kopparbergs län.

Föreningen har en centralstyrelse med säte i Stockholm, och verksamhetsområdet är uppdelat på åtta distrikt. Föreningens ändamål är att tillvarataga medlemmarnas intressen i frågor, som avser förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare; den ingriper därmed i praktiskt taget alla arbetsmarknadsspörsmål inom sitt verksamhetsområde, ehuru lönefrågorna kommer i främsta rummet. Flertalet större skogsbolag samt flottningsföreningar och samtliga virkesmätningsföreningar inom verksamhetsområdet är medlemmar i föreningen.

Föreningen står tillsammans med domänverket och Svenska Lantarbetsgivareföreningen som stiftare av Forskningsstiftelsen SSA, som börjat sin verksamhet den 1 januari 1964.

*Svenska Lantarbetsgivareföreningen*² (SLA) är en sammanslutning av arbetsgivare inom jordbruks- och trädgårdsnäringen i hela landet samt skogsbruket i mellersta och södra Sverige. Föreningen tillvaratar medlemmarnas intressen i alla viktigare arbetsmarknadsfrågor bl. a. genom att förhandla om kollektivavtalsfrågor, genom yttrandet i lagstiftningsfrågor och genom att befärmja arbetsstudieverksamhet.

¹ "Skogsarbeten" och "Vevebe" är fr. o. m. 1963 sammanslagna till Föreningen Skogsbrukets Arbetsgivare.

² Fr. o. m. mars 1964 Skogs- och Lantarbetsgivareföreningen.

Föreningen hade vid utgången av 1962 ca 9 300 medlemmar representande bl. a. ca 610 000 ha inägor och 1 125 000 ha produktiv skogsmark. Vid 1963 års ntgång var medlemsantalet ca 8 900 med ett markinnehav av ca 595 000 ha inägor och 1 060 000 ha produktiv skogsmark.

De tre södra virkesmätningssföreningarna bildar en särskild grupp inom föreningens skogssektion. Vidare finns en grupp omfattande ett trettiotal skogsplantskolor och i den allmänna sektionen ingick 1962 bl. a. 95 sågverk. Under 1963 nedgick dock antalet sågverk till 78.

Föreningen står tillsammans med domänverket som stiftare av Mellan- och Sydsvenska Skogsbrukets Arbetsstudier (MSA) och sedan 1 januari 1964 som intressent i den då nybildade forskningsstiftelsen Sveriges Skogsarbetstudier (SSA).

Föreningen utger Svenska Lantarbetsgivareföreningens Tidskrift.

Domänverket och de två ovannämnda skogsarbetsgivareföreningarna omsluter något mer än hälften av skogsarbetsmarknaden räknat i antal årsarbetare.

Arbetstagaresidan likaväl som arbetsgivaresidan är uppdelad på olika organisationer. Uppdelningen har i viss mån samband med skogsarbeteskraftens rekrytering ur olika befolkningsgrupper. Bortsett från smärre lokala grupper med annan organisationshemvist företrädes skogsarbetarna av Svenska skogsarbetareförbundet, Riksförbundet Landsbygdens folk och Sveriges Arbetares Centralorganisation genom dess trävaruindustridepartement.

Dessa tre organisationer arbetar i avtalsrörelserna parallellt och utan organiserad samverkan.

Svenska skogsarbetareförbundet är anslutet till Landsorganisationen och förhandlar om löner för huggare, körare, flottnings- och skiljningsarbetare, virkesmätare m. fl. grupper inom skogsbruket.

Svenska skogsarbetareförbundet har, tillsammans med svenska träindustriarbetareförbundet och svenska pappersindustriarbetareförbundet, sedan lång tid tillbaka bedrivit kartellsamarbete i ekonomiska och organisatoriska frågor. Kartellen ger ut facktidskriften Skogsindustriarbetaren (SIA). Under år 1963 har kartellen tillsatt en gemensam utredningsavdelning: Träfackens Utredningsavdelning (TUA).

Svenska skogsarbetareförbundet tillhör även internationella arbetareorganisationer. Dels är förbundet anslutet till Nordiska Byggnads- och Träarbetarfederationen och dels till IBTU (Internationella Byggnads- och Träarbetareunionen).

Förbundet, som har ca 36 000 medlemmar, har sitt säte i Gävle och omspänner med sin verksamhet hela riket.

Riksförbundet Landsbygdens Folk (RLF), som är en bondeorganisation omfattande hela landet, har ca 186 000 medlemmar. Förbundet förhandlar bl. a. om löner för skogskörningsarbete och kolningsarbete, ca 35 000–40 000 av medlemskåren beröres av dessa förhandlingar. Arbetet utföres i huvudsak såsom binäring till det ofullständiga jordbruket.

Sveriges Arbetares Centralorganisation uppträder i avtalssammanhang inom vissa områden och företräder därvid främst huggnings- och flottningsarbetarkraft. Verksam inom skogsbruket redovisar organisationen ca 6 000 medlemmar varav 4 500 i Norrland och Dalarna.

5. Föreningar för skogsbrukets rationalisering

Forskningsstiftelsen SDA:s (förfutvarande Föreningen Skogsarbetens och Kungl. Domänstyrelsens arbetsstudieavdelning) verksamhet har framför allt under de senaste åren inriktats på att genom arbets-, tids- och metodstudier samt försök av olika slag rationalisera redskap, maskiner och arbetsmetoder m.m. i första hand inom avverkningsarbetet. Studier i avsikt att förbättra skogsbrukets arbets- och löneavtal intar ävenledes en framstående plats på arbetsprogrammet. Under 1962 har särskilt intresse ägnats högmekaniserade drivningsmetoder, bl. a. i form av grupparbete.

Stiftelsen är organiserad på tre forskande avdelningar: en teknisk avdelning med försöksstation i Lycksele, en arbetsstudieavdelning och en utredningsavdelning, som även omfattar bearbetningen av det undersökningsmaterial som avdelningarna insamlat. För att tillgodose kraven på förmedlings- och propagandaverksamhet finns en förmedlingsavdelning, som genom skriftliga meddelanden, handböcker, broschyrer, film, föredrag, demonstrationer m.m. förmedlar de viktigaste undersökningsresultaten till medlemsföretagen och driver propaganda för rationella redskap och arbetsmetoder. — Som ett organ för samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i arbets-, studie- och rationaliseringssfrågor upprättades 1948 en arbetsstudienämnd med representanter från forskningsstiftelsen samt från Skogsarbetarförbundet och Riksförbundet Landsbygdens Folk. — Forskningsstiftelsen SDA:s verksamhet under 1962 har bl.a. omfattat fortsatta studier av terrängtransport av virke med standardtraktorer

och modernast tillgängliga utrustning i trakten av Lycksele, studier av drivning i svår terräng med tillhjälp av tvåtrummiga vinschar, studier av stickvägshuggning, också i modellbestånd, inventering av olika maskinella barkningsmetoder, varvid stickprovsstudier tagits på ett 30-tal olika arbetsplatser från Skåne upp till Ljungan-Indalsälven, studier av kvistning med motorsåg. Vidare har omfattande utredningar verkställts bl. a. en sammanfattande analys av teorin bakom skoglig kostnadsanalys, analys av maskinbarkningskostnadernas struktur, beskrivning av dataflödet på några skogsförvaltningar m. m.

Under hösten 1962 har en mycket brett upplagd kursverksamhet startats, som bygger på de ovannämnda studierna av virkeskörsning med traktor i terräng i trakten av Lycksele. Höstomgången, som jämvärt innefattade organisation och planläggning av arbetena, avsåg barmarkstransport.

SDA:s verksamhet under 1963 har till väsentlig del omfattat fullföljning och slutredovisning av de senaste årens undersökningar inom den konventionella drivningsteknikens område, betrörande huggning, traktorkörning, vinschning och maskinbarkning m.m. Samtidigt härmde har ökat intresse ägnats åt att studera och pröva förutsättningar och metoder för högmekaniserade drivningar. Detta har skett på bred bas och i intimt samarbete med SDA:s medlemsföretag. Vidare har omfattande utredningar verkställts i form av sammanfattningar av arbetsstudieresultat med analyser av prestationer och kostnader vid drivningsarbetet i skogsbruket.

Den under hösten 1962 startade kursverksamheten i Lycksele rörande traktordrivningars organisation, planläggning, teknik och ekonomi avslutades i

april 1963 sedan representanter för praktiskt taget alla intressegrupper inom skogsbruket (domänverket, skogsbolagen, skogsvårdssstyrrelser, skogsägarföreningar, arbetstagareorganisationer m. fl.) deltagit i densamma. Vidare har ett antal kurser i kostnadsanalys och prissättning av traktorarbeten genomförts under året.

Till uppdragsgivare och utomstående har forskningsresultaten förmedlats dels genom en omfattande kursverksamhet dels genom utgivande av ett flertal publikationer.

Bland de viktigaste publikationerna märks Meddelande, Redögörelser, Redskapsboksblad, Aktuell Information, Referat m. m. Kortare reportagefilmer rörande maskinell barkning även som olika former av terrängtransporter har under året upptagits.

Under 1963 har beslut fattats om en sammanslagning av de tre skogliga arbetsstudieorganisationerna SDA, MSA och VSA, varför SDA:s verksamhet fr. o. m. den 1 januari 1964 ansluter sig till den riksomfattande organisationen Sveriges Skogsarbetsstudier (SSA).

Föreningen Värmlands skogsarbetsstudier (VSA) i Filipstad har som medlemmar 4 större skogsbolag inom Värmland med närliggande områden. Föreningen utför arbetsstudier och undersökningar för avtalsfrågor och rationalisering inom skogsbruket samt verkar för bättre redskap, arbetsmetoder och organisationsformer inom främst avverkningsarbetet. Föreningen förfogar över en verkstad för tekniska försök samt för montering och service av skogstraktorer. Vunna erfarenheter och resultat förmedlas bl. a. genom skriftliga redögörelser och kursverksamhet.

Under 1962 har på grundval av insamlat tidsstudiematerial över huggning med motorsåg ett huggningspris-

system med trädet som betalningsenhet utarbetats. Organisationen kring maskinbarkning vid halvstationära anläggningar har utvecklats.

Studier över huggarens arbete att med maskinella hjälpmedel sammanföra massaved för traktortransport har fortsatt. Modernt skogsutrustade traktorekipage har följts kontinuerligt med insamling av statistiska data med hjälp av mekaniska arbetstidsskrivare. VSA skogstraktor har konstruerats. Försök med transport av hela stammar har utvidgats.

Under 1963 har det tidigare insamlade studiematerialet över huggning med motorsåg bearbetats och resulterat i flera avtalsförslag som jämförts med varandra. Statistik över motorsågskostnader har insamlats. Maskinbarkning på permanenta avlägg har varit föremål för studier.

Inom transportområdet har i första hand terrängtransport med traktor granskats och traktortransportens samsordning med huggningen och även med vinschning över kortare avstånd. Dessutom har stamluuning med den amerikanska traktorn Tree Farmer studerats.

Gjorda erfarenheter juom terrängtransportområdet har bl. a. meddelats medlemsföretagens förvaltare och skogsvaktare genom 2-dagars kurser i drivningsplanläggning vid terrängtransport med traktor.

Under 1963 har beslut fattats om att VSA fr. o. m. den 1 januari 1964 skall uppgå i den då bildade skogsarbetsstudieorganisationen SSA.

Mellan- och Sydsvenska skogsbrukets arbetsstudier (MSA), som började sin verksamhet 1950, har till uppgift bl. a. att utföra undersökningar och arbetsstudier, som har samband med skogsbrukets avtalsfrågor, kartlägga och beskriva inom skogsbruket använda ar-

betsmetoder, redskap och organisationsformer, genom skriftliga och muntliga redogörelser samt i bild och film sprida kunskap om vunna resultat, verka för utbildning av i skogsbruket sysselsatta, utöva rådgivande verksamhet till tjänst för medlemsföretagen samt att samarbeta med andra på området verkande organisationer. För det organiserade sambandet med arbetsstyreorganisationerna finns en arbetsstudienämnd med representanter för medlemsföretagen samt Svenska skogsarbetareförbundet, Riksförbundet Landsbygdens Folk och Svenska lantarbetareförbundet.

MSA är organiserat på två forskande avdelningar, arbetsstudieavdelningen i Bromma och försöksstationen i Katrineholm.

Under 1962 har en rad specialbearbetningar av 1959/60 års huggningsundersökning genomförts bl.a. till stöd för pågående diskussioner om ett nytt huggningsavtal. Omfattande studier avseende körning i svår terräng med bandtraktorer har utförts. En jämförande undersökning av virkestransport med traktorekipage av olika teknisk standard har påbörjats i syfte att belysa deras tekniska och ekonomiska förutsättningar. Försöken med självregistrerande instrument har fortsatt i ökad omfattning liksom insamlingen av tids-, prestations- och kostnadsuppgifter vid traktordrivningar.

Redskap och metoder vid virkestransport med vinsch har blivit föremål för en orienterande studie liksom en undersökning av lastning av buntippad massaved på lastbil.

Tidigare påbörjade undersökningar av lastbilars markgrepp har avslutats.

Under året har i ökad omfattning egna skrifter avseende resultat av genomförda undersökningar distribuerats till medlemmar och utomstående. Förmmed-

lingsverksamheten har i övrigt omfattat förvaltarkurser, kurser för skogsskoleutbildad personal och kurser inom specialområden hos enskilda medlemsföretag samt anordnat av exkursioner i samband med pågående fältarbeten.

MSA har under 1963 slutfört arbetet med 1959–60 års huggningsundersökning varefter ett med ledning av undersökningsresultaten konstruerat huggningsavtal har godkänts av arbetsmarknadspartnerna. — Undersökningar av mekaniserad terrängtransport har fortsatt genom tidsstudier. — Tidigare bedriven statistik beträffande prestanda- och kostnadsdata har utökats. — Insamling av data beträffande motorsågars driftskostnader har slutförts under året. — En fortlöpande teknisk granskning av traktorutrustningar har utförts. — En utredning av ändamålsenligaste konstruktion av boggier till traktoreftersfordon har påbörjats.

Förmedlingsverksamheten har, såsom under tidigare år, omfattat distribution av föreningens publikationer. En omfattande kursverksamhet har bedrivits, varvid kurser anordnats för förvaltare, arbetsledare, skogsägare, ombudsmän m.fl.

Under år 1963 har beslut fattats om att MSA:s verksamhet skall upphöra vid årsskiftet 1963/64 då föreningens medlemmar ansluter sig till den riksomfattande organisationen Sveriges Skogsarbetsstudier (SSA).

Skogsarbetsstudieorganisationernas centralråd (SC) bildades 1951 som ett samarbetsorgan för arbetsstudieorganisationerna SDA, VSA och MSA med syfte att — för undvikande av onödig dubbelarbete — samordna medlemsorganisationernas arbetsuppgifter samt att verka för en planmässig delgivning av forskningsresultaten.

Nämnden för skoglig fotogrammetri bildades 1955 och var en fortsättning på den 1948 inrättade kommittén för skoglig fotogrammetri. I nämnden var domänstyrelsen, skogsstyrelsen, lantmäteristyrelsen, kartverket, Sveriges skogsägaresförbund och Sveriges skogsägareföreningars riksförbund representerade. Verksamheten bekostades genom ett engångsanslag från Fonden för skoglig forskning. Nämndens uppgift var att idka försöksverksamhet rörande flygbildernas användning för skogliga ändamål samt bedriva upplysnings- och konsultationsverksamhet inom detta område.

Då anslaget från Fonden för skoglig forskning var förbrukat beslöt 1963 års värridsdag att för ifrågavarande ändamål bilda ett statligt organ, *Nämnden för skoglig flygbildteknik*. Denna

nämnd, som trädde i funktion den 1/7 1963, består av tio ledamöter, representerande domänstyrelsen, skogsstyrelsen, lantbruksstyrelsen, lantmäteristyrelsen, kartverket, tekniska högskolan, skogshögskolan, Sveriges skogsägareförbund, Sveriges skogsägareföreningars riksförbund samt Skogsindustriernas samarbetsutskott. Anslagstekniskt och personalmässigt är nämnden anknuten till skogsstyrelsen men är självständig i sin verksamhet. Arbetsprogrammet överrensstämmes i väsentliga delar med den förutvarande nämndens och omfattar upplysnings- och kursverksamhet, serviceverksamhet samt erforderlig praktisk försöksverksamhet. Nämnden avser vidare att, i mån av behov, fungera som samarbetssorgan för hithörande frågor inom skogsbruket.

IV. Anslag för skogsvårdande ändamål

Sedan länge har staten lämnat bidrag till utförande av vissa produktionsfrämjande åtgärder i skogsbruket. Bidragsverksamheten har varit särskilt omfattande under tider av arbetslöshet.

Bland ifrågavarande skogliga åtgärder märks skogsodling, dikning, skogsvägbyggnad m. m. Skogsvårdslagen stadgar reproduktionsansvar efter avverkning, och för åtgärder, som omfattas av sådan plikt, utgår slatsbidrag endast i undantagsfall. Bidragsgivningen till plantering och andra återväxtåtgärder är därför i huvudsak begränsad till marker, som ej omfattas av reproduktionsplikt efter avverkning, f. ex. tidigare åker- och betesmarker.

För budgetåret 1962/63 har av riksdagen anvisats under anslaget till vägbyggnader å skogar i enskild ägo, norr-

ländska skogsproduktionsanslaget samt statens skogsförbättringsanslag sammanlagt 19,8 milj. kr. De för berörda skogsvårdslag gällande bidragsbestämmelserna är sammanfattade i tablån å sidorna 142—143.

Förutom de ovan nämnda anslagen finns vissa andra äldre anslag, under vilka medel icke anvisats under året. Tabell AN, sid 144, utvisar de belopp, som av rikslagen anvisats under de olika anslagen alltsedan tillkomsten.

Utnyttjandet under budgetåret 1962/63 av de olika nu gällande anslagen framgår av tabell 42. Under budgetåret har från skogsvårdslaget beviljats bidrag med 8,1 milj. kr.

Från skogsförbättringsanslaget beviljades 5,6 milj. kr varav 4,5 milj. kr för återväxtåtgärder och röjningsgall-

Tablå utvisande de väsentligaste bidragsbestämmelserna m. m.

Anslag	Tillämpningsområde	Bidragskvalificerade åtgärder
Statens skogsförbättringsanslag (kungörelse nr 324/1960 med ändring nr 109/1961).	Skogar under skogsvårdslagen utom häradsallmänningar.	Återväxtåtgärder utanför reproduktionsplikt
Anslaget till vägbyggnader å skogar i enskild ägo (»Skogsvägsanslagets» kungörelse nr 142/1957 med ändring 325/1960).	Skogar under skogsvårdslagen.	Byggande av skogsväg och --- med hänsyn till skogliga transporter bestingad — förbättring av annan enskild väg.
Anslaget till åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland m. m. (»Norrlandska skogsproduktionsanslaget» kungörelse nr 599/1940 med ändringar samt Kungl. Maj:ts regleringsbrev den 3.6.1960).	Skogar under skogsvårdslagen inom de 4 nordligaste länen samt vissa skogar inom Kopparbergs län.	Samma åtgärder, som kan stödjas med bidrag från skogsförbättrings- och skogsvägsanslagen, samt röjning i plant- och ungskog.

¹ Bidrag beviljas juridisk person (bolag, kommun, allmänning m. fl.) huvudsakligen endast i sådana fall där denne ingår som delägare i företag, vilket med hänsyn till övriga delägares insats bör stödjas.

² I vissa fall kan juridisk person ha det dominerande intresset i en väg, som med hänsyn till övriga delägares insats bör stödjas. I sådana fall bör bidrag till juridisk person utgå med 25 % oavsett om det gäller stamväg eller annan skogsväg.

för de särskilda skogsvårdsanslagen under budgetåret 1962/63.

Vissa bestämmelser	Vanligen tillämpad procentsats	Särskilda bestämmelser om bidragsprocent m. m.
Bidrag utgår huvudsakligen för sådana åtgärder, som en markägare kan åläggas utföra mot uppenbarligen otillfredsställande skogstillstånd (skogsvårdslagen § 17).	<p><i>Återväxl-åtgärder:</i> 50 %¹</p> <p><i>Skogs- dikning:</i> 25 %¹</p>	Bidragsförhöjning kan förekomma t. ex. vid arbetslöshet. Maximiprocent är 60.
Vid beviljande av bidrag till vägbyggnadsföretag skall företräde giwas åt företag, där delägarna är många eller där behovet av bidrag med hänsyn till delägarnas ekonomiska ställning är särskilt stort.	<p><i>Större skogsväg:</i> (stamväg) 50 %²</p> <p><i>Mindre skogsväg:</i> 40 %²</p>	Högre bidragsprocent än 50 för stamväg och 40 för annan skogsväg kan beviljas endast efter Kungl. Maj:ts prövning i varje särskilt fall. Maximiprocent är 75.
<i>Inom huvudsakligen lappmarkerna och svårföryngrade skogar i Jämtlands län:</i> S. k. skogsvårdsområde bildas. Markägarna förbindes sig att utföra alla i en regional skogsvårdsplan för området angivna åtgärder inom en begränsad tid (i regel 10 år).	<i>Lappmarkerna och svårföryngrade skogar i Jämtlands län:</i> 60 % (Den angivna procentsatsen gäller dock ej för väganläggning.)	Inom lappmarkerna och svårföryngrade skogar i Jämtlands län kan någon nybildning av områden på grund av medelsknapphet för närvarande ej ske. Bidrag för skogs- dikning utgår här endast i undantagsfall även som bidrag till juridisk person oavsett slag av åtgärder.
<i>Inom området i övrigt:</i> En regional skogsvårdsplan omfattande en femårsperiod upprättas och ett s. k. skogligt samverkansområde bildas. Markägarna förbindes sig till viss skoglig samverkan.	<i>Området i övrigt:</i> De procentsatser, som för motsvarande åtgärder angivits härövan under skogsförbättrings- och skogsvägsanslagen. Inom s. k. samverkansområden kan dessutom bidrag med 25 % utgå till röjning.	

Tabell AN. Av riksdagen anvisade¹ medel under de särskilda skogsvårdsanlagen

Subsidies granted to silviculture by the Swedish Parliament

Mått enhet: 1 000 kr
Unit of measurement: 1 000 kr

Budgetår <i>Budget-year</i>	Statens skogsutdikningsanslag ² <i>Forest draining grants</i>	Statens skogsodlingsanslag <i>Reforestation grants</i>	Tillfälliga skogs-vårdsanställda <i>Temporary grants for silvicultural purposes</i>	Anslaget till väg-, flottledsbygg-nader ³ <i>Road-building grants</i>	Norr-ländska skogsproduktionsanställda <i>Forest production grants for Norrland</i>	Vedutsyningsanställda <i>Grants for marking etc.</i>	Anslag till omkostnader i samband m. inköp och lösen av ved <i>Grants for purchases of fuel wood</i>	Statens skogsförbättringsanslag <i>Forest improvement grants</i>	Summa Total
Reservationsanslag									
1927/28	200	—	—	—	—	—	—	—	200
1928/29	300	—	—	—	—	—	—	—	300
1929/30	500	—	—	—	—	—	—	—	500
1930/31	700	600	—	—	—	—	—	—	1 300
1931/32	800	400	—	—	—	—	—	—	1 200
1932/33	1 000	340	2 000	—	—	—	—	—	3 350
1933/34	750	350	5 000	500	—	—	—	—	6 600
1934/35	750	350	3 500	500	—	—	—	—	5 100
1935/36	900	500	—	—	—	—	—	—	1 400
1936/37	900	350	—	—	—	—	—	—	1 250
1937/38	700	400	—	—	—	—	—	—	1 100
1938/39	600	160	1 500	350	—	—	—	—	2 610
1939/40	500	100	—	100	—	—	—	—	700
1940/41	200	100	—	1 000	1 000	—	—	—	2 300
1941/42	200	100	—	2 800	500	—	—	—	3 600
1942/43	200	100	—	3 000	—	—	—	—	3 300
1943/44	200	150	—	500	—	100	—	—	950
1944/45	200	150	—	1 000	—	200	—	—	1 550
1945/46	200	175	—	2 000	1 000	400	1 000	—	4 775
1946/47	200	175	—	2 000	1 000	200	500	—	4 075
1947/48	300	400	—	2 500	1 500	75	500	—	5 275
1948/49	—	—	—	1 500	1 000	25	—	350	2 875
1949/50	—	—	—	1 500	1 000	25	—	1 000	3 625
1950/51	—	—	—	2 200	1 200	—	—	1 000	4 400
1951/52	—	—	—	1 700	1 200	—	—	1 260	4 160
1952/53	—	—	—	1 700	1 200	—	—	1 200	4 100
1953/54	—	—	—	1 800	1 200	—	—	1 700	4 700
1954/55	—	—	—	1 700	1 200	—	—	1 700	4 600
1955/56	—	—	—	2 500	1 500	—	—	2 100	6 100
1956/57	—	—	—	2 800	1 600	—	—	2 300	6 700
1957/58	—	—	—	7 500	1 700	—	—	2 500	11 720
1958/59	—	—	—	7 700	1 700	—	—	2 600	12 000
1959/60	—	—	—	7 700	1 700	—	—	3 600	13 000
1960/61	—	—	—	7 700	2 600	—	—	3 600	13 900
1961/62	—	—	—	7 700	4 300	—	—	4 300	16 300
1962/63	—	—	—	8 000	5 300	—	—	6 000	19 300

¹ Av de angivna summorna har Kungl. Maj:t i vissa fall spärrat delbelopp, som i allmänhet ställts till förfogande under senare budgetår.

² T. o. m. budgetåret 1938/39 extra reservationsanslag, därefter förslagsanslag med maximerad dispositionsrätt.

³ Fr. o. m. den 1/7 1957 har det tidigare anslaget uppdelats i två, ett för väghygnad och ett för flottledsbyggnad m. m. Fortsättningsvis redovisas enbart vägaslaget.

⁴ Därav 100 000 kr på tilläggsstat för särskilda vägar i samband med stormfällningen.

ring, 0,2 milj. kr för skogsdikning och 0,8 milj. kr på diverse mindre företag. Ur norrländska skogsproduktionsanslaget beviljades totalt 2,0 milj. kr varav samverkansområdena tilldelats 0,5 milj. kr och skogsvårdsområdena 1,5 milj. kr.

Förutom från ovan nämnda ordinarie anslag har medel ställts till förfogande i arbetslösheetsbekämpande syfte. Sålunda har skogsvärdssstyrelserna förbrukat sammanlagt 32,9 milj. kr (f. å. 12,1 milj. kr) av beredskapsmedel för bedrivande av vissa statliga heredskapsarbeten inom det skogliga området. Härav har 28,0 milj. kr tagits i anspråk för skogsvårdsåtgärder, huvudsakligen röjning, och 4,9 milj. kr för skogsvägbyggnad. Av nedanstående tablå framgår omfattningen av i skogsvärdssstyrelsernas regi såsom beredskapsarbete utförd röjning i ha under budgetåren 1961/62 och 1962/63.

Av tablån framgår att beredskapsröjningarna ökat mycket kraftigt framför allt i Norrland, Dalarna och Värmland. Delta sammankräver med den arbetskraftssituation som uppstått, främst i de stora skogslänen, i samband med avvecklingen av mindre jordbruk, övergången till heltidsanställda skogsarbeta-

Län	1961/62	1962/63
Nb	5 900	10 833
Vb	3 086	14 527
Jtl	296	1 451
Vnr	807	4 054
Gvl	552	3 274
Kbp	583	1 657
Vrm	567	2 225
Ör	180	834
Vstm	361	413
Ups	737	583
Sth	253	686
Sdm	173	308
Ög	163	355
Skb	382	102
Äbg	799	650
Jkp	451	408
Krb	311	301
Klm	1 078	1 165
Gtl	66	75
Gbg	1 010	796
HH	70	53
Bl	593	1 015
Krs	376	712
Mlm	146	80
Riket	18 945	46 562

re, effektiviseringen av avverkningar m. m. I många syd- och mellansvenska län har dock efterfrågan på arbetskraft varit stor och av tablån framgår också att beredskapsröjningarna i många län minskat från budgetåret 1961/62 till 1962/63.

V. Investeringar och underhåll i skogsbruket

Modernt och långsiktigt skogsbruk är förenat med flera utgifter än de omedelbara för virkets avverkning och transport. Betydande kostnader tillkommer årligen för produktionsapparaternas vidmakthållande och förbättring, såsom hyggesrensning, markberedning, skogsodling, röjning och dikning. Vidare har utbyggnad av skogsbilvägnät blivit allt angelägnare för att via förkörfning av

drivningsvägarna motverka arbetslönernas successiva steigring.

Omfattningen i areal eller längd av nämnda arbeten har redovisats i skogsstatistisk årsbok (tab. nr 6, 9 och 10) alltsedan 1951. Vilka kostnader de representerat, har varit föremål för undersökningar genom skogsstyrelsen och relaterats i årsböckerna för 1955 och 1960, där jämväl uppskattade kostnader

**Tabell AO. Investeringar och underhållskostnader inom skogsbruket
1951—1962. Hela riket.**

Investments and maintenance costs in forestry in 1951—1962. Entire country

1	2	3	4	5
Åtgärdskategori <i>Silvicultural measure</i>	Års-medeltal <i>Yearly average</i> 1951/55	Års-medeltal <i>Yearly average</i> 1956/60	1961	1962
Hyggesrensning <i>Removal of waste from cut areas</i>				
areal i 1 000 ha	154	205	187	202
kostnad i 1 000 kr	9 816	14 786	14 489	15 749
kr/ha i medeltal	64	72	77	78
<i>average, Sw. kr./ha</i>				
Markberedning (inkl. hyggesbränning) <i>Scarification (incl. broadcast burning)</i>				
areal i 1 000 ha	53	72	67	63
kostnad i 1 000 kr	5 612	8 527	8 222	8 235
kr/ha i medeltal	107	118	123	131
<i>average, Sw. kr./ha</i>				
Skogsodling (sådd och plantering) <i>Planting and sowing</i>				
areal i 1 000 ha	58	103	115	119
kostnad i 1 000 kr	19 437	38 879	48 557	51 796
kr/ha i medeltal	333	377	422	435
<i>average, Sw. kr./ha</i>				
Röjning i plant-, ung- och stava-skog (underhållskostnad) <i>Thinning in seedlings and young stands</i>				
areal i 1 000 ha	135	223	194	235
kostnad i 1 000 kr	12 725	23 736	21 213	25 345
kr/ha i medeltal	94	106	109	108
<i>average, Sw. kr./ha</i>				
Summa skogsvårdsåtgärder enligt ovan Total <i>Total</i>				
areal i 1 000 ha	400	603	563	619
kostnad i 1 000 kr	47 590	85 928	92 481	101 125
kr/ha i medeltal	119	143	163	163
<i>average, Sw. kr./ha</i>				
Skogsdiken <i>DRAINING ditches</i>				
nydikaning i km	2 082	3 005	3 180	3 518
<i>completed km</i>				
kostnad i 1 000 kr	3 400	5 036	5 440	6 149
kr/meter i medeltal	1,63	1,67	1,71	1,75
<i>average, Sw. kr./m</i>				
underhåll i 1 000 kr	2 346	3 667	4 291	4 937
<i>maintenance 1 000 Sw. kr.</i>				
Skogsbivägar <i>Forest roads</i>				
nybyggnad i km	2 294	2 863	3 768	3 585
<i>completed km</i>				
kostnad i 1 000 kr	35 863	50 878	60 975	66 191
kr/meter i medeltal	15,63	17,60	16,19	18,46
<i>average, Sw. kr./m</i>				
underhåll i 1 000 kr	18 681	29 531	43 373	44 573
<i>maintenance 1 000 Sw. kr.</i>				
Samtliga investerings- och underhållskostnader enligt ovan <i>Sum total of investments and maintenance costs</i>				
i milj. kr	107,8	174,5	206,6	223,0
i kr/ha total skogsmark (räknad som 22,9 milj. ha)	4,70	7,62	9,02	9,74

angivits för löpande, årligt underhåll av diken och vägar.

Tillsförlitligheten i dessa kostnadsuppgifter får ses mot bakgrunden av källmaterialet för undersökningarna. Domänverket, en del andra allmänna skogar samt de större skogsholagen har lämnat på bokföring stödda uppgifter om såväl nyinvestering som underhållskostnader. För bondeskogsbrukets del har förelegat nöjaktiga arealuppgifter om utförda skogsvårdsåtgärder, som sedan kostnad beräknats med ledning av motsvarande, kända arealkostnad inom storskogsbruket. Dikning och vägbyggnad inom bondeskogsbruket har för det mest kostnad beräknats av skogsvårdsstyrelserna för statsbidragets skull. Löpande underhållskostnader för diken och vägar har däremot ej kunnat med statistik beläggas i vad avser bondeskogsbruket. De har uppskattats efter grunder, som förutsätter tämligen bred felmargin.

Aven om viss osäkerhet sålunda vidlåder de kostnadsangivelser, som varit möjliga prestera, torde de ha sitt värde som belysande för åtminstone storleksordningen och utvecklingen på området. Önskein är också från flera håll framförts, att beräkningarna singe fort-

löpande redovisas i varje utgåva av årsboken.

I tabell AO har alltså sammanställts femårsmedeltal för 1951—1960 och tillfogats motsvarande beräkningar för 1961 och 1962. Årsvisa uppgifter om 1950-talet återfinns i årsböckerna för 1955 och 1960. Man kan beträffande respektive åtgärders areal- eller längdmässiga omfattning konstatera, att denna uppnått sitt maximum 1958 med 232 000 ha för hyggesrensning, markberedning 1958 med 93 000 ha, röjning 1959 med 260 000 ha, skogsodling 1962 med 119 000 ha, dikning 1962 med 3 518 km samt vägbyggnad 1961 med 3 768 km. Om man ser till vilken kostnad dessa arbeten betingat blir det av förklarliga skäl en oavbruten stegring för nästan alla slags åtgärder. Sammanlagda investerings- och underhållskostnader steg 1962, som framgår av tabell AO, till 223 milj. kr, d.v.s. närmare 10 kr per hektar skogsmark. Hälften kommer på vägarbetenas konto. Utgående statsbidrag är inräknade.

Av källmaterialet till denna redovisning framgår också, hur kostnaderna fördelar sig på olika skogsägarkategorier. För åren 1961 och 1962 sammanstagna var denna fördelning i procent räknad följande:

Kostnader för	Krono-skogar	Övr. allm. skogar	Bolags-skogar	Övr. ensk. skogar
Hyggesrensning	32	7	36	25
Markberedning	39	6	42	13
Skogsodling	17	8	40	35
Röjning	24	8	35	33
Dikesarbeten	9	8	43	40
Vägarbeten	14	11	30	45
Samt. arbeten	18	9	35	38

VI. Årsavverkningarnas penningvärde

De årliga virkesuttagens storlek beräknas, som närmare berörts i kapitel C, dels av skogshögskolan på basis av stubbinsvärteringen och dels av skogsstyrelsen med ledning av virkesförbrukning, lagerförändringar och utrikeshandeln. Den av skogsstyrelsen tillämpade metoden möjliggör uppdelning av virkesuttagen på huvudsortiment och beräkningsresultaten redovisas för var och ett drivningsår i tabell 11 av denna publikation. På det hela taget har års-

avverkningarna ökat i omfång under jämförelsetiden, churu konjunkturavmattning vissa år brutit trenden. Minskade brännvedsuttag har mer än väl uppvägts av industri sortimentens ökning.

Virkesuttagens ekonomiska effekt för skogsägarnas vidkommande har däremot inte genomsnittligt utvecklats i förmånlig riktning sedan mitten av 1950-talet. Med ledning av den pris- och kostnadsstatistik, som årligen inhäntas

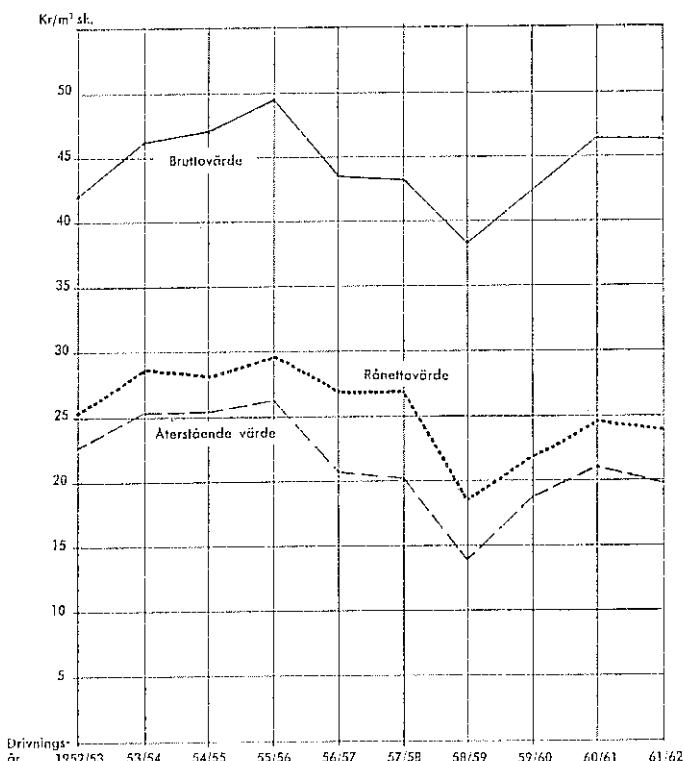

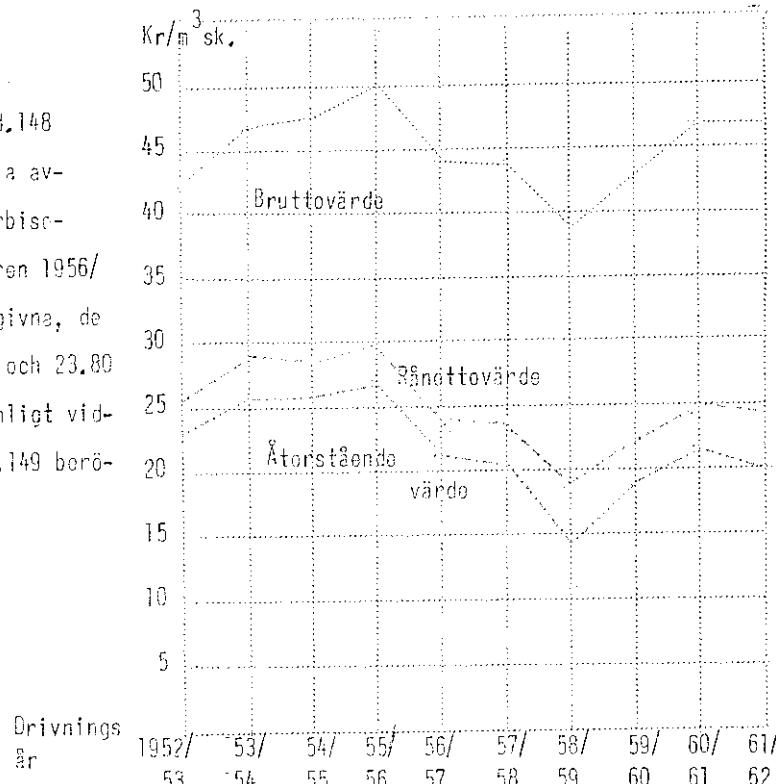
Diagram 2. Den svenska totalavverkningens beräknade värde per m^3 under de senaste tio åren.

RÄTTELSE

Skogsstatistisk årsbok 1962, som nyligen utkommit, innehåller på sid.148 ett diagram över den svenska totala avverkningens värde per m^3 sk. Av förbiseende har där rånettovärdena för åren 1956/57 och 1957/58 blivit oriktigt angivna, de skall rättligen vara resp. 24.02 och 23.80 kr. Diagram 2 bör därför ändras enligt vidstående. Sifforangivelserna å sid.149 berörs ej av felet.

Stockholm i januari 1965.

Kungl. skogsstyrelsen.

Tabell AP. Den svenska totalavverkningens beräknade storlek och penningvärde 1951—1962.

Estimated volume and value of annual fellings in Sweden in 1951—1962.

	Drivningsår <i>Felling season</i>			
	Medeltal <i>average</i>	Medeltal <i>average</i>	1960/61	1961/62
	1950/51	1955/56		
	—1954/55	—1959/60		
A. Avverkning, milj. m ³ sk. <i>Felling</i>	48,6	50,8	55,3	56,1
B. Bruttovärde, milj. kr. <i>Gross value</i>	2 350,0	2 209,0	2 577,0	2 607,0
C. Rånettvärde, milj. kr. <i>Stumpage value</i>	1 543,0	1 198,0	1 367,0	1 343,0
D. 1) Kostnader, milj. kr, för <i>Costs for</i>				
a) återväxtläggärder (hyggesrensn. markbe-redn. skogsodl.) <i>regeneration (removal of waste, scarifi-cation, planting and sowing)</i>	34,8	62,2	71,3	75,8
b) underhåll av vägar och diken samt röj-ning <i>maintenance of roads and ditches, clean-ing</i>	33,7	56,9	68,9	74,9
c) nyinvestering i vägar och diken <i>investments (roads and ditches)</i>	39,2	55,4	66,4	72,3
Summa kostnader D <i>Total costs D</i>	107,8	174,5	206,6	223,0
E. Aterstående värde (C minus D), milj. kr. <i>Remaining value</i>	1 435,2	1 023,5	1 160,4	1 120,0
	<i>Kr/m³ sk.</i>			
B. Bruttovärde <i>Gross value</i>	48,36	48,50	46,60	46,47
C. Rånettvärde <i>Stumpage value</i>	31,75	23,60	24,72	23,94
D. Kostnader ¹ <i>Costs</i>	2,22	3,44	3,74	3,98
E. Aterstående värde <i>Remaining value</i>	29,53	20,16	20,98	19,96
% av bruttovärdet <i>% of gross value</i>	61	46	45	43

¹ Avser det kalenderår, då drivningsåret slutar.

av skogsstyrelsen låter sig avverkningarnas brutto- och nettvärden åtminstone i grova drag beräknas. Resultat av sådana beräkningar för 1951—1960 har redovisats i årsboken för 1960 och kompletteras nu i tabell AP med åren 1961 och 1962.

Årsavverkningarnas storlek upptages enligt tabell 11 i Skogsstatistisk årsbok. Riksmedelprierna per m³ sk. har framvägts med beaktande av såväl sortimentsblandning som uttagens regionala fördelning. De i samtliga årsböcker sedan 1953, tab. 31—33, redovisade

bruttopriserna och drivningskostnaderna har varit grundvalen, dock har i vissa fall någon mindre rättelse funnits befogad. I tabell AP angivet rånettvärde (C) är resten av bruttovärdet (B), sedan huggnings-, körnings- och s.k. gemensamma drivningskostnader frånräknats.

Detta rånettvärde reduceras i sin tur ytterligare med vissa kostnader (D), som skogsägaren nedlagt i investeringar och underhåll för sitt skogsbruk, närmare relaterade i föregående textavsnitt. Återstående värde (E) är hans in-

komst av avverkningen, dock utan att sådana allmänna omkostnader frånräknats som för förvaltning, bevakning, byggnader, skatter etc.

I diagram 2 belyses grafiskt den ekonomiska utvecklingen under tio år. Bortsett från årsvisa variationer kvarstår intycket, att virkets bruttopriser i stort sett behållit sin nivå, medan nettvärdena genomsnittligt haft en sjunkande trend. Det skall uppmärksamas, att denna utveckling realiter är så mycket mer ogynnsam för skogsägaren, som penningvärdet under tiden försämrats.

H. INTERNATIONELL ÖVERSIKT

Av jordens landareal, 13 178 milj. ha, täcks omkring en tredjedel eller 4 405 milj. ha av skog. En betydande del av denna skog är på grund av sin belägenhet ej tillgänglig för lönsam exploatering. I nedanstående tablå, som baseras på uppgifter från FAO:s Yearbook of Forest Products Statistics 1963, redovisas dels den absoluta och relativa fördelningen av skogsmarksarealen på olika geografiska huvudområden, dels den procentuella andelen skogsmark som är tillgänglig för lönsam exploatering, dels den procentuella andelen skogsmark som utnyttjas för närvarande inom respektive regioner.

Region	Milj. ha	% av total areal	tillgäng- lig %	under utnytt- jande %
Europa (utom SSSR)	141	3,2	98	96
SSSR	1 131	25,7	100	41
Nordamerika	733	16,6	55	55
Centralamerika	74	1,7	74	16
Sydamerika	957	21,7	39	7
Afrika	753	17,1	50	13
Asien (utom SSSR)	520	11,8	63	39
Oceanien	96	2,2	27	21
Hela världen	4 405	100,0	62	32

Av tablån framgår att vidsträckta skogar i Syd- och Nordamerika samt Afrika alltidjämt ligger oåtkomliga för lönsam exploatering. Även om statistiken över utnyttjad areal får betraktas som tämligen osäker kan ändå konstateras, att den för exploatering tillgängliga skogsmarken utnyttjats väl i det industriellt väl-

utvecklade västerlandet, medan stora skogstillgångar alltidjämt är tillgängliga framför allt inom Ryssland, Afrika och Sydamerika. Ovanstående uppgifter, som baseras på 1958 års världsskogstativering, torde komma att revideras när resultaten från 1963 års världsskogstativering blir tillgängliga. Det bör även observeras i fortsättningen att FAO:s uppgifter avseende visst är ofta ändras i efterföljande årsbok.

I tabell 43 redovisas den för utnyttjande tillgängliga skogsmarksarealen i vissa länder där skogsbruket intar en framiskjuten ställning. Sovjetunionen, USA, Canada och Brasilien är de länder, som inom sina gränser har den största för exploatering tillgängliga skogsmarksarealen. Inom Europa intar Sverige och Finland i detta avseende en särställning. I förhållande till den totala arealen har Finland, Japan, Tanganyika, Sovjetunionen de största skogsmarksarealerna, och sett i relation till folkmängden är Canada, Kongo, Tanganyika, Sovjetunionen och Finland de skogrikaste.

Världens virkestillgångar och deras årliga tillväxt undersöktes 1958 för tredje gången inom FAO, och resultaten från denna undersökning publicerades 1960 i "World Forest Inventory 1958". I "Skogsstatistisk årsbok 1960" redogjordes kortfattat för de viktigaste resultaten från denna undersökning. Enligt FAO:s beräkningar, som får anses relativt osäkra, enär de delvis bygger på bristfälliga eller otillräckliga uppgifter från flera länder och territorier, uppgick det totala virkesförrådet inom alla världens skogar, som utnyttjas för

närvarande, till 156 000 milj. m³ på bark, varav 65% barrträd. (Enligt en av FAO gissningsvis gjord uppskattning av världens aktuella totala virkestillgångar skulle dessa uppgå till 320 000 milj. m³, om tillgängliga ej exploaterade skogar samt för exploatering oåtkomliga skogar inräknades.) Virkesförrådet per ha beräknades enligt inventeringen till 145 m³ för barrskog, 80 m³ för lövskog och 110 m³ för alla kategorier och enligt beräkningarna i samma inventering uppgick den årliga tillväxten i de år 1958 utnyttjade skogarna totalt till 2 800 milj. m³ på bark, varav 1 430 milj. m³ eller 51 % kom på barrträd. Tillväxten per ha beräknades till 2,2 m³ för barrskog, 2,0 m³ för lövskog och 2,1 m³ för alla kategorier.

Enligt FAO:s Yearbook of Forest Products Statistics 1963 uppskattades avverkningarna 1962 för hela världen till 1 771 milj. m³f. ub. mot 1 755 milj. m³f. ub. 1961. Omfattningen av avverkningarna 1962 i de olika "världsdelarna" (enligt FAO:s benämning) framgår av tablån till höger, där i vilken uppgifterna delvis är uppskattade. Avverkningarna

na i några länder med betydande skogsavverkning framgår av tabell 44.

Region	milj. m ³ f. ub totalt	varav till industrin
Europa (utom SSSR)	324	227
SSSR	353	256
Nordamerika	398	352
Centralamerika	36	7
Sydamerika	171	28
Afrika	188	20
Asien (utom SSSR)	278	132
Oceanien	24	14
Hela världen	1 771	1 036

Bland "världsdelarna" var avverkningen störst i Nordamerika, Sovjetunionen och Europa och bland länderna störst i Sovjetunionen, USA, Brasilien och Canada. Den totala avverkningens procentuella fördelning på olika sortiment 1962 framgår av nedanstående tablå, som dock får tolkas med en viss försiktighet enär brännved och annat s.k. husbehovsvirke regelmässigt avverkas över hela världen utan att redovisas i officiell statistik.

Region	Sägtimmer, fanertimmer och timmer till slipers	Massaved, props	Annat industriellt virke	Brännved	Summa
i % av total avverkning					
Europa (utom SSSR)	38	25	7	30	100
SSSR	38	12	22	28	100
Nordamerika	56	28	5	11	100
Centralamerika	16	3	1	80	100
Sydamerika	14	1	1	84	100
Afrika	7	2	2	89	100
Asien (utom SSSR)	32	10	6	52	100
Oceanien	49	9	3	39	100
Hela världen	35	15	8	42	100

Enligt tablån utgör brännveden fortfarande en betydande del av det avverkade virket i områden, där den indu-

striella utvecklingen är lägst. Andelen har dock nedgått, vilket sammankräver med att man även i dessa områden bör-

jat använda sig av andra energikällor såsom olja och elektricitet. Kategorin "sågtimmer, fanértimmer och timmer till slipers" utgör fortfarande den viktigaste industriella användningen av rundvirke.

Den tidigare nämnda FAO:s Yearbook of Forest Products Statistics 1963 innehåller även en redogörelse för utvecklingstendenserna beträffande avverkningarna inom det globala skogsbruket från 1950 till 1960 (för åren 1950, 1955 och 1960 avses här årsmedeltal). Av denna framgår att den totala avverkningen mellan nämnda år ökat från 1 442 milj. m³f. ub. till 1 810 milj., eller ca 25%. De största absoluta ökningarna föreläg inom Sovjetunionen med 95 milj. m³f. ub., inom Asien med 89 milj. m³f. ub. och inom Afrika med 85 milj. m³f. ub. Avverkningsökningarna inom Europa och Nordamerika var däremot mindre än genomsnittet för hela världen.

Då befolkningsökningen under den här aktuella tioårsperioden beräknades uppgå till ca 19% ökade följaktligen den totala avverkningsvolymen per capita med omkring 5%. Inom Europa och Centralamerika var avverkningen

per capita relativt konstant under perioden, medan betydande ökningar föreläg inom Afrika (49%), Asien (18%), Sovjetunionen (13%) och Oceanien (13%). Inom både Nord- och Sydamerika minskade däremot avverkningen per capita med ca 9%. Dessa förändringar påverkade emellertid inte nämnvärt de sedan länge bestående skillnaderna i avverkningen per capita mellan de olika regionerna. Nordamerika, med mer än 2,0 m³f. ub. per capita och Sovjetunionen och Oceanien med 1,7 resp. 1,6 m³f. ub. forsatte att vara de ledande regionerna medan motsvarande tal för de tätbefolkade regionerna Europa och Asien uppgick till 0,7 resp. 0,2 m³f. ub. I Afrika där avverkningarna ökat kraftigt steg dock avverkningarna från 0,51 m³f. ub. 1950 till 0,76 m³f. ub. per capita 1960. Den redovisade ökningen för Afrikas del torde sammankräva med såväl ökade avverkningar som förbättrad statistisk redovisning. I nedanstående tabell redovisas avverkningarna fördelade på brännved och virke för industriellt behov åren 1950, 1955 och 1960 i milj. m³f. ub. inom de olika regionerna.

Region	Totalt			Brännved			Industriellt virke		
	milj. m ³ f. ub.			1950	1955	1960	1950	1955	1960
	1950	1955	1960						
Europa (utom SSSR)	287	302	316	114	103	104	173	199	212
SSSR	277	335	373	112	122	111	166	213	262
Nordamerika	367	409	399	70	62	51	297	347	348
Centralamerika	33	42	43	28	36	36	5,0	5,8	6,9
Sydamerika	149	174	169	132	144	142	17,5	31	27
Afrika	96	170	181	89	156	163	7,5	13,8	18,1
Asien (utom SSSR)	216	264	305	165	169	178	50	96	131
Oceanien	17	23	24	6,8	8,9	9,2	10,4	14,2	15,4
Hela världen	1 442	1 719	1 810	716	800	789	726	919	1 021

Som framgår av tablén minskade avverkningen av brännved i de industriellt välutvecklade regionerna medan en

måttlig ökning föreläg i de övriga "världsdelen". Den kraftiga ökningen i Afrika under den första femårsperio-

den torde främst bero på effektivare insamling av statistiska uppgifter. Världens totala brännvedskonsumtion sjönk med ca 10 % från 1950 till 1960 till omkring 0,25 m³f. ub. per capita varvid de största minskningarna noterades inom Nordamerika (40%) och Sydamerika (22%). Som tidigare framhållits bör emellertid de statistiska uppgifterna om brännvedskonsumtionen tolkas med stor försiktighet.

Avverkningarna av virke för industriellt behov ökade med hela 41% under perioden och representerade 56% av de totala avverkningarna 1960 mot 50% 1950. Under hela perioden var Nordamerika absolut sett den ledande regionen och fram till 1955 ökade samtliga "världsdeler" sina avverkningar mycket kraftigt. Under senare delen av 1950-talet fortsatte denna utveckling i Sovjetunionen och Asien, medan mindre ökningar noterades i Europa och Afrika. I Nordamerika var avverkningsnivån ungefär densamma som 1955. En viss tendens till stabilisering av avverkningsvolymen synes därför ha förelegat under den senare delen av tioårsperio-

den inom det industriellt välutvecklade västerlandet.

Avverkningarna per capita av virke för industriellt behov ökade under perioden med ca 17%, till omkring 0,35 m³f. ub. Även här föreligger mycket stora variationer mellan de olika regionerna. Så var t.ex. avverkningarna per capita 1960 i Nordamerika och Sovjetunionen 5 resp. 3,5 gånger så stora som medeltalet för hela världen medan de i Centralamerika var endast en fjärde del och i Afrika och Asien omkring en femtedel av världsmedeltalet. År 1960 utgjordes 87% av de avverkade kvantiteterna i Nordamerika av virke avsett för industriellt behov medan motsvarande avverkningar i Afrika endast uppgick till ca 10% av den totala avverkningen. De här nämnda uppgifterna ger en god bild av hur långt olika regioner hunnit i den industriella utvecklingen inom skogsbruket. Av nedanstående tabell framgår hur avverkningarna av virke för industriellt behov fördelade sig på olika sortiment 1950, 1955 och 1960 inom de olika regionerna.

Region	Sågtimmer, faner-timmer och timmer till slipers			Massaved, props			Annat industriellt virke		
	1950	1955	1960	1950	1955	1960	1950	1955	1960
m ³ f. ub.									
Europa (utom SSSR)	97	112	116	52	64	72	22	21	22
SSSR	86	123	172	23	32	39	56	58	50
Nordamerika	192	227	222	85	104	107	20,3	16,1	19,0
Centralamerika	4,7	5,1	5,4	0,2	0,4	0,9	0,2	0,3	0,6
Sydamerika	15,4	27	23	1,0	2,1	2,4	1,1	1,6	2,0
Afrika	5,3	7,7	10,5	1,1	1,9	2,5	1,2	3,9	4,8
Asien (utom SSSR)	32	64	88	8,3	15,6	25	3,5	9,7	15,5
Oceanien	9,2	11,8	12,6	0,7	1,7	1,9	0,5	0,8	0,6
Hela världen	442	577	650	171	222	251	105	111	115

Om man betraktar världens totala avverkning så var relationen mellan andelen avverkat barrvirke och lövvirke ungefär densamma under hela perioden. Så lunda utgjorde andelen barrvirke 1950 ca 52% och 1960 ca 50% av den

totala avverkningen. Regionalt och för vissa sortiment kunde dock variationerna vara större. I efterföljande tablå redovisas avverkningen av barrträ i procent av totala avverkningen för olika sortiment 1950 och 1960.

Region	Totalt	Brännved	Industriellt virke	Sågvirke, fanertimmer och timmer till slipers	Massaved, props	Annat industriellt virke				
	i % av totala avverkningen									
	1950	1960	1950	1960	1950	1960	1950	1960	1950	1960
Europa (utom SSSR)	60	58	27	17	81	78	82	76	93	88
SSSR	78	80	65	65	87	87	85	84	98	97
Nordamerika	72	74	32	26	81	81	81	84	88	80
Centralamerika	20	25	12	17	66	67	64	65	100	100
Sydamerika	17	18	16	14	29	35	30	33	40	54
Afrika	1,7	1,9	0,3	0,9	17	12	21	16	9,1	12
Asien (utom SSSR)	28	28	19	9,7	59	52	61	53	80	60
Oceanien	24	28	12	5,4	33	41	36	42	14	47
Hela världen	52	50	26	19	78	75	77	75	89	82
									69	61

Sågade trävaror är såväl volym- som värdemässigt de viktigaste förädlat skogsprodukterna. Produktionen av sågade trävaror (inkl. lädämnen) uppgick 1962 totalt till 345 milj. m³f., d.v.s. en ökning från föregående år med ca 5 milj. m³f. Av 1962 års produktion kom 270 milj. m³f. (f.å. 268 milj.) på sågade varor av barrträ och 75 milj. m³f. (f.å. 74 milj.) på sågade varor av lövträ. Bland "världsdelarna" minskade produktionen något inom Europa, Afrika, Asien och Oceanien medan produktionsökningar förelåg framför allt inom Nordamerika. Bland länderna har Sovjetunionen den största produktionen med 19 milj. stds sågade trävaror av barrträ och 15,7 milj. m³f. sågade trävaror av lövträ följt av USA med 13,4 milj. stds av barrträ och 15,2 milj. m³f. av lövträ. Andra betydande producentländer av sågade varor av barrträ

är Japan, Canada, Sverige, Finland och Västtyskland. För många länder, bl.a. Sverige, kännetecknades 1962 av en viss stagnation eller mindre tillbakagång i produktionen av sågade trävaror av barrträ medan andra mycket betydande producentländer som Sovjetunionen, USA och Canada noterade mindre produktionsökningar.

Bland de viktigaste producenterna av sågade trävaror av lövträ inkl. lädämnen ökade produktionen något i ett par länder medan andra åter, främst Australien, redovisade en minskning. Många av de stora producentländerna bl.a. Frankrike, Brasilien och Japan, har ej redovisat någon produktionsstatistik för 1962, varför en jämförelse av produktionsförändringarna inte är möjlig.

Produktionen av andra viktiga träindustriprodukter i mera betydande pro-

ducentländer framgår av tabell 46. Den totala produktionen av plywood uppgick till 17,9 milj. m³, en ökning från föregående år med ca 7%. Största plywoodproducent var 1962 USA med 9,3 milj. m³, d. v. s. 52% av världsprudktionen, följt av Sovjetunionen med 1,6 milj. m³ och Canada med 1,2 milj. m³. Japan som 1961 producerade ungefär samma kvantitet som Sovjetunionen har ej lämnat uppgift för 1962. Den snabbi ökande produktionen av spänplattor uppgick 1962 totalt till 2,9 milj. ton (f.å. 2,3 milj.) varav Västtyskland svarade för ca 0,67 milj. ton, USA för 0,45 milj. ton och Sovjetunionen och Frankrike för 0,31 resp. 0,22 milj. ton.

Världsprudktionen av trämassa ökade 1962 i förhållande till 1961 med ca 3,5% till 64,8 milj. ton. Nordamerika och Europa, de två ledande regionerna vid tillverkningen av trämassa, ökade sin produktion med 1,7% resp. 4,1% jämfört med 1961. Av nedanstående tablå framgår respektive regioners andel av världsprudktionen av trämassa 1948—1962.

Region	Trämassprudktionen i %				
	1948	1952	1956	1960	1962
Europa (utom SSSR)	28,6	26,7	27,4	28,8	28,4
SSSR	3,5	5,3	5,3	5,4	5,7
Nordamerika	65,3	62,6	59,9	56,4	55,7
Centralamerika	0,2	0,2	0,2	0,3	0,4
Sydamerika	0,3	0,5	0,5	0,7	0,9
Afrika	—	0,1	0,2	0,3	0,3
Asien (utom SSSR)	1,6	4,0	5,5	7,1	7,6
Oceanien	0,5	0,6	1,0	1,0	1,0
Totalt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Som framgår av tablå har Nordamerikas andel minskat under perioden medan Europas andel varit nämligen konstant. Övriga regioner, framför allt Asien, har därför ökat sin andel av den

totala massaproduktionen. De mest betydande producentländerna hade 1962 följande andelar av världsprudktionen: USA 39%, Canada 17%, Sverige 8%, Finland 7% och Japan 6%.

Tillverkningen av mekanisk massa bibehåller i stort sett den omfattning den haft under senare år. 29% av den totala produktionen av trämassa 1962 gentemot 30% 1961. En anledning här till torde vara den betydelse mekanisk massa har vid produktionen av papper till tidningar och böcker m. m. samt den snabba expansionen inom fiberplattindustriens.

Produktionen av kemisk (inkl. halvkemisk) trämassa ökade 1962 jämfört med 1961 inom samtliga regioner och totalt blev denna ökning ca 4%. Den snabba kapacitetsökningen inom massaindustrin i Nordamerika och Europa ledde till en viss överproduktion och åtgärder vidtogs, bl. a. i Skandinavien, för att minska utbudet och återställa jämvikten på världsmarknaden.

Produktionen av "annan fibermassa" (av bambu, aspartagräs, bomull, lin, halm m. m.) ökade 1962 med ca 1% till 4,1 milj. ton. Av den totala produktionen svarade Asien för 50% och Europa för 28% av världsprudktionen.

Värdet av världens totala produktion av skogsprodukter i 1 000 milj. USA-dollars för perioden 1950 till 1960 samt för år 1962 enligt FAO:s beräkningar redovisar i tablån överst å sid. 157. Samtliga produktionsvärdet är omräknade till 1953 års prisnivå och uppgifterna för 1950, 1955 och 1960 baseras liksom tidigare på freärsmedeltal.

Värdet av världens skogsproduktion uppnådde 1962 40,7 miljarder, en ökning med nära 60% sedan 1950. Massavedsprodukterna fortsatte sin snabba expansion, enbart 1962 ökade spänplattproduktionen med ca 26%. Även pro-

	1950	1955	1960	1962
	1 000 milj. USA-dollars			

Produkter av sågtimmer	12,3	15,1	17,3	18,3
massaved	8,7	11,8	15,8	17,5
Props	0,9	0,9	1,1	0,7
Annat industriellt virke	0,6	1,1	0,7	0,7
Brännaved	3,2	3,6	3,6	3,5
Totalt Total	25,7	32,5	38,5	40,7

dukterna av sågtimmer (sågat virke, slijpers, enkel- och kryssfanér) har stadigt ökat. För övriga sortiment däremot har produktionen varit relativt konstant under den redovisade perioden.

Internationellt sett är avverkningarna av sekundär betydelse, då i allmänhet större delen av de avverkade kvantiteterna konsumeras inom respektive länder. Som mätare på ländernas betydelse på världsmarknaden är därför uppgifterna om handeln mer relevanta. Totala exporten i världen av rundvirke uppgick 1962 till 38,8 milj. m³f. ub. (f.å. 38,9 milj.). Handeln med rundvirke i de olika "världsdelen" framgår av nedanstående tablå, i vilken redovisas nettohandelsbalanser för de olika regionerna 1961 och 1962 (export +, import —).

Region	Nettobalans, 1 000 m ³ f. ub. Rundvirke	
	1961	1962
Europa (utom SSSR)	— 8 555	— 9 701
SSSR	+ 5 329	+ 7 114
Nordamerika	+ 696	+ 593
Centralamerika	+ 264	+ 375
Sydamerika	+ 90	+ 172
Afrika	+ 3 931	+ 3 904
Asien (utom SSSR)	— 3 337	— 4 894
Oceanien	— 66	+ 124

Det dominerande intrycket av tablå är den stora nettoimporten till Europa

och Asien resp. nettoexporten från Sovjetunionen och Afrika. För Asiens del svarar främst Japan för en mycket stor nettoimport.

Världshandeln med sågade trävaror 1962 var i stort sett densamma som 1961, vilket även framgår av nedanstående tablå över nettohandeln (export +, import —).

Region	Nettohandel			
	Sågade trå- varor av barrvirke, 1 000 stds	Sågade trå- varor av lövvirke, 1 000 m ³	1961	1962
Europa (utom SSSR)	— 1 109	— 1 298	— 545	— 407
SSSR	+ 1 070	+ 1 250	— 274	— 274
Nordamerika	+ 731	+ 717	— 277	— 369
Central- amerika	—	14	— 16	— 28
Sydamerika	+ 38	+ 29	+ 70	+ 62
Afrika	—	283	— 244	+ 119
Asien (utom SSSR)	—	293	— 298	+ 1 051
Oceanien	—	138	— 115	— 185

Av de timmerexporterande världsdelen ökade Sovjetunionen ytterligare sin aktiva handelsbalans under 1962 medan Nord- och Sydamerika hade ungefär samma exportöverskott som föregående år. I Europa fortsatte nettoimporten att öka kraftigt för sågade varor av barrträ medan nettoimporten av varor av lövträ minskade något. Den totala nettoimporten för Europas del uppgick 1962 totalt till ca 6,5 milj. m³f., varav 94 % utgjordes av barrträvaror. Afrika och Oceanien minskade sin nettoimport något medan Asien ökade sin från 317 000 m³f. 1961 till 703 000 m³f. 1962.

Export handeln med sågade trävaror

av barryvirke domineras av Europa, Nordamerika och Sovjetunionen som 1962 svarade för resp. 42%, 35% och 14% av världshandeln med sågade trävaror. I tabell 47 har sammanstälts uppgifter om handeln med träindustriprodukter 1962 i vissa länder med betydande sådan handel. Liksom tidigare år var Canada det ledande exportlandet av barrträvaror och ökade sin export från föregående år med hela 10% till 2,8 milj. stds, vilken kvantitet utgjorde ca 34% av världsexporten av sågade barrträvaror. Efter Canada följe Sovjetunionen med 1,3 milj. stds (f.å. 1,1 milj.), Finland med 1,0 milj. stds (f.å. 1,1 milj.) och Sverige med 1,0 milj. stds (f.å. 1,0 milj.). Finlands export minskade med ca 9% medan Sveriges ökade med ca 1%. De mest betydande importländerna av sågade varor av barrträ var liksom tidigare USA och Storbritannien. Dessa länder svarade för 28% resp. 19% av världens totala import. 95% (f.å. 98%) av USA:s import kom från Canada medan huvuddelen av Storbritanniens import kom från Finland (27%), Sovjetunionen (24%), Canada (20%) och Sverige (17%).

Omkring 10% av den totala exporten av sågade trävaror utgjordes av lövvirke. Exportvolymen uppgick till 4,2 milj. m³f. (f.å. 4,1 milj.) och den blygsamma ökningen härförde sig till Europa och Amerika medan övriga regioner minskade sin export något, då främst Asien och Oceanien. De mest betydande exportörerna av sågat lövvirke var 1962 Rumänien med 548 000 m³f., Malacka med 389 000 m³f., Canada med 370 000 m³f., Jugoslavien med 354 000 m³f. och Frankrike med 331 000 m³f. De största importörerna av sågat lövvirke var USA med 725 000 m³f. och England med 704 000 m³f., vilka tillsammans svarade för 33% av världens totala import av

sågat lövvirke. Andra betydande importörer var Italien, Sovjetunionen, Västtyskland och Canada.

Världens totala export av plywood uppgick 1962 till 1,8 milj. m³ (f.å. 1,6 milj.). De största exportörerna var Japan med 358 000 m³, Finland med 356 000 m³, Canada 182 000 m³, Filippinerna 173 000 m³ och Sovjetunionen med 143 000 m³. Japan och Finland svarade tillsammans för ca 40% (f.å. 45%) av världens totala plywoodexport medan USA och Storbritannien, de största importörerna, gemensamt mottog 67% (f.å. 70%) av världens totala import.

Den totala exporten av trämassa ökade 1962 med ca 4% till 10,15 milj. ton. Denna ökning härförde sig helt till den kemiska massan som ökade med drygt 5%, medan exporten av mekanisk massa minskade med nära 6%. För Europas del minskade exporten av mekanisk massa med ca 9%, samtidigt som exporten av kemisk massa ökade med drygt 5% medan Nordamerika ökade sin export av både sortimenten, ca 1% på mekanisk massa och 4% på kemisk massa. Mest betydande exportländer 1962 var Sverige med 2,84 milj. ton (f.å. 2,73 milj.), Canada med 2,76 milj. ton (f.å. 2,60 milj.), Finland med 1,71 milj. ton (f.å. 1,60 milj.) och USA med 1,08 milj. ton (f.å. 1,07 milj.). Dessa länder, som tillsammans svarade för ca 83% av världens totala massaexport, redovisade sålunda samliga en ökning av exporten. De största massaimportörerna var liksom föregående år Storbritannien och USA med 2,58 milj. ton resp. 2,47 milj. ton, vilket tillsammans utgjorde ca 57% (f.å. 49%) av den totala importen av massa. I denna ökning av andelen återspeglas framför allt USA:s kraftiga importökning av kemisk massa från Canada. Av Storbritanniens import kom 73% (f.å. 72%) från Sverige, Finland och

Norge medan 95% (f.å. 89%) av USA:s massaimport kom från Canada.

Världshandeln med skogsprodukter är, som framgått av redögörelsen, mycket betydande. För vissa länder, inte minst Sverige, är denna handel av utomordentlig betydelse för ekonomin. I nedanstående tablå redovisas import-

resp. exportvärdena uttryckta i milj. USA-dollars för rundvirke, bearbetat virke samt massa och produkter därav i de olika regionerna. Tablån ger även en inblick i hur betalningsbalansen mellan de olika regionerna påverkats genom handeln med skogsprodukter.

Region	1962 (värde i milj. USA-dollars)					
	Rundvirke		Bearbetat virke		Massa och produkter därav	
	Import	Export	Import	Export	Import	Export
Europa (utom SSSR)	536,1	191,0	1 400,5	758,0	1 743,2	1 735,4
SSSR	2,2	112,2	41,5	243,3	50,6	52,5
Nordamerika	53,9	100,0	514,5	536,2	1 129,1	1 468,8
Centralamerika	1,3	6,9	9,4	14,9	212,2	0,1
Sydamerika	8,9	10,6	54,2	59,1	192,7	7,4
Afrika	11,8	123,9	98,1	53,8	128,4	29,3
Asien (utom SSSR)	359,4	175,8	120,3	177,6	269,2	52,5
Oceanien	2,8	4,4	37,8	12,5	99,7	17,7
Hela världen	976,4	724,8	2 276,3	1 850,4	3 825,1	3 363,7

I. SUMMARY

Forest Land and Forest Capital

According to the Swedish National Forest Survey, forests cover about 22,8 million hectares (ha), i.e. 55 % of Sweden's total land area. As is shown in table 1 there are 3,0 ha of forest land per caput and 5,4 ha of forest land per ha of agricultural land.

The Swedish forests are administered or supervised mainly by two State Boards, the National Board of Crown Forests and Lands and the National Board of Private Forestry. Besides, other State authorities and Diocesan boards administer small forest areas (table 2 and 3). About one quarter of Sweden's forests is publicly owned, another quarter belongs to companies, and the remaining half belongs to other private owners, mainly farmers (table A). Publicly owned forests are mainly located to Northern Sweden. Tables B and C intend to show the combination of forestry and farming in economic units owned by farmers in different parts of the country. In 1956 there were 283 000 such units with forest land owned by farmers, 53 000 of which, however, without crop land. 32 % of these 230 000 units with crop land possess forest land less than 10 ha and 59 % of the same unit possess forest land less than 25 ha. To these 230 000 units belong about 9,0 million ha of forest land. However, the number of agricultural units in Sweden is decreasing considerably which is shown in the tableaus at page 26. In table D figures are given concerning the forest areas of river basins in Northern Sweden. The only tables where river basins appear are those relating to floating activity (tables 17—19 and 36).

In table E is shown the age-class distribution, i.e. the proportion of the forest area occupied by trees of different ages. Furthermore comparative figures from three different national surveys are presented in this table. Some remarkable changes are easily noticed.

Table F, shows the ideal production capacity of the soil (site quality) expressed in m^3 per annum and ha by which is meant the averages optimum of sustained

yield provided the best possible management. The figure illustrate the very marked difference between northern and southern parts of Sweden due to climatic conditions.

Detailed figures concerning the growing stock in different counties are presented in table 4 "Growing stock incl. bark total and per ha, by species and sizegroups, according to the second National Forest Survey" which has been transferred unchanged to this yearbook from the Statistical Yearbook of Forestry 1961 as well as table 5 "Yearly increment of pine and spruce (excl. bark) and of all species (incl. bark) according to the second National Forest Survey".

After five completed years (1953—1957; figures for 1958—1961 not yet available) the third Survey now in progress, has yielded the preliminary results, shown in tables G—J. According to the third Survey the growing stock in the country amounts to 2 100 million m^3 sk. in comparison to 1 900 million m^3 sk. in the second Forest Survey. The composition of the total growing stock in respect to species has changed very little since the second Survey and it is made up to 45 % of spruce, 40 % of pine and 15 % of broadleaved species. (The second Survey: spruce 44 %, pine 40 % and hardwoods 16 %). The composition of the total growing stock in respect to size-groups shows the following figures; 31 % large-sized stock (25 cm DBH and more) 40 % medium-sized stock (15—24,9 cm DBH) and 29 % small-sized stock (less than 15 cm DBH). (The second Survey: respectively 28 %, 41 % and 31 %).

The annual increment (incl. bark) preliminary figures — according to the third Forest Survey is shown in table J (cf table 4) and amounts to 68 million m^3 sk. i.e. 3,1 m^3 sk. per ha. The rate of increment increases from 2,4 % in the northern parts of Sweden to 4,6 % in the southern parts. The average growing stock per ha of forest land (table H) has increased from 80 m^3 sk. per ha according to the second Forest Survey to 92 m^3 sk. per ha according to the third Survey.

According to the figures available from the General Real Property Assessment 1957 performed for the purpose of property taxation, the total value of Swedish forests (in rural areas) in 1957 was estimated at 10 043 millions Sw. cr. or approximately 2 000 millions US \$ (table K). This means an increase from the previous General Property Assessment in 1952 by 96 % due to rises in timber prices and logging costs, changes in assessment methods and increases of the growing stock. The part-values show, however, different percentage increases, which to some degree are due to changes in assessment methods. In 1952 a greater part of the total value was attributed to the ground value than was done in the Property Assessment 1957. According to the table K the value of the growing stock was subject to an increase of 116 % from 1952 to 1957, whereas the value of the forest ground increased only by 10 % during the same period. The total value and its changes (table L) are, however, more important. This total value amounted to 460 Sw. cr. per ha forest land in 1957 and during the period 1938—1957 its value at the beginning of the period (93 Sw. cr. per ha forest land) was quadrupled. According to the table M diocesan forests and forests in region IV have the greatest value per ha in the country.

The County Forestry Boards and, for the State forests, the State Forest Service are responsible for the supply of seed and seedlings (table N). However, several big companies are collecting seed and managing nurseries for their own supply. Seedlings are also to some extent produced in private enterprises.

In 1962 the production of pine seed was the largest ever reached in Sweden and amounted nearly 21 000 kg. The production of spruce seed was insignificant. During 1962 the number of seedlings used for artificial regeneration amounted to about 300 million, 25 million of which were imported (table O), mainly from the Federal Republic of Germany and Denmark. In recent years the production of seedlings has been intensified, and in 1962 the nurseries owned by the County Forestry Boards covered an area of 745 ha (124 ha in 1945). The total area of all nurseries in the country was estimated in 1962 at about 1 350 ha. Table 6 shows the extent of sil-

vicultural measures carried out in 1962; according to the table scarification have been subject to a slight decrease in 1962; while removal of waste, planting and sowing and thinning in seedlings and young stands increased during the year in comparison with 1961. The silvicultural measures accounted for in table 6 involve some reduplications in cases where the same area is treated more than once by different methods, e.g. preparation by removal of waste from a clear cut area and then sowing. Planting and sowing per 1 000 ha forest land within forests belonging to different owner categories are computed in table P. The development of the regeneration work etc. during the period 1942—1962 is accounted for in table Q. Investigations have been made in 1956 by the National Forest Survey about the condition of the forests in the country and the need for regeneration work. According to the results of these investigations 151 000 ha ought to be artificially reforested annually, 44 % of which by sowing and 56 % by planting.

The tables 7 a—b, 8 a—b and R and S show detailed information about forest fires in 1962 and 1963. According to the tables, 1962 may be regarded as a favourable year with respect to forest fires whereas the frequency of forest fires in 1963 was greater and so was the burnt area. About 70 % of the fires are quenched before 0,1 ha of forest land have been damaged and besides 40—60 % of all fires are in fact grass-fires to a great extent located in and around Stockholm and Gothenburg. The average area damaged per fire amounted to 0,6 ha in 1962 and 1,8 ha in 1963. The corresponding areas in 1960 and 1961 were 1,3 and 0,8 ha. In general, the number of fires has its peak in April and the area damaged has the same in June. In 1963, however, most of the fires occurred in May (table S).

As regards the causes of the fires these conform for the years 1962 and 1963 rather closely to the pattern of previous years. Children cause a good deal of the fires as is shown in table 8 a and b. Presumably many of the fires with unknown causes have their origin in children's play with matches. Due to bad thunderstorms in 1963 fires caused by lighting were numerous that year. Other ordinarily big fires are

those which have sprung up in connection with broadcasting burning. Watch-towers for forest fire protection are nowadays considered to be too expensive and too ineffective. The airborne patrolling have taken over most of the forest fire protection in the northern and middle parts of the country.

No damage worth mentioning by frost, snow or storms occurred in 1962.

The damage caused by elk was insignificant in the southern parts of the country in 1962, whereas in the northern and the middle parts of the country slight increases in some regions alternate with slight decreases in other regions. In certain northern counties a further reduction of the stock of elks seems to be eligible. — On the island of Gotland wild rabbits are still a real menace to reforestation work.

Thanks to the cold and rainy summer 1962 damage by insect attacks were rather insignificant that year.

Mainly due to the humid summers 1960—1962 the damage by fungi was considerable in many parts of the country in 1962.

Technical Activities

A widespread network of transport roads makes possible a mechanization of the transport work which involves lower costs for hauling and silvicultural measures. The most important type of forest road is the permanent motor road. In addition, there are nonpermanent roads to be used only when the soil is either well dried-up or well frozen.

During the last two decades the activity of forest road building has increased except for 1958 and a slight decrease in 1962. During 1962 3 585 kms were completed as against 3 768 kms in 1961 (tables 9 and X). Forest road building expressed in metres per 1 000 hectares forest land was most extensive in 1962 in "other public forests" with 276 metres per 1 000 ha forest land. In companies' forests 204 metres per 1 000 ha forest land were completed during the year, in state forests 124 metres and in "other private forests" 132 metres.

The state grants certain sums for forest road building, 7,7 million Sw. cr. being allocated for the budget-year 1961/62 and 8,0 million Sw. cr. for the budget-year 1962/63. In order to reduce the unemploy-

ment the Government grants subsidies among other things for forest road building. Up to the budget year 1962/63 435 km forest roads have been build with support from these grants.

Data from the Road Enumeration of the third National Forest Survey showing the extent of the network of the roads in Sweden during the period 1957—1960, are given in tables T—V, Y and Z. According to these tables the total length of the private permanent motorroads of direct consequence for forest products transports amounted to about 150 000 kms. The length per ha forest land of such private permanent motorroads and public roads, to which timber can directly be transported from the forest for piling at roadside was calculated to about 4,0 metres in Northern Sweden and about 14,4 metres in Southern Sweden. The average hauling distances from stump to road was estimated for Northern Sweden to 1,5 kms and for Southern Sweden to 0,5 kms.

From 1953 to 1957 the yearly completed draining ditches in the forests increased in total length each year whereas the opposite was the case 1958—1960. In 1961 and 1962 the total length of completed draining ditches increased again and the number of kilometres of completed ditches amounted in 1962 to 3 518 kms (3 180 kms in 1961). The 1962 number of kms means that about 21 000 ha of forest area were drained during the year, 55 % of which referred to companies' forests, 34 % to "other private forests", 5 % to state forests, and 6 % to "other public forests" (tables 10 and X).

In 1962 the total length of floatways was about 31 900 kms (table 17). Except some routine repairs and building of flumes in connection with the construction of power-generating stations etc., no constructional work on floatable water-courses was carried out. On the contrary some ancillary floatways are given up every year.

Aerial photographies are used to an ever increasing extent in Swedish forestry both for planning purposes and for the daily routine work.

Utilization of the Forest Capital

One important task belonging to the County Forestry Boards is to assist forest

owners (mainly farmers) in marking trees for felling. It is estimated that in general one fourth of the total annual cut in forests owned by farmers is marked by the assistance of the County Forestry Boards.

According to estimates made within the Road of Private Forestry and reported in table 11, the total cut for the season 1961/62, when the logging conditions were almost ideal, amounted to 56,1 million m³ solid volume incl. bark i.e. about 1,5 % higher than the total volume in the previous year. For the season 1962/63, however, the total cut decreased to 54,0 million m³ solid volume which was mainly due to deteriorated market conditions. The forest industry's part of the annual cut may now be estimated at 85 à 90 %. Specific information on annual fellings is available for public forests and companies' forests only (tables 12 and 13). In 1962 the total cut per ha of forest land was on an average for all categories 2,38 m³ solid volume incl. bark.

However, in addition to the figures given in the above-mentioned tables other statistics concerning total fellings are also available namely those based upon the stump enumeration by the National Forest Survey 1953—1962 as presented in table A. Total fellings during the period 1953—1962 according to the stump enumeration amounted to 50,1 million m³ solid volume incl. bark on a yearly average and to 51,0 million m³ according to the estimations made within the Board of Private Forestry.

About 65 % of the logs for processing in Sweden and also a considerable part of the roundwood exports are measured by authorized timber measures. The tables 14—16 give detailed information on the activities of the timber measuring associations.

In Northern Sweden most timber is floated, and floating is by law exclusively reserved for authorized floating associations. An account of their activities is given in the tables 17—19.

The quantity floated in 1962 amounted to 11,3 million m³ solid volume excl. bark i.e. almost the same quantity as in 1961 when 11,5 million m³ were floated.

The quantity of roundwood transported by rail decreased by 38 % in 1962 as compared with 1961; as is shown in the tableau at page 74, about 0,8 million tons or roughly about 1,2 million m³ solid volume

excl. bark were transported in 1962, about 83 % of which consisted of pulpwood. The tables 20 and 21 have for administrative reasons eliminated in this year-book.

Continuous statistical information worthy of publication about transport of unprocessed wood by lorries is virtually nonexistent. 1954/55 and 1962/63, however, a special committee aimed to study transportation of forest products has published certain results which can be studied in table A. Those results give a clear picture of the development of lorries transports of roundwood during the periods and the extent to which lorries today are used in transporting forest products.

Shipping is of little importance in transporting roundwood within the country. Table Ö shows the small quantities of unprocessed wood unloaded in Swedish harbours and loading quays in 1962.

Considerable quantities of timber are transported by sea-rafts to mills or factories on the coast. The figures now published by the Central Bureau of Statistics show that roundwood amounting to 8,5 million m³ solid volume excl. bark was transported in 1962 by sea-rafts; of this volume, however, 4,8 million m³ referred to rafting within the rivermouths.

Most Swedish timber is consumed by mills or factories within the country. Table 24 shows the consumption of roundwood by forest industries during the last five years 1958—1962. It should be noted, however, that the information in this table is limited to enterprises with five or more employees, i.e. only 16 % of the total number of sawmills but 80 % of the total production. The production of sawn and planed wood etc. and of boxboards is shown in the tables 25 a and b which is likewise limited to enterprises above the size mentioned. In table AA data are given from the 1958 Census of sawmills undertaken by the Board of Trade, which show the total number of sawmills (commercial sawmills as well as sawmills for household use), the roundwood consumption, and the production in 1958. However, it has been possible to estimate the total production of coniferous sawngoods in 1962, to 1,72 million standards or 1,7 % less than in 1961 and the corresponding roundwood consumption to 15,2 million m³ solid volume excl. bark, or about 2 % less than in the

previous year. According to the table 24 about 155 000 m³ solid volume of timber were utilized by the Swedish veneer and plywood factories in 1962 i.e. about 16 % less than in 1961. There was also a considerable decrease in the production of veneer and plywood in this period.

The quantity of roundwood consumed in 1962 by the pulp mills amounted to 20,0 million m³ solid volume, i.e. 4 % less than in 1961. During the last decade the production of pulp has been subject to an almost continuous and rather considerable increase owing to technical and organizational improvements. Above all the sulphate sector has been favoured by a noteworthy increase in production and the bleached pulp has during the period increased its percentage of the output of wood pulp. In 1962, however, there was a slackness in the demand for pulp, which caused the Swedish producers not to make full use of the production capacity. The pulp production in 1962 amounted to 5,1 million tons dry weight, about 4 % less than in 1961, and 23 % of the production consisted of mechanical pulp (incl. fibre pulp), 35 % of sulphite pulp and 42 % of sulphate pulp. Fireboard production has expanded on a proportionately larger scale than pulp production during the period 1953—1962; the capacity has been more than doubled. In 1962 the production of fibreboard amounted to 650 000 tons (tables 26), i.e. 4 % more than in 1961 and the consumption of roundwood by the fibreboard factories to 739 000 m³ solid volume excl. bark (table 24) i.e. an increase by 14 % as compared with the previous year. However, sawmill waste is now being used to an ever increasing extent in this processing. In 1962 chips amounting to 900 000 m³ solid volume, waste edgings and slabs amounting to 240 000 m³ piled volume and small quantities of mechanical pulp were consumed in the fibreboard factories. The production of particle board is rapidly increasing and it amounted to 63 000 tons in 1962 as compared with 53 000 tons in 1961. Pulpwood in small dimensions is mainly used in the production of particle board and the consumption of this assortment amounted to about 150 000 m³ solid volume in 1962 but sawmill waste and waste from plywood production are also used by the particle board factories.

The use of wood for heating purposes has been constantly declining during the last years as a consequence of the increasing use of oil, coal and electricity and of the closing down of small farms. However, approximately, 10—12 million m³ piled wood i.e. 4—5 million m³ solid volume excl. bark, is still used for heating purposes.

In general a very small proportion of Swedish roundwood is exported but the yearly variations may be rather important (table 27). In 1962 exports of unprocessed wood amounted to not exactly 1,0 million m³ solid volume excl. bark, i.e. 2 % of the total cut. In 1962 as well as in the preceding years most of the unprocessed wood exported consisted of pulpwood. The exports of pitprops was as insignificant in 1962 as in the previous year and only pulpwood among the unprocessed wood showed any noticeable increase of the exports in 1962. In 1963, for which preliminary figures are available, the exports of unprocessed wood increased to 1,3 million m³ solid volume, i.e. 26 % in comparison with 1962. This increase is entirely referred to pulpwood while the exports of other assortments, except pitprops, decreased. The principal importing countries of Swedish unprocessed wood 1962 and 1963 were Norway and the Federal Republic of Germany (table 29).

In spite of her own large resources Sweden imports rather considerable quantities of unprocessed wood particularly logs and pulpwood, from exclusively Finland and Norway (tables 28 and 29). Since 1961, however, there has been a tendency to diminish the imports which resulted in a 55 % decrease from 1962 to 1963. The exports of sawngoods was just the same in 1962 as in 1961 but increased to 1,05 million standards, i.e. 6 % in 1963. The major part of these exports consists of unplanned wood, of which the United Kingdom, the Netherlands and the Federal Republic of Germany are the greatest importers.

Pulp is Sweden's most important export product; in 1962 the exports amounted to 2,84 million tons (dry weight), i.e. an increase by 4 % since 1961. During 1962 the exports of fibreboard was somewhat higher as those of the previous year and amounted to 421 000 tons.

In 1963 the demand for pulp increased and the exports rose to a new record level,

e.g. 3,21 million tons (dry weight). The exports of fibreboard were on the same level as those of 1962.

Very long ago, wood tar was a very remunerative export product for Swedish forestry, but nowadays it is insignificant amounting to no more than 2 500 tons in 1962 and 3 400 tons in 1963. 26 000 m³ of charcoal (stacked volume) in 1962 and 35 200 m³ in 1963 were exported the most of which went to the chemical industries in the United Kingdom and Norway.

Timber Prices and Production Costs

Every autumn, except 1958, and 1959, standing timber in the State Forests is sold by auction by the State Forest Service. The prices obtained at these auctions (table AD) are considered to indicate the trend of the prices for standing timber for sale in the farmers' forests during the coming season. The prices of standing timber in private forests which are shown in table AC, have been obtained by means of a sample survey undertaken with the aid of the County Forestry Boards. On an average for the whole country prices for wood sold on root decreased by about 6 % during the season 1962/63 as compared with the season 1961/62, whereas the price reduction from the previous season was about 4,5 %. In table 30 are shown the net values of the wood (all kinds: wood sold on root, roundwood etc.) from the state Forests in 1952—1962.

The prices for the seasons 1961/62 and 1962/63 referring to timber are shown in table 31 a and b, to pulpwood in tables 32 a and b and to fuelwood in tables 33 a and b. In order to illustrate the development of the prices of timber and pulpwood during the last ten years these prices (timber and sulphite wood) are expressed as index numbers (base year 1948 = 100) as follows:

Autumn		timber		pulpwood
		1954	1955	1956
	1957	218	215	173
	1958	180	184	177
	1959	161	161	161
	1960	179	184	144
	1961	198	198	130
	1962	193	198	140
	1963	205	198	158
				158
				145
				152

According to these index numbers the prices of timber and pulpwood decreased in 1962 but increased in 1963 when the market conditions for sawnwood and pulp grew more propitious.

The costs of logging incl. common costs are also shown in tables 31—33. Owing to wide variations, the data presented are, in several cases, estimated averages.

After a strong price reduction in 1961, the price for sawnwood stabilized during 1962, but on a level which many sawmill owners considered to be quite unsatisfactory. The prices amounted this year to 1 188 Sw. cr. per std for pine (u/s 2½" X 7") and to 978 Sw. cr. per std for spruce wood (u/s 2½" X 7"). In 1963 there was a slight increase in the export prices especially for spruce wood and for quinta qualities. The prices amounted this year to 1 203 Sw. cr. per std for pine (u/s 2½" X 7") and to 1 011 Sw. cr. per std for spruce wood (u/s 2½" X 7") (table AE). In 1962 the pulpmills met with serious price-reductions. In the beginning of 1963 the prices were at a standstill but gradually there was an upward trend especially for sulphate and sulphite pulp and, at the end of the year the prices had risen to a level 10—15 % higher than the previous year.

Labour Market Conditions

At the beginning of 1962 a new wage-agreement was drawn up for the period 1/1—30/9 1962. This agreement guaranteed the workers a time rate increase of 8,5 % and a rise of 7 % for the contract workers. The hauliers' rise was about 7,5 %. New negotiations were undertaken in the autumn and an agreement was signed for the period 1/10 1962—31/12 1963 involving a 5 % increase during 1963.

In table AF comparisons are made between the wages of adult male workers in forestry, agriculture and in the wood, pulp, and paper manufacturing industries and the salaries of male clerical personnel in the whole industry during the period 1953—1962. In diagram 1 only fellers, hauliers, agricultural workers and workers in the wood manufacturing industry are compared. According to the table wages or salaries have increased during the period by about 80—95 % for all categories recorded in the table except for fellers and hauliers.

The increase of the fellers wages amounted to 73 % and the same of the hauliers' wages to 61 %. Some lagging behind is as usual noted for the hauliers (horse and driver). The fellers' and hauliers' wages in various counties are shown in table 34; as these statistics, however, refer only to conditions in the State Forests, they are incomplete. It is worth remarking here that fellers and hauliers seldom work on every workday in the month and never all twelve months in the year.

It has been estimated that forest work is done to equal degrees by on the one hand agricultural workers employed in forest work during the winter and on the other hand actual forest workers. Forest work is becoming the main occupation for more and more forest workers both in the State Forests, the companies' forests and in the farmers' forests. In the tables AG and AH is shown the economically active population in forestry in 1960 according to the 1960 Census of Population. The first category of the two mentioned above is obviously not included in this population, which seems to have increased more than most other occupational groups during the period 1950—1960. According to table AI, there has been an upward change in the age-distribution during the period 1950—1960, especially for wage-earners.

Current statistics on employment in forestry are beginning to be more complete; table 35 shows the number of workers employed in the State Forests and in the companies' forests while table 36 shows the number of persons occupied in floating and the tables AJ and AK show the number of dayworks performed in the farmers' forests.

Thanks to sample surveys some facts about employment in the farmers' forests are now available. Pilot surveys were undertaken by the Labour Market Board in the years 1957—1960 and these resulted in a schema for continuous statistics about employment in farmers' forests, which schema implies four sample surveys each year — in February, May, August and November — from 1961 on. In the tables AJ and AK are shown the dayworks performed in the farmers' forests during a week and these statistics are principally intended to show changes in employment volume. According to the tables the number of day-

works performed by the hired labour decreased in actual figures in 1963 as compared with 1962 but increased relatively in February and May. Besides hired labour is less important in Northern Sweden than in other parts of the country. The unemployment figures in forestry illustrate to a certain extent the situation in the labour-market and these figures are shown at page 110.

Statistical information about accidents in forest work has not been available for the years 1961 and 1962 and therefore the statistics concerning 1960 have been transferred unchanged to this yearbook from the Statistical Yearbook of Forestry 1961. According to the table 38 the number of accidents in forest work (excl. agricultural labourers employed with forest work) and floating amounted to 6 428 in 1960 (6 972 in 1959). The number of hours worked in forest work and floating was 113,8 million in 1960 (116,8 million in 1959) and the number of sickness benefit days was 135 000 the same year (140 000 in 1959). Table 39 reports "severity rates" for accidents in forest work by cause of accident. A "severity rate" is a measure of the accident risk and it is computed in accordance with the recommendations of the Sixth International Conference of Labour Statisticians arranged in 1947. The "severity rate" corresponds in principle to the number of working-days lost by accident per 1 000 actual working-hours. The average severity rate in forest work and floating amounted to 3,29, in 1960 (2,75 in 1959). The corresponding rate in all branches of industry was 1,57 (1,50 in 1959). However, there are several branches of industry with very high severity rates and among these may be mentioned stevedoring, water transport and ore mining. In table AL the accidents in per cent and per 1 million workinghours are shown distributed according to injured part of body.

In order to bring down the number of accidents, continuous efforts are made by the Board of Labour Protection among others by means of improving tools and working methods.

Wild Animals and Game Shooting

Sweden's most important game is elk. The number of elk shot in 1962 amounted to 31 298, i.e. a very slight decrease since

1961 (table 40). The total number of elk shot in 1962 was equivalent to 1,4 elk per ha forest area or 0,8 elk per 1 000 ha total land area. The shooting of other game of importance is accounted for in table 41. The shooting of hazel-hen, capercailzie and black grouse was allowed in some parts of the country during certain periods of the year. The Government pays bounties for killing certain animals such as wolves, gluttons and seals.

Other Matters Relating to Forestry

I. Administration

Forestry and silviculture are administered in Sweden by two central boards, the National Board of Crown Forests and Lands and the National Board of Private Forestry.

The National Board of Crown Forests and Lands administers the State Forests and supervises certain other public forests. It is a commercial board deriving revenue from selling timber, leasing land to tenants etc. Its has a large staff of foresters in the forests, which are divided into some hundred forest districts. The Board is responsible for the economic management and tending of all forests under its administrations or supervision.

The National Board of Private Forestry is a supervisory institution. Its objects are to study the status and development of private forestry and to suggest to the appropriate Ministry measures which it considers feasible for the promotion of private forestry. In collaboration with the County Forestry Boards, one in each county, it exercises supervision over the observance of laws and regulations in the field of forestry. The County Forestry Boards — in addition to their supervisory activities — also give instruction and information on matters relating to forestry, provide forest owners with seed and plants, assist forest owners in the management of forests, grant subsidies towards financing silvicultural measures etc.

II. Forestry Education and Training

From July 1st 1962 onward the Forest Research Institute and the Royal College of Forestry are united into a common organization under the name of the Royal College of Forestry. Its two main tasks are to further the progress of forestry by scientific research and to give a scientific

and practical instruction in forestry. The highest standard of forestry education is thus provided at the Royal College of Forestry near Stockholm. The students usually graduate after 4 years of studies. Lately it has also been possible to obtain a Doctor's Degree at this college. In 1962 41 students graduated and in 1963 37.

Basic training in forestry is given in one-year preparatory courses supplemented with four-months courses in four schools established for this purpose. The number of pupils in 1962 was 191 and 1963 156. These courses are compulsory for all those who wish to enter one of the three types of schools for lower or higher forestry education.

There are eight Forest Ranger Schools providing one-year courses. There were 166 pupils in 1962 and 164 in 1963.

A special State School gives a 15-months course for students who aim at forestry positions higher than those open to pupils with only forest ranger training. In 1962 20 students passed this course and in 1963 28.

In addition to these permanent schools, numerous courses, varying in duration from a few days to two or three months are arranged by County Forestry Boards, associations and private companies. These courses aim at training of forest workers and forest owners in the techniques of forest work and elementary silviculture. In recent years forestry has been widely introduced as a special subject in the final class of the primary schools.

The extent of the professional training provided by the County Forestry Boards, by the State Forest Service and by companies and organizations is shown in table AM. The training given by the County Forestry Boards takes place to a large extent in special Forestry Training Schools belonging to the respective boards. A list of these schools is given on page 128.

III. Associations and Organizations

A large number of associations and organizations are active in Swedish forestry. Among those aiming at promotion forestry and silviculture *Svenska skogsvårdsföreningen* (The Swedish Silvicultural Society) and *Norrlands skogsvårdsförbund* (The Silvicultural Society of Norrland) may be mentioned. The existing organizations for

forest tree breeding are now combined in one organization, *Samarbetsnämnden för skoglig växtförädling och genetik* (The Committee for Forest Genetics and Treebreeding). — In each county there is a forest owners' association, mainly watching the economic interest of the smaller forest owners) they are very active commercially, operating saw mills, pulp mills, export schemes etc. These local forest owners' associations are united in *Sveriges skogsägareföreningars riksförbund* (National Federation of Swedish Forest Owners Associations) representing (in 1963) 6,8 million ha of forest land.

The parties on the labour market have several associations the largest being: *Föreringen Skogsbrukets arbetsgivare* (The Association of Forestry Employers) and *Svenska lantarbetsgivareföreningen* (The Swedish Association of Employers in Agriculture) for the employers and *Svenska skogsarbetareförbundet* (The Swedish Association of Workers in Forestry) and *Riksförbundet Landsbygdens Folk*, RLF (The Swedish Farmer's Unions) for the workers.

There are three organizations for the rationalization of forestry all aiming at greater efficiency and safety in working methods. These organizations are working in close collaboration. In 1964 these organizations have been connected to one organization, named *Sveriges Skogsarbetstjejer* (The Swedish Association for Forestry Work Studies).

IV. State Subsidies for Silviculture

In order to facilitate and promote silvicultural work the Government grants subsidies for certain types of operation. The amounts allocated in different years are shown in table AN. The use made of these funds which are actually in operation, during the budget-year 1961/62 is shown in table 42.

V. Investments and Maintenance Costs in Forestry

In table 6, 9 and 10 annual figures are given which show the extent to which silvicultural measures have been carried out, and how many kilometers of forest roads and draining ditches have been completed during the year. In table AP in this Yearbook are shown the amounts of money, which have been spent on forest invest-

ments or maintenances during the periods 1951/55 and 1956/60 and also for the years 1961 and 1962. In comparisons with the annual averages of the period 1951/55 the corresponding averages of the period 1956/60 show increases both in extent and in value. Planting and sowing and roadbuilding increased during the whole period 1951/60, whereas ditch draining and other silvicultural measures than planting and sowing, however, decreased after a peak reached in one of the years 1957—1959. More than 1 400 million Sw. cr. were spent in investments and maintenance costs in Swedish forests during the period 1951—1960 and almost half of the sum went to roadbuilding and road maintenance.

After a slight decrease in the investment activity there seems to be an upward trend both in extent and in value for most of the investment items and the figures for 1962 are, except for forest road building and scarification, higher than these of 1961.

VI. Value of annual cuts

The annual cuts show on the whole an increasing trend during the period from 1951—1962 (table AP) mainly due to an accelerated demand by the pulp mill industry. Fuelwood consumption decreased at the same time and consequently a change to more valuable assortments occurred during the period. The economic results of the annual cuts, however, showed a marked negative trend during the same period as appears from table AP and diagram 2. In 1959 and 1960 there was an increasing trend in both grossvalues and net values but in 1961 and 1962 the grossvalues were affected negatively again by unfavourable export conditions and net values by increasing costs for cutting and the like. The values of standing timber (rootvalues) also decreased during the period 1951/62 and amounted to 30 Sw. cr. per m³ solid volume incl. bark on an average for the first five years of the period as compared to 20 Sw. cr. per m³ solid volume in 1962. The negative trend is still more unfavourable if due regard is taken to the impaired value of money during the period.

International Review

The tables 43—47 present an international statistical review, the material of which is extracted from FAO-statistics.

J. KÄLLFÖRTECKNING

I ett flertal fall har de ur de här nedan angivna källorna hämtade uppgifterna underkastats särskild bearbetning för Skogstatistik årsbok, utan att detta särskilt omnämnts i förteckningen.

Tab. A. Skogstatistisk årsbok, huvudtabeller 2 o. 3.

Tab. B o. C. RLF:s jordbruksregister.
Tab. D. Skogsforskningsinstitutet: Riksskogstaxeringarna 1938—1952.

Tab. E. Skogsforskningsinstitutet: Riksskogstaxeringarna 1923—1929, 1938—1952 och 1953—1957.

Tab. F. Skogshögskolan: Riksskogstaxeringarna 1953—1962.

Tab. G—J. Uppsatsen "Skogarna och skogstillståndet vid periodens slut" — baserad på riksskogstaxeringarna 1953—1957 — i domänverkets jubileumskrift "Sveriges skogar under 100 år".

Tab. K—M. Undersökning av taxeringsutfallet beträffande jordbruksfastighet på landsbygden vid 1957 års allmänna fastighetstaxering (S.O.U. 1963:14).

Tab. N. SOS, Domänverket 1958—1962, Skogsvårdsstyrelsernas berättelser 1958/59—1962/63, tab. 5.

Tab. O. Primäruppgifter hos skogsstyrelsen.

Tab. P. Huvudtabellerna 2, 3 och 6 i Skogsstatistisk årsbok.

Tab. Q. SOS Domänverket 1942—1950, SOS, Det enskilda skogsbruket 1942—1950 samt Skogsstatistisk årsbok, 1951—1962, huvudtabell 6.

Tab. R o. S. Primäruppgifter hos statens brandinspektion.

Tab. T—V, Y—Z. Skogsforskningsinstitutet: Riksskogstaxeringens väginventering 1957—1960.

Tab. X. Skogstatistisk årsbok, huvudtabellerna 3, 9 och 10.

Tab. Å. Skogshögskolan: Riksskogstaxeringens stubb inventering 1953—1962.

Tab. Ä. Skogsbrukets motortransportkommitté: "Biltransportstudier 1963".

Tab. Ö. Primäruppgifter hos statistiska centralbyrån.

Tab. AA. Kommerskollegii sågverksinventering 1958, Kommersiella Meddelanden 1962: 10—11.

Tab. AB. Primäruppgifter hos statistiska centralbyrån.

Tab. AC. Primäruppgifter hos skogsstyrelsen.

Tab. AD. SOS, Domänverket 1958—1962.

Tab. AE. Statistiska centralbyrån: Allmän månadsstatistik.

Tab. AF. SOS, Löner 1962, del I och II.

Tab. AG—AI. Statistiska centralbyrån: Folkräkningen 1960.

Tab. AJ o. AK. Statistiska centralbyrån: Meddelande nr AM 1964:7.

Tab. AL. SOS, Yrkesskador år 1960.

Tab. AM o. AN. Primärmaterial inom skogsstyrelsen.

Tab AO o. AP. Primärmaterial inom skogsstyrelsen.

Tab. 1. Riksskogstaxeringarna 1953—1962, Jordbruksräkningen 1961 samt statistisk årsbok för Sverige 1962 (tab. 4 o. 56).

Tab. 2. SOS, Domänverket 1962 (tab. 17 A, 17 B) samt till skogsstyrelsen

- från olika myndigheter insända uppgifter.
- Tab. 3. Riksskogslaxeringarna 1953—1962 samt till skogsstyrelsen från skogsvårdsstyrelserna, Skogsälskapet och Sveriges Skogsägareförbund insända uppgifter.
- Tab. 4 och 5. Sammanställda inom skogsforskningsinstitutet.
- Tab. 6, 9 och 10. Uppgifter från domänstyrelsen, stiftsnämnderna, Skogsälskapet, Sveriges Skogsägareförbund samt skogsvårdsstyrelserna (i den mån åtgärderna kommit till sådan styrelsens kännedom).
- Tab. 7 och 8. Primäruppgifter hos statens brandinspektion.
- Tab. 11. Beräkningar utförda inom skogsstyrelsen.
- Tab. 12 och 13. Uppgifter från domänstyrelsen, stiftsnämnderna, Sveriges häradsmanningsförbund, Sveriges skogsägareförbund, sockenallmänningarnas förvaltningar, städernas skogsförvaltning m.fl.
- Tab. 14—16. Uppgifter från virkesmätningsföreningarna.
- Tab. 17—19. Statistiska centralbyrån: Meddelande nr V 1963:37. Primärmaterial: från flottningsföreningarna till skogsstyrelsen insända årsrapporter.
- Tab. 24—26. SOS, Industri, berättelser åren 1958—1962 (ur primärmaterial).
- Tab. 27—29. SOS, Handel, berättelse för åren 1958—1962 (huvudsakligen ur primärmaterial).
- Tab. 30. Domänverket 1952—1962 (tab. 2).
- Tab. 31—33. Sammanställda från primärmaterial insamlat av skogsstyrelsen.
- Tab. 34. Statistiska centralbyrån: Meddelande nr V 1963:47 samt från socialstyrelsens byrå för löne- och sysselhäftningsstatistik.
- Tab. 35. Statistiska centralbyrån: Meddelande nr V 1963:52.
- Tab. 36. Statistiska centralbyrån: Meddelande nr V 1963:37.
- Tab. 37. Uppgifter sammanställda inom arbetsmarknadsstyrelsen.
- Tab. 38 och 39. SOS, Yrkesskador år 1960.
- Tab. 40. SOS, Domänverket 1962 (tab. 15).
- Tab. 41. Svenska Jägarförbundels redogörelse för jaktåren 1946/47—1962/63 samt SOS, Domänverket 1946—1962 (tab. 14).
- Tab. 42. Sammanställd från administrativa uppgifter inom skogsstyrelsen.
- Tab. 43. Statistisk årsbok för Sverige 1962 (tab. 449) samt Yearbook of Forest Products Statistics by FAO 1963 (tab. M 3).
- Tab. 44—47. Yearbook of Forest Products Statistics by FAO, 1963.

TABELLER

Tabell 1. Rikets areal vid 1962 års slut fördelad på produktiv skogsmark, inägor, impediment och vatten. Produktiv skogsmarksareal per invånare och per ha inägomark. Länsvis

Productive forest area, other productive land, unproductive land and water at the end of 1962. Productive forest area per inhabitant and per ha cultivated land. By counties

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län och länsgrupp ¹	Areal (1 000 ha) <i>Area</i>					Produktiv skogsmark i % av totalt areal <i>Productive forest area in % of total area</i>	Areal produktiv skogsmark (ha) <i>Productive forest area</i>	
County and major region (group of counties)	Produktiv skogsmark <i>Productive forest land</i>	Inägor ² , Other productive land <i>Other productive land</i>	Impediment och övrig mark <i>Unproductive and other land</i>	Vatten ⁴ Water	Summa ³ Total	per iuv. per inhabitant	per ha inägomark ³ per ha cultivated land	
Nb	3 966,0	86,8	5 838,2	696,7	10 587,7	37,5	15,1	45,7
Vb	3 203,0	132,2	2 204,4	374,4	5 914,0	54,2	13,5	24,2
Jtl	2 549,0	69,7	2 132,1	404,0	5 154,8	49,4	18,8	36,6
Vnr	1 898,0	100,0	414,4	158,0	2 570,4	73,8	6,7	19,0
Gvl	1 454,0	102,9	262,2	153,1	1 972,2	73,7	4,9	14,1
Kpb	2 031,0	86,5	717,4	201,2	3 036,1	66,9	7,1	23,5
Vrm	1 271,0	166,6	322,9	181,2	1 941,7	65,5	4,4	7,6
Ör	635,0	145,4	154,4	70,0	904,8	59,1	2,0	3,7
Vstm	371,0	163,7	110,0	32,5	677,2	54,8	1,6	2,3
Ups	293,0	153,1	79,2	14,5	539,8	54,3	1,7	1,9
Sth ⁵	402,0	144,1	217,7	31,2	795,0	50,6	0,3	2,8
Sdm	338,0	179,7	114,5	52,9	685,1	49,3	1,5	1,9
Ög	552,0	279,6	174,2	102,2	1 108,0	49,8	1,5	2,0
Skb	351,0	328,1	128,0	37,9	845,0	41,5	1,4	1,1
Äbg	648,0	218,1	304,9	105,4	1 276,4	50,8	1,7	3,0
Jkp	666,0	162,3	230,7	89,9	1 148,9	58,0	2,3	4,1
Krb	607,0	106,7	184,0	93,6	991,3	61,2	3,8	5,7
Klm	689,0	203,6	217,2	52,4	1 162,2	59,3	2,9	3,4
Gtl	140,0	92,7	81,3	3,3	317,3	44,1	2,6	1,5
Gbg	151,0	94,6	250,0	18,8	514,4	29,4	0,2	1,6
Hl	198,0	148,3	129,1	17,6	493,0	40,2	1,1	1,3
Bl	173,0	57,7	60,2	13,0	303,9	56,9	1,2	3,0
Krs	265,0	243,4	107,2	26,3	641,9	41,3	1,0	1,1
Mlm	64,0	341,3	69,9	11,3	486,5	13,2	0,1	0,2
I	7 169,0	219,0	8 042,6	1 071,1	16 501,7	43,4	14,3	32,7
II	4 447,0	169,7	2 546,5	562,0	7 725,2	57,6	10,7	26,2
III	3 485,0	189,4	979,6	354,3	5 008,3	69,6	6,0	18,4
IV	6 723,0	2 251,1	2 237,4	863,7	12 075,2	55,7	1,6	3,0
V	991,0	978,0	697,7	90,2	2 756,9	35,9	0,5	1,0
Riket Entire country	22 815,0	3 807,2	14 503,6	2 941,4	44 067,2	51,8	3,0	6,0
1961	22 940,6	4 260,3	13 924,9	2 941,4	44 067,2	52,1	3,1	5,4

¹ Betr. länsgrupperna, se förkörningar på sid. 16 och karta på sid 18.

Concerning groups of counties (major regions) see abbreviations on page 16 and map on page 18.

² Åker, kultiverad betesmark och naturlig betesmark (enl. 1961 års jordbruksräkning). *Arable land, pastures and grassed land (according to the Census of Agriculture 1961).*

³ Exklusiv 45 160 ha åker, 2 330 ha kultiverad betesmark och 11 830 ha naturlig betesmark på jordbruk med mindre än 2 ha åker. *Excluding 45 160 hectares arable land, 2 330 hectares pastures and 11 830 hectares grassed land on farms with less than 2 hectares of arable land.*

⁴ Exklusiv sjöarna Vänern, Vättern, Mälaren och Hjälmaren, vilkas sammanlagda areal uppgår till 912,1 tusen ha. *Excluding the lakes Vänern, Vättern, Mälaren and Hjälmaren (total area 912,1 thousand hectares).*

⁵ Inklusive Stockholms stad. *Including the city of Stockholm.*

⁶ Inklusive skogsmark inom områden otaxerade vid 3:e riksskogstaxeringen. *Including forest land within regions unassessed by the third National Forest Survey.*

Tabell 2. Skogsmarksareal under förvaltning eller tillsyn av olika
Forest land administered by different State authorities and by diocesan boards

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Län och länsgrupp <i>County</i>	Domänverket <i>State Forest Service</i>												
	Kronoskogar	a) Bergverks- skogar b) Renbetes- fjäll	Krono- almänningar	Allmänna inrättningar samt natio- nalparker	Ecklesiastika skogar	Summa <i>Total</i>							
	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	
Nb	12 123,4	1 368,8	—	—	1,0	0,8	9,1	13,3	0,5	0,3	2 134,0	1 382,7	
Vb	1 033,6	1 438,7	—	—	2,0	5,5	0,1	0,2	—	—	1 035,7	444,1	
Jtl	127,6	182,3	b 65,5	b 226,3	0,2	0,0	—	—	—	—	193,3	308,6	
Vnr	135,6	27,5	—	—	—	—	—	—	—	—	135,6	27,5	
Jvl	86,8	20,4	a 0,3	a 0,0	—	—	20,0	20,0	—	—	—	87,1	20,4
Kpb	1 270,0	1 119,9	a 1,7	a 0,2	—	—	20,9	20,1	—	—	272,6	120,2	
Vrm	28,5	5,5	a 1,3	a 0,4	—	—	—	—	—	—	—	29,8	5,9
Ör	81,2	19,0	a 3,0	a 0,4	—	—	20,1	—	—	—	—	84,3	19,4
Vstm	45,9	11,2	—	—	—	—	0,1	0,0	0,0	0,0	46,1	11,2	
Jps	7,2	0,9	a 1,4	a 0,2	—	—	—	—	—	—	—	8,6	1,2
Jth	23,3	6,4	—	—	—	—	20,1	—	—	—	—	23,4	6,4
Sdm	22,7	5,2	—	—	1,1	0,6	0,1	0,0	0,2	0,1	24,1	5,9	
Jg	41,6	7,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41,6	7,0
Jkb	40,1	8,5	—	—	—	—	—	—	0,0	0,0	40,1	8,5	
Jbg	29,2	11,1	—	—	1,0	0,1	—	—	—	—	—	30,2	11,2
Jkp	31,4	7,7	—	—	0,1	0,0	—	—	—	—	—	31,5	7,7
Zrb	30,1	6,9	—	—	—	—	—	—	0,4	0,0	30,5	6,9	
Zlm	62,8	10,8	—	—	—	—	20,0	20,1	—	—	62,8	10,9	
Ztl	7,5	2,1	—	—	—	—	20,4	—	—	—	—	7,9	2,1
Zbg	10,4	8,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10,4	8,7
II	11,0	4,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11,0	4,2
III	4,6	0,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,6	0,3
Krs	17,5	2,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17,5	2,3
Mlm	4,2	0,3	—	—	—	—	20,0	—	0,0	—	—	4,2	0,3
I	3 157,0	1 807,5	—	—	3,0	5,8	9,2	13,5	0,5	0,3	3 169,7	1 827,1	
II	263,2	109,8	65,5	b 226,3	0,2	0,0	—	—	—	—	—	328,9	336,1
III	356,8	140,3	2,0	0,2	—	—	0,9	0,1	—	—	—	359,7	140,6
IV	444,0	100,2	5,7	1,0	2,2	0,8	0,4	0,1	0,6	0,1	453,1	102,2	
V	55,2	17,9	—	—	—	—	0,4	—	0,0	—	—	55,6	17,9
Riket	4 276,2	2 175,7	73,2	227,5	5,4	6,6	10,9	13,7	1,1	0,4	4 367,0	2 423,9	
Entire country													
1961	4 377,8	2 046,7	133,2	137,6	8,2	7,6	17,3	14,9	1,2	0,4	4 537,7	2 207,2	

¹ Häri ingår vissa områden, som vid domänverkets skogsindelningar ej ansetts taxeringsvärda. Deras sammanlagda areal uppgår till ca 172 500 ha skogsmark (Nb 137 500, Vb 15 800, Jtl 9 300 och Kpb 9 900 ha) och uppskattningsvis 498 500 ha impediment (Nb 386 500, Vb 57 000, Jtl 42 000 och Kpb 11 000 ha).

² Nationalparker.

statliga myndigheter vid 1962 års slut. Länsvis

at the end of 1962. By counties

Mättenhet: 1 000 ha
Unit of measurement: 1 000 ha

14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Stiftsnämnder	Annan statlig myndighet										
Diocesan Board	Other State Authority										
Summa <i>Total</i>	Fortifikations- förvaltningen		Vattenfalls- styrelsen		Lantbruks- styrelsen		Sjöfartsstyrelsen		Summa <i>Total</i>		
Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.
15,0	15,5	9,2	2,1	0,8	0,6	11,2	5,5	0,5	0,5	21,7	8,7
14,2	5,9	1,0	0,2	0,1	0,0	9,7	4,1	0,2	0,1	11,0	4,4
37,5	13,5	3,1	2,5	0,4	0,0	11,4	4,9	—	—	14,8	7,5
23,9	4,0	0,7	0,7	0,1	0,0	12,1	2,0	—	—	12,9	2,8
20,1	2,7	0,5	0,6	—	—	4,3	0,5	—	—	4,8	1,1
18,9	4,7	0,7	0,1	0,0	—	4,5	0,4	—	—	5,2	0,5
26,7	5,2	0,8	0,2	0,0	—	2,1	0,3	—	—	2,9	0,5
6,6	0,9	4,5	3,7	0,1	—	0,5	0,0	—	—	5,1	3,7
8,4	1,7	0,3	0,4	0,1	—	0,8	0,1	—	—	1,1	0,5
7,3	1,1	1,1	1,1	—	—	0,5	0,0	—	—	1,6	1,1
8,2	1,6	6,5	3,9	—	—	1,0	0,3	—	—	7,5	4,2
6,1	0,9	1,7	0,5	—	—	1,3	0,1	—	—	3,0	0,6
9,9	1,3	4,0	1,3	0,0	—	1,3	0,2	—	—	5,3	1,5
10,7	1,9	2,0	1,6	0,0	—	0,5	0,1	—	—	2,6	1,7
13,9	3,2	0,8	0,8	0,1	—	1,2	0,3	—	—	2,0	1,1
18,4	5,3	2,4	1,7	—	—	2,5	0,4	—	—	4,9	2,1
17,4	4,4	0,5	0,3	—	—	1,5	0,3	—	—	2,0	0,6
11,5	1,4	0,3	0,3	—	—	1,6	0,2	—	—	1,9	0,5
5,7	1,3	1,6	2,1	—	—	0,6	0,2	—	—	2,3	2,3
3,0	2,6	1,2	1,8	0,0	—	1,0	0,3	—	—	2,2	2,1
4,4	1,3	0,2	0,3	—	—	0,4	0,2	—	—	0,6	0,5
2,0	0,2	0,2	0,3	—	—	0,4	—	—	—	0,5	0,3
5,3	0,7	2,0	3,6	—	—	0,3	—	—	—	2,3	3,6
1,3	0,1	0,4	1,4	0,0	—	0,0	—	—	—	0,4	1,4
29,2	21,5	10,2	2,3	0,9	0,7	20,9	9,6	0,7	0,6	32,0	12,5
61,4	17,5	3,8	3,2	0,5	0,1	23,5	7,0	—	—	27,7	10,2
39,0	7,4	1,2	0,8	0,0	—	8,8	0,9	—	—	9,9	1,7
145,1	28,9	24,9	15,7	0,3	—	14,8	2,4	—	—	39,9	18,1
21,7	6,2	5,6	9,6	0,0	—	2,7	0,7	—	—	8,3	10,4
296,4	81,5	45,7	31,7	1,7	0,7	70,7	20,5	0,7	0,6	117,9	52,9
295,1	81,4	46,8	28,8	1,7	0,9	65,7	18,9	0,7	0,6	114,9	49,0

³ Enligt riksskogstaxeringens bonitering. Domänverket redovisar 125 500 ha prod. skogsmark och 136 300 ha impediment.

⁴ Därav f. n. avskilda från skogsbruk ca 586 400 ha ovanför skogsodlingsgränsen, varav Nb ca 422 200, Vb ca 123 500, J11 ca 2 600 och Kpb ca 38 100 ha.

⁵ Därav nationalparker ca 10 600 ha prod. skogsmark och ca 13 400 ha impediment.

**Tabell 3. Skogsmarksareal under skogsvårdsstyrelsес tillsyn samt total
Forest land under the supervision of the County Forestry Boards and total forest area**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län och länsgrupp <i>County</i>	Skogar tillhörande <i>Forests owned by</i>									
	Landsting, skogsvårdsst. m. fl. <i>Counties etc.</i>	Häradsallm. och allmänningssk. i Norrland och Dalarna <i>Common forests</i>	Städer <i>Towns</i>		Övriga primär- kommuner <i>Other communities</i>		Allm. inrätt- ningar <i>Public institu-</i>			
	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.
Nb	4,0	1,1	219,9	101,1	6,4	1,8	4,5	1,2	—	—
Vb	3,6	2,4	102,3	30,7	2,6	0,3	14,1	6,1	—	—
Itl	1,7	14,4	—	—	0,8	—	18,1	5,7	0,7	0,6
Vnr	2,0	0,3	—	—	3,2	0,7	12,9	0,7	—	—
Jvl	1,3	0,2	36,6	11,0	10,9	1,8	7,7	1,4	—	—
Kph	1,0	0,1	167,0	74,9	1,8	0,2	22,7	6,1	1,3	0,1
Jrm	1,4	0,2	—	—	3,8	0,8	10,9	1,9	—	—
Br	0,6	0,0	11,0	2,0	2,5	0,1	5,3	0,4	2,2	0,5
Jstm	1,3	0,2	11,4	1,9	6,1	1,0	0,7	0,1	13,4	2,8
Jps	0,8	0,1	17,1	3,3	1,1	0,0	0,6	0,0	12,1	1,2
Jth	1,2	0,3	2,9	0,3	20,8	5,7	4,2	1,0	5,8	0,8
Jdm	0,9	0,1	20,2	4,6	4,0	1,1	2,0	0,2	—	—
Jg	0,8	0,1	27,5	5,5	1,4	0,3	2,2	0,3	1,6	0,3
Jkb	1,9	0,2	6,6	1,4	2,4	0,2	0,8	0,1	1,2	0,1
Jhg	2,3	0,3	1,8	0,5	4,1	0,7	5,1	1,5	0,2	—
Jkp	1,8	0,2	1,4	0,1	2,8	0,3	4,8	1,0	0,2	0,1
Jrb	2,6	1,3	—	—	1,4	0,1	7,1	0,9	0,1	—
Jlm	3,4	0,3	0,3	—	4,4	0,6	6,6	0,8	0,8	0,5
Jtl	1,9	0,5	—	—	0,2	0,0	0,2	0,0	—	—
Jbg	1,6	1,2	—	—	4,9	3,4	2,2	0,6	0,1	—
JII	4,1	2,3	—	—	1,1	0,2	2,8	0,9	0,5	1,2
JI	0,5	0,1	—	—	1,6	0,4	1,8	0,2	—	—
Jrs	1,0	0,1	—	—	0,5	0,1	1,7	0,2	0,2	—
JUm	2,1	0,1	—	—	1,7	0,1	—	—	—	—
I	7,6	3,5	322,2	131,8	9,0	2,1	18,6	7,3	—	—
II	3,4	14,7	—	—	4,0	0,7	31,0	6,4	0,7	0,6
III	2,3	0,3	203,6	85,9	12,7	2,0	30,4	7,5	1,3	0,1
V	19,0	3,3	100,2	19,6	54,3	10,9	50,3	8,2	37,6	6,3
.....	11,2	4,3	—	—	10,0	4,2	8,7	1,9	0,8	1,2
iket	43,8	26,1	626,0	237,3	90,0	19,9	139,0	31,3	40,4	8,2
ntire country	42,3	26,3	617,6	237,6	88,2	18,5	132,3	31,1	40,2	8,0
61										

¹ Of which protective forests and forests on poor soil.² Delvis beräknade siffror.³ Skyddsskogar.⁴ Därav svår föryngrade skogar 1 208 km².

skogsmarksareal vid 1962 års slut. Länsvis

at the end of 1962. By counties

Mättenhet: 1 000 ha
Unit of measurement: 1 000 ha

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
				Summa <i>Total</i>			Därav svår- föryngrade skogar och skydds- skogar ¹	Samtliga skogar (tab. 2 och 3) <i>All forests</i>		
Aktiebolag <i>Companies</i>		Övriga enskilda <i>Other private owners</i>		Prod. sk.	Imp. 2	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Summa
391,0	196,5	1 169,5	531,4	1 795,3	833,1	2 628,4	391,2	3 966,0	2 240,0	6 206,0
746,7	245,5	1 272,8	430,3	2 142,1	715,3	2 857,4	551,6	3 203,0	1 170,0	4 373,0
1 161,2	393,5	1 120,9	317,2	2 303,4	731,4	3 034,8	587,0	2 549,0	1 061,0	3 610,0
853,7	148,1	853,8	168,9	1 725,6	318,7	2 044,3	—	1 898,0	353,0	2 251,0
608,9	94,8	676,6	72,6	1 342,0	181,2	1 523,2	—	1 454,0	206,0	1 660,0
651,9	131,2	888,6	197,0	1 734,3	409,6	2 143,9	42,3	2 031,0	535,0	2 566,0
472,8	90,0	722,7	137,5	1 211,6	230,4	1 442,0	—	1 271,0	242,0	1 513,0
174,6	32,4	242,8	24,6	439,0	60,0	499,0	—	535,0	84,0	619,0
88,9	15,9	193,6	24,7	315,4	46,6	362,0	—	371,0	60,0	431,0
103,7	11,4	140,1	14,6	275,5	30,6	306,1	—	293,0	34,0	327,0
38,6	3,1	289,9	61,6	362,9	77,8	440,7	—	402,0	90,0	492,0
26,1	4,9	251,6	40,7	304,8	51,6	356,4	—	338,0	59,0	397,0
85,1	12,8	376,6	70,9	495,2	90,2	585,4	—	552,0	100,0	652,0
27,5	3,1	257,2	37,8	297,6	42,9	340,5	—	351,0	55,0	406,0
39,1	8,9	549,3	162,6	601,9	174,5	776,4	—	648,0	190,0	838,0
31,0	6,5	569,2	127,7	611,2	135,9	747,1	—	666,0	151,0	817,0
73,4	15,0	472,5	99,8	557,1	117,1	674,2	—	607,0	129,0	736,0
39,2	6,0	558,1	105,0	612,8	118,2	726,0	7,7	689,0	126,0	815,0
5,2	4,0	116,6	37,8	124,1	42,3	166,4	122,6	140,0	48,0	188,0
3,2	2,0	122,9	161,3	135,4	168,6	308,3	—	151,0	182,0	333,0
4,1	1,7	169,4	70,7	182,0	77,0	261,0	7,0	198,0	83,0	281,0
6,6	0,7	155,4	20,8	165,9	22,2	188,1	12,0	173,0	23,0	196,0
8,1	1,3	228,4	34,7	239,9	36,4	276,3	12,7	265,0	43,0	308,0
0,4	0,2	53,9	3,8	58,1	4,2	62,3	5,9	64,0	6,0	70,0
1 137,7	442,0	2 442,3	961,7	3 937,4	1 548,4	5 485,8	942,8	7 169,0	3 410,0	10 579,0
2 014,9	541,6	1 974,7	486,1	4 029,0	1 050,1	5 079,1	587,0	4 447,0	1 414,0	5 861,0
1 260,8	226,0	1 565,2	269,6	3 076,3	590,8	3 667,1	42,3	3 485,0	741,0	4 226,0
1 200,0	215,0	4 623,6	907,5	6 085,0	1 170,8	7 255,8	7,7	6 723,0	1 320,0	8 043,0
27,6	9,9	846,6	329,1	905,4	350,7	1 256,1	160,2	991,0	385,0	1 376,0
5 641,0	1 434,5	11 452,4	2 954,0	18 033,1	4 710,8	22 743,9	1 740,0	22 815,0	7 270,0	30 085,0
5 641,0	1 407,0	11 431,3	2 733,4	17 992,9	4 461,9	22 454,8	1 740,0	22 940,6	6 799,5	29 740,1

Tabell 4. Virkesförråd på bark, totalt och per ha, fördelat på trädslag och diameterklasser (enligt riksskogstaxeringen 1938—1952). Skogsmark inkl. hagmark. Länsvis

Growing stock incl. bark, total and per ha, by species and size-groups

1 Län och läns- grupp <i>County</i>	2 Tax.- år <i>Year of survey</i>	3 Trädslag ¹ <i>Species</i>	4	5	6	7	8	9	10	11
			Virkesförråd i diameterklass (cm på bark) <i>Growing stock by size-groups</i>							
			I milj. m ³ sk.				Per ha skogsmark m ³ sk.			
			Mind- re än 15 cm	15-24 cm	25 cm och större	Samt- liga Total	Mind- re än 15 cm	15-24 cm	25 cm och större	Samt- liga Total
Nb	1941	tall	23,9	45,3	35,3	104,4	5,9	11,2	8,7	25,8
		gran	22,6	25,4	14,5	62,5	5,6	6,2	3,6	15,4
		björk	23,6	9,2	1,3	34,2	5,9	2,3	0,3	8,5
		övriga	2,2	1,2	0,4	3,8	0,5	0,3	0,1	0,9
		s:a	72,3	81,1	51,6	205,0	17,9	20,0	12,7	50,6
Vb	1939 —41	tall	17,1	35,3	26,2	78,6	5,3	10,9	8,1	24,3
		gran	32,5	36,4	20,1	89,0	10,1	11,3	6,2	27,6
		björk	20,1	10,1	1,7	31,8	6,2	3,1	0,5	9,8
		övriga	1,5	1,3	0,6	3,4	0,5	0,4	0,2	1,1
		s:a	71,1	83,0	48,6	202,7	22,1	25,7	15,0	62,8
Jt1	1939 —40	tall	17,5	23,8	13,3	54,6	6,5	8,9	5,0	20,4
		gran	35,6	38,2	16,1	89,9	13,3	14,3	6,0	33,6
		björk	13,2	7,4	1,5	22,1	4,9	2,8	0,5	8,2
		övriga	1,7	1,0	0,8	3,5	0,6	0,4	0,3	1,3
		s:a	68,1	70,5	31,6	170,1	25,3	26,4	11,8	63,5
Därav Härje- dalen ²	1940	tall	7,8	8,9	4,9	21,6	11,7	13,3	7,4	32,4
		gran	4,4	5,0	2,5	11,9	6,6	7,5	3,7	17,8
		björk	2,3	0,9	0,1	3,3	3,4	1,4	0,1	4,9
		övriga	0,3	0,1	0,0	0,4	0,5	0,1	0,0	0,6
		s:a	14,7	14,9	7,5	37,1	22,2	22,3	11,2	55,7
Vnr	1938	tall	9,0	17,1	12,1	38,2	4,7	9,0	6,3	20,0
		gran	34,4	33,9	11,6	79,9	17,9	17,7	6,1	41,7
		björk	9,3	6,5	1,9	17,7	4,8	3,4	1,0	9,2
		övriga	3,3	1,8	1,1	6,9	1,7	1,0	0,6	3,3
		s:a	55,9	59,4	26,8	142,1	29,1	31,1	14,0	74,2
Gvl	1942	tall	12,3	23,8	22,0	58,1	8,7	16,8	15,6	41,1
		gran	26,0	28,1	11,9	66,0	18,4	19,9	8,4	46,7
		björk	7,2	4,9	1,5	13,6	5,1	3,5	1,0	9,6
		övriga	2,2	0,9	0,5	3,6	1,6	0,7	0,3	2,6
		s:a	47,7	57,7	35,8	141,2	33,8	40,9	25,3	100,0
Kpb ³	1943 —44	tall	19,8	38,8	29,5	88,1	9,7	19,2	14,6	43,5
		gran	29,2	32,8	12,6	74,7	14,5	16,1	6,2	36,8
		björk	7,3	3,7	0,9	11,9	3,7	1,8	0,4	5,9
		övriga	1,3	0,4	0,1	1,8	0,6	0,2	0,1	0,9
		s:a	57,7	75,6	43,2	176,5	28,5	37,8	21,3	87,1
Vrm	1950	tall	7,9	19,6	15,9	43,3	6,1	15,4	12,4	33,9
		gran	22,8	36,8	19,4	79,0	17,9	28,8	15,2	61,9
		björk	5,9	4,7	1,4	12,0	4,7	3,6	1,1	9,4
		övriga	1,5	0,8	0,4	2,7	1,2	0,6	0,3	2,1
		s:a	38,1	61,8	37,1	137,1	29,9	48,4	29,0	107,3
Ör ⁴	1951	tall	3,7	11,1	12,8	27,6	7,1	21,2	24,3	52,6
		gran	8,8	13,6	6,7	29,1	16,8	25,9	12,8	55,5
		björk	3,1	2,6	0,8	6,5	5,8	5,0	1,6	12,4
		övriga	0,9	0,6	0,3	1,8	1,6	1,2	0,7	3,5
		s:a	16,4	28,0	20,7	65,0	31,3	53,3	39,4	124,0

Tab. 4. (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Vstm	1950	tall	3,5	8,7	8,9	21,1	9,3	23,1	23,8	56,2
	—52	gran	5,9	9,9	5,1	20,8	15,6	26,2	13,7	55,5
		björk	2,1	2,0	0,6	4,7	5,6	5,4	1,4	12,4
		övriga	0,6	0,5	0,1	1,2	1,6	1,3	0,3	3,2
		s:a	12,0	21,0	14,7	47,8	32,1	56,0	39,2	127,3
Ups	1950	tall	2,3	4,8	6,8	18,9	8,4	17,8	25,2	51,4
	—52	gran	3,4	6,2	4,5	14,1	12,5	23,0	16,7	52,2
		björk	1,8	1,5	0,4	3,7	6,7	5,4	1,6	13,7
		övriga	0,5	0,3	0,2	1,1	2,0	1,3	0,8	4,1
		s:a	8,0	12,5	12,0	32,8	29,6	47,5	44,3	121,4
Sthb	1950	tall	2,0	5,3	8,4	15,7	5,2	13,9	22,1	41,2
	—52	gran	4,0	7,7	5,4	17,1	10,6	20,3	14,2	45,1
		björk	2,2	1,5	0,5	4,2	5,7	3,9	1,3	10,9
		övriga	1,1	0,7	0,6	2,3	2,7	1,8	1,6	6,1
		s:a	9,2	15,2	14,9	39,3	24,2	39,9	39,2	103,3
Sdm	1950	tall	2,2	5,4	10,4	17,9	6,9	16,6	32,1	55,6
	—52	gran	3,3	5,8	5,6	14,7	10,2	17,9	17,4	45,5
		björk	1,6	1,3	0,8	3,6	4,8	3,9	2,6	11,3
		övriga	0,6	0,4	0,5	1,6	1,9	1,4	1,7	5,0
		s:a	7,7	12,9	17,3	37,9	28,8	39,8	53,8	117,4
Dg	1952	tall	3,4	9,6	18,0	31,1	6,4	17,9	33,6	57,9
		gran	5,0	9,9	10,6	25,6	9,3	18,5	19,8	47,6
		björk	2,1	2,2	1,2	5,5	3,8	4,2	2,2	10,2
		övriga	1,1	0,9	0,9	2,9	2,1	1,6	1,7	5,4
		s:a	11,6	22,7	30,8	65,1	21,6	42,2	57,3	121,1
Skb	1950	tall	2,3	6,4	10,2	18,9	6,6	18,7	29,8	55,1
	—51	gran	3,2	6,2	5,7	15,1	9,2	18,2	16,7	44,1
		björk	2,2	1,8	1,0	5,0	6,5	5,3	2,7	14,5
		övriga	0,7	0,7	0,6	2,0	2,1	2,1	1,6	5,8
		s:a	8,3	15,2	17,4	40,9	24,4	44,3	50,8	119,5
Äbg	1949	tall	3,2	8,8	10,5	22,5	5,0	13,6	16,1	34,7
		gran	7,7	15,5	12,9	36,1	11,9	24,0	19,8	55,7
		björk	3,3	2,6	1,0	6,9	5,1	3,9	1,6	10,6
		övriga	1,0	0,9	0,5	2,4	1,5	1,4	0,8	3,7
		s:a	15,2	27,8	24,9	67,8	23,5	42,9	38,3	104,7
Jkp	1947	tall	3,5	9,1	12,6	25,2	5,4	13,9	19,2	38,5
		gran	7,5	14,1	10,2	31,8	11,6	21,5	15,4	48,5
		björk	2,9	2,4	0,9	6,2	4,4	3,6	1,4	9,4
		övriga	0,6	0,6	0,5	1,7	1,0	0,9	0,7	2,6
		s:a	14,6	26,1	24,1	64,9	22,4	39,9	36,7	99,0
Krb	1946	tall	3,2	8,5	9,4	21,0	5,4	14,5	16,1	36,0
	—47	gran	6,2	11,4	8,3	25,9	10,5	19,6	14,2	44,3
		björk	2,7	2,1	0,7	5,5	4,6	3,6	1,2	9,4
		övriga	0,7	0,6	0,6	1,9	1,2	1,1	1,0	3,3
		s:a	12,7	22,7	19,0	54,4	21,7	38,8	32,5	93,0
Klm	1947	tall	3,9	12,0	17,0	33,0	5,8	17,5	25,0	48,3
		gran	5,8	10,0	7,4	23,2	8,4	14,7	10,9	34,0
		björk	2,8	2,8	1,3	6,9	4,1	4,2	1,9	10,2
		övriga	1,5	1,4	1,5	4,3	2,2	2,1	2,1	6,4
		s:a	14,0	26,3	27,2	67,4	20,5	38,5	39,9	98,9
Gt6	1952	tall	1,1	3,0	3,7	7,7	7,8	21,9	26,9	56,6
		gran	0,6	1,0	0,6	2,2	4,4	7,8	4,5	15,9
		björk	0,1	0,1	0,1	0,2	0,8	0,7	0,3	1,8
		övriga	0,0	0,0	0,1	0,1	0,3	0,2	0,4	0,9
		s:a	1,8	4,1	4,4	10,3	13,3	29,8	32,1	75,2
Gbg	1949	tall	0,8	1,8	1,4	4,1	5,2	11,0	8,9	25,1
		gran	1,6	3,0	2,3	6,9	9,5	18,4	14,3	42,2
		björk	0,9	0,7	0,3	1,9	5,4	4,2	1,7	11,3
		övriga	0,5	0,4	0,2	1,1	3,3	2,3	1,4	7,0
		s:a	3,8	5,9	4,3	14,0	23,4	35,9	26,3	85,6

Tab. 4. (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
HI	1946	tall	1,2	2,2	2,4	5,7	5,7	10,4	11,3	27,4
		gran	1,5	2,5	2,2	6,2	7,4	11,8	10,5	29,7
		björk	0,9	0,9	0,5	2,3	4,3	4,3	2,3	10,9
		övriga	0,7	0,9	0,9	2,5	3,4	4,2	4,3	11,9
		s:a	4,3	6,4	5,9	16,6	20,8	30,7	28,4	79,9
BI	1945	tall	0,4	1,0	1,5	2,9	2,1	5,8	8,8	16,7
		gran	1,4	2,5	2,3	6,2	8,2	14,0	13,1	35,3
		björk	0,9	1,0	0,3	2,1	5,3	5,4	1,4	12,1
		övriga	0,8	0,9	0,9	2,6	4,7	4,9	5,0	14,6
		s:a	3,6	5,3	5,0	13,9	20,3	30,1	28,3	78,7
Krs	1945	tall	0,8	2,3	3,2	6,3	3,0	9,1	12,2	24,3
		gran	1,8	2,6	2,6	7,1	7,1	10,1	10,3	27,5
		björk	1,4	1,2	0,5	3,1	5,4	4,8	1,7	11,9
		övriga	1,7	2,2	2,6	6,4	6,4	8,5	10,1	25,0
		s:a	5,6	8,4	8,9	22,9	21,9	32,5	34,3	88,7
Miln	1945	tall	0,1	0,2	0,2	0,5	1,8	2,6	2,7	7,1
		gran	0,6	1,0	1,1	2,7	8,7	16,2	17,2	42,1
		björk	0,1	0,2	0,1	0,5	2,3	2,8	2,4	7,5
		övriga	0,4	0,8	2,2	3,5	7,1	13,2	35,4	55,7
		s:a	1,3	2,2	3,6	7,1	19,9	34,8	57,7	112,4
I	1939 —41	tall	40,9	80,5	61,5	183,0	5,6	11,1	8,4	25,1
		gran	55,0	61,8	34,6	151,5	7,6	8,5	4,7	20,8
		björk	49,7	19,3	3,0	66,0	6,0	2,7	0,4	9,1
		övriga	3,7	2,5	1,1	7,2	0,5	0,3	0,2	1,0
		s:a	143,4	164,1	100,2	407,7	19,7	22,6	13,7	56,0
II	1938 —40	tall	26,5	40,9	25,4	92,9	5,8	8,9	5,5	20,2
		gran	69,9	72,1	27,7	169,8	15,2	15,8	6,0	37,0
		björk	22,5	13,9	3,4	39,8	4,9	3,0	0,8	8,7
		övriga	5,1	2,9	1,8	9,8	1,1	0,6	0,4	2,1
		s:a	124,0	129,9	58,4	312,2	27,0	28,3	12,7	68,0
III	1942 —44	tall	32,2	62,5	51,5	146,2	9,4	18,2	14,9	42,5
		gran	55,2	60,9	24,5	140,6	16,0	17,7	7,1	40,8
		björk	14,5	8,6	2,3	25,4	4,2	2,5	0,7	7,4
		övriga	3,5	1,3	0,6	5,5	1,0	0,4	0,2	1,6
		s:a	105,4	133,4	78,9	317,7	30,6	38,8	22,9	92,3
IV	1946 —52	tall	41,1	109,3	140,8	291,2	6,2	16,6	21,3	44,1
		gran	83,5	147,3	101,8	332,6	12,6	22,3	15,5	50,4
		björk	32,7	27,4	10,5	70,6	5,0	4,1	1,6	10,7
		övriga	10,7	8,5	6,8	26,0	1,6	1,3	1,0	3,0
		s:a	168,0	292,4	260,0	720,4	25,4	44,3	39,4	109,1
V	1945 —52	tall	4,4	10,5	12,4	27,2	4,3	10,4	12,3	27,0
		gran	7,5	12,6	11,1	31,2	7,5	12,5	11,1	31,1
		björk	4,3	4,0	1,7	10,0	4,3	4,0	1,7	10,0
		övriga	4,2	5,1	6,9	16,3	4,3	5,1	6,8	16,2
		s:a	20,4	32,2	32,1	84,7	20,4	32,0	31,9	84,3
Riket Entire country	1938 —52	tall	145,0	303,8	291,6	740,4	6,3	13,3	12,7	32,3
		gran	271,2	354,7	199,8	825,7	11,8	15,5	8,7	36,0
		björk	117,7	73,2	20,9	211,9	5,2	3,2	0,9	9,3
		övriga	27,2	20,3	17,2	64,7	1,2	0,8	0,8	2,8
		s:a	561,2	751,9	529,6	1 842,7	24,5	32,8	23,1	80,4

1 Tall — pine, gran — spruce, björk — birch, övriga — other, s:a — total.

2 Inkl. socknarna Ytterhogdal och Ängersjö i Hälsingland.

3 Avseende länet efter gränsregleringen den 1 jan. 1950.

4 Exkl. skjutfält.

5 Exkl. Utö skjutfält samt otaxerade områden omkring Stockholms stad.

6 Exkl. Gotska Sandön.

Tabell 5. Årlig tillväxt för tall och gran (under bark) samt för samtliga trädslag (på bark) enligt riksskogstaxeringen 1938—1952.

Yearly increment of pine and spruce (excl. bark) and of all species (incl. bark) according to the National Forest Survey

Anm.: För Norrlands-länen och Kopparbergs län är sifforna för totala tillväxten (med bark) justerade till att avse tillväxten vid medelklimat; för övriga län är sifforna ojusterade.

1 Län <i>County</i>	2 Tall <i>Pine</i>	3 Gran <i>Spruce</i>	4 Total tillväxt (pb.) <i>Total increment (incl. bark)</i>	5 Skogsmark inkl. hagmark <i>Forests only</i>
	All ground		Samtliga trädslag <i>All species</i>	
	Tall Pine	milj. m ³ ub.	milj. m ³ sk.	m ³ sk. per ha
Nb	1,90	0,81	4,9	1,2
Vb	1,46	1,63	5,2	1,6
Jtl	1,08	1,90	4,7	1,8
därav Härjedalen ²	0,40	0,23	0,9	1,4
Vnr	0,76	1,81	4,5	2,3
Gvl	1,42	1,81	5,1	3,6
Kpb ²	1,98	1,92	5,8	2,8
Vrm	1,17	2,45	5,3	4,2
Ör ²	0,76	0,89	2,6	4,9
Vstm	0,59	0,62	1,6	4,4
Ups	0,33	0,36	1,1	4,2
Sth ²	0,38	0,51	1,5	3,9
Sdm	0,46	0,49	1,5	4,5
Ög	0,78	0,88	2,5	4,6
Skb	0,55	0,56	1,7	5,1
Äbg	0,64	1,25	2,8	4,4
Jkp	0,70	1,15	2,8	4,2
Krb	0,60	0,99	2,5	4,2
Klm	0,93	0,92	2,9	4,8
Gt ²	0,17	0,05	0,3	2,3
Gbg	0,15	0,26	0,7	4,1
Hl	0,21	0,29	0,9	4,3
B1	0,09	0,25	0,7	3,7
Krs	0,18	0,29	1,0	4,0
Mlm	0,01	0,11	0,3	5,0
I	3,36	2,44	10,1	1,4
II	1,79	3,71	9,2	2,3
III	3,40	3,73	10,9	3,4
IV	7,89	11,07	28,8	4,4
V	0,81	1,25	3,9	3,9
Hela riket	17,25	22,20	62,9	2,7
<i>Entire country</i>				

¹ Increment of trees having, at the time of assessment, at least 10 cm DBH.

² Se noterna 2—6 till tab. 4

Tabell 6. Arealer, som övergåtts med skogsvårdsåtgärder 1962, fördelade aktiebolagsskogar² = III och övriga enskilda skogar³ = IV). Länsvis

Silvicultural measures taken in 1962, by forest-owner groups (State forests = I, other

lnn.: Uppgifterna i denna tabell är hämtade från olika källor (se källarförteckning sid. 169 med delvis förelse de olika ägargrupperna emellan. Se även texten sid. 43—51.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Jän och änsgrupp <i>County</i>	Hyggesrensning <i>Removal of waste from a cut area</i>					Markberedning (inkl. hyggesbränning) <i>Scarification (incl. broadcast burning)</i>				
	I	II	III	IV	S:a	I	II	III	IV	S:a
ib	31 988	4 352	5 256	10 651	52 247	8 607	854	1 451	503	11 415
ib	13 392	2 053	15 287	7 509	38 241	5 314	346	5 219	789	11 668
tl	1 955	919	13 697	4 916	21 487	960	519	5 867	1 055	8 401
/nr	1 132	620	11 388	3 481	16 621	924	237	4 691	95	5 947
ivl	1 018	861	7 414	1 558	10 851	524	77	2 881	112	3 544
lpb	2 268	2 719	9 109	2 565	16 661	768	529	4 521	125	5 943
/rm	262	401	2 308	1 154	4 125	330	313	717	887	2 247
lr	746	268	6 548	653	8 215	450	51	1 795	471	2 767
/stm	400	318	1 345	674	2 737	176	40	859	49	1 124
Jps	143	291	239	98	766	90	135	140	62	427
lh	307	396	655	624	1 982	226	184	411	506	1 327
idm	260	449	422	1 296	2 427	119	101	213	488	921
bg	385	208	792	595	1 980	392	98	388	147	1 025
ikb	688	271	291	1 631	2 881	318	126	77	449	970
ibg	999	480	330	3 235	5 044	170	10	71	63	314
kp	397	187	463	2 366	3 413	263	83	350	670	1 366
irb	273	237	547	3 974	5 081	283	53	447	23	806
ilm	865	207	684	1 431	3 187	907	124	528	437	1 996
itl	—	19	—	266	285	—	7	—	98	105
ibg	39	78	5	247	364	—	8	27	2	37
II	74	72	53	699	898	2	4	20	30	56
3I	94	10	226	685	1 015	7	1	23	—	31
trs	359	110	85	810	1 364	36	6	12	284	338
Ilm	141	54	—	105	300	12	79	12	296	399
...	45 380	6 405	20 543	18 160	90 488	13 921	1 200	6 670	1 292	23 083
I	3 087	1 539	25 085	8 397	38 108	1 884	756	10 558	1 150	14 348
II	3 286	3 580	16 523	4 128	27 512	1 292	606	7 352	237	9 487
V	5 725	3 713	14 624	17 726	41 788	3 724	1 318	5 996	4 252	15 290
/	707	338	369	2 812	4 226	57	105	94	710	966
tiket	58 185	15 575	77 144	51 218	202 122	20 878	3 985	30 670	7 641	63 174
Entire country	54 900	13 630	72 800	45 800	186 530	21 890	4 260	33 290	7 820	67 260
961	54 900	13 630	72 800	45 800	186 530	21 890	4 260	33 290	7 820	67 260

¹ Ecklesiastika skogar, häradss- och sockenallmänningar samt skogar under Skogssällskapets förvaltning.

² Skogar tillhörande medlemmar i Sveriges skogsägareförbund (ca 92 % av samliga bolagsskogars areal) samt vissa andra bolagsskogar.

³ Av skogsvårdsstyrelse utförda eller eljest till dess kännedom komna åtgärder utförda å andra enskilda skogar än aktiebolagsskogar.

på skogsägargrupper (kronoskogar = I, övriga allmänna skogar¹ = II,

public forests = II, companies' forests = III and other private forests = IV) By counties

kiljaktiga definitioner av de olika skogsvårdande åtgärderna. Försiktighet bör därför iakttas vid jämförande räkningar.

Mättenhet:
Unit of measurement: ha

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Skogsodling <i>Planting and sowing</i>					Röjning i plant-, ung- och stavaskog <i>Thinning in seedlings and young stands</i>				
I	II	III	IV	S:a	I	II	III	IV	S:a
6 376	621	978	1 520	9 495	20 526	2 526	3 472	15 707	42 231
4 560	860	5 701	3 868	14 989	15 801	715	10 059	12 739	39 314
774	631	6 043	2 237	9 685	1 591	653	8 932	3 506	14 682
663	190	4 528	706	6 087	2 125	674	10 364	3 966	17 129
631	335	4 207	980	6 153	1 565	930	12 346	3 366	18 207
777	670	4 995	1 490	7 932	2 472	2 520	15 003	1 048	21 043
367	575	2 819	2 611	5 872	375	722	1 893	2 795	5 785
564	179	6 590	971	8 304	737	401	5 455	944	7 537
326	439	2 086	576	3 377	447	786	5 684	699	7 016
123	376	328	212	1 039	159	809	989	861	2 818
297	376	966	832	2 471	229	497	2 717	849	4 292
258	370	577	1 750	2 955	508	685	774	2 032	3 999
523	311	1 066	4 328	6 228	634	500	1 336	673	3 143
712	312	412	2 440	3 876	815	581	398	1 263	3 057
785	629	372	3 252	5 038	897	728	363	10 068	12 056
488	451	701	3 932	5 572	808	515	1 200	2 114	4 637
550	309	716	2 928	4 503	910	541	1 365	3 598	6 414
911	201	953	2 956	5 021	1 484	376	1 654	3 808	7 322
12	38	—	375	425	35	12	—	170	217
24	175	—	652	851	40	337	10	1 104	1 491
108	248	109	1 226	1 691	215	425	154	1 001	1 795
117	57	165	1 605	1 944	218	158	236	2 929	3 541
424	276	107	3 605	4 412	536	572	205	3 546	4 879
99	173	—	1 021	1 293	122	136	—	1 106	1 364
10 936	1 481	6 679	5 388	24 484	36 327	3 241	13 531	28 446	81 545
1 437	821	10 571	2 943	15 772	3 716	1 327	19 296	7 472	31 811
1 408	1 005	9 202	2 470	14 085	4 037	3 450	27 349	4 414	39 250
5 904	4 523	17 036	26 788	54 256	8 003	7 141	23 828	29 704	68 676
784	967	381	8 484	10 616	1 186	1 640	603	9 856	13 287
20 469	8 802	43 869	46 073	119 213	53 269	16 799	84 609	79 892	234 569
20 520	7 620	42 950	44 240	115 320	46 980	15 380	73 960	57 270	193 590

Tabell 7 a. Antal skogsbränder, bränd areal samt skadornas värde m. m.
1962. Länsvis

Number of forest fires, area destroyed and costs of extinguishing fires in 1962. By counties.

Anm.: Till statens brandinspektions kännedom komna brandtillbud.

1 Län <i>County</i>	2 Antal bränder <i>No. of fires</i>	3 Bränd areal ¹ ha <i>Burnt area¹ hectares</i>	4 Brand-skada på växande skog ² , kr <i>Damage on grow- ing for- est², sw. cr.</i>	5 Statens andel i släck- nings- kostna- derna <i>The public's part of the ex- tingui- shing costs</i>	6 Antal förbrukade arbetsstim- mar för släck- ning <i>No. of working hours for extin- guishing fires</i>	7	8
			totalt <i>total</i>	tillbud under 0,1 ha <i>less than 0,1 ha burnt</i>	skogs- mark <i>produc- tive forest</i>	impedi- ment <i>unprod. forest</i>	
Nb	13	6	5,4	2,0	2 370	13 187	520
Vb	14	11	0,6	1,1	220	5 566	277
Jtl	24	15	6,1	0,6	10 600	2 992	659
Vnr	52	7	110,7	2,5	*600	5 566	1 208
Gvl	40	26	45,0	1,6	16 500	83 238	2 039
Kpb	29	15	94,7	7,4	106 440	10 140	1 373
Vrm	14	7	10,5	—	13 750	7 953	782
Ör	50	34	8,2	3,5	12 800	13 750	1 173
Vstm	11	3	9,8	3,4	14 970	10 369	623
Ups	13	10	5,9	1,0	8 600	4 629	271
Sth	281	212	18,7	166,0	24 650	12 043	3 123
Sdm	79	64	2,8	1,8	4 130	3 618	1 308
Ög	79	65	9,0	0,9	15 200	12 209	1 661
Skb	40	24	8,6	10,4	15 200	10 089	895
Äbg	16	12	0,6	1,1	910	6 234	622
Jkp	19	12	17,1	0,2	30 300	2 704	923
Krb	25	17	5,2	14,0	8 450	17 661	1 117
Klm	32	21	12,2	3,4	18 200	15 278	820
Gtl	11	9	1,8	—	1 020	3 729	388
Gbg	314	251	4,9	38,6	5 780	10 466	2 912
Hl	30	19	4,5	12,0	7 410	9 400	1 041
Bl	25	10	4,5	1,5	7 450	7 968	694
Krs	38	34	12,5	50,0	23 350	21 224	2 236
Mlm	5	3	1,3	—	3 100	1 646	137
I	27	17	6,0	3,1	2 590	18 753	797
II	76	22	116,8	3,1	11 200	8 588	1 867
III	69	41	139,7	9,0	122 940	98 378	3 412
IV	659	481	108,6	205,7	167 160	116 537	13 318
V	423	326	29,5	102,1	48 110	54 433	7 408
Riket	1 254	887	400,6	323,0	352 000	291 659	26 802
<i>Entire country</i>							
1961	1 360	1 012	601,2	484,5	46 500	618 283	61 096

¹ Exkl. tillbudens areal. — *Excl. area of fires less than 0,1 ha burnt.*

² Enligt schablonmetod uppgjord vid skogshögskolan. — *According to a pattern made at the Royal College of Forestry.*

³ Hyggesbränning på två hyggen på resp. 100 ha och 10 ha prod. skogsmark orsakade efter skogsbrand på dessa. Brandskada har alltså ej beräknats för nämnda arealer.

**Tabell 7 b. Antal skogsbränder, bränd areal samt skadornas värde m. m.
1963. Länsvis**

Number of forest fires, area destroyed and costs of extinguishing fires in 1963. By counties

Anm.: Till statens brandinspektions kännedom komna brandtillbud.

1 Län County	2 Antal bränder No. of fires	3 Bränd areal ¹ ha Burnt area ¹ hectares	4 Brand-skada på växande skog, kr Damage on growing forest ² , sw. cr.	5 Statens andel i släck- nings- kostna- den The public's part of the extin- guishing costs	6 Antal förbrukade arbetsstim- mar för släck- ning No. of working hours for extin- guishing fires
	totalt total	tillbud under 0,1 ha less than 0,1 ha burnt	skogs- mark produc- tive forest	impedi- ment unprod. forest	
Nb	127	53	268,8	44,4	108 700
Vb	148	85	560,5	131,5	252 600
Jtl	71	32	222,5	163,1	140 900
Vnr	171	118	252,1	100,4	180 200
Gvl	170	120	589,2	13,3	610 000
Kpb	82	46	71,3	56,8	90 900
Vrm	21	11	1,6	110,6	2 100
Ör	69	53	2,0	282,6	3 200
Vstm	32	20	20,4	20,0	31 200
Ups	59	44	17,5	14,4	25 800
Sth	404	317	65,7	69,1	86 300
Sdm	72	59	16,5	18,7	24 800
Ög	62	42	13,1	12,0	22 100
Skb	45	32	1,6	8,8	2 900
Äbg	29	18	2,6	2,5	2 500
Jkp	44	32	6,4	2,4	11 400
Krb	56	45	62,0	14,0	101 500
Klm	52	39	8,8	5,7	13 200
Gtl	19	15	7,1	0,1	4 100
Gbg ³	70	37	0,2	64,5	300
HI	21	16	0,7	2,8	1 200
Bl	43	23	8,3	11,1	13 800
Krs	35	31	0,3	0,6	600
Mlm	2	2	0,0	0,0	—
I	275	138	829,3	175,9	361 300
II	232	150	474,6	263,5	321 100
III	252	166	660,5	70,1	700 900
IV	945	712	218,2	560,8	327 000
V	190	124	16,6	79,1	20 000
Riket	1 904	1 290	2 199,2	1 149,4	1 730 300
Entire country					836 372
1962	1 254	887	400,6	323,0	352 000
					291 659
					26 802

¹ Exkl. tillbudens areal. — *Excl. area of fires less than 0,1 ha burnt.*

² Enligt schablonmetod uppgjord vid skogshögskolan. — *According to a pattern made at the Royal College of Forestry.*

³ Exkl. tillbud under 0,1 ha inom Göteborgs stad. — *Excl. forest fires less than 0,1 ha in Gothenburg.*

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Län County	Åskslag Lighting	Järnväg Railway	Landsvägs- trafik Road traffic	Eldar uppgiorda av yrkesfolk Fires lit by forest workers				Camping- eldar Camping fires		Minder- årigas lek By children		Tobaks- räkning Smoking		Annan känd anledning ² Other known cause		Okänd anledning Unknown cause				
				Hygges- bränning Broadcast burning	Andra ar- betssöder ¹ Other work- ing fires															
	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha
Nb	—	—	—	—	—	—	—	1	0,5	5	4,2	3	0,0	—	—	2	0,5	2	2,2	
Vb	—	—	1	0,0	—	—	1	0,0	3	0,0	—	—	4	0,1	—	1	1,0	4	0,6	
Jtl	1	0,5	6	0,4	—	—	2	3,0	1	0,5	—	—	2	0,0	—	8	0,2	4	2,1	
Vnr	—	—	1	0,0	—	—	2	100,5	11	1,0	—	—	9	0,5	—	—	18	1,2	11	10,0
Gvl	1	5,0	12	11,7	—	—	3	6,0	6	4,3	1	1,5	2	0,3	3	0,2	4	1,3	8	16,3
Kpb	—	—	3	0,3	—	—	5	95,5	4	0,5	—	—	5	0,1	1	0,1	1	0,3	10	5,3
Vrm	2	3,0	—	—	1	2,0	1	0,8	1	0,6	—	—	1	0,0	—	—	5	3,5	3	0,6
Ör	—	—	8	0,0	1	0,0	1	0,7	11	0,8	2	1,3	11	0,2	1	2,5	6	2,5	9	3,7
Vstm	—	—	3	1,2	—	—	—	—	2	3,0	—	—	2	0,5	1	4,0	2	4,0	1	0,5
Ups	—	—	—	—	—	—	—	9	0,7	—	—	—	—	—	—	2	0,2	2	6,0	
Sth	—	—	8	1,5	—	—	17	4,1	38	15,7	4	2,0	26	6,3	4	0,0	33	2,7	151	152,4
Sdm	—	6	0,0	—	—	—	—	—	21	0,6	1	0,6	15	0,0	1	0,0	16	1,9	19	1,5
Ög	3	0,3	7	0,0	1	0,0	4	0,8	18	1,5	1	0,0	7	1,0	1	0,0	24	3,8	13	2,5
Skb	—	—	6	1,5	1	0,0	2	1,7	7	2,2	1	0,0	8	5,4	—	—	10	6,2	5	2,0
Äbg	—	—	4	0,0	—	—	—	—	2	0,0	—	—	1	0,1	1	0,5	6	1,1	2	0,0
Jkp	—	—	1	0,6	—	—	2	0,0	3	5,7	—	—	5	0,0	—	—	1	0,1	7	10,9
Krb	—	—	1	0,0	—	—	1	0,0	4	1,6	—	—	3	0,0	2	0,0	7	16,9	7	0,6
Klm	2	2,0	—	—	1	0,3	3	3,6	9	2,4	—	—	9	5,7	—	—	4	0,0	4	1,5
Gtl	—	—	—	—	—	—	2	0,0	3	0,0	—	—	1	0,0	—	—	3	1,8	2	0,0
Ghg	—	—	8	0,0	1	0,5	1	0,0	9	0,5	2	0,0	175	9,8	—	—	30	16,9	88	15,8
Hi	—	—	—	—	—	—	—	—	8	7,0	—	—	7	0,6	2	1,0	9	7,7	4	0,2
Bl	—	0,0	—	—	1	0,0	—	—	7	1,8	—	—	6	1,0	—	—	6	1,6	4	1,6
Krs	—	—	4	0,0	—	—	3	0,0	8	0,0	—	—	9	0,0	—	—	6	1,0	8	61,5
Mlm	—	—	2	0,0	—	—	1	0,8	—	—	1	0,6	1	0,0	—	—	—	—	—	—
I	—	—	1	0,0	—	—	1	0,0	4	0,5	5	4,2	7	0,1	—	—	3	1,5	6	2,8
II	1	0,5	7	0,4	—	—	4	103,5	12	1,5	—	—	11	0,5	—	—	26	1,4	15	12,1
III	1	5,0	15	12,0	—	—	8	101,5	10	4,8	1	1,5	7	0,4	4	0,2	5	1,7	18	21,6
IV	7	5,3	44	4,8	5	2,3	31	11,7	125	34,8	9	3,9	88	19,2	11	7,0	116	42,9	223	182,2
V	1	0,0	14	0,0	2	0,5	7	0,8	35	9,3	3	0,6	199	11,4	2	1,0	54	29,0	106	79,1
Riket	10	10,8	81	17,2	7	2,8	51	217,5	186	50,9	18	10,2	312	31,6	17	8,2	204	76,5	368	297,8
1961	143	397,2	102	39,6	4	1,2	50	146,2	152	57,4	22	2,7	326	25,6	32	35,0	165	142,2	364	238,7

¹ Inkl. kolning och tjärbränning. ² Annan känd anledning innehåller bl. a. följande orsaker: ammunition, sprängämnen, fyrverkeri, brinnande byggnad samt uppsättlig anläggning.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Län County	Åskslag Lighting	Järnväg Railway	Landsvägs- trafik Road traffic	Eldar uppgjorda av yrkesfolk Fires lit by forest workers					Camping- eldar Camping fires	Minder- årigas lek By children	Tobaks- rökning Smoking	Annan känd anledning ² Other known cause	Okänd anledning Unknown cause							
				Hygges- bränning Broadcast burning	Andra arb- etseldar Other work- ing fires	antal	ha	antal	ha											
				antal	ha	antal	ha	antal	ha					antal	ha					
Nb	14	12,8	11	8,3	—	—	8	6,5	13	10,9	22	40,9	9	2,6	3	0,0	15	59,2	32	172,0
Vb	5	4,8	6	33,0	1	0,0	22	177,0	27	53,5	11	5,6	13	3,0	7	22,4	42	211,4	14	181,3
Jtl	6	18,4	19	34,0	—	—	16	267,9	11	57,2	2	5,0	2	0,0	1	0,0	7	0,8	7	2,3
Vnr	3	5,0	9	21,4	—	—	21	185,3	24	5,9	6	8,6	25	11,5	9	55,5	17	40,7	57	18,6
Gvl	8	1,2	21	480,2	—	—	9	48,5	10	2,1	10	1,2	24	23,0	8	3,0	15	7,3	41	36,0
Kpb	11	9,8	4	8,6	—	—	4	7,0	10	7,5	3	0,7	14	59,6	1	0,0	17	4,2	18	30,7
Vrm	9	1,0	1	0,0	1	0,0	—	—	—	—	—	—	3	0,0	—	—	3	19,5	4	91,7
Ör	11	1,2	8	0,0	1	0,0	—	—	15	3,7	1	0,0	7	0,0	—	—	14	278,9	12	0,8
Vstm	3	1,2	8	15,7	—	—	—	—	5	11,5	—	—	2	0,0	—	—	5	5,0	9	7,0
Ups	3	1,4	4	0,0	—	—	3	10,4	21	4,8	4	0,7	4	0,7	1	0,0	12	8,0	7	5,9
Sth	15	10,1	6	1,4	—	—	7	17,0	35	7,6	12	2,2	33	1,1	14	0,3	36	15,9	246	79,4
Sdm	9	3,8	3	0,0	—	—	1	7,5	10	0,0	3	0,0	11	0,0	4	0,3	18	23,1	13	0,5
Ög	17	13,2	4	0,4	—	—	3	3,4	5	1,5	1	0,5	8	9,8	5	1,1	7	3,8	12	0,4
Skb	5	0,0	5	0,3	—	—	—	—	13	2,7	—	—	7	3,7	1	0,0	7	3,0	7	0,7
Ähg	6	2,7	1	0,0	—	—	—	—	3	0,5	1	0,0	8	0,5	—	—	5	0,7	5	0,7
Jkp	5	2,5	3	0,0	—	—	—	—	6	0,4	1	0,8	11	0,8	2	0,0	6	1,1	10	3,2
Krb	12	36,7	6	12,5	—	—	—	—	5	0,0	—	—	15	0,0	1	0,0	7	21,5	10	5,3
Klm	23	9,1	—	—	1	0,0	2	1,4	8	2,4	—	—	4	0,0	2	0,0	5	0,0	7	1,6
Gtl	5	3,7	—	—	—	—	—	—	3	0,0	—	—	5	0,0	—	—	4	0,0	2	3,5
Gbg	2	20,0	4	0,5	—	—	—	—	10	0,8	—	—	24	1,7	1	0,3	4	0,0	25	41,4
Hl	1	0,0	1	0,0	1	0,0	1	0,0	1	0,0	3	0,5	4	2,6	1	0,0	2	0,0	6	0,4
BI	3	0,6	—	—	2	0,1	—	—	6	4,1	2	1,2	12	0,5	2	0,0	8	6,5	8	6,4
Krs	2	0,0	5	0,0	—	—	—	—	5	0,0	—	—	5	0,2	3	0,0	8	0,4	7	0,3
Mlm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	0,0	—	—	1	0,0	—	—
I	19	17,6	17	41,3	1	0,0	30	183,5	40	64,4	33	46,5	22	5,6	10	22,4	57	270,6	46	353,3
II	9	23,4	28	55,4	—	—	37	453,2	35	63,1	8	13,6	27	11,5	10	55,5	24	41,5	64	20,9
III	19	11,0	25	488,8	—	—	13	55,5	20	9,6	13	1,9	38	82,6	9	3,0	32	11,5	59	66,7
IV	118	82,9	49	30,3	3	0,0	16	39,7	126	35,1	23	4,2	113	16,6	30	1,7	125	380,5	342	197,2
V	13	24,3	10	0,5	3	0,1	1	0,0	25	4,9	5	1,7	51	5,0	7	0,3	27	6,9	48	52,0
Riket	178	159,2	129	616,3	7	0,1	97	731,9	246	177,1	82	67,9	251	121,3	66	82,9	265	711,0	583	690,1
1962	10	10,8	81	17,2	7	2,8	51	217,5	186	50,9	18	10,2	312	31,6	32	35,0	165	142,2	364	238,7

¹ Inkl. kolning och tjärbränning. ² Annan känd anledning innehåller bl. a. följande orsaker: ammunition, sprängämnen, fyrverkeri, brinnande hyggnad samt uppsägtlig anläggning.

Tabell 9. Skogsbilvägar, färdigbyggda 1962, med fördelning på skogsägargrupper. Länsvis

Forest roads completed in 1962, by forest-owner groups. By counties

Se anmärkning till tab. 6!

Mättenhet: km
Unit of measurement: km

1	2	3	4	5	6
Län och länsgrupp <i>County</i>	Kronoskogar <i>State forests</i>	Övriga allmänna skogar ¹ <i>Other public forests</i>	Aktiebolags-skogar ¹ <i>Companies' forests</i>	Övriga enskilda skogar ¹ <i>Other private forests</i>	Summa <i>Total</i>
Nb	297,3	72,2	61,1	67,9	438,5
Vb	88,8	1,9	144,0	83,7	318,4
Jtl	11,3	15,2	228,9	100,6	356,0
Vnr	19,3	16,0	188,2	107,2	330,7
Gvl	5,7	12,9	96,8	123,2	238,5
Kph	56,1	36,2	143,9	129,1	365,3
Vrm	3,1	10,2	29,9	59,9	103,1
Ör	12,4	12,2	82,3	57,9	164,7
Vstm	6,8	16,8	12,8	49,8	86,3
Ups	—	15,4	2,0	2,0	19,4
Sth	3,1	13,0	5,7	11,1	32,9
Sdm	3,3	14,0	6,3	42,1	65,7
Ög	8,6	20,0	15,6	23,3	67,4
Skb	18,6	24,5	19,0	23,5	55,7
Äbg	6,0	29,5	17,4	133,2	186,2
Jkp	3,9	22,3	20,8	54,1	101,2
Krb	5,9	15,4	34,1	163,6	219,0
Klm	23,9	10,9	34,9	119,8	189,5
Gtl	1,2	4,6	—	14,5	20,3
Gbg	2,2	10,6	—	8,9	21,7
HI	—	15,9	1,4	41,4	58,7
Bl	—	1,1	1,3	15,4	17,8
Krs	9,4	4,6	3,2	57,8	75,0
Mlm	2,7	3,2	—	17,0	22,9
I	326,1	74,0	205,1	151,6	756,8
II	30,6	31,2	417,1	207,8	686,7
III	61,8	49,1	240,7	252,3	603,8
IV	95,6	204,2	280,9	740,4	1 321,1
V	15,5	40,0	5,9	154,9	216,3
Riket	529,6	398,5	1 149,7	1 507,0	3 584,8
Entire country					
1961	648,8	444,3	1 240,4	1 434,2	3 767,8

¹ Se noterna 1—3 tabell 6!

Tabell 10. Under 1962 färdigställda och avsynade skogsdiken, fördelade på skogsägargrupper. Länsvis

Draining ditches completed in 1962, by forest-owner groups. By counties

Se anmärkning till tab. 6!	1	2	3	4	5	Mått enhet: km Unit of measurement: km	
						Kronoskogar <i>State forests</i>	Övriga allmänna skogar ¹ <i>Other public forests</i>
Nb	77,7	10,0	182,9	110,7	381,3		
Vb	38,5	4,9	388,4	118,3	550,1		
Jl1	2,1	4,7	357,7	151,8	516,3		
Vnr	2,5	4,3	510,1	20,7	537,6		
Gvl	1,4	6,3	78,5	31,3	117,5		
Kpb	5,1	50,9	101,2	20,6	177,9		
Vrm	—	13,3	43,1	26,2	82,5		
Ör	8,0	18,0	123,1	62,8	212,0		
Vstm	2,7	10,5	35,8	20,3	69,3		
Ups	1,4	18,4	5,1	13,2	38,0		
Sth	2,8	2,1	16,3	10,2	31,4		
Sdm	3,1	1,5	4,5	48,5	57,6		
Ög	7,3	6,0	10,5	18,1	41,9		
Skb	3,2	9,3	10,3	19,5	42,3		
Ähg	1,9	11,2	7,3	129,0	149,4		
Jkp	4,6	8,9	15,5	51,2	80,3		
Krb	5,8	4,6	20,7	165,3	196,4		
Klm	1,3	3,1	22,3	69,2	95,8		
Gtl	0,2	1,9	—	11,6	13,7		
Gbg	—	2,0	2,0	10,4	14,4		
HI	0,7	2,3	4,8	20,2	28,0		
Bl	0,3	0,3	2,0	11,5	14,1		
Krs	0,8	2,7	3,7	37,1	44,3		
Mlm	—	0,3	—	25,6	25,9		
I	116,2	14,9	571,3	229,0	931,4		
II	4,6	9,0	867,8	172,5	1 053,9		
III	6,5	57,3	179,7	51,9	295,4		
IV	42,1	106,8	314,4	633,6	1 096,9		
V	2,0	9,5	12,5	116,5	140,4		
Riket	171,4	197,4	1 945,7	1 203,5	3 518,0		
Entire country							
1961	235,5	185,0	1 679,6	1 079,6	3 179,7		

¹ Se noterna 1—3 tabell 6!

Tabell 11. Beräknad årlig avverkning i riket under drivningsåret 1953/54—1962/63.

Estimated annual fellings, by assortments, in the felling-seasons 1953/54—1962/63.

Mättenhet: milj. m³ f. ub.¹
Unit of measurement: milj. m³ f. ub.¹

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Sortiment <i>Assortment</i>	1953 /54	1954 /55	1955 /56	1956 /57	1957 /58	1958 /59	1959 /60	1960 /61	1961 /62	1962 /63
Sågtimmer av barrträd ²	17,0	15,5	14,2	14,2	15,5	13,5	17,5	16,0	15,8	16,6
<i>Coniferous timber</i>										
Massaved av barr- o. lövträd	16,5	18,3	20,3	20,2	18,4	16,7	20,8	23,0	24,2	22,0
<i>Pulpwood</i>										
Brännved ³	6,0	5,8	5,6	5,4	5,2	5,0	4,8	4,6	4,4	4,2
<i>Fuel wood</i>										
Övrigt virke ⁴	2,0	2,0	1,8	1,9	1,8	1,7	1,7	1,4	1,2	1,1
<i>All other wood</i>										
S:a i milj. m ³ f. ub.	41,5	41,6	41,9	41,7	40,9	36,9	44,8	45,0	45,6	43,9
Total i milj. m ³ sk.	51,0	51,2	51,5	51,3	50,5	45,4	55,1	53,3	56,1	54,0

¹ Summaraden är dessutom omräknad till m³ sk., varvid summan m³ f. ub. ökats med 23 %. — *In addition, the total is given in forest cubic metres (m³ sk.), i. e. increased by 23 %.*

² Inkl. bjälk-, sparr- och slipsämnens samt fanérvirke. — *Incl. wood for beams, rafters, sleepers and veneer.*

³ Långved, kastved (även ved för husbehov). — *Long logs and billeis (also for housing use).*

⁴ Props, stolpar, kolved, såg-, fanér- och tändsticksvirke av lövträd, träullsved, gruvtimmer, flottningsbom o. dyl. samt div. virke i jordbruket exkl. timmer. — *Minetimber, poles, charcoal wood, sawn wood and other industrial hardwoods and miscellaneous assortments for domestic use, etc.*

Tabell 12. Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar, övriga allmänna skogar samt bolagsskogar, totalt och per ha 1953—1962.

Felling in state forest, diocesan forests, other public forests and companies' forests, totals and per ha in the years 1953—1962.

1 År Year	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Samtliga skogar <i>All forests</i>		Därav <i>Of which</i>							
	Summa avverkna per ha ¹ <i>Total felling per ha</i>	Fell- ing per ha	Kronoskogar <i>State forests</i>		Stiftsskogar <i>Diocesan forests</i>		Övr. allm. skogar <i>Other public forests</i>		Bolagsskogar <i>Companies' forests</i>	
			totalt	per ha	totalt	per ha	totalt	per ha	totalt	per ha
	milj. m ³ sk.	m ³ sk.	milj. m ³ sk.	m ³ sk.	milj. m ³ sk.	m ³ sk.	milj. m ³ sk.	m ³ sk.	milj. m ³ sk.	m ³ sk.
1953	42,7	1,86	5,81	1,31	0,74	2,57	1,66	1,43
1954	51,0	2,22	6,46	1,59	0,94	3,25	2,45	2,17	12,68	2,27
1955	51,2	2,20	6,17	1,52	0,83	2,85	2,00	1,78	13,00	2,33
1956	51,5	2,25	5,72	1,41	0,82	2,82	1,77	1,55	12,44	2,24
1957	51,3	2,24	6,68	1,64	0,91	3,11	1,92	1,67	12,93	2,33
1958	50,5	2,20	6,36	1,56	0,75	2,57	1,71	1,48	13,20	2,38
1959	45,4	1,98	6,51	1,59	0,89	3,04	2,00	1,73	12,31	2,22
1960	55,1	2,10	7,12	1,74	0,96	3,25	2,13	1,83	13,70	2,43
1961	55,3	2,41	6,80	1,66	0,90	3,03	2,09	1,92	14,30	2,54
1962	54,6	2,38	6,89	1,68	0,87	2,94	1,95	1,83	14,72	2,61
Genomsnitt för angivna år	50,9	2,21	6,40	1,57	0,86	2,88	1,97	1,74	13,25	2,37
<i>Yearly average</i>										

Anm.: I avverkningskvantiteterna ingår skog som sålts på rot under året oavsett när den avverkades.

¹ Beräknat på hela den produktiva skogsmarksarealen.

Tabell 13. Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar samt övriga allmänna skogar 1962. Länsvis

Fellings in State forests, diocesan forests and other public forests in 1962. By counties

1 Län och läns- grupp <i>County</i>	Kronoskogar <i>State forests</i>		Stiftsskogar <i>Diocesan forests</i>		Övriga allmänna skogar ¹ <i>Other public forests</i>		S:a allm. skogar <i>Total public forests</i>	
	Summa avverkn. <i>Total fell- ing</i>	Av- verkn. per ha <i>Fell- ing per ha</i>	Summa avverkn. <i>Total fell- ing</i>	Av- verkn. per ha <i>Fell- ing per ha</i>	Summa avverkn. <i>Total fell- ing</i>	Av- verkn. per ha <i>Fell- ing per ha</i>	Summa avverkn. <i>Total fell- ing</i>	Av- verkn. per ha <i>Fell- ing per ha</i>
	1 000 m ³ sk.	m ³ sk.	1 000 m ³ sk.	m ³ sk.	1 000 m ³ sk.	m ³ sk.	1 000 m ³ sk.	m ³ sk.
Nb	1 955	0,98	21	1,38	240	0,94	2 216	0,98
Vb	1 487	1,46	44	3,11	73	0,54	1 604	1,38
Jtl	281	2,41	55	1,48	37	*1,02	373	1,96
Vnr	220	1,62	54	2,27	47	1,51	321	1,69
Gvl	271	3,12	60	3,00	104	1,69	436	2,58
Kpb	480	1,83	47	2,48	289	1,44	815	1,69
Vrm	129	4,53	98	3,69	55	2,71	283	3,74
Ör	355	4,40	26	3,86	114	3,85	494	4,23
Vstm	182	3,98	27	3,26	124	3,65	334	3,78
Ups	30	4,15	19	2,64	126	3,63	176	3,56
Sth	70	3,20	21	2,57	119	2,83	209	2,91
Sdm	107	4,92	22	3,56	111	3,68	240	4,13
Ög	191	4,71	34	3,46	153	3,94	379	4,24
Skb	197	4,97	46	4,30	51	3,29	393	4,46
Äbg	127	4,38	44	3,19	52	3,35	223	3,82
Jkp	150	4,78	65	3,51	47	2,93	261	3,97
Krb	165	5,46	78	4,51	41	3,11	284	4,67
Klm	241	3,90	41	3,52	50	2,88	332	3,66
Gtl	7	0,92	10	1,67	8	1,78	25	1,38
Gbg	52	5,02	11	3,80	23	2,05	86	4,03
H1	58	5,29	15	3,50	27	2,92	100	4,09
B1	17	3,56	8	4,06	16	3,62	41	3,68
Krs	80	4,65	20	3,79	23	4,04	123	4,36
Mlm	34	8,27	4	3,88	19	4,55	57	5,94
I	3 442	1,15	65	2,22	313	0,80	3 820	1,12
II	501	1,99	110	1,79	84	1,25	695	1,82
III	751	2,16	107	2,75	392	1,50	1 251	1,92
IV	1 943	4,43	522	3,59	1 043	3,39	3 507	3,94
V	248	4,50	69	3,18	116	2,96	432	3,83
Riket <i>Entire country</i>	6 885	1,68	872	2,94	1 947	1,83	9 705	1,78
1961	6 801	1,66	895	3,03	2 093	1,92	9 790	1,79

¹ Se noter under tabell 12!

² Renbetesfjällens areal ovanför skogsodlingsgränsen utesluten vid beräkningen

Tabell 14. Av virkesmätningstorenringarna under sasongerna 1960/61—1962/63 inmatta kvantiteter virke.
 Volume of timber measured in the felling-seasons 1960/1961—1962/1963 by timber measurement associations
 Mättenhet: 1 000 m³ f. ub.¹
 Unit of measurement: 1 000 m³ f. ub.¹

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Virkesmätningsförening Association	Sågtimmer ² Timber			Massaved ³ Pulpwood			Övrigt virke ⁴ Other wood			Summa Total		
	1960/61	1961/62	1962/63	1960/61	1961/62	1962/63	1960/61	1961/62	1962/63	1960/61	1961/62	1962/63
Norrbottens ...	806	749	686	1 868	1 984	1 869	21	7	50	2 695	2 740	2 605
Skellefteå	466	495	415	670	760	775	—	—	—	1 136	1 255	1 188
Umeå	453	385	383	809	886	889	—	—	—	1 262	1 271	1 272
Örnsköldsviks ...	350	299	304	1 131	1 273	1 190	—	—	—	1 481	1 572	1 494
Angermanälvens ...	425	369	388	1 263	1 461	1 368	—	—	1	1 688	1 830	1 757
Sundsvalls	787	619	675	2 416	2 575	2 374	7	—	13	3 210	3 194	3 062
Summa <i>Total</i>	3 287	2 916	2 851	8 157	8 939	8 463	28	7	64	11 472	11 862	11 378
Ljusnans	386	393	394	656	710	594	5	6	6	⁵ 1 047	⁵ 1 109	⁵ 934
Dalälvarnas ...	628	647	688	2 472	2 735	2 441	3	5	3	⁵ 3 103	⁵ 3 387	⁵ 3 132
Wermåländska ...	1 000	986	1 031	2 391	2 649	1 938	—	—	—	3 391	3 635	2 969
Summa <i>Total</i>	2 014	2 026	2 113	5 519	6 094	4 913	8	11	9	7 541	8 131	7 035
Sydv. Sveriges ...	420	467	514	1 288	1 506	916	54	80	56	1 762	2 053	1 486
Mellansvenska ...	898	1 088	1 124	2 247	2 775	1 941	45	38	33	3 190	3 851	3 098
Sydö. Sveriges ...	413	520	748	⁶ 1 177	⁶ 1 515	819	14	4	3	⁶ 1 604	⁶ 2 039	1 570
Summa <i>Total</i>	1 731	2 025	2 386	⁶ 4 712	⁶ 5 796	3 676	118	122	92	⁶ 6 556	⁶ 7 943	6 154
Hela riket	7 032	6 967	7 350	⁶ 18 388	⁶ 20 829	17 052	149	140	165	⁶ 25 569	⁶ 27 936	24 567
Entire country												

¹ Beträffande »övrigt» virke samt mindre kvantiteter av massaved och sågavfall är dock barken medräknad. ² Inkl. slipers- och sparrämnen, fanévirke samt sågbar kubb. ³ Inkl. flottningsbränna, boardved samt massaved av lövträd. ⁴ Bränna, props m. m.

⁵ Exkl. s. k. dispensmätning. ⁶ Korrigrade siffror.

Exportmätning (rundvirke) Volume of roundwood measured for export			Sågat virke och slipers Volume of sawnwood and sleepers measured			Sågavfall (ribbved, flis o. d.) Volume of sawing waste measured					
Virkesm.-fören.	1960/61	1961/62	Virkesm.-fören.	1960/61	1961/62	1962/63	Virkesm.-fören.	1960/61	1961/62	1962/63	
Sundsvalls	1	—	2	Sydv. Sveriges	17	55	27	Skellefteå	127	111	133
Dalälvarnas	—	—	1	Sydö. Sveriges	22	50	21	Örnsköldsviks	101	85	99
Wermåländska	—	4	18	Summa	39	105	48	Sundsvalls	—	8	13
Sydv. Sveriges	19	39	18				Dalälvarnas	187	251	254	
Mellansvenska	28	7	16				Sydv. Sveriges	—	6	18	
Sydö. Sveriges	24	53	70				Sydö. Sveriges	150	270	323	
Summa	72	103	120				Summa	565	731	840	

Tabell 15. Medelvolym under bark för virke inmätt i fast mått av virkesmätningssföreningarna under drivningssäsongerna 1961/62 och 1962/63.

Average volume of timber measured by timber measurement associations in the felling-seasons 1961/62 and 1962/63.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Virkesmätningssförening Association	Volym- enhet Unit used	1961/62						1962/63					
		Sågtimmer Timber			Massaved Pulpwood		Allt in- mätt virke All wood	Sågtimmer Timber			Massaved Pulp wood		Allt in- mätt virke All wood
		tall pine	gran spruce	tall + gran both	sulfit- ved	sulfat- ved		tall pine	gran spruce	tall + gran both	sulfit- ved	sulfat- ved	
Norrbottens	f ³ tr.	6,34	6,30	6,34	2,10	2,44	2,98	6,47	6,61	6,48	2,18	2,49	3,04
Skellefteå	»	6,75	7,05	6,78	2,15	2,37	3,11	6,46	6,34	6,44	2,09	2,37	2,99
Umeå	»	6,59	6,16	6,49	2,12	2,42	2,94	6,77	6,38	6,67	2,12	2,46	3,02
Örnsköldsviks	»	7,33	7,89	7,52	2,02	2,28	2,64	7,22	7,19	7,21	2,01	2,36	2,97
Ångermanälvens	»	7,32	7,02	7,16	2,44	2,59	2,90	7,14	6,39	6,70	2,40	2,58	2,95
Sundsvalls	»	7,49	2,79	2,82	3,26	7,37	7,05	7,20	2,68	2,73	3,23
Ljusnans	f ³ fl. el. f ³ mi. ¹	7,65	8,19	7,83	1,62	1,68	2,66	7,55	7,41	7,50	1,59	1,68	3,20
Dalälvarnas	f ³ to.	5,86	6,18	5,98	5,71	5,53	5,64
Wermåndslänska	f ³ to. el. f ³ mi. ¹	5,74	6,01	5,91	2,33	2,73	3,18	5,50	5,52	5,51	2,20	2,58	3,35
Sydvästra Sveriges	» » »	5,53	6,30	5,96	1,99	2,23	4,12	5,32	5,76	5,57	1,98	2,22	4,22
Mellansvenska	» » »	6,44	2,24	2,16	7,78	5,94	1,87	1,55	7,26
Sydöstra Sveriges	f ³ to.	5,27	4,41

¹ För »Massaved» och »Allt inmätt virke» är volymenheten f³mi.

Tabell 16. Virkesmätningsföreningarnas medelkostnader för inmätt virke drivningsåret 1958/59—1962/63.

Average costs of the timber measurement associations for wood measured in the felling-seasons 1958/59—1962/63.

Anm.: Se textavdelningen sid. 71 om vad som inräknas i här angivna kostnader.

Mättenhet: öre per volymenhet
Unit of measurement: öre per volume unit

1	2	3	4	5	6	7
Virkesmätningsförening <i>Association</i>	Anmärkning (sortiment, enhet etc.) <i>Remarks</i> (assortments, units etc.)	Drivningssäsong <i>Felling season</i>				
		1958/59	1959/60	1960/61	1961/62	1962/63
Norrbottens ...	f ³ tr. m ³ t.	5,4 28,7	5,0 26,9	5,0 23,7	5,1 25,6	5,1 29,1
Skellefteå	f ³ tr. m ³ t.	4,1 22,9	3,8 20,9	3,9 24,0	4,1 27,7	4,3 21,4
Umeå	f ³ tr. m ³ t.	4,5 37,0	4,2 21,9	4,4 32,6	4,5 16,9	4,5 14,9
Örnsköldsviks ...	f ³ tr. m ³ t.	4,4 22,4	4,4 17,9	4,3 ..	4,6 ..	5,9 ..
Ångermanälvens	f ³ tr. m ³ t.	5,1 34,6	4,7 36,9	5,3 28,7	5,5 29,4	5,4 *42,9
Sundsvalls	f ³ tr. m ³ t.	3,7 17,8	3,5 25,5	3,8 29,4	4,1 34,5	4,6 29,4
Ljusnans	sågtim. f ³ fl., massav. f ³ mi. massaved m ³ t.	2,9 37,5	2,7 31,7	2,8 33,4	2,9 36,2	3,8 37,1
Dalälvarnas ...	f ³ to. m ³ t.	4,8 37,7	4,4 33,5	4,8 36,9	5,0 38,2	5,8 42,8
Wermåndsku ...	f ³ mi. massaved m ³ t.	4,8 63,8	4,5 54,4	4,5 56,8	4,7 55,1	4,8 62,9
Sydvästra Sveriges	brännyved sågtimmer massaved f ³ mi. massaved m ³ t. specialsortiment f ³ mi. brännyved aukt. mätn. m ³ t.	» 5,1 6,4 64,3 6,8 35,8	37,2 5,0 6,1 61,9 6,1 35,9	31,3 4,9 6,4 56,9 5,4 38,8	— 4,9 6,3 53,8 5,6 36,2	— 5,6 7,0 60,2 6,8 35,2
Mellansvenska...	sågtimmer f ³ to. fanér- o. lövtimmer f ³ mi. massaved m ³ t.	4,2 5,3 39,4	3,8 5,5 34,9	4,0 6,5 38,6	4,1 6,7 41,2	4,8 7,3 43,0
Sydöstra Sveriges	brännyved sågtimmer, barr f ³ to. sågtimmer, löv f ³ mi. massaved m ³ t. props, Landsvägs » brännyved »	39,4 5,6 10,2 53,9 56,0 33,9	34,9 5,6 11,3 55,6 65,7 36,9	38,6 5,5 11,2 55,2 — 48,7	39,8 5,5 11,0 49,9 — 39,0	41,9 5,9 12,4 51,6 — —

¹ Fabriksmätning exkl. annan service.

² Inkl. kostnad för mätt och räknad stickprovskvantitet enligt Robertsforsmetoden.

Tabell 17. Flottningsföreningar och flottleder 1962

Floating associations and floatways in 1962.

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Vattendomstols- o. flodområden <i>River basins</i>	Flottlederna <i>Floatways</i>		Antal för- enig- ar ¹	Antal flöt- tan- de ²	Vattendom- stols- och flodområden <i>River basins</i>	Flottlederna <i>Floatways</i>		Antal för- enig- ar ¹	Antal flöt- tan- de ²
	Total längd <i>Length</i>	Under året tra- fikerad längd <i>Used length</i>	No. of asso- cia- tions	Floating mem- bers		Total längd <i>Length</i>	Under året tra- fikerad längd <i>Used length</i>	No. of asso- cia- tions	Floating mem- bers
<i>Övre Norrbygden</i>					<i>Österbygden</i> ...	6 071	4 598	17	23
Torneälven	1 230	731	2	21	Ljusnan	2 210	1 685	15	11
Kalixälven	1 894	1 036	1	10	Testeboån	194	61	1	1
Råneälven	600	148	1	4	Dalälven	3 472	2 852	1	11
Luleälven	1 248	730	1	9	Olandsån	77	—	—	—
Piteälven	1 094	624	1	10	Övriga Other ...	118	—	—	—
Övriga Other ...	434	—	—	—	Söderbygden ...	419	—	—	—
<i>Nedre Norrbyg- den</i>	9 052	4 636	9	53	Västerbygden...	3 163	2 532	19	91
Aby- och Byske- älvarna	876	549	1	9	Nissan	203	139	1	3
Skellefteälven	1 422	896	1	12	Klarälven ³	1 161	1 077	1	8
Umeälven	2 967	2 403	1	10	Norsälven	567	567	1	12
Öreälven	668	344	1	6	Byälven	478	416	6	27
Lögdeälven	342	295	1	3	Upperudsälven	334	233	6	25
Gideälven m. fl.	1 620	1	1	2	Örekilsälven ...	160	45	1	1
Nätraälvarna ...	209	103	1	6	Övriga Other ...	260	55	3	5
Övriga Other ...	948	45	2	5	Riket 1962	31 927	20 231	79	257
<i>Mellanbygden</i> ...	6 722	5 196	28	46	Entire country				
Ångermanälven	3 275	2 512	2	15	1961	32 234	20 468	82	251
Indalsälven ...	2 075	1 615	9	15					
Ljungan	986	742	15	11					
Harmångersån	127	113	1	2					
Defångersån ...	233	214	1	3					
Övriga Other ...	26	—	—	—					

¹ Föreningar som under året bedrivit flottning. — *Associations which have had floating during the year.*

² Det bör beaktas att samma intressent kan flotta inom flera flodområden. — *The same member may float in two or more river basins.*

³ Exklusivt inom norskt område. — *Excl. Norwegian part of river.*

'abell 18. Flottat och levererat virke 1962

'ood floated and delivered in 1962.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Attandomstols- och odområden <i>ver basins</i>	Under året tillsläppt flottgods <i>Wood admitted during the year</i>						Redovisat flottgods <i>Wood accounted for</i>				
	Såg- timmer o. d. <i>Saw- logs etc.</i>	Sulfit- ved Wood for sul- phite pulp	Sulfat- ved Wood for sul- phate pulp	Övrigt virke <i>Other timber</i>	Summa	Total	Avlämnat till ägarna <i>Delivered to the owners</i>	Tillvara- taget sjunk- virke <i>collected sunken logs</i>	Kvarlig- gande i flott- lederna <i>remain- ing in the floatways</i>		
	1 000 m ³ f. ub.				Antal stockar <i>No. of logs</i> 1 000-tal	Volym Volum m ³ f. ub. <i>Volume 1 000 m³f. ub.</i>	Antal stockar <i>No. of logs</i> 1 000-tal	Volym Vol- ume 1 000 m ³ f. ub. <i>Volume 1 000 m³f. ub.</i>	Volym Vol- ume 1 000 m ³ f. ub. <i>Volume 1 000 m³f. ub.</i>		
ore Norrbygden ...	428	347	848	1	21 831	1 624	21 122	1 569	2	47	
önacälven ¹	104	96	165	0	6 261	365	6 286	368	—	—	
alixälven	145	135	262	1	6 643	543	6 592	542	2	7	
åneälven	8	3	10	0	227	21	219	21	—	—	
ileälven	99	71	235	—	5 317	404	4 782	357	0	33	
teälven	72	42	176	—	3 354	290	3 243	282	—	7	
riga Other	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
ore Norrbygden ...	417	505	732	1	20 487	1 656	20 055	1 623	0	17	
by o. Byske älvarna	37	27	73	—	1 620	137	1 606	136	—	—	
tellefälven	108	101	173	—	4 405	381	4 363	380	—	—	
meälven	209	242	402	0	10 700	853	10 352	825	0	17	
reälven	34	77	45	1	2 023	156	1 996	154	0	—	
igdeälven	23	37	35	—	1 249	96	1 251	96	—	—	
ideälven m. fl.	—	—	0	0	0	0	0	0	—	—	
itra älvarna	6	20	4	—	459	29	455	29	0	—	
riga Other	2	1	0	0	32	3	32	3	—	—	
ellanbygden	699	2 310	946	12	48 230	3 967	47 752	3 933	16	6	
ägermanälven	244	967	330	2	19 104	1 543	18 786	1 521	—	4	
dalsälven	143	729	264	4	14 068	1 161	14 093	1 164	8	1	
jungan	179	450	295	6	10 661	929	10 522	919	6	—	
armängersån	43	47	6	—	1 260	97	1 231	95	1	—	
elängersån	89	116	31	—	3 137	237	3 120	235	0	1	
riga Other	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
isterbygden	574	859	894	—	40 889	2 328	40 226	2 287	9	28	
lusnan	181	281	348	—	15 325	811	15 311	806	—	—	
esteböän	14	4	6	—	389	24	389	24	—	—	
älälven	380	574	540	—	25 175	1 493	24 526	1 456	9	28	
landsån	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
riga Other	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
äderbygden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
ästerbygden	410	897	379	20	22 111	1 706	22 320	1 714	8	41	
issan	8	2	—	—	75	10	117	13	—	10	
larälven	228	399	224	—	10 443	851	10 287	838	5	5	
örsälven	135	254	97	9	5 850	495	5 844	495	2	—	
yälven	20	95	19	3	1 917	138	1 920	138	—	0	
pperudsälven	4	29	8	0	557	42	585	44	—	0	
rekilsälven	—	82	—	—	1 454	82	1 755	99	—	25	
riga Other	13	36	31	7	1 817	88	1 812	87	0	0	
llket 1962	2 528	4 919	3 799	35	153 549	11 280	151 475	11 126	35	139	
ntire country	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
61	3 086	4 598	3 821	33	155 041	11 537	154 189	11 475	23	90	

¹ I redovisningen ingår finskt virke med drygt 40 %. — Timber from Finland is included to full 40%.

Tabell 19. Utflotnings- och skiljningskostnader m. m. 1962

Floating and sorting costs etc. in 1962.

Mättenhet: 1 000 kr
Unit of measurement: 1 000 kr

1	2	3	4	5	6	7	8	9			
Vattendomstols- och flodområden <i>River basins</i>	Utflotnings- kostnader <i>Floating expenses</i>		Skiljnings-, buntnings- och förläggningskostnader <i>Expenses for sorting etc.</i>			Förvaltnings- kostn. (löner, pensioner, rän- tor etc.) <i>Administrative expenses</i>	Summa gemen- samma kostn. <i>Total common expenses</i>	Kostna- der för separa- tiflötning <i>Expenses for pri- vate floating</i>			
	Totalt <i>Total</i>	därav arbets- kostn. <i>of which working costs</i>	Totalt <i>Total</i>	därav arbetskostn. <i>of which working costs</i>							
				skiljn. <i>sorting</i>	buntn. o. d. <i>bundling</i>						
Övre Norrbygden ...	7 659	4 978	4 785	2 167	947	1 328	13 772	484			
Tornälven	1 334	933	1 645	540	282	381	3 360	144			
Kalixälven	2 888	1 966	1 318	764	280	285	4 491	124			
Råneälven	141	117	107	51	33	4	252	19			
Luleälven ¹	1 689	945	945	455	210	354	2 988	66			
Piteälven ¹	1 607	1 017	769	356	192	303	2 680	132			
Övriga Other	—	—	—	—	—	—	—	—			
Nedre Norrbygden ...	6 716	4 365	3 445	2 124	564	1 439	11 600	616			
Åby o. Byske älvarna	611	369	290	203	2	132	1 033	184			
Skellefteälven	1 466	977	868	649	2	273	2 608	164			
Umeälven	3 402	2 299	1 954	1 016	564	823	6 179	187			
Öreälven	538	284	162	117	—	103	803	32			
Lögdälven	435	250	118	99	—	59	613	3			
Gideälven m. fl.	0	—	—	—	—	—	0	45			
Nätra älvarna	252	178	49	40	—	37	338	—			
Övriga Other	12	6	4	0	—	11	27	—			
Mellanbygden	13 813	8 317	6 912	3 774	1 504	3 044	23 769	1 918			
Angermanälven	5 565	3 879	3 335	1 957	825	1 373	10 274	409			
Indalsälven	3 729	1 925	2 036	1 096	390	853	6 618	980			
Ljungan	3 293	1 801	1 387	585	289	634	5 315	463			
Harmångersån	388	222	—	—	—	—	388	38			
Delångersån	837	490	154	136	—	183	1 174	29			
Övriga Other	—	—	—	—	—	—	—	—			
Österbygden	9 251	4 801	5 556	3 209	373	2 516	17 393	948			
Ljusnan	3 983	2 048	2 156	1 244	372	1 138	7 277	220			
Testeboån	77	55	10	9	—	26	112	52			
Dalälven	5 191	2 704	3 389	1 957	1	1 351	9 931	676			
Olandsån	—	—	—	—	—	—	—	—			
Övriga Other	1	—	—	—	—	2	3	—			
Söderbygden	1	—	—	—	—	0	1	—			
Västerbygden	3 178	2 233	2 540	967	363	1 150	6 868	2 461			
Nissan	3	—	—	—	—	4	7	—			
Klarälven	1 845	1 353	1 671	446	284	753	4 269	2 023			
Norsälven	919	601	758	502	—	275	1 952	358			
Byälven	102	66	16	—	7	81	199	—			
Upperudsälven	103	65	94	19	72	20	218	80			
Örekilsälven	86	80	—	—	—	16	101	—			
Övriga Other	120	68	1	1	2	2	123	—			
Riket 1962	40 618	24 694	23 238	12 242	3 750	9 477	73 333	6 427			
Entire country											
1961	39 640	23 457	24 186	12 360	4 688	8 433	72 259	5 239			

¹ Inklusive anslutna och nägränsande flottleder. — Connecting and adjoining floatways included.² Ingår i »Arbetskostnad vid skiljningen». — Included in col. 5.

Tabell 24* Skogsindustriernas förbrukning av rundvirke 1958—1962.

'early consumption of roundwood by forest industries in 1958—1962.

Inm.: Redovisningen omfattar samtliga i den officiella, årliga industristatistiken ingående anläggningar (minst fem personer sysselsatta). Only enterprises which usually have at least five workers engaged.

Mättenhet: 1 000 m³ f. ub
Unit of measurement: 1 000 m³ f. ub

	1	2	3	4	5	6	7
Industrigruppen och sortiment Branch of industry and assortment		1958	1959	1960	1961	1962	Årsmedeltal Average 1958/62
Sågverk	Saw mills	12 155	11 280	13 281	13 363	13 569	12 730
Timmer, slipsämmen och sågkubb Timber, sleepers							
av furu of pine	6 941	6 698	7 457	7 559	7 624	7 256	
> gran > spruce	4 893	4 397	5 570	5 541	5 651	5 210	
> lövträ > broadleaved wood	181	185	254	263	294	235	
ej spec. unspecified	589	140	—	—	—	146	
Fanér- o. plywoodfabr.	Veneer- and plywood factories	164	174	182	185	155	172
Timmer o. d. Logs etc.							
av furu of pine	98	99	99	105	84	97	
> gran > spruce	10	11	14	14	11	12	
> lövträ > broadleaved wood	56	64	69	66	60	63	
Wallboardfabrikör	Fibreboard factories ¹	477	533	665	649	739	613
Massaved av furu of pine	277	315	284	333	307	303	
> gran > spruce	34	56	119	53	48	62	
> lövträ > broadleaved wood	14	28	22	6	2	14	
div. klenvirke small wood	152	134	240	257	382	233	
Massafabrikör ¹	Pulp mills ¹	16 491	17 421	19 900	20 850	20 040	18 940
Massaved av furu of pine	4 939	5 513	6 798	7 317	7 149	6 843	
> gran > spruce	10 229	10 817	11 238	11 353	10 893	10 806	
> asp > aspen	144	118	144	159	137	140	
> björk > birch	1 058	843	1 493	1 850	2 162	1 481	
div. klenvirke small wood	121	130	227	171	199	170	

¹ Förbrukning av sågverksavfall redovisas i textavdelningen.

Consumption of sawmill waste is dealt with in chapter II.

*Tabellerna 20 och 21 har utgått fr.o.m. 1961 och tabellerna 22 och 23 fr.o.m. 1959.

Tabell 25 a. Sågverkens och hyvleriernas samt ländämnnesfabrikernas huvudsakliga produktion 1961. Länsvis

Production of sawn and planed goods in 1961. By counties.

Anm: Redovisningen omfattar samtliga i den officiella årliga industristatistiken ingående anläggningar (minst fem personer sysselsatta). — Only enterprises which usually have at least five workers engaged.

Mättenhet:¹ 1 000 — tal stds
Unit of measurement:

1	2	3	4	5	6	7	8
Län och länsgrupp County	Ohyvlade plank etc. (av bare träd) ² <i>Un- planed planks etc. (conif- erous)</i>	Bräd o. plank- stump, läkt, ribb, list, stav	Ännen till stav, svarv- ning etc.	Bjälkar, sparrar, syllar	Virke av löv- träd	Ländäm- nen (sä- gade) ³ <i>Box- board (sawn)</i>	Hyvrade bräder <i>Planed lumber</i>
Nb	98,8	0,2	0,0	1,9	—	—	5,4
Vb	99,6	2,1	0,7	2,5	0,0	0,3	11,5
Jtl	18,1	0,4	—	0,1	—	—	5,5
Vnr	137,8	3,0	—	0,2	—	0,3	7,8
Gvl	172,5	2,6	0,0	0,4	1,7	1,7	17,6
Kpb	101,1	1,7	0,1	5,2	0,2	3,4	23,2
Vrm	136,9	1,0	0,9	1,0	1,3	0,4	13,4
Ör	71,8	1,9	0,1	1,0	1,1	3,2	7,6
Vstm	45,6	0,4	—	0,9	0,4	0,3	11,7
Ups	38,3	0,5	—	0,8	0,5	1,4	5,7
Sth	27,9	0,2	—	1,4	0,0	1,4	19,0
Sdm	42,3	0,7	0,3	0,8	0,2	2,2	9,5
Ög	44,6	0,4	0,3	0,8	1,4	0,5	10,8
Skb	43,4	0,4	0,1	1,7	0,7	1,1	8,5
Ägb	45,8	0,2	0,2	1,8	0,4	0,2	11,7
Jkb	70,8	2,3	0,5	9,9	3,4	0,4	37,8
Krb	75,7	1,4	1,0	9,2	0,9	2,7	14,3
Klm	94,8	0,7	2,8	1,0	4,5	2,2	26,0
Gtl	2,2	0,0	—	0,5	—	—	0,4
Gbg	3,4	0,3	—	0,2	0,9	1,0	9,1
H1	10,7	0,5	0,1	4,3	1,2	0,0	2,7
B1	15,8	0,1	0,4	0,4	0,2	0,1	3,8
Krs	24,4	0,6	1,5	1,8	3,7	0,2	4,0
Mlm	5,2	0,1	0,5	1,6	3,5	0,3	1,4
I	198,4	2,3	0,7	4,4	0,0	0,3	17,0
II	156,0	3,3	—	0,3	—	0,3	13,2
III	273,6	4,4	0,1	5,7	1,9	5,1	40,8
IV	738,0	10,1	6,2	30,2	14,6	15,8	175,9
V	61,8	1,7	2,6	8,9	9,5	1,7	21,4
Riket	1 427,7	21,7	9,6	49,5	26,0	23,1	268,3
Entire country							
1960	1 430,9	19,3	8,8	44,1	26,3	19,0	241,0

¹ Fram t.o.m. 1960 redovisades produktionen i 1 000 m³.

² Därav lönsägning 33,6.

³ Delvis beräknade siffror.

⁴ Därav Stockholms stad 11,7.

Tabell 25 b. Sågverkens och hyvleriernas samt lådämnnesfabrikernas huvudsakliga produktion 1962. Länsvis

Production of sawn and planed goods in 1962. By counties.

Aom: Redovisningen omfattar samtliga i den officiella årliga industristatistikten ingående anläggningar (minst fem personer sysselsatta). — Only enterprises which usually have at least five workers engaged.

Mättenhet:¹ 1 000 — tal stds
Unit of measurement: 1 000 — tal stds

1	2	3	4	5	6	7	8
Län och länsgrupp <i>County</i>	Ohyvlade plank etc. (av barrträd) ² <i>Unplaned planks etc. (coniferous)</i>	Bräd o. plankstump, läkt, ribb, list, stav <i>Ends, statings, staves etc.</i>	Ämnen till stav, svarvning etc. <i>Staves for coop- erage etc.</i>	Bjälkar, sparrar, syllar <i>Balks and sleepers etc.</i>	Virke av lövträd <i>Broad-leaved lumber etc.</i>	Lådännen (sägade) ³ <i>Box-board (sawn)</i>	Hyvlade bräder <i>Planed lumber</i>
Nb	99,4	0,3	—	2,1	0,0	—	6,5
Vb	91,7	2,5	0,2	2,8	0,0	—	11,5
Jtl	16,3	0,2	—	0,0	—	—	5,8
Vnr	145,7	2,5	—	0,2	0,0	0,3	10,9
Gvl	169,4	1,1	0,1	1,7	1,5	1,5	18,2
Kph	105,1	1,5	—	5,4	0,1	3,0	28,1
Vrm	134,6	1,2	1,6	2,5	1,7	0,4	13,2
Ör	72,0	2,5	—	0,7	1,4	3,1	8,2
Vstm	44,6	0,4	—	1,5	0,6	0,2	11,7
Ups	37,3	0,3	—	1,7	0,3	0,0	5,2
Sth	24,7	0,2	—	2,2	—	0,0	417,9
Sdm	45,2	1,4	—	1,2	0,4	1,4	11,2
Ög	51,8	0,4	0,3	1,7	1,6	0,0	10,5
Skb	39,7	0,4	0,1	2,6	0,6	0,5	9,7
Ägb	44,1	0,2	0,3	2,5	0,4	0,3	11,2
Jkh	78,7	0,7	0,3	12,2	3,8	0,1	43,6
Krb	75,9	1,3	1,2	11,3	1,4	2,0	16,0
Klm	99,4	0,6	3,1	1,8	5,5	1,5	30,3
Gt1	1,5	0,0	—	0,7	—	—	0,6
Gbg	8,7	0,3	—	0,5	1,0	0,5	9,4
Hl	12,0	0,2	0,3	6,6	0,4	0,0	1,8
B1	17,2	0,0	0,4	0,5	0,2	0,1	3,5
Krs	22,4	0,8	1,0	2,7	3,8	—	13,7
Mlm	5,4	0,0	0,8	1,0	3,8	0,5	1,4
I	191,2	2,8	0,2	4,9	0,0	—	17,9
II	162,0	2,7	—	0,3	0,0	0,3	16,6
III	274,5	2,6	0,1	7,1	1,7	4,5	46,3
IV	748,1	9,7	7,0	41,8	17,6	9,6	188,9
V	62,0	1,4	2,5	11,9	9,2	1,1	30,5
Riket	1 437,8	19,2	9,7	66,0	28,5	15,5	300,2
Entire country							
1961	1 427,7	21,7	9,6	49,5	26,0	23,1	268,3

¹ Fram t.o.m. 1960 redovisades produktionen i 1 000 m³.

² Därav lönsigning 31,5

³ Delvis beräknade siffror.

⁴ Därav Stockholms stad 10,7.

Tabell 26. Massa- och wallboardfabrikernas huvudsakliga produktion 1962. Länsvis

Pulp and fibreboard production in 1962. By counties.

Mättenhet: 1 000 ton
Unit of measurement: 1 000 ton

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län och länsgrupp County	Pappersmassa Pulp						Wallboard Fibreboard	
	Mekanisk ¹		Sulfit		Sulfat		Antal fabriker i drift No. of running mills	Produktion 1 000 ton Production in 1 000 tons
	Antal fabriker i drift No. of running mills	Produktion 1 000 ton (torrtänkt vikt) (dry weight)	Antal fabriker i drift No. of running mills	Produktion 1 000 ton (torrtänkt vikt) (dry weight)	Antal fabriker i drift No. of running mills	Produktion 1 000 ton (torrtänkt vikt) (dry weight)	Antal fabriker i drift No. of running mills	Produktion 1 000 ton Production in 1 000 tons
Nb	1	8	—	—	2	209	1	51
Vb	3	170	1	66	1	61	2	86
Jtl	3	23	1	19	—	—	1	23
Vnr	3	213	9	547	7	634	5	150
Gvl	2	32	7	323	5	382	2	50
Kpb	2	152	3	75	1	28	—	—
Vrm	5	92	7	285	5	326	1	46
Ör	3	30	1	19	2	93	1	11
Vstm	—	—	1	5	—	—	1	81
Ups	—	—	1	43	1	111	1	83
Sth	2	172	1	43	—	—	—	—
Sdm	—	—	—	—	—	—	1	43
Ög	1	81	2	54	1	65	—	—
Skb	1	20	1	29	—	—	1	26
Äbg	5	74	5	96	2	45	—	—
Jkp	—	—	4	70	1	56	—	—
Krb	2	26	3	50	1	34	—	—
Klm	3	11	1	9	2	98	—	—
Gtl	—	—	—	—	—	—	—	—
Gbg	2	29	1	22	—	—	—	—
Hl	1	3	1	28	—	—	—	—
Bl	1	10	—	—	1	16	—	—
Krs	1	28	1	8	—	—	—	—
Mlm	—	—	—	—	—	—	—	—
I	4	179	1	66	3	270	3	136
II	6	236	10	566	7	634	6	173
III	4	184	10	398	6	410	2	50
IV	22	505	27	705	15	828	6	290
V	5	71	3	58	1	16	—	—
Riket	41	1 175	51	1 793	32	2 158	17	650
Entire country								
1961	42	1 221	51	1 958	31	2 092	17	623

¹ Därav halvkemisk massa 75 815 ton.

Tabell 27. Export av rundvirke, sågat virke, fanérskivor, fiberplattor och pappersmassa 1959—1963.

SITC- Rev1	Sortiment Assortment	Mätten- het	Unit of measure- ment	Kvantitet ^a	Quantity	1959		1960		1961		1962		1963*			
						1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
						Värde: 1 000 kr		Value: 1 000 Sw. cr.									
241.1	Brännved och träfall inkl. sigspän. Fuel wood incl. sawdust and wood waste	m ³ .	36 160	49 262	127 334	167 658	202 553	647	710	1 325	2 015	2 015	2 746				
241.2	därav: <i>thereof:</i>																
241.2	Brännved, fuelwood	— ^b —	18 361	21 202	17 819	16 197	27 710	488	461	404	457	457	654				
241.2	Träkol Charcoal	— ^b —	29 761	33 909	32 628	26 030	35 55	2 214	2 369	2 407	2 009	2 009	2 690				
241.2	Brännved och tråkol	— ^b —	65 921	83 171	159 962	193 688	237 708	2 861	3 079	3 732	4 024	4 024	5 436				
242.1	Fuelwood and charcoal																
242.1	Massaved, Pulpwood	1 000 m ³ .	338,8	407,0	527,9	653,1	11 010,8	21 199	25 878	36 145	46 311	46 311	68 558				
242.1	Sågtimmer och fanérsstock	— ^b —	201,0	206,5	212,4	202,9	142,0	20 927	28 311	31 011	23 301	23 301	15 088				
242.2	Sågtimmer och fanérs logs, coniferous																
242.2	Sågtimmer och fanérsstock av lövträdd	— ^b —	9,3	21,8	12,2	10,7	10,6	1 324	1 706	966	1 196	1 196	1 441				
242.3	Såltogs and veneer logs, non-coniferous																
242.3	Gruvstolpar, Pitprops	— ^b —	206,4	18,0	14,5	6,4	11,2	13 379	1 267	1 469	709	709	905				
242.3	Pflar, stolar och annat rundvirke utom gruvstol- par	— ^b —	126,2	123,0	124,3	156,9	128,2	14 450	14 546	13 980	19 630	19 630	16 075				
242.4	Poles, pilings, posts and other wood in the round extent pitprops																
242.4	Rundvirke och grovt karthugget virke	— ^b —	881,7	776,1	891,3	1 030,0	1 302,7	71 279	71 708	83 571	91 147	91 147	102 067				
242.4	Wood in the round or roughly squared																
242.5	Railway sleepers (ties) whether sawn or not	1 000 stds	3,1	2,7	2,7	2,8	2,0	2 338	1 994	2 149	2 397	2 397	1 628				

Tab. 27 *forts.*

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
243.2	Sågade och hyvlade trävaror av barrträ <i>Lumber, sawn, planed, grooved, tongued etc. coniferous</i>	1 000 stds	1 010,5	1 086,0	969,6	981,6	1 039,3	895 817	1 084 083	1 014 715	977 420	1 052 168
243.3	därav: <i>thereof:</i> bjälklar och sparrar, <i>balks</i> —»— Sågade och hyvlade trävaror av lövträ <i>Lumber, sawn, planed, grooved, tongued etc. non-coniferous</i>	1 000 m ³ .	37,2 9,0	42,7 11,5	43,6 12,7	51,6 11,5	42,9 12,8	23 701 2 699	29 565 4 169	30 985 4 630	38 641 3 732	32 178 4 250
243	Sågade eller hyvlade trävaror <i>Wood shaped or simply worked</i>	—»—	4 744,4	5 097,4	4 555,4	4 610,8	4 678,1	900 823	1 090 246	1 021 494	983 550	1 058 046
632.1 (del, part)	Lådämmen, <i>Boxboards</i>	1 000 stds	9,8	10,7	11,7	9,6	9,0	13 320	15 883	18 452	14 854	13 833
631.1	Fanér med en tjocklek av högst 5 mm <i>Veneer sheets with thick- ness 5 mm or less</i>	ton	2 616	3 019	2 842	2 413	2 147	8 456	9 406	9 421	8 454	7 867
631.2	Kryssfanér (plywood) och fanerat trä <i>Plywood, including wood faced with veneer sheets</i>	—»—	6 338	5 786	5 076	4 022	4 062	7 456	6 904	6 347	4 930	5 004
641.6	Byggnadsplattor av papp- persmassa, träfibrer eller andra vegetabiliska fibrer <i>Fibreboards and other building boards of wood pulp or of vegetable fibres</i>	—»—	395 703	417 641	415 732	420 620	420 884	170 519	181 074	173 582	175 675	180 148
631.4 (del, part)	därav: <i>thereof:</i> hårda träfiberplattor komprimera (hard) <i>fibre- board of wood</i>	—»—	358 705	379 725	371 841	379 495	380 823	149 250	158 128	147 965	152 605	157 461
	porösa träfiberplattor non-komprimera (insulat- ing) <i> fibreboard of wood</i>	—»—	34 774	37 259	43 178	41 123	39 755	20 207	22 540	25 179	25 066	22 494
	Spanplattor <i>Particle board (chip- board)</i>	—»—	3 867	12 076	17 168	20 393	20 432	2 547	7 412	11 296	13 033	12 543

Tab. 27 fort.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
251.2	Slipmassa av trä	1 000 tons	360,3	413,4	413,1	358,9	392,7	117 941	137 770	136 945	118 974	130 544
251.5	Mechanical wood pulp	—>—3	—	—	0,0	0,0	0,0	—	—	—	2	9
	Kemiskt pappersmassa av annat material än trä											3
251.6	Chemical pulp of straw, of fibres and of rags	—>—3	341,3	415,7	371,1	340,5	347,4	287 464	354 316	319 056	270 008	277 777
	Dissolvingmassa											
251.7	Dissolving grades	—>—3	1 094,4	1 201,2	1 091,0	1 279,3	1 522,5	665 265	752 617	700 630	759 742	942 422
	Sulfatmassa exkl. dis- solvingmassa											
251.8	Sulphate pulp excl. dis- solving grades	—>—3	550,9	584,9	574,1	755,3	967,9	391 948	419 205	409 562	496 717	643 228
	Sulfitmassa exkl. dis- solvingmassa	—>—3	882,6	901,3	883,8	859,7	941,8	550 181	582 763	563 901	517 799	580 274
251.9	Sulphite pulp excl. dis- solving grades	—>—3	466,1	475,4	467,5	509,4	580,0	323 719	341 077	333 884	327 862	381 731
	därrav: thereof; blekt, bleached		0,0	0,0	2,0	2,5	5,4	5	5	898	893	9 226
251.4	Halvkemisk massa	—>—3	2 678,6	2 931,6	2 731,0	2 841,1	3 209,9	1 620 859	1 827 470	1 721 433	1 667 425	1 933 246
	Semi-chemical wood pulp	—>—3										
	Pappersmassa, Pulp	—>—3										

¹ Förenta Nationernas reviderade varunomenklatur Standard International Trade Classification Revised (SITC-Rev.) — The Revised Standard International Trade Classification (SITC-Rev.) drawn up by the United Nations. ² 1 std motsvarar 4,672 m³. — One standard equals 4,672 m³f. ³ Tordräkt vikt. — Air dry weight. ⁴ Exkl. 251.1. Pappersavfall och pappersmakulatur. — Excl. 251.1. Paper waste and old paper.

Tabell 28. Import av rundvirke, sågat virke, fanérskivor, fiberplattor och pappersmassa 1959—1963.
Imports of roundwood, sawnwood, veneers, board and pulp 1959—1963.

SITC- Rev ¹	Sortiment Assortment	Mätten- het Unit of measure- ment	Kvantitet ² Quantity	Värde: 1 000 kr Value: 1 000 Sw. cr.							
				1959	1960	1961	1962	1963*	1959	1960	1961
241.1	Brännved och trädfall inkl. sågspän <i>Fuel wood incl. sawdust and wood waste</i>	m ³ .	49 452	48 316	48 169	46 615	39 631	715	897	847	992
	därav: <i>thereof:</i>										
	brännved <i>fuelwood</i>	2	19 586	20 339	22 303	23 734	15 888	406	458	604	670
241.2	Trikoll <i>Charcoal</i>	2	132	275	685	510	756	36	72	89	78
241	Brännved och trälkol <i>Fuelwood and charcoal</i>	2	49 584	48 591	48 854	47 125	40 387	754	968	936	1 070
242.1	Massavcd <i>Pulpwood</i>	1 000 m ³ f.	315,0	603,3	1 224,0	894,1	363,9	15 707	34 553	69 765	52 303
242.2	Sågtimmer och fanérvstock av barriärd <i>Sawlogs and veneer logs, coniferous</i>	2	168,2	308,4	234,4	126,8	65,2	12 194	25 791	21 022	10 347
242.3	Sågtimmer och fanérvstock av lövträd <i>Sawlogs and veneer logs, non- coniferous</i>	2	33,5	44,4	32,5	42,0	37,7	15 626	23 549	13 683	17 392
242.4	Gruvtolpar <i>Pitprops</i>	2	—	—	2,1	—	—	—	—	100	—
242.9	Pålar, stolpar och annat rundvirke utom gruvstolpar <i>Poles, pilings, posts and other wood in the round except pitprops</i>	2	0,1	0,4	0,4	2,8	1,8	21	70	90	343
242	Rundvirke och grovt kanthugget virke <i>Wood in the round or roughly squared</i>	2	516,0	956,5	1 493,4	1 065,7	468,6	43 386	83 963	104 660	80 384
243.1	Järnvägs- och spårvägssliprar av trä <i>Railway sleepers (ties) whether sawn or not</i>	1 000 stds	0,2	0,9	1,9	1,0	0,3	152	694	1 162	888

Tab. 28 *Parts.*

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
243.2	Sågade och hyvlade trävaror av barrträ <i>Lumber sawn, planed, grooved, tongued etc., coniferous</i>	1 000 stds	26,9	36,1	36,2	27,1	31,1	17 987	28 974	31 127	22 703	26 255
243.3	Sågade och hyvlade trävaror av lövträ <i>Lumber sawn, planed, grooved, tongued etc., non-coniferous</i>	1 000 m ³ f.	0,2 45,5	0,2 84,8	0,0 75,0	0,1 69,6	0,0 87,5	169 26 487	176 47 494	7 47 834	7 44 271	66 55 680
243	Sågade eller hyvlade trävaror <i>Wood shaped or simply worked</i>	2	172,2	257,7	252,8	201,1	234,1	44 626	77 162	80 124	67 862	82 181
632.1 (del, part)	Lådämmen <i>Boxboards</i>	1 000 stds	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	98	309	239	64	90
631.1	Fanér med en tjocklek av högst 5 mm <i>Veneer sheets with thickness 5 mm or less</i>	ton	2 657	3 922	3 422	4 089	4 513	12 322	21 473	19 918	23 307	26 528
631.2	Kryssfanér (plywood) och fanerat trä <i>Plywood including wood faced with veneer sheets</i>	2	6 973	10 046	12 201	13 937	17 422	9 251	13 119	16 238	17 559	22 911
641.6	Dysegndsplattor av pappersmassa, träfibrer eller andra vegetabiliska fibrer <i>Fibreboards and other building-boards of wood pulp or of vegetable fibres</i>	2	1 670	853	637	591	671	1 916	1 019	781	634	792
631.4 (del, part)	Spänplattor <i>Particle board (chipboard)</i>	1 000 ton ³	0,4	—	0,4	—	—	79	—	173	—	—
251.2	Slipmassa av trä <i>Mechanical wood pulp</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Tab. 28 *forts.*

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
251.5	Kemisk pappersmassa av annat material än trä <i>Chemical pulp of straw, of fibres and of rays</i>	1 000 ton ³	0,5	0,3	0,5	0,3	0,4	0,4	662	586	913	689
251.6	Dissolvingmassa <i>Dissolving grades</i>	»3	1,4	1,1	1,0	0,0	0,2	1 590	1 183	1 081	32	196
251.7	Sultatmassa exkl. dissolvingmassa <i>Sulphate pulp excl. dissolving grades</i>	»3	0,2	8,2	3,0	2,4	3,2	40	5 598	2 118	1 639	2 182
	därav: <i>thereof:</i>											
	blekit <i>Bleached</i>	»3	—	7,8	3,0	2,8	3,1	—	5 466	2 114	1 628	2 140
251.8	Sulfatmassa exkl. dissolvingmassa <i>Sulphite pulp excl. dissolving grades</i>	»3	0,4	0,0	0,3	0,2	3,5	145	26	236	68	2 449
	därav: <i>thereof:</i>											
	blekit <i>Bleached</i>	»3	0,1	0,0	0,3	0,0	3,4	104	23	231	23	2 430
251.9	Halokemisk massa <i>Semi-chemical wood pulp</i>	»3	—	—	0,0	—	0,0	—	—	8	—	16
251.1	Pappersmassa <i>Pulp</i>	»3	2,8	9,7	5,3	3,0	7,9	2 521	7 383	4 529	2 428	5 578

¹ Se tab. 27, noterna 1—4. — See notes 1—4, table 27.

Tabell 29. Sveriges export och import av vissa skogs- och skogsindustriprodukter med fördelning på export- resp. importländer 1962.

Swedish exports and imports of certain roundwood and timber industry products by countries of destination and origin in 1962.

1	2	3	4	5	6	7	8
SITC-Rev ¹	Sortiment <i>Assortment</i>	Export- resp. im- portland <i>Importing or ex- porting country</i>	Mätt- enhet <i>Unit of measure- ment</i>	Export		Import	
				kvan- titet <i>quan- tity</i>	värde 1 000 kr <i>value 1 000 Sw. cr</i>	kvan- titet <i>quan- tity</i>	värde 1 000 kr <i>value 1 000 Sw. cr</i>
242.1	Massaved <i>Pulpwood</i>	Norge	1 000 m ³ f.	588,1	41 558	157,0	9 909
		Finland	»	9,0	500	736,7	42 388
		Förbundsrepubl.					
		Tyskland	»	49,8	3 946	—	—
		Övriga	»	6,3	305	0,4	6
		Samtliga	»	653,1	46 309	894,1	52 303
242.2	Sägtimmer och fa- nérstock av barr- träd <i>Sawlogs and veneer logs, coniferous</i>	Norge	»	49,2	3 724	22,3	1 865
		Finland	»	12,0	861	104,4	8 419
		Förbundsrepubl.					
		Tyskland	»	124,7	16 821	—	—
		Nederländerna	»	7,7	894	—	—
		Italien	»	6,6	688	—	—
242.3	Sägtimmer och fa- nérstock av lövträd <i>Sawlogs and veneer logs, non-coniferous</i>	Övriga	»	2,7	313	0,1	63
		Samtliga	»	202,9	23 301	126,8	10 347
		Norge	»	0,5	51	0,2	9
		Danmark	»	8,1	441	0,4	116
		Finland	»	0,0	3	3,2	306
		Förbundsrepubl.					
242.4	Gruvstolpar <i>Pitprops</i>	Tyskland	»	1,8	686	0,2	127
		Frankrike	»	—	—	0,5	289
		Burma	»	—	—	6,4	6 172
		Thailand	»	—	—	0,2	238
		USA	»	—	—	1,0	813
		Elfenbenskusten	»	—	—	5,0	1 834
242.9	Pålar, stolpar och annat rundvirke utom gruvstolpar <i>Poles, pilings, posts and other wood in the round except pitprops</i>	Ghana	»	—	—	2,6	903
		Nigeria	»	—	—	11,7	2 765
		Gabon	»	—	—	6,1	1 838
		Övriga	»	0,3	15	4,5	1 982
		Samtliga	»	10,7	1 196	42,0	17 392
		Danmark	»	1,7	220	—	—
		Förbundsrepubl.					
		Tyskland	»	1,1	62	—	—
		Cypern	»	3,3	389	—	—
		Övriga	»	0,3	38	—	—
		Samtliga	»	6,4	709	—	—
		Norge	»	33,1	4 365	0,3	49
		Danmark	»	20,9	2 086	0,0	4
		Island	»	4,2	717	—	—
		Finland	»	—	—	2,3	209
		Förbundsrepubl.					
		Tyskland	»	57,3	4 724	—	—
		Nederländerna	»	12,6	1 420	—	—

(Forts. på nästa sida)

Tab. 29 (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8
242.9 (forts.)		Storbritannien Cypern Israel Jordanien Övriga Samtliga	1 000 m ³ f. » » » » »	14,6 1,8 2,1 2,5 7,8 156,9	2 957 447 547 632 1 735 19 630	— — — — 0,2 2,8	— — — — 81 343
243.2	Sågade och hyvla-de trävaror av barrträ <i>Lumber, sawn, planed, grooved, tongued etc., coniferous</i>	Norge Danmark Finland Förbundsrepubl. Tyskland Nederlanderna Belgien Storbritannien Irland Frankrike Spanien Italien Schweiz Grekländ Irak USA Sudan Algeriet Övriga Samtliga	» » » » » » » » » » » » » » » » » » » »	178,1 632,5 0,1 815,0 858,3 129,9 1 210,7 27,4 229,4 181,1 19,4 31,9 79,5 22,5 — 17,3 22,5 130,4 4 586,0	39 369 131 992 17 192 300 170 828 29 137 247 758 6 052 49 262 36 330 5 607 8 008 16 197 4 782 — 3 878 4 905 30 998 977 420	0,7 0,0 172,7 0,1 — — — — 0,0 — — — — — — — — — 1,2 126,6	188 7 20 682 177 — — — — 26 — — — — — — — — — — 1 159 — — — 464 22 703
243.3	Sågade och hyvla-de trävaror av löv-trä <i>Lumber, sawn, planed, grooved, tongued etc., non-coniferous</i>	Norge Danmark Finland Förbundsrepubl. Tyskland Polen Storbritannien Frankrike Jugoslavien Indien Burma Thailand Japan Övriga Samtliga	» » » » » » » » » » » » » » » » » »	5,4 1,1 0,6 0,1 — 2,3 0,0 — 0,5 — — — — — 1,6 11,6	1 380 453 592 22 — 843 3 — 163 — — — — — 276 3 732	0,0 6,1 0,3 2,5 11,7 0,0 33 3,9 5,7 0,0 — — — — 14,0 13,4 69,6	1 2 718 127 1 446 5 982 33 1 723 3 068 12 8 288 4 815 8 065 7 993 44 271
632.1 (del, part)	Lådämnen <i>Boxboards</i>	Finland Nederlanderna Storbritannien Övriga Samtliga	» » » » »	0,0 0,8 42,6 1,4 44,8	1 271 14 121 461 14 854	0,1 — — — 0,1	64 — — — 64
631.1 631.2	Fanér, kryssfanér (plywood) och fanerat trä <i>Veneer sheets and plywood incl. wood faced with veneer sheets</i>	Norge Danmark Finland Förbundsrepubl. Tyskland Nederlanderna Storbritannien Frankrike Irak Ceylon	ton » » » » » » » » »	445 1 288 242 1 710 135 279 28 440 356	1 580 2 058 1 560 4 704 205 379 61 633 366	106 1 885 11 286 2 819 167 7 723 — —	246 6 968 12 315 10 836 540 42 5 090 — —

Tab. 29 (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8
631.1		Fed. Rhodesia och	ton				
631.2		Nyasaland	»	138	129	—	—
(forts.)		Tanganyika	»	204	198	—	—
		Kenya	»	726	700	—	—
		Övriga	»	444	841	1 033	4 828
		Samtliga	»	6 435	13 414	18 026	40 865
631.4	Spänplattor <i>Particle board</i> <i>(Chipboard)</i>	Norge	»	2 376	1 872	404	699
(del, part)		Danmark	»	3 150	1 785	43	49
		Finland	»	0	1	2 906	1 638
		Förbundsrepubl.					
		Tyskland	»	9 330	5 718	1 422	927
		Polen	»	—	—	706	323
		Nederländerna	»	2 968	1 999	—	—
		Belgien	»	479	304	16	13
		Storbritannien	»	457	288	0	0
		Övriga	»	1 633	1 066	2	2
		Samtliga	»	20 393	13 033	5 499	3 651
641.6	Byggnadsplattor av pappersmassa, träfibrer eller andra vegetabilis- ka fibrer <i>Fibreboards and</i> <i>other building</i> <i>boards of wood</i> <i>pulp or of vege-</i> <i>table fibres</i>	Danmark	»	26 461	10 622	1	2
		Finland	»	8	11	183	171
		Förbundsrepubl.					
		Tyskland	»	44 871	19 433	14	36
		Nederländerna	»	43 554	18 755	0	0
		Storbritannien	»	128 329	53 449	4	12
		Frankrike	»	14 911	6 675	—	—
		Grekland	»	11 570	3 587	—	—
		U.S.A.	»	74 634	32 073	299	374
		Övriga	»	76 282	31 070	90	39
		Samtliga	»	420 620	175 675	591	634
251.2—	Pappersmassa <i>Wood pulp</i>	Förbundsrepubli- ken	1 000 ton	404,2	249 317	0,0	1
251.8 ²		Tyskland		118,6	69 132	—	—
		Nederländerna	»	89,0	57 162	—	—
		Belgien	»	869,3	482 619	—	—
		Storbritannien	»	342,0	200 368	—	—
		Frankrike	»	88,8	51 857	—	—
		Spanien	»	270,2	171 175	0,0	10
		Italien	»	656,5	384 893	2,6	1 728
		Övriga	»	2 838,6	1 666 523	2,6	1 739
		Samtliga	»				
251.2	därav: <i>thereof:</i> Slipmassa av trä (torrtänkt vikt) <i>Mechanical wood</i> <i>pulp (air dry</i> <i>weight)</i>	Danmark	»	7,7	2 452	—	—
		Förbundsrepubl.					
		Tyskland	»	17,2	5 682	—	—
		Nederländerna	»	16,4	5 204	—	—
		Belgien	»	4,9	1 648	—	—
		Storbritannien	»	198,3	66 324	—	—
		Frankrike	»	46,6	15 549	—	—
		Spanien	»	4,5	1 340	—	—
		Portugal	»	6,1	1 980	—	—
		Italien	«	15,9	5 259	—	—
		Grekland	»	7,2	2 414	—	—
		Sydkorea	»	7,2	2 272	—	—
		Argentina	»	5,5	1 753	—	—
		Övriga	»	21,4	7 097	—	—
		Samtliga	»	358,9	118 974	—	—

(Forts. på nästa sida)

1	2	3	4	5	6	7	8
251.6	Dissolvingmassa (torrtänkt vikt) <i>Dissolving grades (air dry weight)</i>	Sovjetunionen Förbundsrepubl. Tyskland Nederlanderna Belgien Storbritannien Frankrike Spanien Italien Schweiz Tjeckoslovakien U.S.A. Fören. Arabrepubl. Övriga Samtliga	1 000 ton	10,4 34,8 17,1 19,6 79,5 42,0 9,1 68,6 10,9 7,7 0,2 13,4 27,2 340,5	9 918 28 835 13 401 14 414 59 584 33 526 6 875 54 346 8 493 7 524 148 11 409 21 535 270 008	— 0,0 — — — — — — — — 0,0 — — 0,0 31 — — 32	— — — — — — — — — — — — — — — — — —
251.7	Sulfatmassa, annan än dissolvingmas- sa (torrtänkt vikt) <i>Sulphate pulp excl. dissolving (air dry weight)</i>	Förbundsrepubl. Tyskland Nederlanderna Belgien Storbritannien Frankrike Spanien Italien Schweiz U.S.A. Australiska Stats- förbundet Övriga Samtliga	275,4 28,5 21,3 367,0 144,3 39,3 75,1 31,2 131,4 24,1 141,7 1 279,3	165 619 17 171 13 459 221 696 88 670 22 773 43 992 18 870 84 119 13 784 74 589 759 742	— — — — — — — — — — — 0,0 2,4 2,4	— — — — — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — — — — 1 638
251.8	Sulfitmassa, annan än dissolvingmas- sa (torrtänkt vikt) <i>Sulphite pulp excl. dissolving (air dry weight)</i>	Norge Danmark Förbundsrepubl. Tyskland Nederlanderna Belgien Storbritannien Frankrike Spanien Italien Grekland U.S.A. Övriga Samtliga	18,8 22,9 — 76,8 56,6 43,2 224,5 109,1 35,9 110,6 18,4 62,3 80,6 859,7	10 724 13 007 — 49 181 33 356 27 641 135 015 67 623 20 869 67 578 10 149 36 333 46 323 517 799	0,2 — — 0,0 — — — — — 0,0 — — 0,0 0,2	— — — — — — — — — — — — — — — — — 57	

¹ Se not 1—4 till tab. 27!² Exkl. pappersavfall och pappersmakulatur, kemisk massa av annat material än trä och halvkemisk massa. — *Excl. paper waste and old paper, chemical pulp of straw, of fibres and of rags and semi-chemical wood pulp.*

Tabell 30. Rånettovärden för virkesuttagen å kronoskogar
1952–1962. Länsvis

Net value of wood cut in State forests in 1952—1962, By counties

Mättenhet: kr pr m³ sk.
Unit of measurement:

Tabell 31 a. Brutto priser och omkostnader för drivningsåret 1961/62. Sågtimmer av furu och gran.

Gross prices during the felling-season 1961/62. Coniferous timber

I) Övre och mellersta Norrland

Anm.: Priserna gäller för obarkat timmer av o/s kvalitet¹ och 16' medellängd fritt utsorterat. Körningskostnaden avser 2 km körväg.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Prisområde <i>Region</i>	Trädslag <i>Species</i>	Brutto priser i öre per f ³ to. <i>Gross prices in öre per f³to.</i>												Pris i öre per f ³ för mantel- volymen <i>Prices in öre per f³ of volume above f³to.</i>
		5"	5½"	6"	6½"	7"	7½"	8"	8½"	9"	9½"	10"	10½"	
Torneälven— Piteälven	t	183	192	204	215	230	241	249	258	265	276	283	294	98
	g	—	—	—	—	204	207	209	212	214	221	224	228	
Åbyälven— Kolabodaån	t	184	193	205	216	231	242	250	259	266	277	284	295	99
	g	—	—	—	—	205	208	210	213	215	222	225	229	
Rickleän— Öreälven	t	185	194	206	217	232	243	251	260	267	278	285	296	100
	g	—	—	—	—	206	209	211	214	216	223	226	230	
Leduän— Lögdeälven	t	186	195	207	218	233	244	252	261	268	279	286	297	101
	g	—	—	—	—	207	210	212	215	217	224	227	231	
Nätraälven— Ljungan	t	187	196	208	219	234	245	253	262	269	280	287	298	102
	g	—	—	202	205	208	211	213	216	218	225	228	232	

1	16	17	18	19
Prisområde <i>Region</i>	Omkostn. i öre per f ³ tr. <i>Costs in öre per f³tr.</i>			
	huggning <i>cutting</i>	körning <i>transport</i>	gemens. kostn. <i>common costs</i>	summa <i>total</i>
	timmer och massaved ob 3,0 f ³ tr. per bit			
Torneälven— Piteälven	31	32	22	85
Åbyälven— Kolabodaån	31	31	18	80
Rickleän— Öreälven	28	32	23	83
Leduän— Lögdeälven	28	31	23	82
Nätraälven— Ljungan	30	34	24	88

¹ För annan kvalitet än o/s var prisskillnaden följande:

Tillägg för S-timmer, tall	Avdrag för V-tall gran
å toppeylinderns värde (å hela stockvolymens värde)	25 % 20 »
	30 % 25 »
	20 % 15 »

Utskottskvalitet mottogs som regel icke.

Tabell 31a. (forts.).

II) Övriga Sverige

Anm.: Priserna gäller, där ej annat angives, timmer av o/s kvalitet, obarkat utom för Värmland, där priserna avser helbarkat timmer. Körningskostnaderna avser genomsnittlig väglängd i resp. prisområden.

1 Prisområde (flodområde resp. län)	2 Region	3 Stockarnas medel- längd <i>Aver- age length of logs</i>	4 Träd- slag <i>Spe- cies</i>	5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15	Bruttopriser i öre per f ³ to. (Ljusnan per f ³ fl.) <i>Gross prices in öre per f³ to.</i>								Omkostn. i öre per f ³ to. (Ljusnan per f ³ fl., Vrm per f ³ mi.) <i>Costs in öre per f³ to.</i>				
				5"	6"	7"	8"	9"	10"	11"	12"	<i>Övre grönt</i>	hugg- ning <i>cutting</i>	kör- ning <i>trans- port</i>	ge- mens. kostn. <i>com- mon costs</i>	sum- ma <i>total</i>	
Ljusnan (Marmen)		16'	t g	—	190	215	235	255	275	290	290	245	17	26	24	67	
Gvl Gästrikl.	bilväg	15'	t g	200	240	260	290	310	330	350	350	240	20	27	19	66	
Kpb huvudälv		15'	t g	—	250	270	300	320	340	365	365	250					
	bilväg	15'	t g	—	235	255	285	305	325	350	350	235	23	35	27	85	
Vrm huvndälv		15'	t g	251	256	262	266	271	276	280	280	270					
	bilväg	15'	t g	241	246	252	256	261	266	270	270	270	270	39	29	26	94
Ör	»	14'—15'	t g	—	225	245	265	280	295	315	335	235	19	32	25	76	
Vstm	»	14,5' 15'	t g	—	240	260	280	300	320	350	350	245	19	29	20	68	
Ups	»	14,5' 15'	t g	245	260	273	295	317	325	345	345	240	19	27	23	69	
Stb	»	14,5' 15'	t g	266	280	294	308	322	336	350	350	231	23	28	16	67	
Sdm	»	14,5' 15'	t g	266	280	294	308	322	336	350	350	231	18	28	23	69	
Ög	»	14'	t g	195	215	245	260	275	295	315	330	260	20	29	23	72	
Skb	»	14,5'	t g	225	240	255	270	280	290	310	310	255	19	26	31	76	
Äbg. Dal norra, bilväg (kanalsjö, + 7 öre)	14'	t, g	213	225	231	235	241	245	248	248	248	255					
» södra, bilväg	13'—14' 14'	t g	—	190	200	210	215	220	225	225	225	265	24	29	29	82	
Västerg. »	13'—14'	t, g	205	215	230	245	260	270	280	280	280	280					
Jkp	»	12'—14'	t g	200	230	260	280	295	310	335	335	270	24	28	20	72	
Krb	»	13' 14'	t g	200	220	250	270	285	300	320	330	270	20	27	19	66	

Tabell 31 a (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Klm	bilväg	13' 14'	t g	200 195	220 205	260 220	275 235	290 245	310 255	330 260	340 275	22	29	20	71
Gtl	»	14'	t g	170 140	190 155	210 165	230 180	255 190	280 200	300 210	315 210	24	28	17	69
Gbg	»	13' 14'	t ² g	— 200	190 210	200 220	210 230	215 245	220 260	225 265	225 265	24	23	29	76
Hj3	»	13' 13,5'	t, g	190	200	220	230	245	260	275	275	22	30	15	67
B1	»	13' 13,5'	t g	200 195	220 215	250 225	270 240	285 250	300 260	320 270	330 285	23	27	18	68
Krs ⁴	»	13'	t, g	190	200	225	235	245	250	255	255	24	26	26	76
Mlm ⁴	»	13' 14'	t g	185 215	185 215	225 255	225 255	240 270	240 280	250 280	250 280	20	22	21	63

Anm.: För annan kvalitet än o/s gäller följande tillägg eller avdrag, i procent.

	Tillägg för S-tim- mer	Avdrag för V		Avdrag för VI	
		t	g	t	g
Ljusnan	20	25	20	6 —	5 —
Gvl, (Gtr) Kph	25	30	20	45	35
Vrm	30	25	15	6 —	5 —
Ör	31	33	19	48	43
Vstm	30	30	20	45	35
Ups	46	36	20	6 —	6 —
Sth, Sdm	43	43	23	61	45
Ög	40	30	20	40	40
Skb	30	30	15	45	45
Äbg, Dalsland, norra	—	20	15	6 —	5 —
» », södra	30	2 —	20	7 —	35
» , Västergötland	30	30	15	35	35
Jkp	50	35	20	50	50
Krb ⁸	40	25	15	40	35
Klms ⁸	30	30	18	40	40
Gtl	—	40	20	60	45
Gbg	—	2 —	20	7 —	35
Hl	—	15	15	30	30
B1s	30	25	15	35	35

¹ Priserna i första kolumnen gällde 5½". För övriga diameterar i halva tum betalades pris mellan de för angränsande heltum angivna. Obarkat timmer mottogs vid bilväg till 8 öre lägre å-pris än för helbarkat.

² Gemensamt pris för o/s och V:a.

³ För större och bättre partier ca 10 % högre pris.

⁴ Medelpriser för genomsnittskvalitet.

⁵ Ingen notering, utskottskvalitet mottogs som regel icke.

⁶ Euhetspris 125 öre för utskottstimmer.

⁷ 35 % lägre än det gemensamma för o/s och V:a.

⁸ Kvalitetsrabatterna ungefärliga och har varierat med diametern.

Tabell 31 b. Bruttopriser för drivningsåret 1962/63. Sågtimmer av furu och gran

Gross prices during the felling-season 1962/63. Coniferous timber.

övre och mellersta Norrland

rm.: Priserna gäller för obarkat timmer av o/s kvalitet¹ och 16' medellängd fritt utsorterat.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Prisområde region	Trädslag Species	Brutto priser i öre per f ³ to. <i>Gross prices in öre per f³to.</i>												Pris i öre per f ³ för mantelvolumen <i>Prices in öre per f³ of vol- ume above f³to.</i>
		5"	5½"	6"	6½"	7"	7½"	8"	8½"	9"	9½"	10"	10½"	o. gröv- re
Torneälven	t	179	188	200	211	226	237	245	254	261	272	279	290	
-Piteälven	g	—	—	—	—	198	201	203	206	208	215	217	222	89
Ibyälven	t	180	189	201	212	227	238	246	255	262	273	280	291	
-Kolabodaän	g	—	—	—	—	199	202	204	207	209	216	218	223	90
Sickleän	t	181	190	202	213	228	239	247	256	263	274	281	292	
-Öreälven	g	—	—	—	—	200	203	205	208	210	217	219	224	91
Jöddeälven	t	182	191	203	214	229	240	248	257	264	275	282	293	
-Leduän	g	—	—	—	—	201	204	206	209	211	218	220	225	92
Nätraälven	t	183	192	204	215	230	241	249	258	265	276	283	294	
-Ljungan	g	—	—	—	—	202	205	207	210	212	219	221	226	93

1 För annan kvalitet än o/s var prisskillnaden följande:

	Tillägg för S-timmer, tall	Avdrag för V-tall	Avdrag för V-gran
Å toppcylinderns värde	25 %	30 %	20 %
(Å hela stockvolymens värde	20 »	25 »	15 »)

Utskottskvaliteten mottogs som regel icke.

Tabell 31 b (forts.)

II. Övriga Sverige

Anm. Priserna gäller, där ej annat anges, timmer av o/s kvalitet, obarkat utom i Värmland, där priserna avser helbarkat timmer.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Prisområde (flodområde resp. län) <i>Region</i>	Stockar- nans me- dellängd <i>Average length of logs</i>	Träd- slag <i>Spe- cies</i>	Bruttopriser i öre per f ³ to. (Ljusnan per f ³ fl.) <i>Gross prices in öre per f³to.</i>							
			5"	6"	7"	8"	9"	10"	11"	12" och grövre
Ljusnan (Marmen)	16'	t g	— —	185 —	210 175	230 190	250 205	270 215	285 225	285 225
Gvl, Gästrikls. bilväg	15'	t g	200 1200	220 210	240 215	270 220	290 225	305 230	330 235	330 235
Kpb	huvudälv	15'	t g	— —	235 225	255 230	285 235	305 240	320 245	345 250
	bilväg	15'	t g	— —	220 210	240 215	270 220	290 225	305 230	330 235
Vrm,	huvudälv	15'	t g	1251 1241	256 246	262 252	266 256	271 261	276 266	280 270
	bilväg	15'	t g	1243 1233	248 238	254 244	258 248	263 253	268 258	272 262
Ör,	»	14,5' 15'	t g	1200 1200	215 210	230 215	250 220	270 220	285 220	310 220
Vstm			t g	— —	215 205	230 210	250 215	270 220	285 220	310 220
Ups		14' 15'	t g	200 190	215 195	230 200	250 205	270 210	285 215	310 215
Sth, Sdm		14,0' 15,0'	t g	200 190	215 190	230 190	245 195	260 200	275 210	290 210
Ög		14,0' 14,0'	t g	195 195	210 200	235 210	250 220	265 230	285 235	305 240
Skb		14,3' 14,3'	t g	220 195	235 200	245 205	255 210	265 220	275 225	285 230
Äbg, Dal norra (bilväg o. kanalsjö)		14'	t, g	1213	225	231	235	241	245	248
Dal s:a, bilväg	13'—14'	t g	— —	215 200	225 210	235 220	245 230	250 240	255 250	255 250
Västergötl. »	13'—14'	t, g	200	210	225	235	250	260	270	270
Jkp	12'—14'	t g	200 190	230 200	260 205	275 220	290 230	300 240	325 250	325 250
Krb	13'	t	195	220	240	260	275	290	300	310
	13,5'	g	190	210	215	230	240	250	260	260
Klm	13'	t	195	220	240	260	275	290	300	310
	13,5'	g	190	210	215	230	240	250	260	260
Gtl	14'	t g	160 140	175 150	190 160	205 170	220 175	235 180	250 185	250 185

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Ghg	13' ¹	t g	— —	215 200	225 210	235 220	245 230	250 240	255 250	255 250
Hl ²	13'—13,5'	t, g	180	190	205	220	230	240	250	250
Bl	13' ¹	t g	200 195	220 215	250 225	270 240	285 250	300 260	320 270	330 285
Krs ³	13'	t, g	200	205	235	240	250	255	260	260
Mlm ³	13' ¹	t g	190 190	190 190	225 230	225 230	245 245	245 245	255 260	255 260

Anm.: För annan kvalitet än o/s gällde följande tillägg eller avdrag, i procent.

	Tillägg för S- timmer	Avdrag för V		Avdrag för VI	
		t	g	t	g
Ljusnan	20	25	20	4—	4—
Gvl, (Gästrikland) Kpb	25	30	20	45	35
Vrm	30	25	15	4—	4—
Ör, Vstm	30	30	15	45	35
Ups	40	32	17	50	40
Sth, Sdm	40	33	18	50	35
Ög	35	25	15	40	40
Skb	30	30	15	45	45
Äbg, Dal norra	—	20	15	4—	4—
» södra	30	20	20	40	40
Västerg.	30	25	15	35	35
Jkp	50	35	20	50	50
Krb	35	25	15	40	40
Klm	35	25	15	40	40
Gtl	35	30	18	50	40
Hl	—	15	15	30	30
Bl	30	25	15	35	35

¹ Priserna i första kolumnen gällde 5½". För övriga diameter i halva tum betalades pris mellan de för angränsande helrum angivna. Obarkat timmer mottogs vid bilväg till 8 öre lägre å-pris än för helbarkat.

² För större och bättre partier ca 10 % högre pris.

³ Medelpriser för genomsnittskvalitet.

⁴ Ingen notering, utskottskvalitet mottogs som regel icke.

Tabell 32 a. Bruttopriser och omkostnader för drivningsåret 1961/62.
Massaved av barrträd

Gross prices during the felling season 1961/62. Coniferous pulp wood

Anm.: Priserna gäller Torneälven—Ljusnan fritt slutskilje, i övrigt — där ej annat anges — leverans vid bilväg. Alla priser för massaved i m³t. avser helbarkat virke. Huggningskostnad söder om Ljungans flodområde inkluderar helbarkning. Körningskostnaderna avser fr.o.m. Ljusnan och söderut genomsnittlig väglängd i resp. områden.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Prisområde (flod- område resp. län)	Mätt- enhet	Vir- kes- längd	Bruttopriser i kr per mättenhet <i>Gross prices in Sw. cr. per unit</i>					Omkostn. i kr per mättenhet <i>Costs in Sw. cr. per unit</i>			
Region	Unit used	Length of logs	sulfited <i>Sulphite wood</i>		sulfated <i>Sulphate wood</i>		flottn. bränn- ved <i>fuel wood</i>		hugg- ning cul- ting	kör- ning trans- port	ge- mens. kostn. com- mon costs
Torneälven—Pite- älven	f3 tr.	—	hb.	ob.	hb.	ob.					
Abyälven—Kola- bodaån	»	—	1: 70	1: 55	1: 57	1: 42	1: 26				
Rickleå—Öre- älven	»	—	1: 72	1: 57	1: 59	1: 44	1: 28				
Leduå—Lögde- älven	»	—	1: 73	1: 58	1: 60	1: 45	1: 29				
Nätraälven—											
Ljungan	»	—	1: 74	1: 59	1: 61	1: 46	1: 30				
Ljusnan (fritt Mar- men)	f3 mi.	10½'	1: 84	—	1: 66	—	1: 25	0: 55	0: 28	0: 24	1: 07
Vrm, huvudälv	»	—	1: 89	—	1: 59	—	—	0: 43	0: 28	0: 24	0: 95
bilväg	»	—	1: 82	—	1: 52	—	—
Älg, »	»	—	1: 82	—	1: 52	—	—
Gbg, »	»	—	1: 82	—	1: 52	—	—
			prima	sekunda	prima	sekunda					
Gvl Gästrikld., bilv.	m ³ t.	3 m	44: 50	31: 25	36: —	25: 25	23: —	13: 10	6: 30	4: —	23: 40
Kpb huvudälv	»	»	46: —	32: 25	37: 50	26: 25	24: —	13: 10	7: 70	4: 95	25: 75
n. delen bilv.	»	»	43: —	30: —	34: 50	24: 25	22: —				
s. delen	»	»	44: 50	31: 25	36: —	25: 25	23: —				
Vrm	»	»	45: 50	31: 90	38: —	26: 60	—
Ör	»	»	2 m	47: 25	33: —	39: —	27: 25	—	13: 65	6: 75	5: 20
	»	»	3 m	46: 25	32: 25	38: —	26: 50	—			
Vstm	»	»	»	46: 25	32: 25	38: —	26: 50	—	12: 50	6: 25	4: —
Ups n. delen	»	»	»	44: 50	31: 25	36: —	25: —	—	12: 35	6: 30	4: 10
s. delen	»	»	»	46: 25	32: 25	36: —	25: —	—			
Sth	»	»	»	46: 25	32: 25	36: —	25: —	—	13: 35	6: 25	4: 10
	»	»	2 m	47: 25	33: —	37: —	26: —	—			
Sdm	»	»	»	47: 25	33: —	39: —	27: 25	—	11: 95	5: 65	4: 50
	»	»	3 m	46: 25	32: 25	38: —	26: 50	—			
Ög	»	»	»	47: 25	33: —	39: —	27: 25	—	13: 50	6: 15	4: 15
Skb	»	»	»	47: 25	33: —	39: —	27: 25	—	13: 05	5: 95	5: 60
Älg, Dal	»	»	»	47: 30	33: —	38: 80	27: 20	—	12: 35	6: 60	5: 70
Västerg.	»	»	»	47: 25	33: —	39: —	27: 25	—			
Jkp	»	»	»	47: 25	33: —	39: —	27: —	—	12: 40	5: 35	3: 35
Krb	»	»	»	47: 25	33: —	39: —	27: —	—	12: 15	5: 05	3: 55
Klm	»	»	»	47: 25	33: —	39: —	27: —	—	12: 50	6: 20	3: 75
Gtl	»	»	2-3 m	47: 25	..	33: —	..	—	12: 35	6: 05	2: 80
Gbg	»	»	2 m	47: 30	33: 10	38: 80	27: 20	—	13: 25	5: 70	3: 15
Hl	»	»	»	47: 25	33: —	39: —	27: —	—	13: 25	5: 50	3: 25
Bl	»	»	»	47: 25	33: —	39: —	27: —	—	13: 40	5: 05	3: 10
Krs	»	»	»	47: 25	33: —	39: —	27: 25	—	13: 85	5: —	5: 35
Mlm	»	»	»	48: 50	35: 50	39: —	27: 25	—	14: 60	4: 80	5: —

Tabell 32 b. Brutto priser för drivningsåret 1962/63. Massaved av barrträde

Gross prices during the felling-season 1962/63. Coniferous pulpwood.

Anm.: Priserna gäller Torneälven—Ljusnan fritt sluttkilje, i övrigt — där ej annat anges
— leverans vid bilväg. Alla priser för massaved i m³t. avser helbarkat virke.

1	2	3	4	5	6	7	8
Prisområde <i>Region</i>	Mättenhet <i>Unit used</i>	Virkess längd <i>Length of logs</i>	Brutto priser i kr per mättenhet <i>Gross prices in Sw. cr. per unit</i>				
			sulfitved <i>sulphite wood</i>	sulfatved <i>sulphate wood</i>	flottn. brännved <i>fuelwood</i>		
Torneälven			hb	ob	hb	ob	
—Piteälven	f ³ tr.	—	1: 55	1: 40	1: 42	1: 27	1: 16
Abyälven							
—Kolabodaån	»	—	1: 56	1: 41	1: 43	1: 28	1: 17
Rickleän							
—Öreälven	»	—	1: 57	1: 42	1: 44	1: 29	1: 18
Ledåän							
—Lögdeälven	»	—	1: 58	1: 43	1: 45	1: 30	1: 19
Nätraälven							
—Ljungan	»	—	1: 59	1: 44	1: 46	1: 31	1: 20
Ljusnan							
(fritt Marmen)	f ³ mi.	—	1: 71	1: 56	1: 56	1: 41	1: 15
Vrm, huvudälv	»	—	1: 72	—	1: 52	—	—
bilväg	»	—	1: 65	—	1: 45	—	—
Äbg	»	—	1: 65	—	1: 45	—	—
Gbg	»	—	1: 65	—	1: 45	—	—
			prima	sekunda	prima	sekunda	
Gvl., Gästr. bilv.	m ³ t.	3 m	40: 50	28: 50	34: —	23: 75	22: —
Kpb, huvudälv	»	»	42: —	29: 50	35: 50	24: 75	23: —
n:a delen bilv.	»	»	39: —	27: 25	32: 50	22: 75	21: —
s:a »	»	»	40: 50	28: 50	34: —	23: 75	22: —
Vrm	»	»	41: 25	28: 90	36: 25	25: 40	—
Ör	»	»	42: 25	29: 50	36: 50	25: 50	—
		2 m					
		3 m	41: 25	28: 75	35: 75	24: 75	—
Vstm	»	»	41: 25	28: 75	36: —	25: 25	—
Ups, n:a »	»	»	40: 50	28: 50	34: —	23: 75	—
s:a »	»	»	41: 25	28: 75	34: —	23: 75	—
Sth	»	»	41: 25	28: 75	34: 25	24: —	—
		2 m	42: 25	29: 50	35: 25	24: 60	—
Sdm	»	»	42: 25	29: 50	36: —	25: 25	—
		3 m	41: 25	28: 75	35: —	24: 50	—
Ög	»	»	42: 25	29: 50	36: 50	25: 50	—
Skb	»	»	42: 25	29: 50	37: —	25: 90	—
Äbg Dal	»	»	42: 90	30: —	37: —	25: 90	—
Västerg.	»	»	42: 25	29: 60	36: 50	25: 55	—
Jkp	»	»	42: 25	29: 40	37: —	26: —	—
Krb	»	»	42: 25	29: 50	37: —	26: —	—
Klm	»	»	42: 25	29: 50	37: —	26: —	—
Gtl	»	»	35: —	24: 50	30: —	21: —	—
Gbg	»	»	42: 90	30: —	37: —	25: 90	—
Hl	»	»	42: 25	29: 50	36: —	25: 25	—
B1	»	»	42: 25	29: 50	37: —	26: —	—
Krs	»	»	42: 25	29: 50	36: —	25: 25	—
Mlm	»	»	43: —	30: —	36: —	25: —	—

**Tabell 33 a. Bruttopriser och omkostnader för drivningsåret 1961/62.
Brännved**

Gross prices during the felling-season 1961/62. Fuelwood

Anm.: Priserna gäller i genomsnitt för hela säsongen och avser leverans vid bilväg.
Körningskostnaderna avser genomsnittlig väglängd i resp. län.

1 Län <i>County</i>	2	3	4	5	6	7	8	9
	Bruttopriser i kr per m ³ t. <i>Gross prices in Sw. cr. per m³ t.</i>				Omkostnader i kr per m ³ t. <i>Costs in Sw. cr. per m³ t.</i>			
	björk <i>birch</i>		barrved <i>coniferous</i>	pannved	huggning <i>cutting</i>	körning <i>transport</i>	gem. kostnader <i>common costs</i>	summa <i>total</i>
	prima	sekunda	prima					
Nb	28: 50	24: 50	..	23: 50	15: —	7: 50	3: —	25: 50
Vb Lappmark ... kustland ...	27: —	24: —	22: —	17: —	15: 50	7: 50	2: 50	25: —
Jtl (Östersund)	28: —	24: —	24: —	20: —
Vrm	38: —	34: —	..	30: —				
Vstm	27: —	20: —	12: 40	7: 70	3: —	23: 10
Ups	18: —	16: —	16: —	14: —	9: 65	6: 25	2: —	17: 80
Sth	25: —	20: —	20: —	17: —	11: 40	6: 00	2: 40	19: 80
Sdm	22: 50	21: —	20: —	16: —	10: 30	5: 85	2: 50	18: 65
Ög	24: —	22: —	22: —	19: —	10: 55	6: 10	2: 80	19: 45
Skb	23: —	19: —	..	16: —	11: —	6: 25	2: 85	20: 10
Äbg, Dal	26: —	21: —	..	16: —	10: 60	5: 80	2: 20	18: 60
Västergötl.	28: —	21: —	..	18: —	11: 40	6: 70	3: 90	22: —
Jkp	25: —	20: —	20: —	17: —	10: 10	5: 30	2: 50	18: 90
Klm	21: 50	18: —	18: —	14: 50	11: 05	6: 85	2: 25	20: 15
Gtl	25: —	..	22: —	18: —	10: 80	5: 70	1: 85	18: 35
Gbg	26: —	19: —	..	18: —	11: 70	5: 70	3: 90	21: 30
Hl	22: —	17: —	16: —	14: —	9: 70	5: 60	2: 60	17: 90
Bl	25: 50	20: —	16: 50	15: —	9: 10	5: 15	2: 45	16: 70
Krs	20: 50	14: --	..	13: 50	9: 70	5: 25	3: 65	18: 60
Mlm	20: —	15: —	17: —	15: —	9: 30	4: 80	1: 90	16: —

Tabell 33 b. Bruttopriser för drivningsåret 1962/63. Brännved

Gross prices during the felling-season 1962/63. Fuelwood.

Anm.: Priserna gäller i genomsnitt för hela säsongen och avser leverans vid bilväg.

1	2	3	4	5
Län <i>County</i>	Bruttopriser i kr per m ³ t. <i>Gross prices in Sw. cr. per m³t.</i>			
	björk <i>birch</i>		barrved <i>coniferous</i>	pannved
	prima	sekunda	prima	
Nb	28: 50	24: 50	..	23: 50
Vb lappmark	28: —	24: —	22: —	17: —
kustland	29: —	25: —	24: —	22: —
Vrm	29: —	24: —
Vstm	25: —	21: —	..	19: —
Ups	28: —	25: —	25: —	17: —
Sth	26: —	19: ..	21: 50	16: 50
Sdm	25: —	22: —	22: —	19: —
Ög	25: —	20: —	..	18: —
Skb	28: —	21: —	..	16: —
Äbg Dal	30: —	21: —	..	18: —
Västergötland	26: —	20: —	..	18: —
Jkp	24: —	20: —	19: —	16: 50
Klm	23: 50	20: —	20: —	19: —
Gtl	24: —	..	22: —	18: —
Gbg	26: —	20: —	..	19: —
Hl	22: 50	18: 50	..	16: —
Bl	25: —	18: —	..	19: —
Krs	22: —	14: —
Mlm	22: —	16: —	..	15: —

Tabell 34. Skogsarbetarnas genomsnittliga dagsförtjänster¹ i kr (vägda genomsnitt²), avverkningssäsongerna 1958/59—1962/63. Länsvis

Average daily wages¹ (weighed averages²) of forest workers in the felling-seasons 1958/59—1962/63. By counties

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län County	Huggare Woodcutters					Körare Hauliers				
	1958/59	1959/60	1960/61	1961/62	1962/63	1958/59	1959/60	1960/61	1961/62	1962/63
Nb	45	48	53	60	71	80	85	94	99	119
Vb	44	46	50	54	64	79	82	86	92	104
Jtl	37	38	43	47	49	66	67	72	77	80
Vnr	40	39	42	47	56	73	73	76	83	95
Gvl	40	43	48	49	55	67	73	78	82	88
Kpb	48	51	54	62	69	65	70	71	82	85
Vrm	37	38	48	47	53	61	66	71	78	83
Ör	38	40	46	50	55	55	57	61	69	76
Vstm	40	41	46	49	54	60	57	64	67	75
Ups	36	38	39	42	50	58	61	69	74	80
Sth ^a	34	37	39	43	53	53	58	65	74	80
Sdm	35	41	40	44	51	50	55	63	69	69
Ög	35	37	42	45	53	52	51	60	62	73
Skb	35	41	46	49	51	46	54	57	64	66
Äbg	34	38	42	43	46	51	55	59	61	65
Jkp	34	46	45	49	56	49	50	62	68	79
Krb	38	41	46	48	58	56	61	71	74	77
Klm	37	39	43	48	54	51	53	56	69	71
Gtl ^b	31	40	40	—	—	50	55	60	—	—
Gbg	38	41	46	51	57	53	58	56	65	75
Hl	33	35	40	50	50	47	50	56	65	65
Bl	43	50	55	60	58	58	80	80	80	70
Krs	40	45	48	53	53	53	65	67	67	65
Mlm	37	40	42	43	45	55	70	65	71	71
Riket	42	45	49	54	62	70	73	79	85	96
Entire country										
Index basår Basic year										
1956/57 = 100 ...	105	112	122	132	155	103	104	116	121	141

¹ Redovisningen gäller domänyerket. — The list ranges under the Forest Service.

² Vägda med avverkade kvantiteter. — Weighed with felled quantities.

^a Fr. o. m. 1 januari 1962 ingår Gotlands revir i Stockholms revir. — The county of Gotland is included in the county of Stockholm in these statistics from January 1, 1962.

Tabell 35. Sysselsättningen i skogsbruket 1962—1963 vid domänverket och 54¹ större skogsbolag.

Number of forest workers in State forests and in 54¹ of the largest companies' forests in 1962 and 1963.

Anm.: Uppgifterna avser antalet sysselsatta andra tisdagen i angiven månad.
Note: The reports refer to the number employed the second Tuesday by stated month.

1	2	3	4	5	6	7
Arbetsgivare <i>Employers</i>	Månad och År <i>Month and year</i>	Antal arbetare sysselsatta i <i>Number of workers employed in</i>				
		avverkningsarbete ² <i>logging</i>		skogs- vårds- arbeten ³ <i>silvi- culture</i>	anlägg- nings- arbeten ⁴ <i>road building</i>	samtliga <i>all</i>
		totalt <i>total</i>	därav <i>of which</i> körning <i>hauling</i>			
Domänverket	febr. 62	12 692	3 883	28	236	12 956
	» 63	11 170	3 363	17	173	11 360
	maj 62	6 498	1 412	2 106	463	9 067
	» 63	4 547	952	4 172	395	9 114
	aug. 62	4 463	737	3 807	892	9 162
	» 63	3 985	714	3 689	938	8 612
	nov. 62	8 259	1 700	847	654	9 760
Skogsbolagen	» 63	7 918	1 741	400	514	8 832
	febr. 62	42 969	15 318	60	615	43 644
	» 63	34 890	13 599	127	390	35 407
	maj 62	24 958	5 317	2 586	612	28 156
	» 63	16 775	3 174	6 953	446	24 174
	aug. 62	19 758	1 767	5 101	964	25 823
	» 63	17 112	1 989	3 998	800	21 910
Summa	nov. 62	28 494	6 571	1 062	754	30 310
	» 63	24 483	6 287	709	720	25 912
	febr. 62	55 661	19 201	88	851	56 600
	» 63	46 060	16 962	144	563	46 767
	maj 62	31 456	6 729	4 092	1 075	37 223
	» 63	21 322	4 126	11 125	841	33 288
	aug. 62	24 221	2 504	8 908	1 856	34 985
Total	» 63	21 097	2 703	7 687	1 738	30 522
	nov. 62	36 753	8 271	1 909	1 408	40 070
	» 63	32 401	8 028	1 109	1 234	34 744

¹ Ursprungligen 54 nu endast 46 p.g.a. fusioner och andra organisatoriska förändringar.
— Originally 54 now only 46 due to merger and other administrative changes.

² Utsyning, stämpling, huggning, körning samt flottning i egen regi. — Marking, felling, hauling and floating with own labour.

³ Hyggesrensning, markberedning, skogsodling, röjning, skogsdijkning och plantskolearbeten. — Removal of waste, scarification, planting and sawing, thinning, ditch draining and nursery work.

⁴ Skogsvägbyggnader samt uppförande av arbetsbostäder i egen regi. — Forest road building and workers housing with own labour.

Tabell 36. Personal sysselsatt i flottningsverksamhet samt antal däri fullgjorda dagsverken 1962

Personnel employed in floating activity and number of day-works performed in 1962.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
Vattendomstols- och flodområden <i>River basins</i>	För- valt- nings- per- son- al <i>Ad- minis- tra- tive per- son- nel</i>	Antal sysselsatta arbetare <i>No. of workers employed in</i>						Av arbetsperson- alen fullgjorda dags- verken 1000-tal <i>No. of day-works performed by workers</i>				
		i flottn.-arbete m. m. <i>in floating etc.</i>			vid skiljen in sorting							
		omkr. 1 maj about May 15th	omkr. 1 juli about July 1st	omkr. 15 aug. about Aug. 15th	omkr. 1 maj about May 15th	omkr. 1 juli about July 1st	omkr. 15 aug. about Aug. 15th	i flott- nings- arbete in float- ing	vid skilje in sort- ing	sum- ma total		
		—	—	—	—	—	—	—	—	—		
<i>Övre Norrbygden</i>		69	1 606	879	394	300	805	818	89	70	160	
Torneälven		14	520	252	93	155	379	379	21	26	47	
Kalixälven		23	761	347	131	70	193	193	32	21	53	
Råneälven		1	70	15	4	5	11	28	2	2	3	
Luleälven		12	28	124	71	15	85	81	19	14	33	
Piteälven		19	227	141	95	55	137	137	15	9	23	
<i>Övriga Other</i>		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
<i>Nedre Norrbygden</i>		62	592	1 358	217	18	879	701	89	53	142	
Åby o. Byske älvarna ..		8	13	146	44	8	74	70	7	5	12	
Skellefteälven		9	54	304	91	10	184	184	16	15	31	
Umeälven		34	311	698	67	—	447	447	50	28	79	
Öreälven		3	131	4	8	—	68	—	6	3	9	
Lögdeälven		—	53	69	1	—	93	—	5	2	7	
Gideälven m. fl.		3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Nätra älvarna		1	10	175	6	—	13	—	4	0	5	
<i>Övriga Other</i>		4	20	22	—	—	—	—	0	—	0	
<i>Mellanbygden</i>		159	1 302	1 872	738	207	1 202	1 189	196	125	321	
Ångermanälven		52	655	820	340	109	651	675	70	67	137	
Indalsälven ²		62	321	416	169	66	325	287	61	36	97	
Ljungan ²		33	187	535	142	32	193	193	46	19	66	
Harmångersån		3	12	18	6	—	—	—	7	—	7	
Delångersån		8	127	83	81	—	33	34	11	3	14	
<i>Övriga Other</i>		1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
<i>Österbygden</i>		127	1 517	1 042	374	93	794	789	133	72	205	
Ljusnan		61	887	542	112	58	419	524	52	33	84	
Testeboån		2	17	25	10	—	7	—	2	0	2	
Dalälven		62	613	475	252	35	368	265	79	40	119	
Olandsån		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
<i>Övriga Other</i>		2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
<i>Söderbygden</i>		3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
<i>Västerbygden</i>		62	949	352	193	251	350	322	83	37	119	
Nissan		4	—	—	1	—	—	—	0	—	0	
Klarälven		26	413	116	61	133	181	188	57	20	76	
Norsälven		12	430	123	61	116	149	114	20	15	35	
Byälven		7	28	36	18	—	—	—	2	—	2	
Upperudsälven ³		6	20	65	32	—	20	20	1	2	3	
Örekilsälven		2	10	10	10	—	—	—	1	—	1	
<i>Övriga Other</i>		5	48	2	10	2	—	—	2	0	2	
Riket 1962		482	5 966	5 503	1 916	869	4 030	3 819	590	357	947	
<i>Entire country</i>		501	8 314	5 243	1 804	1 327	4 316	3 772	620	394	1 015	

¹ Antalet sysselsatta arbetare jämte fullgjorda dagsverken är delvis approximativt beräknade. — Number of workers engaged and number of day-works performed by workers are partly estimated.

² För Ljungan och Indalsälven delvis gemensam förvaltningspersonal. — Ljungan and Indalsälven share some of the administrative personnel.

³ Delvis separatflötning, varvid antalet sysselsatta jämte dagsverken icke redovisats. — Partly private floating, for which the number of workers engaged and the number of day-works performed by workers have not been reported.

Tabell 37. Arbetsförmedlingsverksamheten inom skogsbruket 1961—1963¹.
Labour-exchange activities in forestry in 1961—1963.

Månad <i>Month</i>	Lediga platser ² <i>Vacancies</i>			Tillsatta platser <i>Placements</i>			Tillsatta platser på 100 lediga <i>No. of placements per 100 vacancies</i>		
	1961	1962	1963	1961	1962	1963	1961	1962	1963
	Januari	4 142	3 312	2 405	2 773	2 522	1 931	67	76
Februari	3 100	2 377	1 622	1 882	1 665	1 282	61	70	79
Mars	2 182	1 921	1 368	1 628	1 510	1 163	75	79	85
April	2 749	1 436	1 530	2 102	1 214	1 315	76	85	86
Maj	5 323	4 881	3 721	4 557	4 455	3 463	86	91	93
Juni	3 448	2 869	1 980	2 515	2 512	1 828	73	88	92
Juli	1 902	1 124	1 152	988	853	865	52	76	75
Augusti	2 218	1 250	1 116	1 205	982	868	54	79	78
September	2 446	1 206	1 371	1 304	965	940	53	80	69
Oktober	2 743	1 488	1 714	1 560	1 204	1 215	57	81	71
November	3 084	1 726	1 928	2 013	1 462	1 425	65	85	74
December	2 314	1 335	1 598	1 416	1 079	1 094	61	81	68
Hela året	³ 28 511	³ 22 687	19 241	23 943	20 423	17 389	—	—	—
<i>Whole year</i>									

¹ Den 1 januari 1963 infördes vid arbetsförmedlingen ett nytt yrkesklassificerings-system (Nordisk yrkesklassificering). Uppgifterna för detta år omfattar arbetstillfällen för skogsbefäl, skogs- och flottningsarbetare, däremot icke praktikplatser som ingår i uppgifterna för 1961 och 1962.

² Talen för varje särskild månad anger hela det under månaden disponibla antalet lediga platser, således med inräknande även av dem som kvarställt aktuella från föregående månad. I talen för hela året har endast de under året nyannämlda lediga platserna inräknats, varav förklaras, att årssiffrorna för lediga platser är mindre än de enskilda månadernas siffror tillsammantagna.

³ Reviderade data.

Tabell 38. Antal arbetstimmar¹ samt arbetsolycksfall² i skogs- och flottningsarbeten 1960. Samtliga arbetsgivare³ (inkl. staten).

*Number of working-hours and number of industrial accidents in forest work and floating in 1960.
All employers (incl. public service)*

1	2	3	4	5	6	7	8
Näringsgren ⁴ <i>Branch of industry</i>	Antal arbets-givare <i>No. of employers</i>	1 000-tal arbets-timmar ⁵ <i>Thousands of working hours</i>	Arbetsolycksfall <i>Industrial accidents at actual work-place</i>			Sjukersätt-nings-dagar ⁶ <i>Sickness benefit days</i>	Genomsnittlig invaliditetsprocent <i>Average percentage of disablement</i>
			samtliga fall <i>all cases</i>	därav <i>of which</i>	invaliditetsfall <i>cases of disability</i>	dödsfall <i>fatal cases</i>	
Skogsvård och kolning ⁷	191	4 807	71	1	—	1 829	15,0
<i>Planting and conservation of forests, charcoal burning</i>							
Skogsavverkning och flotting	18 053	109 000	6 357	81	19	133 145	18,0
<i>Logging and floating</i>							
Skogs- och flottningsarbeten, totalt	18 244	113 807	6 428	82	19	134 974	18,0
<i>Forestry and floating</i>							
Samtliga näringsgrenar	359 455	5 411 516	115 525	1 974	365	2 735 697	20,0
<i>All branches of industry</i>							

¹ Fr.o.m. 1955 anges arbetskraftens omfattning i riksöversiktens olycksfallsstatistik med 1 000-tal arbetstimmar. Där antalet arbetstimmar ej varit känt har en under hela året sysselsatt arbetsstagare ansetts motsvara 2 150 arbetstimmar utom för vissa yrkesgrupper med lägre timantal, såsom kontor, skolor och yrken med fem dagars arbetsvecka. I olycksfallsstatistiken 1954 och tidigare angavs arbetskraftens omfattning med antal årsarbetare, varvid en årsarbetare definierades som 300 dagsverken eller 2 400 arbetstimmar.

² S.k. färdolycksfall ingår icke. Av arbetsolycksfall föranledda yrkesskador indelas i tre svårhetsklasser — övergående fall, invaliditetsfall och dödsfall. I antalet olycksfall ingår icke lättare skador, som icke föranlett sjukskrivning efter utgång av den lagstadgade karenstiden av tre dagar.

³ T.o.m. 1959 ingick i denna statistik endast större arbetsgivare exkl. staten, d.v.s. sådana, som under året haft arbetsstagare i en omfattning motsvarande i runt tal minst 10 000 arbetstimmar.

⁴ Fr.o.m. 1960 registreras arbetsgivaren endast inom en näringsgren, och arbetsgivarens huvudsakliga verksamhet avgör näringsgrenstillhörigheten. Olycksfall, som drabbat den i bondeskogsbruket ledda arbetskraften t.ex. i samband med avverkningsarbeten ingår därfor huvudsakligen i näringsgrenen »jordbruk och djurskötsel» olycksfall. Olycksfall som drabbat kontorspersonal anställd hos arbetsgivare hänförd till t.ex. näringsgrenen »Skogsavverkning» ingår emellertid fr.o.m. 1960 också bland skogsavverkningens arbetsolycksfall.

⁵ Avser antal arbetstimmar utförda av arbetsstagare anställda hos försäkringspliktiga arbetsgivare, redovisade i kol. 2

⁶ I antalet sjukersättningsdagar (d.v.s. exkl. karensdagar) har dagar med halv sjukpenning medräknats med halva antalet.

⁷ Som arbetsgivare inom denna näringsgren räknas bl.a. skogssällskapet, skogsvärdsstyrelsen och virkesmätningssföreningar. Insamlare av vass, kott m. m. hänförs även till denna näringsgren.

Tabell 39. Svårhetstal¹ för arbetsolycksfall fördelade efter orsak, antal olycksfall och flottningsarbeten 1960. Samtliga arbetsgivare (inkl. staten).

Severity rates for industrial accidents distributed by cause of accident, number of accidents per 1 in 1960. All employers (incl. public service)

1	2	3	4	5	6	7
Näringsgren <i>Branch of industry</i>	Svårhetstal härrörande från följande olycksfallsorsaker <i>Severity rates due to the following causes of accident</i>					
	Motor, transmis- sion, arbets- maskin, hiss, kran, annan lyft- anordning <i>Motor, cranes etc.</i>	Fordon, fartyg, flygplan <i>Vehicle, ship, air plane</i>	Hand- verktyg (även maskin- drivet) redskap <i>Hand- tool, simple equip- ment</i>	Explo- sion, eld e. d. <i>Explo- sion, fire etc.</i>	Fall, halkning <i>Falls, slipping</i>	Fallande föremål, ras <i>Falling objects, subsid- ences</i>
Skogsvård och kolning	0,27	0,01	0,04	—	0,19	0,03
<i>Planting and conservation of forests, charcoal burning</i>						
Skogsavverkning och flottning	0,17	0,46	1,11	0,04	0,36	0,80
<i>Logging and floating</i>						
Skogs- och flottningsarbeten totalt ...	0,17	0,44	1,07	0,04	0,35	0,76
<i>Forestry and floating</i>						
Samliga näringsgrenar	0,39	0,27	0,14	0,05	0,35	0,12
<i>All branches of industry</i>						

¹ Svårhetstalet är det riskmått som används i riksförsäkringsverkets omarbetade olycksfalls-tal utförda arbetsstimmar (kol. 11 = $\frac{\text{kol.} 15 + \text{kol.} 16}{1\,000}$). Enligt rekommendationer av sjätte socialstatistiskt innehåller en förlust av 300 arbetsdagar och ett dödsfall efter ett fall av total invaliditet motsvarande skador år 1960.

² Uppräkning av dessa orsaker finns i texten sid. 114.

per 1 milj. arbetstimmar och antal förlorade arbetsdagar per olycksfall i skogs-
million working-hours and number of working days lost per accident in forest work and floating

8	9	10	11	12	13	14	15	16
Klämning, trampning på, stöt av eller mot föremål <i>Crushing with ob- jects etc.</i>	Lyftning, bärning el. lik- nande hante- ring <i>Lifting, carrying and handling of ob- jects</i>	Övriga ^{a2} <i>Other</i>	Samtliga <i>Total</i>	Svårhetstal härrörande från <i>Severity rates due to</i>			Antal olycksfall per 1 milj. arbetstim- mar <i>No. of acci- dents per 1 million working- hours</i>	Antal för- lorade ar- betsdagar per olycks- fall <i>No. of work- ing days lost per accident</i>
				Sjukdom <i>Sickness</i>	Invalidi- tet <i>Dis- ability</i>	Död <i>Death</i>		
0,02	0,01	0,00	0,57	0,34	0,23	—	14,8	39
0,07	0,22	0,20	3,41	1,10	1,01	1,31	58,3	59
0,06	0,21	0,19	3,29	1,07	0,97	1,25	56,5	58
0,03	0,08	0,09	1,52	0,45	0,56	0,51	21,4	71

statistik. Svårhetstalet motsvarar i princip antalet genom skadorna förlorade arbetsdagar per 1 000-tiska konferensen 1947 har vid konstruktionen av detta riskmått en sjuktid av 365 dagar förutsatts en förlust av i genomsnitt 7 500 arbetsdagar. För vidare upplysning om svårhetstalet se SOS, Yrkess-

Tabell 40. Antalet under tillåten jakttid fällda älgar i genomsnitt per år under perioderna 1936–1945, 1946–1950, 1951–1955, 1956–1960 samt per år 1960, 1961 och 1962. Länsvis

Number of elks killed during legal shooting season during the periods 1936—1945, 1946—1950, 1951—1955, 1956—1960 (yearly average) and in 1960, 1961 and 1962. By counties.

Tabell 41. Antal dödade¹ villebråd i genomsnitt per år under perioderna 1946—1950, 1951—1955 och 1956—1960 samt under åren 1960, 1961 och 1962.

Number of game killed during the periods 1946—1950, 1951—1955 and 1956—1960 (yearly average) and in 1960, 1961 and 1962.

	1	2	3	4	5	6	7
Villebråd		1946/ 1950	1951/ 1955	1956/ 1960	1960	1961	1962
Älg	<i>Elk</i>	14 386	23 596	30 448	32 289	32 407	31 298
Kronbjort	<i>Red deer</i>	24	43	55	60	42	36
Dovbjort	<i>Fallowdeer</i>	310	830	1 200	1 230	1 330	1 260
Rådjur	<i>Roe deer</i>	16 000	23 420	33 760	38 400	42 600	44 400
Skogshare	<i>Hare</i>	149 460	123 800	105 000	94 000	110 500	109 000
Fälthare		105 900	105 300	77 400	80 000	85 000	78 000
Vildkanin	<i>Rabbit</i>	131 600	129 800	169 000	213 500	287 000	468 000
Rödräv	<i>Fox</i>	68 400	81 620	76 400	70 000	73 500	75 000
Grävling	<i>Badger</i>	10 740	9 680	9 200	9 000	8 500	8 000
Utter	<i>Otter</i>	1 440	1 120	800	700	600	500
Mård	<i>Marten</i>	940	730	1 520	2 000	1 900	2 400
Uller	<i>Polecat</i>	1 380	1 460	1 460	1 900	1 800	1 900
Vildmink	<i>Mink</i>	2 400	5 760	13 950	16 200	15 600	16 000
Hermelin och småvessla	<i>Ermine and weasel</i>	7 680	9 220	5 470	4 600	5 350	..
Ekorre	<i>Squirrel</i>	326 100	233 300	50 000	31 900	24 000	20 000
Säl ²	<i>Seal</i>	1 532	570	733	528	532	459
Björn ²	<i>Bear</i>	17	21	26	25	24	27
Lodjur ²	<i>Lynx</i>	12	8	10	20	18	11
Varg ²	<i>Wolf</i>	9	5	6	4	4	4
Järv ²	<i>Gullotin</i>	41	23	20	22	18	15
Tjäder	<i>Capercaillie</i>	44 420	322 333	11 300	12 000	12 600	27 000
Orre	<i>Blackgrouse</i>	60 020	326 333	11 300	9 900	10 700	15 800
Järpe	<i>Hazelhen</i>	72 000	431 000	9 700	8 300	8 300	16 800
Ripa	<i>Grouse</i>	123 260	80 100	49 100	42 850	47 400	55 500
Fasan	<i>Pheasant</i>	84 060	151 300	90 300	81 700	87 000	72 000
Raphöna	<i>Partridge</i>	30 960	18 460	15 000	13 500	15 000	12 300
Morkulla	<i>Woodcock</i>	30 400	26 600	520 300	4 200	4 000	3 800
Duvhök	<i>Goshawk</i>	8 900	6 300	5 300	5 400	5 000	5 200
Sparvhök	<i>Sparrow-hawk</i>	8 160	7 380	5 800	5 600	4 700	3 400

¹ Dödade vid jakt.

² För säl, björn, lodjur, varg och järv avses kalenderår samt betr. övrigt vilt jaktären 1/7 1946—30/6 1947 t.o.m. 1/3 1962—28/2 1963.

³ Treårsmedeltal: fridlyst i hela landet 1952 och 1953.

⁴ Tvåårsmedeltal: fridlyst i hela landet 1952—1954.

⁵ Morkullan är totalfredad under våren fr.o.m. 1960.

Tabell 42. Under budgetåret 1962/63 genom Kungl. Maj:ts, skogsstyrelsens eller skogs särskilda skogsvårdsåtgärder. Länsvis

State subsidies paid for special silvicultural measures during the budget year 1962/63.

By counties

Län County	1	2	3	4	5	6	7	8
	Skogsförbättringsanslaget <i>Grants for forest improvement</i>							
	Aterväxtåtgärder och röjningsgallring <i>Measures of reproduction</i>			Skogsdikning <i>Draining</i>			Div. mindre företag ² <i>Small enter- prises</i>	
	Areal Area	Beräknad brutto- kostnad <i>Estimat- ed gross cost</i>	Stats- bidrag Govt. grants	Båtnads- areal Area	Beräknad brutto- kostnad <i>Estimat- ed gross cost</i>	Stats- bidrag Govt. grants	Stats- bidrag Govt. grants	
	ha	1 000 kr		ha	1 000 kr			
Nb	3 195,9	624,5	315,2	155,0	39,7	15,1	28,3	
Vb	1 032,1	386,9	194,2	190,3	49,9	12,5	34,2	
Jtl	267,0	140,7	70,3	285,0	81,7	20,1	8,0	
Vnr	99,8	60,0	31,4	141,4	49,0	14,2	9,0	
Gvl	463,0	329,1	164,5	197,4	60,3	15,0	6,8	
Kpb	169,0	143,0	71,5	165,0	60,4	15,1	51,8	
Vrm	809,0	540,4	270,0	183,0	58,8	15,0	120,0	
Ör	282,5	186,6	93,3	77,0	19,6	4,9	13,2	
Vstm	164,0	116,0	52,0	50,0	20,0	5,0	6,0	
Ups	393,2	291,5	146,2	10,5	8,4	2,1	10,4	
Sth	227,3	160,0	80,0	—	—	—	3,6	
Sdm	629,5	481,7	240,8	38,0	20,0	5,0	10,9	
Ög	682,0	478,5	239,3	29,7	20,0	5,0	30,7	
Skb	407,1	316,7	176,4	—	—	—	68,6	
Äbg	1 222,4	914,4	449,5	77,3	40,0	10,0	61,6	
Jkp	531,4	357,5	178,7	248,0	51,7	14,9	34,0	
Krb	852,0	428,7	214,3	173,0	101,7	37,8	54,4	
Klm	585,9	371,7	185,3	70,7	45,8	11,6	119,4	
Gtl	17,0	18,6	10,7	41,0	12,7	3,3	6,0	
Gbg	185,3	101,4	50,7	—	—	—	32,8	
Hl	418,5	289,6	145,0	66,8	40,0	10,0	21,9	
Bl	558,0	430,9	220,4	20,5	20,2	5,0	38,7	
Krs	1 279,3	1 243,7	621,8	28,9	17,2	4,3	58,8	
MIm	526,5	606,3	303,9	50,5	18,7	4,7	12,2	
Riket ⁶	14 897,7	9 018,4	4 525,4	2 299,0	835,8	230,6	841,3	
<i>Entire country</i>								
1961/1962	11 237,9	6 681,7	3 171,2	2 108,4	769,1	214,4	809,1	

¹ Prisutjämningsmedel för återuppförande av skogsbeståndet (SFS 374/1949).

² Hit bär föres bidrag till åtgärder av så ringa omfattning att de icke kräver särskild planläggning (s. k. understödsbidrag och förenklat förfarande).

³ Av skogsvårdsstyrelserna beviljade bidrag för enskilda skogsvårdsföretag.

⁴ Hit härfördes bidrag till skogsvårdsåtgärder och väghygnader.

vårdsstyrelsernas beslut tilldelade bidragsmedel (statsbidrag, prisutjämningsmedel) för

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Väg längd Road length	Beräknad brutto- kostnad Estimat- ed gross cost	Stats- bidrag Govt. grants	Areal Area	Beräknad brutto- kostnad Estimat- ed gross cost	Bidrag Grants	Bidrag Grants	Norrlandska skogs- produktionsansla- get Forest production grants for Norr- land	Summa beviljade bidragsmedel Total funds granted	
km	1 000 kr	ha	1 000 kr						
21,4	538,1	236,8	—	—	—	—	22,2	927,1	1 544,7
18,8	492,1	205,7	23,5	7,6	3,8	—	189,8	578,2	1 218,4
131,9	3 376,7	1 536,5	7,0	2,0	1,0	—	131,7	14,0	1 781,6
65,2	2 077,4	884,8	8,4	3,2	1,6	—	112,4	—	1 053,4
101,8	2 276,3	890,1	—	—	—	—	—	—	1 076,7
127,0	2 880,0	1 002,2	—	—	—	—	—	—	1 140,6
81,0	2 339,6	989,4	—	—	—	—	—	—	1 394,4
10,9	172,3	70,5	—	—	—	—	—	—	181,9
22,4	471,5	168,8	—	—	—	—	—	—	231,8
4,2	62,0	20,1	—	—	—	—	—	—	178,8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	83,6
32,4	599,8	169,1	—	—	—	—	—	—	425,8
6,1	132,4	35,0	—	—	—	—	—	—	310,0
64,6	1 296,9	505,0	—	—	—	—	—	—	750,0
33,1	757,6	322,0	—	—	—	—	—	—	843,1
65,7	820,9	317,6	—	—	—	—	—	—	545,2
20,7	305,9	98,8	—	—	—	—	—	—	405,3
20,1	319,4	118,1	—	—	—	—	—	—	434,4
7,5	77,7	27,4	—	—	—	—	—	—	47,4
19,9	396,1	263,0	—	—	—	—	—	—	346,5
15,0	381,3	160,0	—	—	—	—	—	—	336,9
—	55,0	“2,6	—	—	—	—	—	—	266,6
5,1	77,0	34,8	—	—	—	—	—	—	719,7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	320,8
874,8	20 056,0	78 058,5	38,9	12,8	6,4	—	456,1	1 519,3	15 637,6
830,9	20 311,6	78 535,2	—	—	—	2,8	374,3	1 861,4	14 968,4

⁵ Tilläggsanslag till tidigare beviljade bidragsmedel.

⁶ Skogssällskapet, som tidigare av skogsstyrelsen också tilldelats bidragsmedel för särskilda skogsvårds-
åtgärder, har under senare år ej tilldelats dylika medel.

⁷ Skogsvårdsstyrelserna hade under budgetåret 1962/63 av tidigare tilldelade bidragsmedel ur skogsvägsan-
slaget såsom odisponerad behållning återlevererat 197 000 kr och 371 000 kr budgetåret 1961/62.

Tabell 43. Landareal, invånareantal samt skogsmarksareal, totalt, per invånare och procent av landarealen, i vissa länder 1962.

Total land area, number of inhabitants and forest area (total, per inhabitant and in per cent of total land area) in certain countries in 1962.

1 Land <i>Country</i>	2 Land- areal ¹ milj. ha <i>Land area in mill. ha</i>	3 Invånare milj. <i>No. of inhabi- tants in mill.</i>	4 Skogsmarksareal ² <i>Forest area</i>	5 Totalt milj. ha <i>in mill. ha</i>	i % av land- arealen <i>in % of total landarea</i>	6 ha per invå- nare <i>no. of ha per in- habitant</i>
Argentina	277,7	21,1	60,0	21,6	2,8	
Australien	770,4	³ 10,5	⁵ 17,9	2,3	1,7	
Belgien och Luxemburg	3,4	9,5	0,7	20,6	0,1	
Brasilien	851,2	473,1	140,0	16,4	1,9	
Burma	67,8	20,7	25,6	37,8	1,2	
Canada	997,6	18,3	⁵ 186,6	18,7	10,2	
Colombia	113,8	14,4	20,6	18,1	1,4	
Finland	33,7	4,5	21,9	65,0	4,9	
Frankrike	55,1	46,0	11,6	21,1	0,3	
Italien	30,1	49,5	5,8	19,3	0,1	
Japan	37,0	94,1	21,7	58,6	0,2	
Jugoslavien	25,6	18,6	8,8	34,4	0,5	
Kina ⁶	956,1	646,5	⁶ 28,1	2,9	0,04	
Kongo (Leopoldville)	234,5	14,5	94,8	40,4	6,5	
Norge ⁷	32,4	3,6	5,3	16,4	1,5	
Peru	128,5	¹ 10,4	15,0	11,7	1,4	
Polen	31,2	30,0	7,5	24,0	0,3	
Portugal ⁸	9,2	9,2	2,6	28,3	0,3	
Sovjetunionen ⁹	2 240,2	218,0	1 131,1	50,5	5,2	
Spanien ¹⁰	50,5	30,6	15,8	31,3	0,5	
Storbritannien	24,4	52,9	1,7	7,0	0,03	
Sudan	250,6	12,1	26,5	10,6	2,2	
Sverige	45,0	7,5	23,0	51,1	3,1	
Tanganyika	93,7	9,4	51,0	54,4	5,4	
Turkiet	79,0	28,6	10,5	13,3	0,4	
USA ¹¹	936,3	183,7	¹² 213,7	22,8	1,2	
Västtyskland ¹³	24,9	56,2	7,0	28,1	0,1	
Östtyskland ¹⁴	10,8	17,1	*3,0	27,8	0,2	
Österrike	8,4	7,1	3,4	40,5	0,5	
Totalt	¹⁵ 13 517,5	2 995,0	2 732,3	20,2	0,9	
Total						

¹ Inkl. insjöar och floder. — *Incl. lakes and rivers.*

² För exploatering tillgänglig skog. — *Accessible forests.*

³ Exkl. urinvånare. — *Excl. aborigines.*

⁴ Exkl. indianerna i djungeln. — *Excl. Indians in the jungle.*

⁵ Endast tillgänglig produktiv skog. — *Accessible productive forests only.*

⁶ Exkl. Formosa och Pescadorerna. — *Excl. Formosa and the Pescadores.*

⁷ Exkl. Svalbard och Jan Mayen.

⁸ Inkl. Azorerna och Madeira. — *Incl. the Azores and Madeira.*

⁹ Inkl. de asiatiska delarna. — *Incl. Asian part.*

¹⁰ Inkl. Balearerna och Kanarieöarna. — *Incl. the Balearic and the Canary Islands.*

¹¹ Inkl. Alaska och Hawaii, exkl. Panamakanalzonen och Puerto Rico. — *Incl. Alaska and Hawaii, excl. the Panama Canal zone and Puerto Rico.*

¹² Produktiv skog. — *Productive forests.*

¹³ Inkl. Väst-Berlin. — *Incl. West-Berlin.*

¹⁴ Inkl. Öst-Berlin. — *Incl. East-Berlin.*

¹⁵ All landareal inkl. insjöar och vattendrag men exkl. obebodda polarområden och obebodda öar. — *Landarea incl. lakes and watercourses but excl. uninhabited polar areas and uninhabited islands.*

Tabell 44. Avverkning i vissa länder med betydande skogsavverkning 1961 och 1962.

Removals in certain countries with an extensive logging in 1961 and 1962.

Mättenhet: milj. m³ f. ub.

Unit of measurement: million m³ solid volume under bark

1 Land <i>Country</i>	2 Barrträd <i>Coni-ferous</i>	3 Lövträd <i>Broad-leaved</i>	4 Summa <i>Total</i>	5 Barrträd <i>Coni-ferous</i>	6 Lövträd <i>Broad-leaved</i>	7 Summa <i>Total</i>
Argentina	*0,2	*11,6	*11,8
Australien ^{1, 2}	*1,7	*14,0	*15,7	1,6	12,7	14,3
Brasilien ⁴	*27,7	*78,8	*106,5
Canada	*84,7	*8,8	*93,6	88,1	8,9	97,0
Columbia	*0,0	*25,3	*25,3
Finland ⁵	39,0	11,7	50,7
Frankrike	*8*14,0	*29,4	*43,4
Indien ⁶	1,4	15,3	16,7
Indonesien	0,0	82,3	82,4
Italien	1,9	16,9	18,8	1,7	15,1	16,8
Japan ⁷	*3*36,8	*28,3	*65,0
Jugoslavien	3,9	12,9	16,7	4,3	12,8	17,0
Nigeria	—	*30,3	*30,3	—
Norge ^{1, 8}	7,4	0,4	7,8	7,3	0,5	7,8
Polen ⁹	13,1	2,3	15,4	12,9	2,5	15,4
Sovjetunionen	*3*289,6	*61,4	351,0	*291,3	*61,4	352,7
Spanien	4,9	9,3	14,3	5,3	9,8	15,0
Sudan ¹	0,0	18,5	18,5
Sverige ¹	40,4	4,6	45,0	41,0	4,6	45,6
Tanganyika	0,0	*10,8	*10,8	0,0	*10,9	*10,9
Tjeckoslovakien	10,5	2,7	13,2	10,4	2,5	12,9
Uganda ¹	0,0	10,7	10,7	0,0	10,7	10,7
USA	*3199,1	*90,6	*289,8	208,1	93,2	301,2
Västtyskland ⁹	17,6	8,9	26,6	19,1	8,8	27,9
Östtyskland ⁸	6,1	*1,2	7,4	*6,1	*1,3	7,4
Österrike	9,8	1,8	11,6	9,4	1,7	11,1
Totalt ¹⁰	*895,0	*860,2	*1 755,2	911,8	859,8	1 771,3
Total						

¹ 1/7 1960—30/6 1961 resp. 1/7 1961—30/6 1962.

² Endast redovisad avverkning. — Recorded removals only.

³ Reviderade data. — Revised figures.

⁴ Avser 1960. — Year 1960.

⁵ Avser uppgifter om förbrukning. — Removals more accurately described as utilization.

⁶ 1/4 1958—31/3 1959.

⁷ 1/4 1960—31/3 1961 resp. 1/4 1961—31/3 1962.

⁸ Exkl. husbehovsvirke. — Excl. rural consumption.

⁹ 1/10 1960—30/9 1961 resp. 1/10 1961—30/9 1962.

¹⁰ Avser även andra rapporterande länder. — Refers to reporting countries.

Tabell 45. Export och import av rundvirke i vissa länder med betydande rundvirkeshandel 1962.

Exports and imports of roundwood in certain countries with an extensive roundwood trade, in 1962.

Mått enhet: 1 000 m³ f. ub.
Unit of measurement: 1 000 m³ solid wood under bark

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Land <i>Country</i>	Export					Import					
	Såg- och fanértimmer <i>Timber</i>		Massa- ved <i>Pulp wood</i>	Props Pit- props	Sum- ma <i>Total</i>	Såg- och fanértimmer <i>Timber</i>		Massa- ved <i>Pulp wood</i>	Props Pit- props	Sum- ma <i>Total</i>	
	barr <i>coniferous</i>	löv <i>broad-leaved</i>				barr <i>coniferous</i>	löv <i>broad-leaved</i>				
Australien ¹	—	—	—	—	—	15	192	—	—	207	
Belgien, Luxemburg	111	84	14	79	288	29	328	382	22	761	
Brasilien ²	27	40	—	—	67	—	12	—	—	12	
Canada	186	83	2 952	46	3 267	1 039	—	406	—	1 445	
Filippinerna	—	3 952	—	—	3 952	0	0	—	—	0	
Finland	160	44	2 437	725	3 366	304	14	182	—	500	
Frankrike	374	647	572	928	1 921	9	966	1 153	5	2 133	
Ghana	—	576	—	—	576	—	—	—	—	—	
Italien	0	1	—	—	1	832	1 230	1 288	32	3 382	
Japan	12	1	—	—	13	3 161	6 683	462	0	10 306	
Jugoslavien	1	0	425	1	427	—	2	—	—	2	
Kongo(Leopoldville) ⁴	—	76	—	—	76	—	19	—	—	19	
Nederlanderna	12	16	8	84	120	92	280	301	33	706	
Nigeria	—	459	—	—	459	—	—	—	—	—	
N. Borneo	—	2 473	—	—	2 473	1	22	—	—	23	
Norge	55	—	202	3	260	55	7	1 168	—	1 230	
Portugal	0	—	91	57	148	20	57	—	—	77	
Schweiz	22	47	6	—	75	145	245	219	—	609	
Sovjetunionen	2 446	58	3 259	1 201	6 964	—	—	151	—	151	
Storbritannien	—	—	—	—	—	27	334	285	831	1 477	
Sverige	203	11	653	6	873	127	42	894	—	1 063	
Turkiet	1	14	—	—	15	—	1	82	45	128	
USA	2 051	315	243	—	2 609	171	282	2 988	—	3 441	
Västtyskland	47	44	15	9	115	506	1 655	1 225	506	3 892	
Östtyskland	81	81	..	96	826	—	922	
Österrike	144	25	—	71	240	33	97	332	1	463	
Totalt ⁵	6 406	13 597	12 369	2 777	35 149	7 197	14 657	12 859	2 274	15 133	
Total											
1961	5 959	12 976	13 054	3 108	35 097	6 390	13 536	13 792	2 650	16 442	

¹ Avser 1/7 1961—30/6 1962.

² Avser 1961. — Year 1961.

³ Ingår i sågtimmer av barrträd. — Included in coniferous timber.

⁴ Exkl. södra Katanga. — Excl. South Katanga.

⁵ Reviderade data. — Revised figures.

⁶ Avser även andra rapporterande länder. — Refers to reporting countries.

Tabell 46. Produktion av några viktigare träindustriprodukter i vissa betydande producentländer 1962.

Production of certain important timber industry products in some countries with extensive timber industries in 1962.

Land Country	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Sågvirke inkl. lådämnar <i>Sawnwood incl. boxboards</i>		Slipers <i>Sleepers</i>	Ply- wood	Spän- plat- tor <i>Par- ticle board</i>	Massa Pulp <i>Trämassa Wood pulp</i>				Annan fiber- massa <i>Other fibre pulp</i>	
	barr <i>coni- ferous</i>	löv <i>broad- leaved</i>				Meka- nisk <i>Mechani- cal</i>	Kemisk <i>Chem- ical</i>	Halv- kemisk <i>Semi chem- ical</i>	Samma Total		
	1 000 stds	1000 m ³ f		1 000 m ³		1 000 ton					
Australien ¹	136	2 128	381	119	12	175	136	19	330	..	
Belgien	70	315	70	43	41	100	58	—	157	7	
Brasilien ²	*663	*3 000	*350	*125	*5	*130	*230	*..	*360	*120	
Canada	4 220	1 041	..	1 210	*70	5 486	5 209	126	10 821	*15	
Chile	97	576	175	8	2	62	84	—	146	—	
Filippinerna ¹	—	958	—	280	—	
Finland	1 535	65	111	432	76	1 385	2 932	135	4 452	—	
Frankrike	414	220	426	703	85	1 214	231	
Italien	177	985	123	200	56	320	147	110	577	47	
Japan	916	2 655	609	4 180	*35	
Jugoslavien	384	867	*114	120	24	60	194	—	254	—	
Malacka	—	1 361	*..	10	—	—	—	—	—	—	
Nederlanderna	18	169	2	42	38	187	—	—	187	399	
Norge	315	23	33	..	52	715	718	32	1 465	—	
Nya Zeeland ¹	308	64	14	23	3	138	165	6	308	—	
Portugal	216	190	110	10	..	5	87	—	92	5	
Rumänien	594	1 511	..	157	67	*70	153	*..	223	..	
Schweiz	239	120	25	30	72	135	108	7	250	..	
Sovjetunionen	*19 009	*15 675	4 460	1 650	306	1 121	2 571	*..	3 692	25	
Spanien	218	673	138	130	12	77	124	—	201	92	
Storbritannien	41	674	8	37	74	*230	*35	*..	*265	*260	
Sverige	1 685	164	140	60	..	1 150	3 950	90	5 190	—	
USA	13 357	15 189	*..	*9 320	*450	4 203	18 798	2 246	25 247	*410	
Västtyskland	1 466	1 647	334	653	673	660	743	—	1 402	52	
Östtyskland	489	491	*..	*45	*124	260	364	5	629	*47	
Österrike	5972	*273	58	37	69	173	484	2	659	—	
Totalt ⁸	57 865	75 025	..	17 935	2 865	18 989	45 777	*..	64 766	4 121	
Total											
1961	57 397	73 677	..	16 763	2 280	18 657	43 947	*..	62 604	4 085	

¹ Avser 1/7 1961—30/6 1962.

² Avser 1961. — Year 1961.

³ Inkl. halvkemisk massa. — Incl. semi-chemical wood pulp.

⁴ Endast redovisad produktion. — Recorded production only.

⁵ Slipers ingår i sågvirket. — Sleeper production is included in sawnwood.

⁶ Inkl. porösa träfiberplattor. — Incl. non-compressed fibreboard.

⁷ Reviderade data. — Revised figures.

⁸ Avser även andra rapporterande länder. — Refers to reporting countries.

Tabell 47. Export och import av några viktigare träindustriprodukter i vissa länder med betydande handel med trävaror 1962.

Exports and imports of some important timber industry products in certain countries with an extensive trade in timber industry products in 1962.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Land <i>Country</i>	Sägvirke, inkl. lädämnin <i>Sawnwood incl. boxboards</i>				Slipers <i>Sleepers</i>		Plywood		Massa <i>Pulp</i>	
	Barrträd <i>Coniferous</i>	Lövträd <i>Broadleaved</i>								
	Exp. 1 000 stds	Imp. 1 000 m ³ f	Exp. 1 000 m ³ f	Imp. 1 000 m ³ f	Exp. 1 000 m ³ f	Imp. 1 000 m ³ f	Exp. 1 000 m ³ f	Imp. 1 000 m ³ f	Exp. 1 000 ton	Imp. 1 000 ton
Australien ¹	0	111	43	126	65	—	—	14	—	127
Belgien o. Luxemb.	20	171	25	95	7	27	15	19	3	210
Brasilien ²	234	—	16	—	10	—	3	—	3	80
Canada	2 790	65	370	246	16	1	182	66	2 762	58
Chile	5	0	25	—	—	—	—	0	24	4
Danmark	4	202	48	51	8	9	4	26	5	93
Egypten	—	67	—	—	—	43	—	15	—	53
Filippinerna	—	—	123	0	—	—	173	—	—	29
Finland	1 008	1	31	12	3	—	356	0	1 709	2
Frankrike	112	198	331	58	212	8	57	12	75	790
Italien	0	595	7	312	—	35	23	5	2	693
Japan	22	139	218	9	1	13	358	—	6	227
Jugoslavien	95	0	354	0	37	—	15	—	35	13
Malacka ³	1	—	389	19	21	—	3	21	—	—
Nederländerna	5	461	14	132	1	65	9	37	2	342
Norge	15	44	0	43	—	9	1	7	766	39
Rumänien	204	—	548	—	58	—	52	16	—	—
Schweiz	40	105	4	81	1	18	0	29	15	117
Sovjetunionen	1 283	34	—	274	135	22	143	41	267	108
Storbritannien	5	1 570	4	704	—	191	3	639	—	2 471
Sverige	991	27	12	70	13	5	7	23	2 841	3
USA	314	2 323	232	725	65	11	11	598	1 076	2 584
Västtyskland	30	777	68	254	6	52	47	28	92	964
Östtyskland	—	215	—	83	—	—	—	10	—	96
Österrike	626	2	57	18	2	—	6	1	153	28
Totalt ⁷	8 234	8 209	4 273	4 451	792	720	1 796	1 848	10 147	8 852
Total										
1961	47 787	47 784	4 237	4 306	4876	4876	41 590	41 575	49 765	48 843

¹ 1/7 1961—30/6 1962.

² Avser 1961. — Year 1961.

³ Ingår i virke av barrträ. — Included in coniferous.

⁴ Reviderade data. — Revised figures.

⁵ Ingår i virke av lövträ. — Included in broadleaved.

⁶ Slipers ingår i sägvirket. — Sleeper is included in sawnwood.

⁷ Avser även andra rapporterande länder. — Refers to reporting countries.